

AFDELING KNIP & PLAK
(met groot gemak).

VIETNAM

Dossier IV

Map 3

*Vietnam, Laos, Cambodja,
Thailand, Birma en Maleisië*

31 december 1968-30 juli 1969

www.MinisterieVanPropaganda.org

VIETNAM-OVERLEG

Nieuw initiatief van V.S. in Parijs

1973
PARIJS, 3 jan. (AFP) — De Verenigde Staten hebben een initiatief genomen om de impasse te doorbreken over de procedurekwesties, waardoor het overleg over Vietnam in Parijs nog steeds niet is kunnen beginnen.

Cyrus Vance, plaatsvervangend leider van de Amerikaanse delegatie, had een gesprek met kolonel Ha Van Lau, de tweede man van de Noordvietnamese delegatie. Vance deed nieuwe voorstellen inzake de procedure, door Washington opgesteld na overleg met Saigon. Nadere bijzonderheden over deze voorstellen zijn niet bekendgemaakt.

Het was voor het eerst sinds 10 december dat vertegenwoordigers van beide partijen in Parijs weer officieel contact met elkaar hadden. Vance is in de kersttijd naar Washington gereisd waar hij onder meer gesproken heeft met president Johnson en leden van de nieuwe Republikeinse regering.

SAIGON WIL AMERIKANEN

*Thieu keert zich
tegen Vietcong*

IN VIETNAM AFLOSSEN

by J.T.

SAIGON, 2 jan. (Reuter, UPI) — President Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam heeft in een nieuwjaarstoespraak aangekondigd, dat de Zuidvietnamese strijdkrachten dit jaar er naar zullen streven een deel van de geallieerde (Amerikaanse) troepen in het land af te lossen. Thieu herhaalde voorts, dat de Vietcong geen recht heeft bij het Parijse vredesberaad met een eigen delegatie te verschijnen, maar hij hoopte tevens, dat de publieke opinie in de wereld nu niet gaat denken, dat Saigon de conferentie wil torpederen.

De Vietcong heeft op nieuwjaarsdag drie Amerikaanse gevangenen vrijgelaten. Een Amerikaanse legerofficier, die gedurende meer dan vijf jaar door de Vietcong krijgsgevangen is gehouden, is er oudejaarsdag in geslaagd te ontsnappen.

Op oudejaarsdag hebben Amerikaanse b-52 bommenwerpers in Zuid-Vietnam bijna duizend ton bommen afgeworpen. Een van de aanvallen werd uitgevoerd op vijandelijke troepenconcentraties die waren waargenomen in de provincie Binh Doeng, 40 km ten noordwesten van Saigon. De Vietcong leverde heftige kritiek op het feit dat de Amerikanen het eenzijdig door haar afgekondigde driedaagse nieuwjaarsbestand, dat aan het eind van nieuwjaarsdag afloopt, niet in acht namen.

Kort voor tien uur op nieuwjaarsdag vloog een Amerikaans verkenningsvliegtuig over de Noordvietnamese hoofdstad Hanoi, wat in verscheidene maanden niet was voorgekomen. Het toestel werd bestookt met raketten en luchtdoelgranaten.

Vermoeid, maar opgewekt ligt de Amerikaanse majoor James Rowe in een militair hospitaal te herstellen van de geleden ontberingen, die hij heeft moeten doorstaan na zijn ontsnapping uit een gevangenenkamp van de Vietcong waar hij vijf jaar vast heeft gezeten.

Saigon zou gesprek met Front voorstaan

Voor de derde keer in twee maanden doen voorstellen en geruchten de ronde over directe contacten tussen de Zuidvietnamese regering in Saigon en het Nationale Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam.

Het persbureau AFP heeft gisteren melding gemaakt van plannen van Saigon in deze richting. Vrijdagavond heeft de Zuidvietnamese delegatie naar de stagnerende vredesbesprekingen in Parijs deze berichten „bizar en fantastisch” genoemd, zonder ze overigens, althans volgens het persbureau Reuter, expliciet te ontkennen.

In december vorig jaar hebben de Amerikaanse minister van defensie, Clifford, en de adviseur van Nixon voor buitenlandse politiek en defensie, Kissinger, voorstellen gedaan voor aparte onderhandelingen tussen Hanoi en Washington enerzijds en tussen Saigon en het Bevrijdingsfront anderzijds.

In de NRC van 23 december is gemeld dat ook de Zuidvietnamese vice-president en speciaal onderhandelaar in Parijs, Ky, voor directe contacten met het Front heeft gepleit.

Volgens AFP zou Saigon van mening zijn dat de conferentie over Vietnam in drieën moet worden gesplitst; dit komt sterk overeen met de voorstellen van Kissinger. De drie gesprekken zouden volgens dat plan als volgt gerangschikt zijn: de eerste tussen Hanoi en Saigon over de toekomstige betrekkingen tussen de twee landen na het herstel van de

vrede; de tweede tussen Saigon en het Bevrijdingsfront over de interne problemen van Zuid-Vietnam; en het derde gesprek zou moeten gaan tussen Hanoi en Washington, over de militaire vraagstukken die voortvloeien uit een eventueel beëindigen van de oorlog.

Volgens dit plan moet de conferentie in Parijs dan dienen ter bekroning van de twee eerstgenoemde gesprekken.

De Zuidvietnamese delegatie in Parijs heeft gezegd dat zij niets uitstaande heeft gehad met dit plan.

De voorstellen, die volgens AFP zijn voorgelegd aan de Amerikaanse delegatie in Parijs, zouden tot nog toe weinig steun hebben gekregen. Van verschillende kanten wordt bericht dat de Amerikaanse onderhandelaar Harriman zijn steun aan het plan heeft geweigerd.

Harriman zou van oordeel zijn dat alle onderhandelingen zich moeten afspelen in het raam van de conferentie in Parijs en dat alle betrokken partijen daaraan deel moeten nemen.

„Tafel-voorstel” verworpen

Het Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam heeft vrijdag meegedeeld dat het de nieuwste Amerikaanse voorstellen over de vorm van een onderhandelingstafel voor de vier partijen verworpt. Waarnemend onderhandelaar Vance had voorgesteld een ronde tafel (die door Hanoi wordt gewenst) door een baan zijde in tweeën te delen zodat er een vorm van tweezijdigheid uit zou spreken (wat door Saigon wordt verlangd).

Een van de ondervoorzitters van de delegatie van het Front, Nam, zei dat het voorstel van Vance een afspiegeling was van het absurde idee dat de Parijse vredesbesprekingen een kwestie was van maar twee partijen. (Reuter, AFP, AP)

DRIE HOOFDONDERWERPEN

Zuid-Vietnam wil gesprek splitsen

Amerika voelt er niet voor

PARIJS, 4 jan. (AFP) — Zuid-Vietnam vindt dat de conferentie over Vietnam gesplitst moet worden, zo is uit de omgeving van de Zuidvietnamese delegatie in Parijs vernomen. Saigon onderscheidt drie hoofdonderwerpen, waarover afzonderlijk moet worden beraadslaagd:

1 De verhouding Noord-Zuid, de kwestie van de Noordvietnamese „agressie” en de toekomstige betrekkingen tussen de twee landen na het herstel van de vrede. Dit probleem gaat alleen Noord- en

Zuid-Vietnam aan en dient dus uitsluitend tussen Hanoi en Saigon te worden besproken, desnoods in Hanoi zelf, maar liever aan boord van een schip ter hoogte van de zeventiende breedtegraad.

2 De interne problemen van Zuid-Vietnam. Daarover zouden in Saigon onderhandelingen moeten worden gevoerd tussen het Nationale Bevrijdingsfront (de Vietcong) en de Zuidvietnamese regering.

3 De militaire vraagstukken die voortvloeien uit de oorlog. Deze gaan zowel de Verenigde Staten als Noord- en Zuid-Vietnam aan en in laatste instantie de mogelijkheden die de status en veiligheid van Zuid-Vietnam zullen garanderen. Alle onderhandelingen hierover moeten in Parijs worden gehouden, met uitsluiting van de Vietcong.

Volgens Zuid-Vietnam moet de conferentie in Parijs dienen ter bekroning van de onderhandelingen in Hanoi en Saigon. Het plan is voorgelegd aan de Amerikaanse delegatie, maar de leider daarvan, Averell Harriman, voelt er kennelijk niet voor. Harriman is van oordeel, dat alle onderhandelingen zich moeten afspelen in Parijs en dat alle betrokken partijen eraan deel moeten nemen.

Lodge gaat delegatie van VS in Parijs leiden

Van onze correspondent

WASHINGTON, 6 jan. — Zoals reeds in november, vlak na de verkiezingen, werd verwacht, heeft de gekozen president Nixon de 66-jarige Henry Cabot Lodge benoemd tot opvolger van Harriman als leider der onderhandelingen over Vietnam in Parijs. Lodge was tweemaal ambassadeur in Saigon, in 1964 en 1967, onder de presidenten Kennedy en Johnson. Nixons running mate tijdens de verkiezingscampagne van 1961, vertegenwoordiger bij de Verenigde Naties en is nu ambassadeur in Bonn. Hij staat bekend als een „havik” betreffende Vietnam, die Johnsons politiek geheel dekte, doch heeft in het laatste jaar een neutrale positie ingenomen tussen duiven en haviken.

Het grote voordeel van de benoeming acht men hier, dat hij tot de Zuidvietnamese vice-president Ky een soort vader-zoon-verhouding heeft geschapen, hetgeen de Zuidvietnamezen een hart onder de riem steekt en hen kan dekken tegen de beschuldigingen over een Amerikaanse uitverkoop tegenover de communisten. In Amerikaanse diplomatie kringen wordt Lodge, die tot de oostelijke Republikeinse aristocratie behoort, weinig plooibaar, niet bijzonder intelligent en, wegens zijn lange middagdutjes, nogal lui genoemd.

Tot plaatsvervangend onderhandelaar benoemde Nixon inplaats van Cyrus Vance, die nu onder Harriman dient, de New-Yorkse advocaat Walsh, die in Eisenhowers tijd onder-minister van justitie was, van 1957 tot 1960 onder Rogers, die nu minister van buitenlandse zaken wordt.

Verder werden de ambassadeur in Djakarta, Green, en de Azië- en Vietnam-expert Habib, die onder Lodge in Saigon diende en nu ook Harriman adviseert, tot leden der delegatie benoemd. Gezien Nixons verkiezingsbe-

Henry Cabot Lodge

enigszins verbazend. Nixon heeft ambassadeur Bunker verzocht in Saigon aan te blijven, de veteraan der Vietnampolitiek Alexis Johnson tot onderminister voor politieke zaken benoemd en nu met Lodge nog een figuur gekozen die nauw verbonden is aan de oude koers.

Compromis bepleit

In een verklaring die was goedgekeurd door Nixon liet Lodge gisteren zeggen dat „de Amerikaanse aandacht nu naar een compromis moet uitgaan”. Het was een woord dat door de tegenwoordige regering nog niet was gebruikt in verband met de Parijse onderhandelingen. Echter liet zijn verklaring in het midden of er in Parijs een vrede zal ontstaan en noemde hij ook geen tijdslijmet.

Vroeger zei Lodge vaak dat de oorlog zonder formele vrede zou eindigen, omdat de vijand geleidelijk zou wijken en de gevechten zonder on-

een schikking om aan deze belangen tegemoet te komen”.

Deze formulering liet de vraag open of Nixon voelt voor onderhandelingen, waarbij vooral eerst wordt gestreefd naar wederzijdse troepentregtrekking van Noordvietnamezen en Amerikanen, terwijl de politieke oplossingen aan de Vietnamezen onderhandelen worden overgelaten.

Kissingers suggestie

Dit denkbeeld was door Nixons adviseur Kissinger geopperd in een artikel in Foreign Affairs, dat hij voor zijn benoeming schreef. Het werd bovendien met stilzwijgende toestemming van president Johnson de laatste weken herhaaldelijk door de minister van defensie, Clifford, verdedigd, hetgeen woedende reacties bij Zuid-Vietnamezen, vooral Ky, uitlokte, en kil zwijgen van minister Rusk.

Een ander suggestie in Kissingers artikel voor drie verschillende onderhandelingscommissies: Amerikaans-Noordvietnamees over militaire zaken, tussen Saigon en het Bevrijdingsfront, en ten derde internationaal, analoog aan de conferentie van Genève, om de garanties uit te werken, werd intussen door Ky en sommige Zuidvietnamezen al geheel verdraaid.

Zij suggereren nu een conferentie tussen Amerikanen en Noord- en Zuidvietnamezen, zonder Bevrijdingsfront in Parijs, een onderhandeling in Saigon tussen de Zuidvietnamese regering en het Bevrijdingsfront over de interne politiek en tenslotte en conferentie tussen Noord- en Zuid-Vietnam.

Deze voor Hanoi en het Bevrijdingsfront onaanvaardbare suggesties worden hier beschouwd als een Zuidvietnamese dreiging om de toch al wegens het geschil over de vorm van de tafel byzantijnse onderhandelingen te torpederen indien de Amerikaanse druk op Saigon al te groot wordt.

Aanslag in Saigon

Intussen meldt het persbureau Reuter dat de Zuidvietnamese minister van onderwijs, Le Minh Tri maandag ernstig gewond is geraakt toen een onbekende een piastic bom in zijn auto wierp. Bij de aanslag

„THE YEAR OF THE PIG”

Schrijvende documentaire over de Vietnam-ellende

Langley
Onthullende getuigenissen over Tonkin-conflict

DE VPRO-TELEVISIE start het nieuwe jaar vanavond (Nederland 2 20.40-22.10 uur) met een documentaire van Emile de Antonio „The year of the pig” („Varkensjaar”, zou men kunnen vertalen, vrij naar „Varkensbaai”).

EMILE DE ANTONIO heeft al meer bijzondere documentaires gemaakt, zoals „Rush to Judgement” over het Warren-rapport. In een zelfde koele feitenvermelding als in die film vertelt hij nu over het ontstaan en verloop van de oorlog in Vietnam, van de Franse nederlaag in Dien Bien Phoe en de conferenties in Genève tot de escalatie het incident in de Tonkin-baai en de huidige ellende.

Griezelig helder zien we het steeds versnellende tempo van de Vietnam-misère. Een schrijvende documentaire, juist door de koele aanpak, die bij iedere kijker moet uitmonden in de vraag hoe draaiende politiekverkopers de wereld binnen vijftien jaar geholpen kunnen hebben aan een bijna onoplosbaar probleem.

Het is een van de beste films die ons kunnen genezen van de simpele redenatie, „dat Amerika in Vietnam bezig is ons te behoeden voor het Gede Gevaar”. Een huiveringwekkende angst bekruipt je dan nog bij het luisteren naar de komende president Nixon, die niet verder komt dan eenvoudige uitspraken als: „Jongens we kunnen lang en breed praten, maar drie grote mogelijkheden loeren op Vietnam en wij zitten er toch maar”.

Overduidelijk zien we hoe een Vietnamese gevangene kapot wordt getrap door Amerikaanse soldaten, terwijl een generaal bij hoog en laag zweert dat „alle gevangenen volgens de conventie van Genève behandeld worden”. Onthullend zijn de getuigenissen over het conflict rond de Tonkinbaai, voor Amerika het schijnargument Noord-Vietnam te bombarderen. Belangrijk zijn ook de woorden van een persoonlijk adviseur van John F. Kennedy, die verklaart waarom het onder Kennedy waarschijnlijk nooit zover gelopen was. Kennedy, aldus de adviseur, had twee stellingen: Amerika mag zich nooit rechtstreeks met Vietnam bemoeien („Het is hun oorlog, zij moeten hem winnen of verliezen”) en nooit het risico van een internationaal conflict lopen, door bijvoorbeeld Noord-Vietnam binnen te dringen.

„THE YEAR OF THE PIG” zit vol dramatische, onthullende en bewijzende feitelijkheden. Het is een ontluisterende vertoning van stommiteiten en leugens. Een verplichte film, juist voor degenen die „al zoveel beelden van die toefoorlog hebben moeten zien.”

PETER VAN BUEREN

Fellere taal van het Bevrijdingsfront

Van onze correspondent

PARIJS, 7 febr. — Ook in de derde zitting van de conferentie over Vietnam is gisteren nog geen enkele vooruitgang geboekt. De vertegenwoordiger van het Vietnamese Bevrijdingsfront was alleen nog feller dan vorige keer tegen de „bloed-dorstige reactionaire en oorlogszuchtige regering die in Saigon aan de macht is”.

Saigon, zo ging hij verder, blijkt meer en meer de grote hinderpaal van de conferentie te zijn. Hanoi en het Front weigerden eerst over militaire problemen te spreken zoals de Amerikaanse afgevaardigde hen had gevraagd. Zij blijven de politieke vooropstellen.

Subjectieve visie op Vietnamdrama

Zijn bij Ngo

In the year of the pig, de documentaire film over Vietnam die de VPRO maandagavond tussen 20.40 en 22.10 uur zal uitzenden, is niet objectief. De objectiviteit is in diskrediet bij geëngageerde cineasten als de Nederlander Joris Ivens, de Rus Mikhail Romm (Het alledaags fascisme), de Brit Felix Greene (Inside North Vietnam); en bij de Amerikaan Emile de Antonio, die nu voor de derde maal bij de VPRO aan het woord en in beeld zal komen.

Zij zijn zeer verschillend, van aard en aanpak, deze vier filmers — een rijtje waaraan nog vele namen uit vele landen toegevoegd zouden kunnen worden. Wat hen verbindt is hun afkeer van de objectiviteit, sterker nog: hun streven naar een subjectief document. Zij maken nog altijd documentaires volgens de klassiek geworden definitie van John Grierson: „the creative treatment of actuality”. Maar bij hen is creatief synoniem met polemisch, en bij De Antonio is filmen synoniem met een actie.

In Ivens' televisiegesprek met Hans Keller kon men verleden week meer dan eens ontdekken hoe onmisbaar voor een goede documentalist Ivens het persoonlijke engagement acht, hoe afkering hij is van „de zogenaamde objectieve methode”. En, inderdaad, het lijkt onmogelijk om een objectieve film te maken over politieke actualiteiten en actuele problemen. De selectie reeds van het materiaal is subjectief, om van de verwerking nog te zwijgen.

Voor Emile de Antonio is zijn fel engagement waarschijnlijk de enige motor van zijn filmen. Hij werkt als een wereldlijke Savonarola die, verontrust en verontwaardigd over de misstanden in zijn land, de vinger opheft om zijn mede-Amerikanen te waarschuwen of hun geweten wakker te schudden.

Zijn Point of order ('64) was een montagefilm, gebaseerd op McCarthy's onderzoek in 1954 naar „on-Amerikaanse activiteiten” in het leger; historische feiten als waarschuwing voor inquisitoriale tendenties in de Amerikaanse samenleving. Zijn Rush to judgment ('66), in Nederland ook vertoond door de cineclubs, was een onderzoek naar de geloofwaardigheid van het Warren Report over de moord op president Kennedy — een echter eideloos filmverhoor van getuigen: een vloed van verklaringen

Aan Romm en zijn Alledaags fascisme herinnert de ingebouwde dialectiek, de structuur van De Antonio's film; aan Greene en Ivens herinnert de strekking: tegen het Amerikaanse optreden in Vietnam. Maar, anders dan Romm, richt De Antonio zich niet zozeer tot een internationaal publiek als tot zijn landgenoten. En, anders dan bij Greene en Ivens, is de grondtoon van zijn film niet „arm geteisterd Vietnam” maar „rampzalig Amerika”.

Tevergeefs probeert een liberaal denker (Harry S. Ashmore, voorzitter van het Center for democratic institutions) uit een nationale bezinning een soort catharsis te puren voor een Amerikaanse tragedie. De stenen kop van Lincoln, die bleek in het laatste kader hangt, is geen finale, alleen interpunctie. De film is uit — een voorlopig document.

De Antonio is een raisonnerende filmmaker die zijn beelden, op weinig uitzonderingen na, gebruikt als deel van zijn informatie en argumenten, hoogst zelden als weekmiddel om zijn publiek te sensibiliseren. Er is veel beeldmateriaal bij dat hier nog niet gezien is, ook uit de koloniale periode in het begin van de eeuw. Neuzend in de filmarchieven deed De Antonio een groteske vondst — koloniale verteerders en afgepoederde riksjakoes, een stukje oud journaal, of misschien een brokje privéfilm? — en er is een schitterend stuk oud filmjournaal van de jonge Ho Tsj Minh in 1917 in Parijs, waar hij, aldus de Franse journalist en kenner van Vietnam Jean Lacouture, „eerst socialist en dan communist” was geworden.

Lacouture, een van de eerste commentatoren die men in de film hoort en ziet, is een in de V.S. bekende en gerespecteerde niet-communistische schrijver (zijn politieke biografie van Ho Tsj Minh verscheen juli jl. bij Random House). Veel figuren uit het Amerikaanse politieke en academische leven zijn onbekenden voor mij en waarschijnlijk de meeste Nederlandse kijkers. In Amerika heeft hun bekendheid de impact van hun verklaringen, opinies en ervaringen — en dus de impact van De Antonio's film — ongetwijfeld versterkt.

Maar ook voor ons blijft de rustige stem van Paul Mus, een Franse professor in het boeddhisme in Yale, altijd het luisteren waard. Hij vertelt onder meer, van zijn bezoek aan Hanoi in 1945 in opdracht van De Gaulle, die Vietnam uitnodigde om deel te worden van een „Franse unie” (Ho hield zich filosofisch op de vlakte); en van zijn bezoek aan Saigon (een gesprek met Ngo Din Nhoe, de broer van president Diem, bewees voor Mus Nhoe's „pathologische eigenwaan”). Een filmbeeld van een eerbiedig bulgende olifant voor Nhoe in vorstelijke staatsie levert dan een

In the year of the pig, eind '68 gereedgekomen, gaat verder. Zoals in zijn McCarthy-film gebruikt De Antonio historisch materiaal voor zijn Vietnam-document. Zoals in zijn film over het Warren Report verwerkt hij ook nieuw opgenomen verklaringen (van journalisten, specialisten, politici, militairen). Het resultaat is een ijzige stroom van informatie — gerichte informatie uiteraard, waaruit de Amerikaanse toeschouwer, voor wie de film in de eerste plaats is bestemd, zijn conclusies moet kunnen distilleren.

mandarijn op zwaaiend. Onmisbaar zijn enige fragmenten met de knappe Madame Nhu, een toonbeeld van boosaardige schoonheid.

Directe confrontatie

De Antonio's film is nooit lineair. Hij onthult nieuwe geschiedenis en de mensen die haar helpen maken hefst via directe confrontaties met die zelfde mensen. Het effect is vaak ironisch.

Hubert H. Humphrey op prekerige toon: „Blessed are the peacemakers“. Charles Wilson, minister van defensie (voor McNamara): „Het materiaal dat wij naar Indochina sturen is technisch materiaal (...) wij sturen geen troepen“. Generaal Curtis L. LeMay: „Communistische agressie moet eindigen in een ramp voor de communisten“. Generaal Mark Clark: „Ik zou niet één dode Amerikaan voor vijftig dode Chinezen willen ruilen“. Richard Nixon: „Alle naties in Azië kijken naar Vietnam. Concessies zouden worden geïnterpreteerd als een terugtocht en een nederlaag, niet alleen van Zuid-Vietnam maar ook van de Verenigde Staten“.

President Kennedy verdedigt een goodwill-reis van Amerikaanse politici naar Azië en vice-president Johnson oreert: „We never heard a hostile voice. We never shook a hostile hand“. Maarschalk Ky is voor de Vietnamese verkiezingen van 1967 tegen kritiek in de pers op de kandidaten, want dat zou verwarrend kunnen werken. Een versofond naar Nixon legt uit waarom de verkiezingen een mislukking waren. De beelden van Johnsons nogal hulpeloos rondwalende „waarnemers“ zijn daarna informatie én commentaar.

De Antonio's hartstochtelijk geëngageerde, maar koel geraffineerde „collage“ van altijd complexe situaties werkt ook met commentaren van internationaal befaamde Amerikaanse journalisten als Harrison Salisbury en David Halberstam. De meeste indruk maken echter onbekende mensen als de jonge sergeant John Towler van de „green berets“, die weg naar Vietnam gedeserteerd, die nerveus probeert te zeggen waarom hij dit deed. En een Italiaan in een interview: „How do you destroy yourself?“. „How do you destroy yourself?“.

En een interview met willekeurige G.I.'s bij de Amerikaanse strand bijdragen tot het spel. De jongens hebben maar over één gemis te klagen: American girls. En de Vietnamese meisjes op het strand? vraagt de verslaggever. „They're slant-eyed, they're goofs, they're no good“.

In een ander interview beschrijft een ontroerde Amerikaanse kolonel George S. Patton een herdenkingsdienst voor vier gevallen kameraden. Er was „a nice prayer“ a Patton keek naar de luisterende soldaten, en „my faith in America soared, because they looked determined, and at the same time reverent. But they are a bloody bunch of killers.“ De stemverheffing van kolonel Patton bij die laatste zin en zijn extatische uitspraak erbij zijn de huiveringwekkendste details uit In the year of the pig, de de stervenden en de doden meegerokend.

Vier keer Ho Tsji Minh in De Antonio's documentaire In the year of the pig

Behuwd- en Grootmoeder
Op 31 december overleed onze lieve Nellie Catharina Key—Stuun Weduwe van Dr Marius Key, in de ouderdom van 75 jaar.

Geboortenaam: JOHAN ALB.
Zoon van H. A. A. LAB.
C. M. C. L. H.
Grootvader: 1 januari 1968.
Getrouwd: en W. J. P. VEERK.
Hijversum/Horterdam 3 januari 1968

Op 31 december onze Man, Vader JOHANNES VAN in de ouderdom jaar. C. F. VAN RHM. Pijnaker: M. H. M. VAN RHM. M. A. VAN RHM. Bladruiter: W. A. VAN DEN DEN. P. VAN DEN DEN. A. VAN RHM. Ureche: S. M. VAN RHM. J. T. VAN RHM. J. M. VAN RHM. Lieve Beun P. De crematie heeft plaatsgevonden. Notarisstraat 700. Horterdam, 3 januari en Kleinindon. Crematie zal plaatsvinden op zaterdag 1 januari om 11 uur. Nedagavond van 7 tot 10 uur en van 1 tot 10 uur en deker afdankzaterdagmiddag 1 januari om 11 uur in het crematorium Kamburg, te S. Graven- (Loosdrecht). Het begrafenisritueel zal plaatsvinden op zaterdag 1 januari om 11 uur. De begrafenis zal plaatsvinden op zaterdag 1 januari om 11 uur. De begrafenis zal plaatsvinden op zaterdag 1 januari om 11 uur.

Grin
Jede
Stor
Burl
Tor
De cre
Heden
nog of
Heve
Zwage
Direct
RI
op de
O
B
B
C
C
Oost-
van D.
De cr
a.s. on
burgh
De Ov
van he
Bezoel
en va

en rouwbezoek: vri-jur in de rouwkamer
Rotterdam-3013.
Wijngaart
OOREN
twaar van
nens verdere familie:
EN
van D.
De cr
a.s. on
burgh
De Ov
van he
Bezoel
en va

na een kortstondig in onze lieve Moeder
VAN HEUSDEN Geb. Mercier
86 jaar.
W. VAN HEUSDEN
N. HEUSDEN—Ernst
TOPHE en JEROME
J. VAN HEUSDEN
VAN HEUSDEN
VAN HEUSDEN

na een kortstondig in onze lieve Moeder
VAN HEUSDEN Geb. Mercier
86 jaar.
W. VAN HEUSDEN
N. HEUSDEN—Ernst
TOPHE en JEROME
J. VAN HEUSDEN
VAN HEUSDEN
VAN HEUSDEN

Activiteiten in Thailand

8 Jan 63

IN DE noordelijke provincies van Thailand, die aan Laos grenzen, neemt de gevechtsactiviteit sinds enige tijd voortdurend toe. In dit moeilijke bergachtige terrein, grotendeels bedekt met oerwouden, opereren kleine groepjes opstandelingen die aanslagen plegen en na korte schermutselingen met de regeringstroepen in het oerwoud verdwijnen. De regering van Thailand neemt de bedreiging van deze opstandelingen ernstig genoeg om haar troepen in dit gebied te versterken.

Een correspondent van The Times meldt uit Bangkok, dat de drie noordelijke provincies nagenoeg in gevechtsterrein veranderd zijn. De Thailandse onder-minister van defensie heeft meegedeeld, dat de regeringstroepen gebruik maken van napalm en andere moderne wapenen bij de

operaties tegen de opstandelingen. Hij kondigde aan, dat zij binnenkort vernietigd zouden zijn.

De Toestand

De opstandelingen zijn, naar officiële Thailandse mededeling, geïnfiltreerd door communisten in het buitenland. De actieve kern van de opstandelingen is ongetwijfeld communistisch georiënteerd of in elk geval de gevestigde orde vijandig gezind. Dat wordt bevestigd door mededelingen van de zijde van de opstandelingen zelf, die kortgeleden tot de instelling van een nieuw opperbevel zijn overgegaan voor de uitbreiding van de volksoorlog.

De inspiratie voor de opstandige beweging gaat uit van het Vaderlandslievende front, dat enkele maanden geleden sprak van de schitterende theorie van voorzitter Mao over de volksoorlog. Wij vinden in uitspraken van het front de bekende formuleringen van de „verradersklik van Thanom en Praphas (de premier en vice-premier) die de natie aan de imperialisten verkoopt". Het front heeft van Mao ook de theorie overgenomen van de omsingeling van de steden door het platteland, d.w.z. van de boerenopstand die zijn wil aan de stad oplegt, dit in tegenstelling tot de Russische theorieën die van de industrie uit dachten.

WORDT in het noorden van Thailand nu een ideologische strijd gevoerd? Dat lijkt tot nu toe nog wat voorbarig, want de basis van de opstand is minder ideologisch dan regionaal. Het in feite militaire bewind in Thailand kenmerkt zich door een extreem anti-communistische houding. Dat neemt zulke overdreven vormen aan, dat nagenoeg elke kritiek en elke afwijkende mening iemand in de ogen van de regering tot communist maken. Oppositie wordt gelijk gesteld met communisme, zozeer zelfs, dat men wel gesproken heeft van het communistische vijgeblad van de regering. De communistische dreiging was een alibi voor het voortduren van de maatregelen genomen op grond van uitzonderingsartikelen, ook nadat in juli van het vorige jaar een nieuwe grondwet was afgekondigd.

De communisten in de opstandige gebieden zijn het meest doelbewust in een ontevreden bevolkingsgroep, maar dat betekent nog niet dat in het begin deze ontevredenheid ideologisch getint is. In het noorden van Thailand blijken de verzetsstrijders meestal tot de ontevreden nationale minderheden te behoren, in dit geval voornamelijk tot de Meo's, die zich door de Thai's geminacht en in hun bestaansvorm bedreigd voelen. Een jaar geleden kon een krant in Bangkok schrijven, dat de afwezigheid van een goede verstandhouding tussen de ambtenaren en de dorpsbewoners een van de redenen is van de opstand van de Meo's.

BIJ AMBTENAREN valt in Thailand al gauw het woord corruptie. De afpersing op grote en kleine schaal heeft er veel toe bijgedragen, dat de regering en het regime geheel met de corrupte ambtenaar worden geïdentificeerd. Wanneer dat regime dan bovendien een politiek volgt van „search and destroy“, die ook in Vietnam geen succes heeft gehad, en wanneer dat regime hele dorpen overplaatst omdat het bang is, dat de opstandelingen steun vinden in die dorpen, dan zal het er ten slotte wel in slagen, dat de ontevredenen alleen in de communistische activiteit nog een uitweg zien.

Niet alleen bij Meo's in het uiterste noorden heerst ontevredenheid, ook in het zuiden, aan de grens met Maleisië, is er steeds wat guerrilla-activiteit. Halverwege het land, op het smalste gedeelte, heerst eveneens onrust, een onrust die over kan slaan naar andere delen van het land, waar de arme boer alleen maar ziet, dat het grootgrondbezit onrustbarend in omvang toeneemt.

Discrete druk van ^{op 10 mei 1968} Amerika op Saigon

De Verenigde Staten oefenen op discrete wijze druk uit op Saigon en Hanoi, opdat de vredesonderhandelingen in Parijs nog kunnen beginnen voordat president Johnson het Witte Huis verlaat. In Zuidvietnamese kringen in de Franse hoofdstad verluiddat Amerika Saigon tracht over te halen akkoord te gaan met een ronde tafel waar vier partijen aan kunnen plaatsnemen.

President Thieu van Zuid-Vietnam heeft herhaaldelijk verklaard nooit in te zullen stemmen met een ronde tafel, tenzij deze op symbolische wijze in tweeën wordt gedeeld om te laten uitkomen dat er twee partijen zijn. Een der redenen van Saigon om het voorstel van een ongedeelde tafel te weigeren is de angst dat dit zal leiden tot een lange reeks concessies aan Hanoi en het Bevrijdingsfront.

De Zuidvietnamezen in Parijs koesteren de hoop dat de toekomstige leider van de Amerikaanse delegatie, Henry Cabot Lodge, sympathieker tegenover het standpunt van Saigon zal staan dan Harriman, die tot 20 januari de afvaardiging zal aanvoeren. Ook president Thieu en vice-presi-

dent Ky hebben vandaag verklaard dat Lodge een uitstekende keuze is. Tevens hebben zij onderstreept nooit het Bevrijdingsfront te zullen erkennen.

De leider van een nieuwe uit Saigon in Parijs gearriveerde Zuidvietnamese delegatie, Nguyen Ngoc Huy heeft woensdag de pers meegedeeld dat sinds het einde van de bombardementen op Noord-Vietnam het zuiden zwaar van de bombardementen te lijden heeft. Hij zou daarom graag zien dat de conferentie spoedig begint.

Motie tegen regering

Zegslieden in Saigon hebben het persbureau AFP meegedeeld dat 35 van de 135 leden van de Zuidvietnamese nationale vergadering een motie hebben ondertekend waarin opzegging van het vertrouwen in de regering wordt gevraagd. Het is echter onwaarschijnlijk dat de motie door de vereiste driekwart meerderheid wordt aanvaard. Reden tot indiening ervan schijnt de recente weigering van premier Tran Van Huong te zijn om voor de nationale vergadering te verschijnen. Hiervoor heeft hij volgens eigen zeggen geen tijd. (Reuter, AP, AFP)

Eerste Westelijk land Zweden erkent Noord-Vietnam

Nieuwsdienst Le Monde/NRC

STOCKHOLM, 10 jan. — Volgens het blad Dagens Nyheter zal de Zweedse ministerraad vandaag besluiten Noord-Vietnam officieel te erkennen. Daarmee zal Zweden het eerste land van de Westelijke wereld zijn dat officiële diplomatieke betrekkingen met Noord-Vietnam aanknoopt. Er zal niet onmiddellijk een ambassade in Hanoi worden geopend maar de Zweedse ambassadeur in Peking zal ook in Hanoi worden geaccrediteerd.

Dit besluit volgt op de vele contacten die de Zweedse ambassadeur in Peking en de particuliere secretaris van de Zweedse minister van buitenlandse zaken met de Noordvietnamese autoriteiten zowel in Hanoi als in Warschau sinds 1965 hebben gehad.

Op 21 februari 1968 werd de Noordvietnamese ambassadeur in Moskou, Nguyen Tho Chan, in Stockholm ontvangen waar hij met de Zweedse minister van onderwijs, Palme, deelnam aan een betoging tegen de Amerikaanse politiek in Vietnam. Begin november opende het Vietnamese Bevrijdingsfront een voorlichtingsbureau in Stockholm.

Saigons standpunt blijft ongewijzigd

De leider van de Zuidvietnamese onderhandelingsdelegatie in Parijs, de vroegere minister van buitenlandse zaken Pham Dang Lam, heeft donderdag nadrukkelijk verklaard slechts in te kunnen stemmen met tweezijdige vredesbesprekingen tussen geallieerden en communisten. Eerder op de dag had president Thieu gezegd dat zolang de Noordvietnamezen en het Nationale bevrijdingsfront een conferentie van vier partijen bleven eisen, de regering van Zuid-Vietnam zou weigeren mee te doen.

De Noordvietnamese delegatie in Parijs heeft deze verklaringen uitgelegd als een wens van Saigon dat de oorlog wordt verlengd. „Hieruit blijkt dat de marionettenregering van Saigon nog steeds alles in het werk stelt om vrede en nationale onafhankelijkheid te dwarsbomen“, aldus een woordvoerder van de afvaardiging. Hij voegde eraan toe dat het Zuidvietnamese bewind wil dat de Verenigde Staten blijven vechten „om het eigen bestaan te kunnen rekken“.

(Reuter), AP)

Bezorgdheid in VS over Zweedse erkenning Hanoi

11 Jan 69 NRC

Het gisteren genomen Zweedse besluit om Noord-Vietnam diplomatiek te erkennen heeft in officiële kringen te Washington tot enige bezorgdheid geleid, ofschoon gezegd werd dat een mogelijke Amerikaanse reactie zal worden overgelaten aan de nieuwe regering-Nixon, die op 20 januari in functie treedt. De mogelijkheid bestaat, aldus politieke kringen in de Amerikaanse hoofdstad, dat president Nixon zijn ongenoegen over de Zweedse stap kenbaar maakt door de benoeming van een nieuwe Amerikaanse ambassadeur in Stockholm te vertragen, waardoor de Amerikaanse diplomatieke vertegenwoordiging aldaar voor onbepaalde tijd geleid zal worden door een diplomaat van lagere rangorde.

De Noordvietnamese leiders en hun bondgenoten van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront die in Parijs zijn voor het komende vredesgesprek met de VS en Zuid-Vietnam, hebben daarentegen het Zweedse besluit toegejuicht. Ook Franse diplomaten hebben de stap welkom geheten.

In Kopenhagen zei een woordvoerder van het Deense ministerie van buitenlandse zaken dat de Zweedse stap geen onderwerp is geweest van gezamenlijk Scandinavisch overleg. Denemarken zou het Zweedse voorbeeld niet navolgen, aldus de woordvoerder. Ook de Finse regering heeft laten weten niet van plan te zijn de Zweedse stap na te volgen. De

Noorse regering zal begin volgende week de kwestie van het eventueel aanknopen van Noorse diplomatieke betrekkingen met Hanoi bespreken, aldus een woordvoerder van het Noorse ministerie van buitenlandse zaken.

Zweden wordt het eerste Westelijke land dat Noord-Vietnam officieel erkent. Tot dusverre waren de Noordvietnamezen in het Westen alleen officieel vertegenwoordigd in Parijs, ofschoon de aanwezigheid van hun delegatie aldaar niet betekent dat er diplomatieke banden bestaan tussen Parijs en Hanoi. De Noordvietnamese delegatie in Parijs geniet een speciale status die diplomatieke privileges en immuniteit omvat en die wat rangorde betreft ligt tussen een consulaat-generaal en een ambassade.

Relaties met VS koel

De Amerikaans-Zweedse betrekkingen zijn reeds bijna twee jaar lang tamelijk koel tengevolge van anti-Amerikaanse demonstraties in Stockholm, waaraan werd deelgenomen door de Zweedse minister van onderwijs, Palme. Vorig jaar is de Amerikaanse ambassadeur in Zweden, William Heath, teruggeroepen voor consultaties. Heath had al aangekondigd dat hij zich zou terugtrekken als de regering-Nixon aan het bewind kwam. Hij is thans in Stockholm voor de afwikkeling van zijn zaken.

De Zweedse minister van buitenlandse zaken, Nilsson, zei vrijdagavond voor de televisie niet te geloven dat het besluit tot erkenning van Hanoi tot verslechtering van de betrekkingen met de VS zal leiden. Hij zei

dat Zweden niet overweegt het Zuidvietnamese bevrijdingsfront te erkennen, omdat Zweden alleen officiële betrekkingen aanknoot met regeringen die een dominerende invloed in hun land hebben.

In afwachting van de vestiging van een ambassade in Hanoi zal Zweden ambassadeur in Peking, Lennart Petri, tevens in Noord-Vietnam worden geaccrediteerd. Petri was de man die in het verleden contacten met Hanoi heeft onderhouden.

Zweden is niet diplomatiek vertegenwoordigd in Saigon. In april 1967 besloot de Zweedse regering de tot dan bestaande diplomatieke contacten met Saigon niet te vernieuwen. De Zuidvietnamese ambassadeur in Bonn, die tevens in Stockholm was geaccrediteerd, werd niet toegestaan zijn geloofsbrieven aan Zweden te overhandigen.

Saigon klaagt over terreurgroepen

De regering in Saigon gelooft, dat een door Hanoi geleide moordenaarsgroep, hoogleraren en studenten van de universiteit van Saigon terroriseert. Verscheidene van hen zouden er op een dodenlijst staan wegens anticommunistische activiteit.

In een vrijdag gepubliceerde nota aan de Internationale controlecommissie zegt de regering in Saigon, dat al op een student was geschoten en dat op een mededelingenborst in de universiteit'sgebouw de namen van 2 studenten waren aangebracht die zouden worden gedood. Ook in andere grote steden in Zuid-Vietnam zouden infiltranten uit Noord-Vietnam een terreurcampagne willen voeren, aldus Saigon. (Reuter-AP)

SAIGON TREKT ALLE VERLOVEN IN

Grootscheeps offensief van de Vietcong verwacht

Lee 7 2nd by mhu

De Zuidvietnamese legerleiding heeft tot 17 februari alle buitengewone verloven ingetrokken teneinde niet verrast te worden door een verwacht grootscheepse Vietcong-offensief op de steden. In Zuidvietnamese en Amerikaanse kringen is men overtuigd van de komst van het offensief en is men alleen onzeker van de begindatum. Als belangrijke aanwijzing voor de komende activiteiten wordt door sommige waarnemers de vernietiging van Amerikaanse helikopters op het in de Mekongdelta gelegen vliegveld Can Tho gezien.

Deze actie, waarbij acht Amerikanen omkwamen, werd maandag uitgevoerd. Tijdens het Tet-offensief van vorig jaar was het voor een groot deel aan de bewapende helikopters te danken dat de eenheden van de Vietcong uit de rijstvelden van de delta konden worden verdreven.

De Amerikaans-Zuidvietnamese voorbereidingen voor de verdediging

tegen een grootscheeps offensief zijn reeds op 13 december begonnen. Sindsdien zijn extra verdedigingsgordels rondom Saigon aangelegd, meer dan 1000 mogelijke Vietcongagenten aangehouden en in de infiltratiegebieden bij Saigon grote hoeveelheden wapens, medicamenten en voedsel van de rebellen ontdekt.

Door twee grote vondsten van vijandelijk oorlogsmateriaal op 50 km ten noord-westen van de Zuidvietnamese hoofdstad is bij waarnemers de indruk ontstaan dat het nieuwe offensief zich niet tot de Mekongdelta zal beperken. Dinsdagmorgen vroeg vernietigden de guerrilla-strijders een brug in de provincie Binh Duong, 130 km ten noord-oosten van Saigon.

In het verleden hebben de communisten altijd een grote krachtsinspanning laten samenvallen met belangrijke vredesgebaren. Het offensief in mei kwam slechts vijf dagen voordat de onderhandelingen in Parijs begonnen.

Harriman optimistisch

De leider van de Amerikaanse delegatie op de conferentie in Parijs, Averell Harriman, heeft maandag verklaard dat het overleg in de Franse hoofdstad zeker tot een regeling van het Vietnamese conflict zal leiden, hoewel veel geduld betracht

moet worden. De delegatieleider, die binnenkort definitief naar de VS zal terugkeren, hoopte dat het Amerikaanse volk zal toegeven dat de oogmerken van de VS beperkt zijn; het moest volgens hem niet langer praten over het winnen van een oorlog.

Harrimans medewerker, Cyrus Vance, heeft maandag meer dan twee uur gesproken met de Zuidvietnamese afgevaardigde naar de Parijse conferentie, Pham Dang Lam. Hij is er echter niet in geslaagd de Zuidvietnamese te brengen tot een nieuwe benadering van de procedurekwestie. Zuid-Vietnam blijft vasthouden aan de eis dat de Parijse conferentie een gesprek tussen twee partijen moet zijn.

Een woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken heeft ontkend dat deze week in Washington bekendgemaakt zal worden dat binnenkort 20.000 Amerikaanse soldaten uit Zuid-Vietnam worden teruggetrokken.

Toen men hem verder vroeg naar berichten volgens welke de Zuidvietnamese president Thieu zou werken aan een plan waarbij zijn troepen meer gevechtsverantwoordelijkheid zouden krijgen, wilde de woordvoerder geen bijzonderheden geven. Dit plan van Thieu zou een Amerikaanse terugtrekking mogelijk moeten maken. (Reuter - AP).

Johnson:

Goede kans

op vrede

in Vietnam

WASHINGTON, 15 jan. (AFP, Reuter) — President Johnson heeft vandaag in zijn laatste „State of the Union”, de jaarlijkse boodschap van de president aan het Congres, een beroep gedaan op zijn opvolger onderhandelingen te gaan voeren met de Sovjet-Unie over beperking van de offensieve en defensieve wapens. De belangrijkste andere buitenlandse punten uit de boodschap zijn:

1. De kans op vrede in Vietnam is thans beter dan ooit; maar voordat een vredesregeling van kracht wordt kan het nog komen tot hevige gevechten.
2. De Verenigde Staten zijn bereid op voet van gelijkheid samen te werken met een verenigd Europa.
3. De crisis in het Midden-Oosten is niet alleen een groot gevaar voor Israël en de Arabische landen, maar bedreigt de gehele wereldvrede.

Johnson maakte bekend dat de betalingsbalans dit jaar voor het eerst sinds 1960 een klein overschot heeft. Hij zei er voorstander van te zijn, dat de extra inkomstenbelasting van tien procent, die verleden jaar werd ingevoerd, voorlopig blijft gehandhaafd.

De inkomsten voor de begroting 1969-1970 worden geschat op 198.7 miljard dollar. Dat betekent een overschot van 3.4 miljard dollar. Het overschot voor het huidige belastingjaar, dat op 1 juli afloopt, wordt geschat op 2.4 miljard dollar. Deze overschotten vormen een verheugend contrast met het recordtekort van 25,2 miljard dollar in het begrotingsjaar 1967-68.

De cijfers voor het komende begrotingsjaar hebben overigens niet veel betekenis, omdat het zeker is dat de regering-Nixon, die maandag in functie treedt, grote veranderingen zal aanbrengen.

De post defensie wordt door een verhoging met 500 miljoen op 81,5 miljard dollar gebracht, dat is 45 procent van alle uitgaven. Voor Vietnam wordt 3,4 miljard minder uitgetrokken, maar nog altijd 25,4 miljard dollar. De president zei dat de regering streeft naar een ordelijke vermindering van de troepensterkte in Zuidoost-Azië.

De president zei te beseffen, dat heel het land hoopt dat de onderhandelingen in Parijs spoedig tot concrete resultaten zullen leiden en dat de Verenigde Staten hun militaire uitgaven aanzienlijk kunnen verminderen. Daarnaast is het absoluut noodzakelijk, dat wij ons naar vermogen teweer stellen tegen de inflatie, met behoud van onze welvaart. Dat is het grootste economische probleem van het ogenblik.”

Zuiveringsactie bij Da Nang begonnen

Amerikaanse mariniers en Zuid-vietnamese troepen zijn bij de noordoostkust van Zuid-Vietnam, ongeveer 60 km ten zuiden van Da Nang, een grote zuiveringsoperatie onder de naam „Russell Beach” begonnen. Bij de actie zijn 8000 man ingezet. In het betrokken gebied bevinden zich vermoedelijk grote voorraden uit China en Noord-Vietnam en naar schatting drie bataljons Vietcongstrijders en Noordvietnamese militairen (Reuter).

Zaterdag begint het Parijse vredesoverleg

De Amerikaanse en Noord-vietnamese onderhandelingsdelegaties in Parijs hebben overeenstemming bereikt over de vorm van de conferentietafel. Zaterdag om halfelf zullen de besprekingen tussen de Amerikanen, de Noord- en Zuidvietnamezen en het Bevrijdingsfront beginnen. Dit betekent dat de scheidende

Amerikaanse delegatieleider, Harriman, die zondag Parijs zou verlaten, het begin van het gesprek nog zal bijwonen.

Volgens welingelichte zegslieden heeft men besloten aan een ronde tafel te onderhandelen. Terzijde zullen twee rechthoekige tafels worden geplaatst, waardoor de tweezijdigheid (waarop Saigon had aangedrongen) toch enigszins naar voren

zal komen. Aan deze rechthoekige tafels zullen waarschijnlijk de tolken zitten.

Naar verluidt is men tot deze doorbraak gekomen met instemming van Nixon, die zo de weg tot werkelijke onderhandelingen vrij vindt. Johnson heeft nu gekregen wat hij wilde: de eer van het initiatief en opruiming van het belangrijkste obstakel. De reactie van Saigon is echter nog niet bekend.

Vanmiddag zouden Amerikaanse en Noordvietnamese zegslieden op afzonderlijke persconferenties nadere bijzonderheden bekendmaken. De procedurele moeilijkheden over de vorm van de conferentietafel hebben het vredesgesprek sinds 6 november opgehouden. De eerste formele zitting zal gewijd worden aan het preciseren van de procedures.

Het is nog niet bekend in welke taal het overleg zal plaatsvinden. Gezegd wordt dat Engels en Frans de voertaal zullen zijn, maar waarschijnlijk is een gesprek met Engels en Vietnamees als officiële en Frans als werktaal. Teneinde tot deze doorbraak te komen heeft de tweede man van de Amerikaanse delegatie, Vance, een aantal ontmoetingen gehad met zijn Noordvietnamese collega kolonel Ha Van Lau.

(Reuter)

Akkoord over ronde tafel als concessie VS gezien

Van onze correspondent

WASHINGTON, 17 jan. — Vier dagen voor zijn vertrek is president Johnson erin geslaagd zichzelf en zijn volk toch nog een afscheidsgeschenkje aan te bieden. Dat is hier de reactie op de doorbreking, na twee en een halve maand, van de impasse over de procedure in de Parijse besprekingen met Noord-Vietnam, zodat eindelijk zaterdag de conferentie kan beginnen tussen de Ver. Staten en Zuid-Vietnam enerzijds en het Bevrijdingsfront en Hanoi anderzijds.

Ofschoon het niet zo wordt gezegd, is duidelijk dat de overeenkomst over een ronde tafel, zonder naamborden en vlaggen, maar met aan weerszijden in het verleden der middellijn op 45 centimeter afstand twee rechthoekige tafels voor het secretariaat die de scheiding tussen twee partijen symboliseren, een belangrijke concessie is.

Die werd mogelijk, zoals Nixons minister van buitenlandse zaken, Rogers, tijdens zijn senaatsverhoor al aanduidde, doordat Johnsons voorstel goedkeuring vond bij Nixon en dit aan Saigon werd meegedeeld, zodat Zuid-Vietnam de eis van een scheidingslijn op de tafel moest opgeven.

Rogers verklaarde eergisteren voor de Senaatcommissie, dat het geharrewar over de tafelvorm wel een inhoud had, doch dat hij ermee instemde dat Saigon tot spoed aan te manen. Daarmee was de doorslaggevende factor aangeduid.

Johnson noemde de doorbraak eergisteren een stap naar de vrede. Hij voorspelde succes, indien men zich voor ogen houdt dat de Amerikaanse velen beperkt blijven, men geduld en vertrouwen houdt dat een eerolle vrede mogelijk is.

Het moet voor hem een opluchting zijn dat de besprekingen die hij begon, niet in een moeras zijn weggevoerd bij de ambtsaanvaarding van zijn opvolger. Nixon toonde zich ver-

heugd en beloofde „onderhandelingen die met energie en doelbewustheid worden gevoerd”, „voor een vrede waaraan de hand gehouden kan worden (enforced)”.

Zelfs de Zuidvietnamese minister van buitenlandse zaken sprak over deze concessie als over een overwinning en kon daarbij aanvoeren dat de vijand eerst een rechthoekige tafel voor vier partijen met vlaggen en naamplaatjes had geëist.

Door het compromis van een ronde tafel die denkbeeldig in tweeën is gedeeld en die de Parijse timmerleiden al in zeven uur hebben gebouwd, kunnen nu de Noordvietnamezen en het Bevrijdingsfront erop blijven wijzen dat vier partijen bijeen zitten, terwijl de Zuidvietnamezen en Washington kunnen blijven volhouden dat slechts twee partijen met elkaar spreken, zodat zij het Bevrijdingsfront niet als partij hebben erkend.

Burgeroorlog of agressie?

Het geheel lijkt onzinnig, maar is het niet. Achter het architectonisch geschil, waarbij Washington twaalf en Hanoi acht tafelvormen voorstelde, ging immers de belangrijke vraag schuil of een burgeroorlog wordt gevoerd of dat de oorzaak van de oorlog hoofdzakelijk agressie door Noord-Vietnam was en daarachter weer de vraag wie voor Zuid-Vietnam spreekt: Saigon alleen of ook het Bevrijdingsfront.

Ten slotte ziet men hier het geharrewar ook als een wilsbeproeving, net als over de plaats van samenkomst negen maanden geleden tussen Hanoi en Washington. En verwarring over de wilskracht van de tegenpartij leidt over het algemeen tot een schipbreuk der diplomatie.

Verwacht wordt nu hier dat zaterdag op het niveau der plaatsvervangers over de organisatie der besprekingen wordt gepraat. Daarbij zullen de Ver. Staten de agenda open houden, zodat ieder kan spreken over wat hij wil.

Daarna, zo verwacht men, komt een lange periode van enige maanden, tijdens welke men langs elkaar heen praat. De Amerikanen over de mogelijkheid van wederzijdse troepenterugtrekking en de Noordvietnamezen en het bevrijdingsfront over de politieke organisatie van Zuid-Vietnam. Pas wanneer dat door alle zijden uit den treure propagandistisch is uitgebuit, zal men ook zakelijk kunnen worden.

Vooraf voor minister Rusk, de vriendelijke, wat ambtelijke man die acht jaar lang doelwit werd van al het verzet tegen de Amerikaanse buitenlandse politiek, moet het een bevrediging zijn dat zo vlak voor het eind van zijn loopbaan toch een stap naar de vrede is gezet.

Nixons aanduiding dat de vrede gehandhaafd moet kunnen worden, geeft hem de verzekering dat wederzijdse troepenterugtrekking van Noordvietnamezen honderd kilometer naar het noorden en van Amerikanen naar San Francisco, niet zonder garanties plaats zal vinden.

Ondeelbare vrede

Natuurlijk is zijn in en na de Tweede Wereldoorlog gevormde visie op de wereld niets veranderd. Hij blijft geloven in ondeelbare vrede, hetgeen betekent dat alle ontwikkelingen ondergeschikt zijn aan de verdediging der vrijheid in het Westen, die een Amerikaans eigenbelang is tegen bedreiging daarvan door Rusland en China die kans op oorlog schept.

Vandaar dat hij net als vele Amerikanen de kritiek op het Vietnam-beleid door andere regeringen als niet terzake doende kan afwijzen. Maar hij kan zich ook niet onttrekken aan het besef hier dat de regeringsswisseling gelegenheid schept tot herziening der uitgangspunten, ook trouwens door andere regeringen ten opzichte van Washington. Noch ook, kan hij zich onttrekken aan het denkbeeld dat een wereld mogelijk is, waarin vrede en oorlog naast elkaar bestaan.

Russische inertie

Bovendien blijkt dat tenminste in de verhouding tot Rusland sinds zijn ambtsaanvaarding wel iets is veranderd. Het Amerikaans-Russisch geschil, dat tot Chroesjtsjovs val vooral een ideologische inhoud had, wordt sindsdien door Moskou pragmatisch en veel directer behandeld.

Wel ziet men hier nu dat de Sowjetunie lijdt onder wat „de dynamiek van de comitestructuur” wordt genoemd, welke, omdat velen bij besluiten zijn betrokken, tot een zekere Russische inertie leidt. Daartegenover staat echter dat de Russen tonen dat zij weten wat er gebeurt indien een oorlog uitbreekt. Dat maakt hen voorzichtiger dan in de eerste jaren van Ruskus ministeriële loopbaan.

17 jan 68 16:26

Zweden oefent druk uit

Voor men het vergeet: sinds de helft van vorig jaar wordt in Parijs gepoogd een gesprek op gang te brengen dat tot vrede in Vietnam moet voeren. Vooruitgang tot dusver: nagenoeg nihil. En dat komt niet voornamelijk doordat het zo moeilijk is een geschikte tafel te vinden, maar veeleer omdat aan beide zijden op dit moment een levendige hoop bestaat loch alles te winnen, zodat het niet nodig zou zijn om water in de wijn te doen voor een compromis. Van Noord-Vietnam en bondgenoot Vietcong wordt die hoop gevoed door de verrassend snel stijgende weerzin tegen de oorlog in de V.S.

Voor de regering in Saigon is daarentegen hoopgevend dat op het gevechtsterrein de Zuidvietnamese troepen en de Amerikanen het nog nooit zo goed hebben gedaan, waarbij men thans pas goed beseft hoezeer de bombardementen de aanvoer van mensen en materiaal bij de tegenstander hebben geremd. En tenslotte zouden die bombardementen kunnen worden hervat als in Parijs de besprekingen afknappen.

Het Saigonse optimisme wordt

o.m. weerspiegeld in de redevoeringen van president Thieu, waarin deze om de Amerikaanse bevolking te strelen steeds hogere cijfers noemt van aantallen soldaten die kunnen repatriëren naar de V.S. Daarenboven doet Thieu al zijn best om zich politiek steviger op te stellen door missies naar tal van landen, o.m. Zuid-Korea en Europa.

Zweedse pressie

Dit is de achtergrond waartegen het Zweeds besluit is genomen om de Noordvietnamese regering te erkennen. Een directe noodzaak daartoe was er eigenlijk niet, want zoveel Zweedse zaken gaan er niet om in zuidoost-Azië.

Maar de erkenning verstevigt wel het politieke prestige van Noord-Vietnam en als zodanig is het Zweedse besluit ook met geringe sympathie ontvangen in Washington. Vooral als het Zweedse initiatief navolging vindt, ontstaat een geheel nieuwe situatie, bijvoorbeeld als de V.S. in de verleiding komen om door hervatting van de bombardementen de oorlog weer op oude voet te gaan voortzetten. Het is één ding om een in de volkerengemeenschap vrijwel geïsoleerde staat te bombarderen, maar het is heel wat anders om ditzelfde te doen jegens een door diplomatieke erkenningen in de volkerenfamilie opgenomen land.

Wat de Zweden eigenlijk doen is de terugkeer naar de oorlog in volle omvang moeilijker maken - een middel om de Parijse conferentie te dwingen resultaten te hebben. In Washington is men er niet blij mee, omdat ontegenzeggelijk de onderhandelingspositie der Noordvietnamezen erdoor wordt versterkt. Voor de Zweden heeft kennelijk zwaarder gewogen dat men niet kon nalaten te doen wat men kan om de Vietnamese oorlog te helpen beëindigen.

Het akkoord over de onderhandelingstafel in Parijs is maar een klein stapje op weg naar vrede in Vietnam. Die weg kan nog heel lang zijn, want zoals er nu tweeënehalve maand geredetwist is over de vorm van een tafel, zo zouden er door de partijen nog tal van redelijke en onredelijke moeilijkheden opgeworpen kunnen worden. Maar iedere vooruitgang in het Vietnam-gesprek — hoe gering ook — is hoopgevend. Aan de oorlog, die nog altijd voortwoedt, ondanks het staken van de bombardementen op Noord-Vietnam, zou zo spoedig mogelijk een einde moeten komen. Dat zal ook het streven zijn van de komende president van Amerika, Nixon, die aanstaande maandag in functie treedt.

Het was gisteren voor president Johnson een bijzondere voldoening, dat nog onder zijn regering een compromis is bereikt over de opening van de uitgebreide onderhandelingen. Vooral de delegatie van Saigon heeft die opening tegengehouden, maar onder druk van Washington heeft de Zuidvietnamese regering zich tenslotte akkoord verklaard met de regeling die nu is getroffen. De Zuidvietnamezen zullen echter ongetwijfeld lastige partners blijven voor de Amerikanen.

Wordt 1969 het jaar van vrede in Vietnam? Zal Nixon reeds in het begin van zijn bewind een einde maken aan de oorlog? De hoop dat die wensen vervuld zullen kunnen worden is toegenomen door het bereikte tafelakkoord. De partijen zouden nu eindelijk serieus kunnen gaan praten.

Morgen vredesgesprek

Akkoord over vorm van tafel

(Van een correspondent)

PARIJS, 17 jan. — Morgen beginnen in Parijs eindelijk de uitgebreide Vietnam-onderhandelingen; bijna twee en een halve maand na de oorspronkelijk vastgestelde datum. De Amerikanen en de Noordvietnamezen hebben tenslotte overeenstemming bereikt over de vorm van de conferentietafel. Het wordt een ronde tafel, zonder streep in het midden en zonder vlaggetjes of naambordjes voor de delegaties. Twee rechthoekige tafels zullen aan weerszijden van de ronde tafel worden geplaatst op 45 cm van de rand. Aan deze tafels is plaats voor de tolken en het personeel van de secretariaten.

Zo is een compromis-oplossing gevonden voor de controverse over twee of vier partijen. Vooral Saigon had aan de twee-partijen theorie willen vasthouden, maar Hanoi stond op de opvatting van vier partijen, waarbij

het Nationale Bevrijdingsfront als volledig zelfstandige partij gezien moest worden, naast Noord-Vietnam, Amerika en Zuid-Vietnam. Alle deelnemers aan de Vietnam-onderhandelingen geven nu hun eigen interpretatie aan de regeling die tenslotte tot stand is gekomen.

Aan de bijeenkomst van zaterdagmorgen nemen deel: de plaatsvervangende leiders van de delegaties: Vance voor Amerika, kolonel Lau voor Noord-Vietnam, Nguyen Xuan Thong voor Zuid-Vietnam en mevrouw Nguyen Thi Binh voor het Nationale Bevrijdingsfront. Morgen, op de eerste zitting, zal de Zuidvietnamese woordvoerder het eerst spreken, gevolgd door sprekers voor Amerika, het Nationale Bevrijdingsfront en Noord-Vietnam. Op de tweede bijeenkomst is de volgorde:

Nationale Bevrijdingsfront, Noord-Vietnam, Amerika, Zuid-Vietnam.

WASHINGTON (Reuter) — President Johnson heeft zijn vreugde uitgesproken over de procedure-doorbraak in het vredesoverleg te Parijs, en hij heeft het Amerikaanse volk opgeroepen zijn opvolger, Richard Nixon, in de komende onderhandelingen eensgezind te steunen.

Greetings to American Tourists Welcome to our Country

1968

Those of us distributing these leaflets welcome you personally to our country. We hope you enjoy your stay here.

Because we appreciate the history and traditions of the United States, we speak to you as friends of what your country has stood for in the past. It is because we have respected the United States in the past that we must let you know how deeply we - and most of our fellow citizens here - oppose US policy in Vietnam. It is very hard to see the difference between the role of Nazi troops supporting Quisling governments during World War II or Communist troops supporting the puppet government in Hungary in 1956 and the role of American troops today in supporting the government of Saigon.

It is because we believe the American people - and individual Americans like yourself - do have a conscience that we remind you that it is fundamentally wrong for your government to interfere in the affairs of smaller nations, and to use napalm bombs, gas and mass bombing of civilian areas in an effort to 'win'. There is nothing which the Vietnamese Communists could possibly do to the people in Vietnam which could match the horror of what the Johnson Administration has already done.

And we can ask you a simple question: is the use of gas, of torture, of civilian bombing evil only when it is done by Nazis or by Communists? Can you expect us to judge the American government more gently or by a different standard than the standard we used in judging the Russians in Hungary or the Germans when they invaded other countries?

If all the Germans had opposed Hitler the world would not have gone through the horrors of Nazism. If all the Americans opposed Johnson the world will be saved from the mass murder now going on in Vietnam or even from World War III.

We would not be acting as friends of what America has stood for in the past if we did not tell you that the vast reservoir of good will which your country once had in Europe has now greatly been reduced by the actions of your country in Vietnam. We can tell you that it would now be very difficult for your President to visit any nation in Western Europe without stirring massive protests against his appearance.

We do not ask the Americans to do things which will make them 'popular' with the world. We ask only that you do things that will make it possible for you to live with your own consciences. Is that possible for you - personally - in regard to Vietnam?

Issued by :

War Resisters' International

Lansbury House, 88, Park Avenue, Enfield, Middx., UK.

Distributed by :

Nguyen Van Hop
met vrouw en kleindochter Meidoorn
op zijn sampan.

hebben door me te laten gaan. Ik ben tweëntwintig jaar lang in het Nationaal Bevrijdingsfront geweest, vanaf de dag dat we tegen de Fransen vochten. In die dagen waren de orders: werk niet samen met de kolonialisten, verlaat de steden en trek je terug op het platteland.

Ik ging naar de rijstvelden, maar daar waren geweren noch patronen. Een jaar later ging ik terug naar de stad. Daar was het leven, zeker tot 1958, niet zo slecht. Diem was niet zo beroerd en wij van het Bevrijdingsfront hadden niet veel te doen. De mensen noemden ons: de jongens van het zogenaamde Front. Dat Front was overigens niet in communistische handen. De meesten van ons waren nationalist. Zelfs nu, weet u, is onze chef, de advocaat Nguyen Hun Tho, geen communist maar een patriot.

KOREANEN

Toen begon mevrouw Nhu ons lastig te vallen en begonnen de Boeddhisten met hun demonstraties. Dat leek een goede kans en wij gingen met hen meedoen. Maar de Amerikanen gooiden alles in de war door het leger te steunen. Daarom haten wij de Amerikanen. Wij haten hen ook, omdat ze ons barbaren noemen, onderontwikkeld en stom en omdat ze arrogant zijn.

Wat betreft de evacuaties. Luister wat ze uithalen als een dorp blijkt te liggen in een gebied dat onder controle van de Vietcong staat. Ze sturen een compagnie Koreanen, de wredeste en meest genadeloze soldaten van hun hele leger, en roepen dan door luidsprekers: Over drie kwartier zullen wij het hele dorp in brand steken. Stel u op voor de vrachtwagens! Wat kan je doen in drie kwartier? De inwoners verberen hun persoonlijke bezittingen, gannen hun daarvoor geen tijd. Ze duwen hen met de kolven van hun geweren en trappen hen, terwijl de vrouwen huilen en de kinderen schreeuwen.

En er is nog iets. In de dorpen is de dodencultus heilig. Weggaan zonder een kaars aan te steken op het graf van de voorouders is heiligschennis.

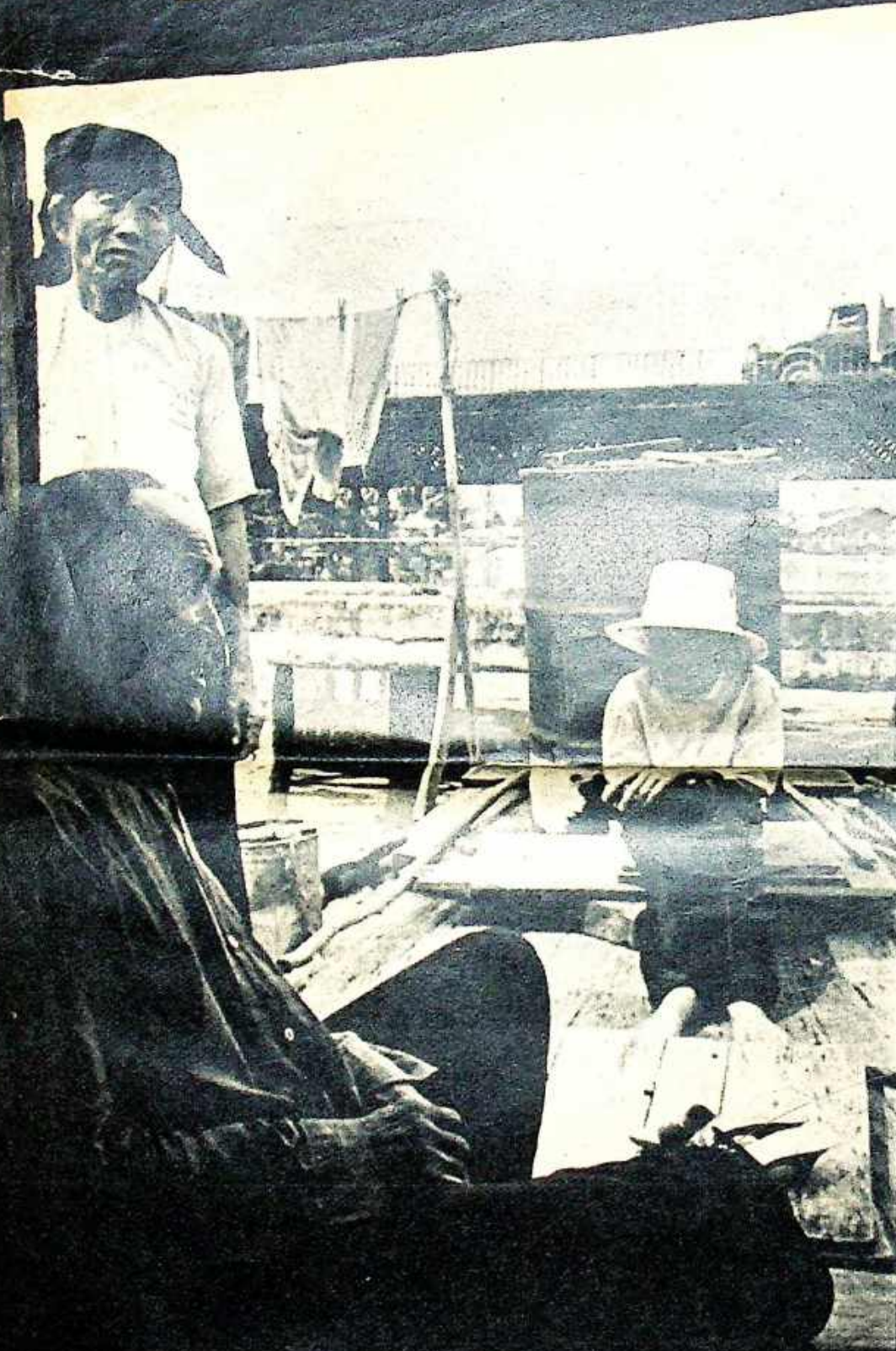
Het gebeurt vaak dat er iemand op het laatste nippertje van de gereedstaande vrachtwagen springt en wegrent om de kaars alsnog aan te steken. Maar de Koreanen willen dat niet hebben en schieten hem met hun machinegeweren neer. Wanneer de vlammen op de daken van de huizen lekken, liggen er altijd een of twee met kogels doorzeefde lichamen op de grond."

De man zonder gezicht praat fluisterend en zijn ogen zijn onophoudelijk onderweg. Naar de deur, naar hier, naar daar. Zijn oren staan gespannen, attent op het geringste verdachte geluid. Zijn baan is niet het organiseren van terreurdaden, maar het maken van propaganda: vlugschriften, strooibladeren. Maar overal om hem heen zijn spionnen.

„Vroeger waren er geen spionnen, omdat de politie hen niet betaalde. De hoge politiebazen waren corrupt en stalen al het tipgeld uit de pot. Maar nu is generaal Loan de baas. Hij is rijk en hoeft niet corrupt te zijn. Hij gebruikt het geld om spionnen te betalen. Er is niets meer gaande sinds Loan is aangesteld. Er is bijna geen terreur meer. Wij zijn allemaal de moed kwijt. Verlamd en wachtend op het onbekende. Wij zijn ook bang.

Wie vertelt mij dat u eigenlijk geen spionne bent? Iedereen kan het zijn. Je vrouw, je broer, je zoon. Ik heb een jongen van achttien. Ik heb hem verborgen in een kloosterschool om te voorkomen dat hij in dienst moet. Toen hij mij vertelde dat hij het niet met mij eens was, mijn ideeën niet deelde en besloten had zich te melden als hij opgeroepen werd, voelde ik mijn hart koud worden van angst. Veronderstel eens dat hij mij zal verraden?

● Oriana Fallaci

PATRIOT

Hij had onze ontmoeting vastgesteld op zeven uur 's avonds, voor zijn huis. Ik kan niet zeggen wie hij is, wat hij doet, waar hij woont. Hij is een man zonder gezicht, zonder leeftijd, zonder adres — zo blijft hij uit handen van de politie. Hij is al eens gearresteerd geweest. Dat mag ik wel vertellen, want de omstandigheden waaronder dat gebeurde waren gelijk aan de

omstandigheden bij duizenden andere arrestaties: een vriend had een bom in een bar gegooid. De politie omsingelde de wijk en arresteerde een familielid, dat niets met de zaak te maken had. Toen begon men de burens te onderwerpen. De vraag was steeds dezelfde: „Kent u deze man?“ Denkend dat het hem zou helpen, zei onze onbekende man „ja“. Ze grepen hem onmiddellijk en zetten hem twintig dagen gevangen. Ze vergaten hem gewoon en dat gebeurt wel meer. Het komt voor dat ze je een maand of zelfs veel langer

vergeten en je dan plotseling zonder excuus vrijlaten.

„Maar het was een vreselijke ervaring. Dag en nacht hoorde ik het gegil van de gemartelden. Dag en nacht. Wat een gegil! Je reageert zelfzuchtig: je moet nooit voor anderen lijden; als je voor jezelf moet lijden, is het al erg genoeg. Je denkt: nu zal iemand mijn naam noemen. Niemand noemde mijn naam en daarom ben ik weer hier. Maar ik leef met de angst dat ze me weer kunnen arresteren en zich dan realiseren dat ze zich vroeger vergist

HOUDT VAN ROZEN

ORIANA FALLACI

sprak in Saigon met politiechef generaal Loan, met een Vietcongstrijder die

onbekend bleef en wachtte op een executie die niet doorging

1968

HET IS TWAALF UUR. Wij bevinden ons in het kantoor van het persbureau *Agence France Presse* als het nieuws komt en ons verbijstert. Om vijf uur 's ochtends zullen er in de gevangenis van Saigon drie Vietcongstrijders worden doodgeschoten. Het zijn Bui Van Chieu, Le Minh Chau en Truong Thanh Danh. Ze werden in augustus al ter dood veroordeeld, de eerste wegens verraad en wapenbezit en de twee anderen voor het werpen van een bom, die verscheidene mensen verwondde. De Vietnamees, die het ons is komen vertellen, is nóg buiten adem.

„Julie weten wat dat betekent,” roept hij uit. Dat weet ik niet en ik probeer het uit te vinden. Maar er is niemand die op mijn vragen let. Ze staan allemaal om bureauchef François Pelou heen. Pelou probeert met generaal Loan, het hoofd van de Saigonse politie, te telefoneren: hij wil het nieuws bevestigd hebben. Als hij hem eindelijk te pakken heeft, hoort hij dat het waar is. Loan heeft al maatregelen laten nemen om een aanval op de gevangenis, zo die mocht komen, af te slaan. Pelou belt onmiddellijk de Amerikaanse ambassade.

Het is ongelooflijk dat journalisten zó'n grote rol spelen in deze chaos van Saigon. Aan Barry Zorthian van de ambassade vertelt Pelou snel wat hij gehoord heeft. Zorthian toont zich vreselijk geschrokken.

„Een executie? Morgenochtend? Dat kan niet. Wij staan voortdurend in contact met de autoriteiten. Als het bericht waar was, zou men ons zeker gewaarschuwd hebben.” Pelous stem is bijtend en zijn gezicht is bleek, als hij antwoordt: „Het is waar en ze hebben je níet gewaarschuwd. Er is nu geen tijd meer te verliezen. Je weet wat dit betekent.”

Het betekent dat er niet drie mensen doodgeschoten zullen worden, maar zes of negen. Het betekent dat er tenminste drie Amerikaanse gevangenen door het Nationale Bevrijdingsfront als represaille zullen worden gedood. Zo is het geweest sinds juni 1965, toen de executie van Tram Van Dang — een Vietcongstrijder, die de aanval op het Metropole-hotel had georganiseerd — was aangekondigd. De radio van het Bevrijdingsfront antwoordde daarop: „Als Van Dang wordt gedood, zullen wij een Amerikaanse gevangene doden.” Van Dang werd geëxecuteerd en op dezelfde dag stond, na een korte rechtszaak, de Amerikaanse infanterist George Bennett voor een vuurpeloton van de Vietcong.

De Amerikaanse ambassade in Saigon protesteerde hevig en de Zuid-vietnamese regering beloofde geen nieuwe executies te laten uitvoeren. Maar minder dan drie maanden later, op 22 september, schoot generaal Thi in het voetbalstadion van Danang drie Vietcongstudenten zonder vorm van proces neer. Dat waren de twee broers Huynh Van Lam en Huynh Van Chou en Pha Van Cau.

Op 26 september onderbrak de Vietcongradio zijn nieuwsberichten voor een extra-communiqué, dat luidde: „Naar aanleiding van de moord op drie van onze patriotten in Danang zijn er heden twee Amerikaanse gevangenen gedood: sergeant Kenneth Dorbach en kapitein Humbert Varsace.” De staf van de Amerikaanse

ambassade stuurde een woedende boodschap naar de Vietnamese regering. „Wij zenden mensen om voor jullie te sterven en jullie zorgen ervoor dat er nog meer worden gedood.”

Generaal Thi werd van zijn post ontheven en president Ky gaf de verzekering dat het niet meer zou voorkomen. Vijf dagen later stonden er weer vijf Vietnamezen voor een vuurpeloton op de markt van Saigon, tegenover het postkantoor. De gebruikelijke plaats voor „gewone” executies, die worden uitgevoerd bij het aanbreeken van de dag en met bijverlichting van de koplampen van een jeep. Er volgden geen vergeldingsmaatregelen van de zijde van de Vietcong. Zelfs het Bevrijdingsfront was ervan overtuigd dat het hier gewone misdadigers betrof.

Het feit dat de geëxecuteerden met een Vietcong-naamkaartje om de nek tegen de muur werden gezet, werd uitgelegd als een poging van de Vietnamese regering haar gezichtsverlies tegenover de Amerikaanse ambassade te herstellen.

Het commentaar van de radio was: „Wij zullen vandaag geen vergeldingsmaatregelen nemen, maar laat de Zuid-vietnamese regering dit goed in haar oren knopen: voor elke Vietcongman die vanaf vandaag uit de gevangenis gehaald wordt om doodgeschoten te worden, zullen twee of zelfs drie Amerikaanse gevangenen sterven.”

In de loop van de middag gaan wij naar het Amerikaanse voorlichtingscentrum. De mensen daar weigeren echter elk commentaar, maar hun ogen verraden boosheid. Wat hen het meest opwindt is, dat ze zijn gewaarschuwd door een journalist, een Fransman nog wel. Er wordt ons verteld dat de ambassadeur nog bij president Ky is om hem te bewegen de executie uit te stellen. Maar niemand kan voorstellen of hij succes zal hebben. De enige zekerheid die wij hebben, is een radioboodschap van het Bevrijdingsfront: „Als de executie van de drie Vietcongmensen doorgaat, zal dat aan zes Amerikaanse gevangenen het leven kosten.”

Terug met fotograaf Moroldo op het kantoor van *Agence France Presse* hoor ik François Pelou weer bellen met generaal Loan. De laatste zegt, dat er vijftig procent kans is dat de executie afgelast zal worden. De beslissing zal tegen middernacht genomen worden. Op dat moment is het bijna zes uur.

„Moroldo, wat gaan wij doen?” „Ik heb nergens zin in. Laten we hier om tien uur terugkomen.”

Om tien uur zijn we terug. We hebben gegeten, niet omdat we honger hadden, maar alleen om de tijd te doden. Mensen zien sterven op een slagveld is erg; hier te zitten wachten hoe de zijden draad waaraan het leven van negen mensen hangt zich houdt, is ondraaglijk. De sterkte van de draad is een kwestie van het ja of het nee van een paar politici, die misschien daarmee een paar andere politici dwars willen zitten. Voor wie zeggen deze negen mannen hun gebeden op? Of wie vervloeken ze?

De avonden in Saigon zijn leeg. De lucht hangt zwaar en stil, dik genoeg om iemand het gevoel te geven dat hij stikt. Er zijn er niet veel in dit bureau, die behoefte aan praten hebben. Gedurende de lange perioden van stilte

lijken het knippen met de vingers en het tikken van de klok op pistoolschoten. Een man bijt op zijn nagels, een ander zit met een vinger in zijn oor, een derde steekt steeds een nieuwe sigaret op en maakt hem dan onmiddellijk weer uit. Pelou zit doodstil en zwijgt.

Ik voel me beroerd: dit wachten is erger dan een beschieting met mortiergranaten. Dan kan je tenminste nog iets doen: dekking zoeken of weglopen. Tenslotte — het is dan ongeveer half twaalf — gaat de telefoon. Twee, vier, zes handen strekken zich uit om de hoorn te grijpen. Pelou, vlugger dan wij allemaal, is er het eerst bij. Een flits in zijn ogen vertelt ons dat alles in orde is. Ik lach en lach en stamel: „Dank je, François, dank je.” De executie is afgelast.

GENERAAL

Hij praat alsof hij een gedicht opzegt: fluisterend en melodieus. Hij houdt hartstochtelijk veel van rozen en heeft altijd een verse bos op zijn bureau staan, er liggen dauwdruppels op de blaadjes. 's Avonds componeert hij gevoelige wijsjes en speelt ze voor op de piano of hij luistert naar Bach, Brahms en Chopin.

Hij is de zoon van een miljonair, de oudste van elf kinderen en hij beschrijft zichzelf als de stomste van allemaal, omdat zijn drie zusters dokter zijn, twee van zijn broers eveneens, drie anderen scheikundige en twee ingenieur. Hij is, op zijn zeventendertigste, generaal.

Hij geniet de reputatie van een Don Juan en is gek op goede wijn, hetgeen hij verontschuldigt door te zeggen dat hij als kind erg verwend is en geboren werd met een gouden speen in zijn mond.

Hij beheerst het Frans als zijn moedertaal, heeft van 1953 tot 1958 in Frankrijk gestudeerd, eerst op een kloosterschool en later op de universiteit, waar hij drie graden haalde: in de natuurwetenschappen, farmacologie en bouwkunde. Hij is een paar keer in Amerika geweest en heeft alle landen van Europa bezocht; hij kent Europa beter dan zijn geboorteland Vietnam en voelt zich meer verbonden met Florence en Venetië dan met Saigon.

Hij is getrouwd en heeft vier kinderen, aan wie hij erg gehecht is. Ze zijn acht, zes, vier en twee jaar. Hij heeft een zwaar aan zijn twaalfvingerige darm, die hem veel pijn bezorgt, maar dat weet hij perfect te verbergen. Bijna speels drukt hij zijn slanke, witte hand tegen zijn buik. Hij is tenger en heeft een zeer klein gezicht met een kin die nauwelijks opvalt. Hij draagt altijd een uniform, ofschoon zijn oordeel over militairen vernietigend is: „Dat zijn gedresseerde beesten.”

Deze man heet Nguyen Ngoc Loan, chef van de nationale politie, de man die in minder dan twee jaar de Vietcong in Saigon de ene gevoelige klap na de andere toebreacht. Drie- tot vierduizend Vietcongstrijders sloot hij op in zijn gevangnissen. Hij is de meest gevreesde, meest vervloekte, meest gehate man in heel Saigon, misschien zelfs in heel Vietnam. In december wilde hij ontslag nemen, maar Ky weigerde het hem met de woorden: „Wij hebben u té zeer nodig, generaal Loan.”

Hier is Loan in zijn kantoor. Het is niet eenvoudig een interview met hem te krijgen. Journalisten, zelfs als ze speciaal voor hem uit New York waren gekomen, werden steeds weggestuurd met de boodschap: „Zwijgen is goud, mijne heren.” Ik heb er zelf een maand over gedaan om hem te spreken te krijgen en op het afgesproken tijdstip liet hij mij drie uur wachten.

Eindelijk kan ik binnenkomen. Hij staat van zijn stoel op met de bewegingen van een luie kat en geeft een hand die aanvoelt als een stuk fluweel. Hij vraagt wat je liever drinkt, bier of whisky, maar als je „bier” zegt, vergeet hij je antwoord en laat alleen whisky voor zichzelf komen.

„Generaal, bent u niet bang vermoord te worden?”

„O, gaat het daarom? Wie in Saigon is niet bang gedood te worden? En met mijn baan... Dat gevoel is hetzelfde als de gewaarwording, die ik had, toen ik de gedemilitariseerde zone bezocht; ik zat toen tussen de Amerikaanse en de Noordvietnamese troepen in. Ik loop met een strop om mijn nek en speel elke dag met mijn leven. Als het mijn lot is gedood te worden, zal ik gedood worden. Dat is alles.”

„Wilde u daarom ontslag nemen? Of was het omdat uw arrestatie van twee Vietcong-onderhandelaars bij de Amerikaanse ambassade kwaad bloed had gezet?”

„O nee, ik wilde ontslag nemen om terug te kunnen keren naar het front: dat is de enige manier om van mijn darmklachten af te komen. Wat die Amerikanen betreft, u gelooft toch niet dat die arrestaties alléén kwaad bloed zetten? De Amerikanen willen niets liever dan contact met het Bevrijdingsfront en ik doe niets liever dan die mensen arresteren. O, ik krijg maar weinig hulp van de Amerikanen. Ze mogen mij niet. Ze verdragen mij, laat eens zien, ja, als een noodzakelijk kwaad. Op dezelfde manier als waarop ik hen verdraag.”

De generaal is een echte aristocraat. Zijn pijlen prikken iemand als de doorns van een roos, kleine druppels bloed te voorschijn brengend, die zachtjes opgezogen kunnen worden. Zijn stem klinkt als het ruisen van de wind in een berkeboom.

„Generaal, wie zou u kunnen voorstellen als zó'n wreed man?”

„Wie, ik? Wreed? Wat zegt u? Niets is minder waar. Gelooft u dat een man die van rozen houdt wreed kan zijn? Als u het zou wagen hetzelfde tot een van mijn manschappen te zeggen, zouden ze u direct arresteren op grond van krankzinnigheid. Iedereen zegt herhaaldelijk: Jij bent te goed en te vriendelijk voor die baan, je moet harder, wilder zijn! Maar mijn antwoord is dan steeds: neem alleen je toevlucht tot pijnlijke methodes als ze te erg tegenwerken. Denk om je goede manieren. Blijf er trouw aan. In deze baan heb je logica nodig, geen wreedheid.”

„Generaal, valt mishandeling ook onder uw hoofdstuk logica?”

„Ach, zo nu en dan moet er wat hard aangepakt worden, maar er is pas sprake van mishandeling en marteling als de gevangenen er iets van overhouden. Onze gevangenen houden er nooit wat van over. Bij een klap of een schop meer of minder kan je niet van

een marteling spreken. Ach, onbelangrijk. Onbelangrijk!"

"Generaal, wat denkt u over elektrische schokken en natte doeken, zijn dat ook onbelangrijke dingen?"

"O, die. Laten we zeggen dat er in elk mens een aangeboren drang naar gemeenschap zit. Waarom, denkt u, slaan wij ondeugende kinderen? Als u er goed over nadent, is het gemeen een kind te slaan, zelfs als het stout is. Maar zo nu en dan is het slaan van een kind nodig om het op te laten houden met ondeugend te zijn. In zekere zin zijn deze Vietcong-lui ook stoute kinderen en wij. . . C'est la vie, zo is het leven."

De generaal lacht toegeeffijk. Intelligent en levenswijs als hij is, moeten hem mijn morele bezwaren op zijn minst nogal kinderachtig in de oren klinken. Geloof ik werkelijk dat deze baan hem amuseert? Hij heeft het slavensalarisje dat de regering hem elke maand als beloning voor zijn werk toestopt echt niet nodig — het is een loontje van vijftiengduizend piasters, nauwelijks zeshonderd gulden. Als hij geen rijksjeep zou hebben, zou zijn salaris te klein zijn om er een chauffeur van te betalen. Waarom is hij politiemans, als hij niet van het werk houdt? Omdat hij soldaat is, gewend aan militaire discipline.

Drie jaar geleden, toen hij terugkwam van een bombardementsvlucht boven Noord-Vietnam, werd hij ontboden op het hoofdkwartier van de Militaire Veiligheidsdienst, waar Ky hem gelastte de leiding te nemen van de nationale politie. Hij en Ky waren oude vrienden, maar wat een offer! Met al die bemoeizuchtige Amerikanen in de buurt. Ongelukkig genoeg zijn ze nodig; het is pure fantasie te denken dat de Zuidvietnamezen hun eigen zaakjes kunnen opknappen. Maar deze ontmoeting van twee beschavingen gaat gepaard met talloze moeilijkheden en het resultaat is een eeuwig misverstand. Die tegenstand tegen de executies bijvoorbeeld.

"A propos, generaal, wat gaat er gebeuren met die drie mannen, die doodgeschoten zouden worden?"

De generaal zucht. Hij is geduldig en vriendelijk. "Ze zullen doodgeschoten worden, geen twijfel aan. Als er zo iets als nu gebeurt, wordt de executie uitgesteld en later uitgevoerd. Het recht moet zijn loop hebben, nietwaar? Of de Amerikanen het leuk vinden of niet. Wij gedragen ons correct. Herinnert u zich het verzet in Europa? Toen was er ook geen tijd om te wachten op processen." Hij glimlacht. "Of voor schreeuwerige, officiële beschuldigingen." Hij glimlacht.

"Generaal, probeert u mij wijs te maken dat wat hier gebeurt hetzelfde is als wat tijdens de laatste wereldoorlog in Europa in het verzet is ge-

beurd? Meent u dat, een generaal?"

Hij glimlacht. "Waarom niet? Het is toch hetzelfde soort verzet als in Europa indertijd? In Italië, Frankrijk, Spanje? Het enige verschil is, dat het verzet hier politiek is, niet nationalistisch. De Vietcong heeft zijn oorlog al vanaf het begin slecht verkocht. Daarom zullen ze verslagen moeten worden en daarom voel ik ook geen respect voor hen. Los daarvan ken ik ze trouwens te goed om ooit respect voor hen te hebben. Toen ik veertien jaar was, zat ik al in het verzet, vraag me niet aan welke kant."

O, de Vietcongsoldaten zijn wolven. Menselijke wolven, maar wolven. Misschien zijn zij onze broeders, maar dan toch vijandelijke. Je kan geen grotere vijanden hebben dan vijanden in je eigen familie."

"Generaal, bent u er zeker van dat ze verslagen zullen worden?"

Hij glimlacht. "Gebruikte ik het woord verslagen? Als ik dat gedaan heb, vraag ik pardon, het is een woord dat ik nooit gebruik. Deze oorlog is vreemder dan elke andere oorlog. Hij kan eindigen zonder overwinning voor de een of nederlaag voor de ander. Hij kan uitlopen op een staakt het vuren. Dat is iets dat de Amerikanen niet kunnen begrijpen: dat het winnen van een slag, desnoods van alle slagen, niet hetzelfde is als het winnen van deze oorlog."

De generaal staat op en brengt mij naar de deur. Hij vertelt mij hoe graag hij weer eens een bezoek aan Italië zou brengen. Hij wil veel oude monumenten terugzien en nog eens vissen in een rustige rivier. Hij houdt van vissen, maar de manier van vissen die hij nu bedrijft verveelt hem uitermate. Hij beweegt zijn duim en wijsvinger langzaam alsof hij een hengel hanteert. Hij mompelt met een zorgvuldig verveelde stem: "Hier vissen en vissen en vissen wij, maar wat vangen wij? Van die vissen die nooit sterven."

VISSEN

Vriendelijk wiegend liggen de sampans in het kanaal. Het zijn de woningen van de arme mensen. Er staan geen bedden of tafels in, er zijn geen sanitaire voorzieningen en de arme zielen die erin wonen, komen er alleen uit om hun behoeften te doen of om op voedsel te jagen. In de deuropening van een totaal vervallen sampan zitten een oude man, een oude vrouw en een meisje van een jaar of dertien. "Mogen wij binnenkomen?" vraagt mijn tolk. De oude man knikt instemmend en er verschijnt een glimlach op zijn gelooid gezicht. Hij blijkt zesenzeventig, zijn naam is Nguyen Van Hop. Dit is zijn vrouw en dit is

zijn kleindochter Huong, wat Meidoorn betekent.

Ze zijn uit het noorden gevlucht in 1954, na de Geneefse akkoorden. De oude man vertelt: "Ik kwam van 't vissen thuis en in de dorpsstraat schreeuwde een priester: we moeten weg, we moeten weg! Waarom, vroeg ik. Ik wilde helemaal niet weg. We hadden het goed in ons dorp, er was rijst en vis genoeg voor iedereen. Maar de priester bleef schreeuwen dat wij moesten evacueren, en hij zorgde ervoor dat wij op een vrachtwagen geladen werden. Wij mochten geen persoonlijke bezittingen meenemen; ook mijn twee zonen — de een is timmerman en de ander visser — mochten niet mee."

Bij ons was alleen mijn dochter, die getrouwd was met een soldaat en negen maanden in verwachting was. Drie dagen later werd Meidoorn op de vrachtwagen geboren. Weer drie dagen later stierf mijn dochter en bleven wij met het pasgeboren kind achter. We konden geen druppel melk voor haar krijgen.

En waarom? Begrijpt u waarom wij ons dorp moesten verlaten? Ik vraag me dat al veertien jaar af." Hij strekt zijn dunne, door honger uitgedroogde armen uit. "Op de vrachtwagen zei de priester steeds: wij zijn katholiek, wij kunnen niet bij hen blijven, de Vietcong is slecht. En hij werd erg kwaad toen ik opmerkte dat ze me anders nooit kwaad hadden gedaan en dat het net zulke mensen waren als wij en dat wij echt niet bang voor hen hoefden te zijn. Toen bereikten we Saigon. Ik houd niet van Saigon: daar is oorlog."

De oude vrouw knikt zwijgend en instemmend. Zij is bezig met een wortel die een opwekkend middel bevat. Zij draait hem in een blad, stopt alles in haar mond en begint te kauwen: van haar lippen loopt nu wat sap zo rood als bloed.

"Drie maanden geleden," zegt de oude man, "kwam hier een man, die zei: jullie moeten stemmen. Op wie? vroeg ik. Hij antwoordde: op Van Thieu. Wie die Van Thieu is, weet ik niet, maar het scheen verplicht te zijn op hem te stemmen, daarom deed ik het maar."

Mijn vrouw wilde op Ho Chi Minh stemmen. In ons dorp stond die bekend als Oom Ho, en iedereen zei dat het een goeie vent was. Maar zij mocht niet op hem stemmen. Waarom niet? Ik begrijp dat niet. Alles wat ik begrijp is, dat het leven erg wreed voor mij is geweest, dat Vietnam verdeeld is, dat ik aan deze kant van de streep zit en dat mijn zonen aan de andere kant zijn. En mijn dochter is dood. Wanneer ik en mijn vrouw ook dood zullen zijn, wat moet er dan van Meidoorn worden?

Laatst kwam er een vrouw hier; zij was beschilderd. Zij keek naar Mei-

Generaal Nguyen Ngoc Loan bezig met het executeren van een Vietcongofficier. "Wij zijn niet wreed," zegt hij.

doorn en zei dat die er niet uit zag als dertien, maar als zeven. Zij vertelde dat Meidoorn nodig wat dikker moest worden en in bad moest. Zij wilde het kind van mij kopen voor zesduizend piasters. Had ik dat moeten doen?"

"Nee, Nguyen Van Hop."

"Dat dacht ik ook. Vrouw, hoor je dat? Dat heb ik ook gezegd."

Meidoorn klimt de sampan in en lacht. De oude vrouw gaat door met op haar ingepakte wortel te kauwen en het rode sap loopt over haar kin als een straaltje bloed.

Procedures in Parijs op soepele wijze geregeld

Van onze correspondent

PARIJS, 20 jan. — Nu alle procedurekwesties zaterdag in een zitting van vijf uur zijn opgelost kunnen de werkelijke onderhandelingen over Vietnam beginnen. Of het dinsdag of woensdag wordt zal pas morgen beslist na de aankomst van de nieuwe Amerikaanse onderhandelaar Cabot Lodge.

Gisteren werd de aandacht van het grote publiek twaalf uur lang gevestigd op de overwinning die het onderhandelingscompromis voor het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront betekent, althans volgens zijn symptisanten.

Al die tijd wapperde er namelijk van een tachtig meter hoge toren van de Notre Dame een enorme vlag van het Front: blauw-rood met een gouden ster. Degenen die de vlag 's nachts aan de spits hadden bevestigd hadden bij hun afdaling alle middelen om de spits te beklimmen afgebroken, zodat een brandweerman een half uur lang een touw heeft gebengeld dat een heli-copter van de politie zo dicht mogelijk bij de toren probeerde te krijgen. Pas om half drie slaagde hij erin de vlag af te scheuren.

Aan de onderhandelingstafel daarentegen zijn er geen delegatievlaggen en geen naambordjes voor de delegaties. Heel het na twee maanden onderhandelen bereikte compromis over de procedure werd zaterdag goedgekeurd zonder dat er ook maar een woord op schrift werd gezet.

Zo konden de Amerikanen en de vertegenwoordigers van Saigon blij-

ven spreken van een „ontmoeting” tussen „twee partijen” terwyl de vertegenwoordigers van Hanoi en van het Front spraken van een „conferentie” tussen „vier delegaties”.

Scheidingslijn

De befaamde tafelschikking was naar ieders genoegen. Weliswaar had iedere partij in theorie het recht plaats te nemen waar zij wilde, maar in de praktijk was het zo dat de afgevaardigden zo gingen zitten dat er tussen de twee kampen een denkbeeldige scheidingslijn was, aangegeven door de twee bijzettafels voor de tolken en de secretarissen.

De Amerikanen en de vertegenwoordigers van Saigon zaten aan hun kant in een ononderbroken rij terwijl aan de andere kant de vertegenwoordigers van Hanoi en die van het Front als twee afzonderlijke delegaties waren gaan zitten met een duidelijke tussenruimte. Een ander voorbeeld van de pragmatische wijze waarop men alle procedureproblemen uit de weg ruimde was het voorstel van de vertegenwoordigers van Hanoi vijftien gedelegeerden per delegatie toe te laten.

De Amerikanen antwoordden daarop dat zij het ermeer eens waren dat iedere kant door dertig gedelegeerden zou worden vertegenwoordigd. De sfeer tijdens de eerste ontmoeting was volgens deelnemers zeer hoffelijk, hoewel de vertegenwoordiger van het Bevrijdingsfront zich te buiten ging aan een zeer scherpe aanval op de „knechten” van de Verenigde Staten: de vertegenwoordigers van de zogenaamde „bewind van Saigon”.

Vietcong vecht door

Het begin van de vredesonderhandelingen in Parijs heeft de militaire activiteit in Zuid-Vietnam niet ver-

minderd, zo meldt het persbureau Reuter. Het afgelopen etmaal heeft de Vietcong in de omgeving van Saigon zeven aanvallen op Amerikaanse en Zuidvietnamese stellingen gedaan. Bij de grens met Cambodja sneuvelden vijf Amerikanen.

Van Amerikaanse militaire zijde is meegedeeld dat 40.000 Noordvietnamese troepen — in het totaal vier divisies — van het grensgebied bij Cambodja op weg zijn naar Saigon. Deze strijdmacht zal proberen door de ring heen te breken die Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen op 80 km ten noorden van de Zuidvietnamese hoofdstad gelegd hebben.

De toestand van verhoogde waakzaamheid, die vrijdag voor de Zuidvietnamese troepen in Saigon werd afgekondigd, is zondag tot het gehele dritagebied uitgebreid. Dit is gebeurd wegens het gevaar dat Can Tho, de grootste stad in de delta, bedreigd. Can Tho en het naourige vliegveld zijn de laatste dagen herhaaldelijk door de Vietcong beschoten.

In Saigon plegen de Amerikaanse ambassadeur Bunker en de opperbevelhebber, generaal Abrams, regelmatig overleg met president Thieu. Gesproken wordt over eventuele terugtrekking van Amerikaanse strijdkrachten, de vormen die een staakt-het-vuren zou kunnen aannemen en de gevolgen van een offensief van de vijand tijdens de onderhandelingen.

De Zuidvietnamese premier, Tran Van Huong, verklaarde op 16 januari, dat 10.000 Amerikanen per maand zouden kunnen vertrekken zonder dat dit de oorlogsinspanningen zou schaden. Radio-Hanoi heeft de guerrillastrijders aangeraden niet op de „vierzijdige besprekingen” in Parijs te rekenen, maar met extra kracht te te strijden teneinde de vrede te verkrijgen.

Cabot Lodge in Parijs aangekomen

Van onze correspondent

PARIJS, 21 jan. — Het kan wel donderdag, vrijdag of zelfs zaterdag worden eer de conferentie over Vietnam hier echt begint. Het nieuwe hoofd van de Amerikaanse delegatie, Cabot Lodge, is pas gisteravond laat aangekomen en moet eerst nog volledig op de hoogte worden gesteld van de gang van zaken.

De Zuidvietnamese generaal Ky, die weliswaar geen hoofd is van de delegatie van zijn regering, maar er de supervisie over heeft, komt pas donderdag in Parijs aan.

Men verwacht dat de Zuidvietnamese delegatie tijdens de eerste officiële zitting het vredesplan van generaal Thieu zal indienen, dat door Noord-Vietnam en het Bevrijdingsfront al bij voorbaat op grond van de aanduidingen die men er over heeft belachelijk is genoemd.

De woordvoerders van de vier delegaties hebben gisteren in een zeer zakelijke bijeenkomst een regeling getroffen om te voorkomen dat er, zoals tot nu toe, vier persconferenties tegelijk op verschillende plaatsen in de stad zullen worden gehouden.

Noorwegen erkent Hanoi niet

John Lyng, de Noorse minister van buitenlandse zaken, heeft woensdag in het Noorse parlement gezegd dat Noorwegen thans geen erkenning de jure van Noord-Vietnam overweegt. Volgens Lyng delen de regeringen van Denemarken en Finland het Noorse standpunt. (Zweden heeft onlangs Noord-Vietnam wel erkend.)

Lyng zei dat de vredesbesprekingen in Parijs de betrekkingen tussen de regimes in Saigon en Hanoi moeten verduidelijken. Ook zou in Parijs

23/12
duidelijk moeten worden gemaakt of Vietnam herenigd zou worden, dan wel dat het een verdeeld land zou blijven.

Pas wanneer op deze vragen antwoord zou zijn gegeven, zou het probleem van erkenning aan de orde behoeven te komen.

Lyng onthulde voorts dat de vijf Noordse landen — Denemarken, Zweden, Finland, IJsland en Noorwegen — landen die bij de oorlog in Vietnam zijn betrokken hebben benaderd over een gezamenlijk Noords project voor hulpverlening aan Vietnam zodra de oorlog daar geëindigd zal zijn. (Reuter)

MET 22 RAKETTEN

Danang bestookt door Vietcong

69720

SAIGON, 23 jan. (AFP) — Gisteren zijn 22 raketten afgevuurd op de Amerikaanse basis Danang in Zuid-Vietnam, zo is van militaire zijde in Saigon meegedeeld. Vijftien troffen het vliegveld en zeven het havengebied. Volgens waarnemers is Danang één van de vijf Zuidvietnamese steden, die de Noordvietnamezen op grond van een stilzwijgend akkoord met de Amerikanen niet zouden beschieten. Er schijnen zich ongeveer 20.000 Noordvietnamezen en Vietcongliden in de nabijheid van Danang te bevinden.

Gisteren zijn ook 50 mortier- en andere granaten in Vi Thanh gevallen, een stad in de Mekongdelta. Twee militairen en acht burgers sneuvelden.

Ongeveer 530 kilometer ten noorden van Saigon, in de provincie Qoeang Ngai, woedt sinds maandag een hevige strijd tussen Amerikaanse troepen en vijandelijke eenheden. Zeventien Noordvietnamezen en Vietcongstrijders kwamen tot dusver om het leven. De Amerikaanse verliezen worden licht genoemd.

In hetzelfde gebied hebben Amerikaanse mariniers in een 800 meter lange vluchttunnel 156 mensen aangehouden, die aan een Amerikaanse omsingeling wilden ontsnappen. Er bleken 56 Vietcong-strijders onder te zijn. De

honderd andere vluchtelingen waren vrouwen en kinderen.

Ten zuiden van de grote marinebasis in Danang werd een „armada” ontdekt van „125 bootjes, die zich in verboden water ophielden”. Vijfenveertig schepjes werden door het Amerikaanse vuur vernield. Tien opvarenden kwamen om het leven, 24 werden gevangen genomen.

Bij de Cambodjaanse grens is een opslagplaats met dertig ton munitie gevonden. Het is een van de grootste munitiedepots van de Vietcong, die

ZATERDAG EERSTE ZITTING

Vredesoverleg in Parijs boekte nog geen resultaten

PARIJS, 27 jan. (AFP, Reuter, DPA) — De vier strijdende partijen in Vietnam hebben zaterdag in Parijs een werkelijk begin gemaakt met de vredesonderhandelingen. In een vergadering van meer dan zes uur zetten zij hun standpunten uiteen. Het was de eerste maal dat de vier delegaties in een formele zitting in het voormalige hotel „Majestic” bijeenkwamen.

Op de vergadering bleek al spoedig, dat de uitgangspunten zeer verschillend zijn. De kans op langdurige besprekingen, waarbij getracht moet worden een brug tussen de diverse standpunten te slaan, is zeer groot.

Het concreetste voorstel kwam van de Amerikaan Henry Cabot Lodge, die als eerste praktische stap naar beëindiging van de oorlog een onmiddellijk herstel van de gedemilitariseerde zone tussen Noord-Vietnam en Zuid-Vietnam voorstelde. Dit voorstel kon echter geen genade vinden in de ogen van Noord-Vietnam en het Zuidvietnamese Nationale Bevrijdingsfront. De Noordvietnamese delegatieleider, Xuan Thuy, merkte op dat zijn land al herhaaldelijk voorstellen van deze strekking heeft verworpen.

Thuy zei dat Noord-Vietnam zijn vier punten als basis voor een regeling van de kwestie handhaaft. Hij steunde voorts het vijfpuntenplan van het Front dat in afwijking van de Noordvietnamese positie uitdrukkelijk voorziet in een neutrale status van Vietnam.

Tran Boe Kiem, de leider van de NBF-delegatie, noemde als een van de voornaamste taken van een te vormen

Zuidvietnamese coalitieregering het organiseren van vrije verkiezingen.

Pham Dang Lam, die de delegatie uit Saigon leidt, stelde de eis, dat de „communistiche autoriteiten” in Hanoi de „gewopende agressie tegen Zuid-Vietnam beëindigen”. Hij eiste voor zijn delegatie het alleenrecht op Zuid-Vietnam in Parijs te vertegenwoordigen. „De delegatie van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront kan niet namens de Zuidvietnamese bevolking spreken”, zei hij.

Aan de eerste bijeenkomst namen, behalve de vier delegatieleiders, in totaal zestig adviseurs deel. Terwijl de Amerikaanse en Zuidvietnamese delegaties aan de ronde tafel dicht bij elkaar zaten, om te laten zien dat zij als één geheel optreden, hielden de Noordvietnamese vertegenwoordigers en die van het Bevrijdingsfront enige afstand, om daarmee de zelfstandigheid van de NBF-delegatie te demonstreren.

Men besloot donderdagochtend om half elf opnieuw bijeen te komen.

Raketaanval in Saigon

SAIGON, 27 jan. (Reuter) — Een dag na het begin van het voltallige vredesoverleg in Parijs heeft de Vietcong zondag een raketaanval gedaan op een burgerlijke verdedigingspost in Saigon.

Een kleine groep Vietcong-leden zag kans ongemerkt door de verdedigingsring rondom de stad te komen en vuurde drie raketten op de post af. Vier burgers werden gewond. Het was de eerste aanval op Saigon sinds Johnson op 1 november vorig jaar het stopzetten van de bombardementen op Noord-Vietnam aankondigde. De Amerikaanse president zei toen dat bij het vredesoverleg geen vorderingen kunnen worden gemaakt, zolang Zuidvietnamese steden worden bestookt.

Mevrouw Ky, de echtgenote van de Zuidvietnamese premier, nam actief deel aan de tegenbetoging in Parijs voor het perscentrum van de vredesconferentie aan de Avenue de Ségur. Aan de overkant van de straat betoogden anderen tegen de Amerikanen en de regering-Ky.

BOMBARDEMENTEN

Hanoi: Amerika hervat acties

HONGKONG, 28 jan. (Reuter).
— De Noordvietnamese regering heeft laten weten dat de Verenigde Staten hun bombardementen op Noord-Vietnam hebben hervat. Washington heeft deze beschuldiging van de hand gewezen.

PRESIDENT NIXON BELOOFT

Nieuwe stappen Vietnam-gesprek

(Van een correspondent)

WASHINGTON, 28 jan. — President Richard M. Nixon heeft gezegd dat Amerika tegenover de Sovjet-Unie op bewapeningsgebied niet noodzakelijk gelijkheid of overwicht behoeft te hebben. Het gaat er slechts om dat de Verenigde Staten sterk genoeg zijn om hun belangen te verdedigen en hun verplichtingen in de wereld na te komen. In zijn verkiezingscampagne had Nixon herhaaldelijk verklaard, dat Amerika wel een overwicht moest hebben in militaire kracht. Zijn verklaring van gisteren heeft bijgevolg bij waarnemers in Washington bevreemding gewekt.

President Nixon hield gisteren zijn eerste persconferentie. Hij sprak zonder aantekeningen te raadplegen en hij maakte een enigszins gespannen indruk.

Hij zei dat zijn regering „enige nieuwe stappen” wil nemen om te bevorderen, dat het vredesoverleg in Parijs inzake Vietnam wordt bespoedigd. Hij zei dat hij zelf het beleid van

de Amerikaanse delegatie zou bepalen. Aan een voorspelling wanneer er een einde aan de strijd zal komen, wildt hij zich niet wagen. Hoewel hij de oorlog zo spoedig mogelijk beëindigen wilde zien, waarschuwde hij dat het vredesoverleg tijd zal nemen. Het vooruitzicht op vorderingen bij het Parijse overleg zou afhangen van het geen de communisten zouden aanbieden in ruil voor de Amerikaanse voorstellen.

(Reuter) — De Amerikaanse regering blijft gekant tegen de toelating van communistisch China tot de Verenigde Naties, zo heeft president Nixon op zijn eerste persconferentie verklaard. Als redenen voerde hij aan, dat Peking tot dusver geen belangstelling heeft getoond voor het lidmaatschap van de volkerenorganisatie en dat het ook niet te kennen heeft gegeven, dat het zich wil houden aan de beginselen van het VN-handvest.

De stijging van de prijzen vormt de belangrijkste economische zorg van de nieuwe Amerikaanse regering, zo heeft president Nixon verklaard.

Hanoi klaagt over bombardementen VS

in Jan bij B.L.

Noord-Vietnam heeft woensdag, aan de vooravond van de tweede plenaire bijeenkomst van de vredesconferentie te Parijs, een felle klacht geuit over Amerikaanse bombardementen op het noordelijk deel van de gedemilitariseerde zone en het zuiden van het eigen land. Bij aanvallen van bommenwerpers zouden tussen 23 en 26 januari in de provincies Quang Binh en Nghe in het totaal 18 vrouwen en kinderen zijn gedood of gewond.

Dergelijke acties, aldus Noord-Vietnam, tonen de oorlogszuchtige mentaliteit van de Amerikanen aan en de schijnheiligheid van de woorden van hun delegatieleider in Parijs, Cabot Lodge. Washington heeft de klacht

van Hanoi als zouden de bombardementen op Noord-Vietnam hervat zijn, ontkend.

Intussen heeft de delegatieleider van het Bevrijdingsfront bij de Parijse besprekingen, Tran Buu Kiem gezegd dat zijn organisatie al enkele maanden bezig is met een volksraadpleging. De resultaten tot dusverre onderstrepen de rol van het Front als „de waarachtige vertegenwoordiger van de bevolking”.

Tran Buu Kiem verklaarde dat de raadplegingen voornamelijk gehouden worden in de „bevrijde gebieden” maar ook in enkele districten die nog door „buitenlandse troepen” of „eenheden van de huidige regering in Saigon” zijn bezet. (Reuter-AFP)

RUZIE OVER NEUTRALE ZONE

Vietnamoverleg zonder succes

PARIJS, 31 jan. (AFP, DPA, Reuter) — Een woordvoerder van de delegatie van het „Nationale Bevrijdingsfront”, Ly Van Saoe, heeft op een persconferentie gezegd, dat de tweede plenaire bijeenkomst van de conferentie over Vietnam zeven uur en 26 minuten heeft geduurd. Er was een koffiepauze bij van 24 minuten. Op voorstel van Noord-Vietnam is besloten, dat de volgende voltallige bijeenkomst op 6 februari zal worden gehouden.

Op vragen omtrent de mogelijkheid van uitbreiding van het door de Vietcong aangekondigde bestand van zeven dagen, ter gelegenheid van het Boeddhistische Nieuwjaar, zei Ly Van Saoe slechts, dat Amerika en Zuid-Vietnam nog geen bestand hadden aangekondigd en dat zij in voorafgaande jaren slechts bestandsperiodes in acht hadden genomen, die korter waren, dan die welke door het front waren afgekondigd.

De conferentie van donderdag heeft geen aanknopingspunten voor een regeling van het conflict in Vietnam

opgeleverd. De tegengestelde uitgangspunten die zaterdag zichtbaar werden, zijn eerder nog verstevigd.

Het Amerikaanse voorstel tot herste van de gedemilitariseerde zone als eerste militaire stap werd door de communistische onderhandelaars vierkant afgewezen. Zij eisten behandeling van de politieke en militaire vraagstukken, waarbij de politieke voorraan zouden moeten hebben.

Door deze eis in de eerste plaats apart te stellen steunen de Verenigde Staten duidelijk de voortzetting van de verdeling van Vietnam om de Amerikaanse troepen en die van hun satellieten de vrije hand te geven in de massamoord op het Zuidvietnamese volk, aldus Thoey.

„De gedemilitariseerde zone is slechts een van de tijdelijke militaire punten van de akkoorden van Genève van 1954. Deze akkoorden omvatten echter militaire en politieke aspecten en deze laatste vormen de basis. Om militaire kwesties op te lossen moeten daarom steunen op de politiek basis”, aldus de Noordvietnamese delegatieleider.

Mevrouw Nguyen Thi Binh, lid van de delegatie van het Zuidvietnamees bevrijdingsfront bij het vredesoverleg in Parijs, en Tran Bui Kiem, leider van de delegatie, bij aankomst voor de tweede voltallige vergadering

31 Jan 1971 by d.R.

Tweede Vietnam-gesprek levert ook niets op

Van onze correspondent

PARIJS, 31 jan. — Ook de tweede officiële zitting van de conferentie over Vietnam heeft gisteren niets opgeleverd, al zijn de vier delegaties zeven en een half uur bijeen geweest. Daarvan werden er bijna zes uur besteed aan de vier uiteenzettingen van de delegatieleiders en anderhalf uur aan de koffiepauzes, waarin tijdens de Amerikaans-Noordvietnamese besprekingen sinds mei de ware pogingen werden gedaan om spijkers met koppen te slaan.

In de persconferenties na afloop beschuldigden de woordvoerders de delegaties van de tegenpartij ervan, aan pure propaganda te hebben gedaan, terwijl de woordvoerders van Noord-Vietnam en het bevrijdingsfront het Amerikaanse voorstel om met de militaire problemen te beginnen, onaanvaardbaar noemden, omdat, zoals zij zeiden, militaire en politieke kwesties één ondeelbaar geheel vormden.

De verklaring van de Amerikaanse onderhandelaar, Cabot Lodge, gisteren ter conferentie, betekent volgens sommigen een stap achteruit. Hij zei namelijk, dat de sleutel voor een vreedzame oplossing het wederzijds terugtrekken is van externe strijdkrachten uit Zuid-Vietnam, „dat betekent het terugtrekken van de Noordvietnamese en subversieve strijdkrachten naar Noord-Vietnam”. „Als dat gebeurt, zal het terugtrekken van de geallieerde strijdkrachten

beginnen”, aldus Lodge. Hieruit zou men kunnen opmaken, dat de Amerikanen pas een begin willen maken met het terugtrekken van hun troepen, nadat de tegenpartij het voorbeeld heeft gegeven.

Aanslag op Zuidvietnamese generaal

*Trang Ly
Nieuw*

De Zuidvietnamese generaal Nguyen Van Kiem, hoofd van president Thiens militaire staf, is vandaag bij een aanslag in het centrum van Saigon met vijf andere militairen gewond geraakt. Twee mannen op een motorfiets wierpen een knedebom onder zijn auto en handgranaten naar de twee escortejeeps.

De drie wagens vlogen na de explosie in brand. De inzittenden konden er tijdig uit worden gehaald. De daders ontkwamen. De toestand van de generaal is volgens de artsen niet ernstig.

Eerder op de dag waren zes gewonden gevallen bij het ontploffen van een bom in een bureau van de burgerbescherming. De plotselinge toeneming van het aantal bomaanslagen in de Zuidvietnamese hoofdstad wordt door waarnemers in verband gebracht met de Parijse vredesbesprekingen. Zuidvietnamese en Amerikaanse bevelhebbers hebben gewaarschuwd dat de Vietcong dit middel te baat zou kunnen nemen om haar positie aan de conferentietafel te versterken.

Intussen is in Hanoi in een communiqué van het Noordvietnamese ministerie van defensie bekendgemaakt dat generaal Hoang Sam, commandant van het derde militaire district en secretaris van de (communistische) arbeiderspartij in dat district, op een missie gestorven is. De begrafenis, vandaag, zou worden bijgewoond door hoge partijfunctionarissen en militairen. (Reuter—AFP).

Medewerker Thieu door bom gewond

SAIGON, 3 febr. (AFP, Reuter) - De Zuidvietnamese generaal Ngoeje Van Kiem, hoofd van president Thieu's militaire staf, is bij een aanslag in het centrum van Saigon met vijf andere militairen gewond geraakt.

Twee mannen op een motor wierpen een kneedbom onder zijn auto, en handgranaten naar de twee escorte jeeps. De drie wagens vlogen na de explosies in brand. De inzittenden konden er tijdig uit worden gehaald. De daders ontkwamen. De toestand van de generaal is volgens de artsen niet ernstig. Eerder op de dag waren zes gewonden gevallen bij het ontploffen van een bom in een bureau van de burgerbescherming.

De plotselinge toeneming van het aantal bomaanslagen in de Zuidvietnamese hoofdstad wordt door waarnemers in verband gebracht met de Parijse vredesbesprekingen. Zuidvietnamese en Amerikaanse bevelhebbers hebben gewaarschuwd dat de Vietcong dit middel te baat zou kunnen nemen om haar positie aan de conferentietafel te versterken. President Ngoejen Van Thieu heeft gezegd dat ook Zuid-Vietnam voor de „Tet"-viering, het Vietnamese nieuwjaar, een bestand in acht zal nemen. De duur wilde hij nog niet zeggen. Zoals gemeld heeft de Vietcong aangekondigd van 15 tot 22 februari het vuren te zullen staken.

Groot aantal naastingen in Birma

Van onze correspondent

HONGKONG, febr. — Het militaire bewind in Birma heeft de laatste tijd in het totaal 166 industriële ondernemingen genationaliseerd. Het heeft er veel van dat het plan om een socialistisch economisch stelsel door te voeren, nu eindelijk verwezenlijkt wordt. Een deel van de ondernemingen, vooral de banken, waren al enige tijd geleden genaast.

Van de 422 bioscopen in het land zijn reeds 92 in staatsbezit overgegaan. Thans zijn 60 textiel fabrieken, 23 chemische bedrijven, 28 voedingsmiddelenfabrieken, 16 metaalondernemingen, 9 machinefabrieken, een scheepswerf en 31 andere bedrijven genaast. Vooral Chinese ondernemers, die hun kapitaal in de industriële opbouw van Birma hebben gestoken, zijn door de nationaliseringsgolf getroffen.

Tot dusverre zijn vooral ondernemingen in Rangoon en Mandalay genationaliseerd, maar het schijnt dat de campagne binnenkort ook naar andere delen van het land zal worden uitgebreid.

Incident in Golf van Thailand

In de Golf van Thailand hebben dinsdag een kanonneerboot van de Thailandse en een van de Cambodjaanse marine op elkaar geschoten. Een Thailandse regeringswoordvoerder zei dat een Cambodjaanse kanonneerboot vier Thailandse vissersboten aanhield die zich op dat ogenblik in internationale wateren bevonden. Toen een kanonneerboot van de Thailandse marine, die zich in de buurt ophield, te hulp schoot begon de Cambodjaan te schieten.

Het Thailandse marinevaartuig beantwoordde het vuur, een Thailander werd gewond. Het incident duurde twintig minuten, waarna de Cambodjaanse kanonneerboot wegvoer.

Een onbekend aantal vissers wordt vermist. Men acht de mogelijkheid niet uitgesloten dat zij door de Cambodjaanse kanonneerboot gevangen zijn genomen.

De betrekkingen tussen Cambodja en Thailand zijn gespannen sinds het verbreken van de diplomatieke betrekkingen in 1961. Beide landen hebben zich bij de Verenigde Naties beklaagd over beweerde grensschendingen. Cambodja heeft Thailand ervan beschuldigd dat het steun verleent aan Cambodjaanse „verraders”, die in het westen bij de grens met Thailand opereren. (Reuter)

Bonn gaat optreden tegen Deutsche National Zeitung

Van onze correspondent

BONN, 6 febr. — De Westduitse regering heeft de minister van binnenlandse zaken gisteren gemachtigd bij het Constitutionele hof een verzoek om maatregelen tegen het uiterst rechtse weekblad Deutsche National Zeitung (DNZ) in te dienen op grond van artikel 18 van de Westduitse grondwet. Dit artikel houdt in dat wie de vrijheid van meningsuiting, onder meer de persvrijheid misbruikt voor de strijd tegen de vrije democratische orde, dit grondrecht verliest.

Over de omvang van het verlies beslist het Constitutionele hof. De aanvraag zal zowel de hoofdredacteur van de DNZ, dr. Frey, als de uitgeverij, die eigendom is van Frey, betreffen. Het vonnis van het Constitutionele hof zal zelfs het verbod van het DNZ kunnen inhouden.

De DNZ is de grote politieke partijen al lang een doorn in het oog. Het is een blad dat aan de nationalistische gevoelens van zijn lezers appelleert — de oplage van het blad is niet gering —, dat de prestaties van het Duitse leger in de Tweede Wereldoorlog verheerlijkt, dat het Duitse verzet tegen Hitler veroordeelt en het „Duitse militaire verraad” aansprakelijk stelt voor de Duitse nederlaag in 1945.

Moord op Joden

Het blad heeft bijvoorbeeld ook herhaaldelijk betoogd dat het cijfer van ruim zesmiljoen vermoorde Joden

een propagandacijfer is en dat het werkelijke aantal om het leven gebrachte Joden veel lager ligt.

De DNZ heeft echter ook onthullingen gedaan over het verleden van huidige Westduitse politici, ook wat het nationaal-socialistische verleden aangaat. Het blad herhaalde vorige week dat Gerstenmaier, de voormalige voorzitter van de Bondsdag, die als een groot verzetsstrijder is gaar gelden, lid was van de bereden SA. Over het rode verleden van Westduitse politici wordt uiteraard eveneens uitvoerig verteld.

De maat was echter vol toen onlangs de DNZ de staat Israël een misdadig land noemde, te vergelijken met het Derde Rijk, een bewering waartegen de Israëlische ambassadeur protesteerde.

Onnodig te zeggen dat het blad bij verkiezingen zijn lezers aanbeveelt op de uiterst rechtse NPD te stemmen.

Een Zuidvietnamese goodwillmissie die een reis door Europa maakt (v.l.n.r. Nguyen Gia Hien, Ha Thoe Ky, Le Ngog Chan, ambassadeur voor het Verenigd Koninkrijk en Nederland, en mevrouw Nguyen Phoeoc Dai) gisteren in Den Haag.

Zuidvietnamese goodwill-missie in ons land

Van onze Haagse redactie

Een vijf mannen en één vrouw sterke goodwill-missie uit Zuid-Vietnam is gisteren in ons land aangekomen. De leden van de missie vertegenwoordigen evenzoveel niet-communistische politieke groeperingen, die slechts één doel voor ogen hebben: spoedige beëindiging van de strijd in hun land en vorming van een democratische regering zonder communisten. De communisten beschouwen zij als vertegenwoordigers van Noord-Vietnam en marionetten van communistisch China. Volgens de leden van de missie is circa tachtig procent van de Zuidvietnamese bevolking tegen het communisme.

De missie wil in ons land contact zoeken met de politieke partijen om (morele) steun te verkrijgen voor het bereiken van haar doel en bestaande misverstanden uit de weg te ruimen. Sympathie voor Noord-Vietnam en het Bevrijdingsfront wordt volkomen misplaatst genoemd. Het is de Vietcong die met steun van Ho Tsji Minh het verdrag van Genève heeft geschonden en de strijd na het beëindigen van de bevrijdingsoorlog tegen de Fransen heeft voortgezet.

De missie heeft reeds bezoeken gebracht aan Japan, Parijs, Rome en Brussel en zal, na Den Haag, doorreizen naar Londen en vervolgens naar Washington, Korea en Formosa.

Hanoi herhaalt beschuldiging aan adres V.S.

PARIJS, 30 jan. (AFP) — Noord-Vietnam heeft een nieuwe waarschuwing laten horen over Amerikaanse bombardementen op het noordelijk deel van de gedemilitariseerde zone en het zuiden van het eigen land.

Bij aanvallen met bommenwerpers van het type B-52 en jachtbommenwerpers van het type Phantom zouden tussen 23 en 26 januari in de provincies Quang Binh en Nghe, in totaal 11 vrouwen en kinderen zijn gedood of gewond. Dergelijke acties, aldus de regering in Hanoi, tonen de oorlogszuchtige aard van de Amerikanen aan en de schijnheiligheid van de woorden van hun delegatieleider in Parijs, Cabot Lodge.

Intussen heeft in Parijs de delegatieleider van het Bevrijdingsfront bij de vredesbesprekingen, Tran Boe Kiem gezegd dat zijn organisatie in Zuid-Vietnam al enkele maanden bezig is met een volksraadpleging, waarvan de resultaten tot dusver de rol van het Front „als waarachtig vertegenwoordiger van de bevolking” onderstrepen. Hij zei dat de raadpleging zich voornamelijk afspeelde in de „bevrijde gebieden”, maar ook in enkele districten die nog door „buitenlandse troepen of die van de huidige regering in Saigon zijn bezet”.

HANOI:

V.S. moeten ook spreken met Bevrijdingsfront

HENRY CABOT LODGE
... afgezant V.S....

M. TRAN BUU KIEM
... vertegenwoordiger N.L.F....

M. XUAN THUY
... afgezant Hanoi...

Vietnam-overleg in Parijs

PARIJS, 7 febr. (DPA) — De kwestie van de erkenning van het Zuidvietnamese Nationale Bevrijdingsfront (NBF) door de Verenigde Staten was donderdag het centrale thema van de derde voltallige bijeenkomst op de Vietnam-conferentie in Parijs.

De delegaties van Noord-Vietnam en van het Bevrijdingsfront gaven in hun verklaringen duidelijk te verstaan, dat een oplossing van het vraagstuk onmogelijk is wanneer de Amerikaanse regering niet met het Front onderhandelt. Zij lieten de vraag onbeantwoord of dergelijke onderhandelingen

op de Parijse conferentie of in Zuid-Vietnam zouden moeten plaatsvinden.

Wederom kwamen geen aanknopingspunten voor een toenadering van de respectieve standpunten of andere tekenen van enigerlei vordering in de besprekingen aan het licht.

Met opmerkelijke felheid deden de studering van zijn voorstel.

Noordvietnamese en de NBF-onderhandelaars opnieuw aanvallen op de Zuidvietnamese regering. Zij waarschuwden, dat niet op resultaten van de Parijse conferentie gerekend mocht worden zolang het „Thieu-Ky-Hocong-bewind" in Saigon aan de macht is. Daarvoor diende een „nieuwe vredesregering" in de plaats te komen.

De Amerikaanse delegatieleider Henry Cabot Lodge verdedigde opnieuw nadrukkelijk zijn, door de tegenpartij al als onaantvaardbaar verworpen, voorstel voor een werkelijk gemilitariseerde zone in Vietnam. Noord-Vietnam en het NBF behoeven niet te vrezen, dat een dergelijke zone de verdeling van Vietnam zal veeuwig en dat zij de Verenigde

Staten het voorwendsel zal verschaffen hun strijdkrachten te laten waar zij zijn, aldus Lodge.

De Noordvietnamese Xouan Thoy kante zich echter ook nu weer tegen aparte behandeling van de militaire kwesties. De militaire en de politieke aspecten van het Vietnamese vraagstuk vormen volgens hem een geheel en kunnen daarom niet afzonderlijk benaderd worden.

Cabot Lodge zei, dat het zeer moeilijk zal zijn om tot een oplossing van de binnenlandse politieke problemen van Zuid-Vietnam te komen zonder eerst een akkoord over de militaire kwesties tot stand gebracht te hebben. Hij drong er nogmaals bij de tegenpartij op aan te beginnen met de be-

Clifford bracht vrede in Vietnam naderbij

Van onze correspondent

LONDEN, 10 febr. — Het is aan de voormalige minister van defensie, Clark Clifford, te danken dat de vrede in Vietnam dichterbij is gekomen. Tot deze conclusie komen het Amerikaanse blad Washington Post Sunday en de Britse Sunday Times. Volgens hen heeft Clifford, tegen alle oppositie in, de president ertoe overgehaald een bombardementsstop in te stellen en heeft hij ervoor gezorgd dat de Zuidvietnamese regering geen kans heeft gekregen de voorbereidende vredesbesprekingen in Parijs te torpederen.

Na het onverwachte, en zo succesvolle Tetoffensief van de communisten in Zuid-Vietnam (voorjaar '68) richtte de Amerikaanse opperbevelhebber in Vietnam, generaal Westmoreland, een dringend verzoek tot Washington hem nogmaals 205.000 man te sturen om de Noordvietnamese en Vietcong-eenheden doeltreffend te kunnen verslaan. Ondanks het feit, dat vrijwel alle deskundigen, die Johnson raadpleegde hem de raad gaven aan de wensen van Westmoreland te voldoen, sprak Clifford, die toen pas als opvolger van de briljante Robert McNamara zijn intrede in het ministerie van defensie had gedaan, zich tegen het plan uit. Hij roerde aan dat, gezien de beperkingen die de strijd in Vietnam met zich meebracht, een militaire overwinning voor de Amerikanen was uitgesloten.

Onzalig

Vanaf het moment, dat hij in het Pentagon de teugels in handen nam (19 januari 1968) tot aan de dag, waarop Johnson bekendmaakte dat hij zich niet verkiesbaar zou stellen als president (31 maart) liep Clifford voortdurend storm tegen de presidentiële veste om Johnson over te halen het onzalige plan van zijn generaals te laten schieten en in plaats daarvan samen met de tegenpartij aan de conferentietafel te gaan zitten.

Gesteund door mannen als Dean Acheson, McGeorge Bundy en Robert McNamara, slaagde hij er tenslotte in de president te overtuigen van de juistheid van zijn opvattingen.

Vervolg op pagina 3

bekend
de bom
op begon
Parijs. Saigon
de conferentie
aanvankelijk te
lijnen voordat he
over deze zaak zo
aken. Clifford, die d
dik opdoemen, dat d
reeds zouden mislukke
goed en wel begomme
mon nu op eigen houtje e
president Johnson erin te ke
ruk uit te oefenen op de Zuid
amense leiders. Na wat tegenstrib
in ging Saigon overstag.
De oppositie tegen het voorstel var
generaal Westmoreland kostte Clifford
wel de jarenlange vriendschap van
Johnson. De president begon zich
uiterst gereserveerd tegenover hem te
gedragen, raadpleegde hem nauwelijks
meer en dat terwijl Clifford tot een
van de meest intieme raadgevers van
Naast de Washington Post en de
Sunday Times ook met een weekblad
om het Amerikaanse plan het weekblad
"Pueblo", dat door Johnson
was opgebracht omdat het
in de territoriale wateren van de Noord
vonden, met geweld te her
de woorden "ik wens geen
lop", zegde Johnson het
reeds twee Amerikaanse
de Truett Johnson het
gegeven zich onder
ting naar de Noord
te begepen. De weige
maakte een abrupt
nie.

Hanois delegatielid Tho terug naar Noord-Vietnam

Van onze correspondent

PARIJS, 11 febr. — Na het vertrek van generaal Ky — die de supervisie heeft over de Zuidvietnamese delegatie in Parijs — is nu ook Le Duc Tho uit Parijs vertrokken, die de speciale raadsman is van het hoofd van de Noordvietnamese delegatie. Hij reist naar Hanoi terug via Moskou en Peking, waar hij ongetwijfeld Hanois twee voornaamste bondgenoten op de hoogte zal stellen van de stand van zaken.

Tho zei dat hij ongetwijfeld nog niet in Parijs terug zal zijn wanneer president Nixon hier eind van de maand on bezoek komt.

by N. B.
De afwezigheid van Ky en Tho doet verwachten dat de drie komendzittingen (op donderdag) van de conferentie over Vietnam zeer weinig zullen opleveren. Tho merkte bij zijn vertrek nog op dat hij de indruk had dat Nixon dezelfde politiek volgt als zijn voorganger.

De woordvoerder van de Noordvietnamese delegatie ontkende dat de Amerikanen hem nieuwe voorstellen hebben gedaan of dat er plannen zijn voor een geheime ontmoeting buiten de conferentiezaal met de tegenpartij. Maar dit dementi spreekt vanzelf omdat zo'n ontmoeting of dergelijke voorstellen alleen nut hebben als zij

Gevechten in Vietnam heviger

De gevechtsactiviteit in Zuid-Vietnam neemt nog steeds toe. Vandaag braken hevige gevechten uit ten noordwesten van Saigon, bij de grens met Cambodja, en ook bij de kust, op 160 km ten oosten van de stad, kwam het tot een treffen. Volgens de eerste berichten zijn 115 communistische militairen en drie Amerikanen gedood. Er gingen drie Amerikaanse helikopters verloren.

Zaterdagmorgen zal het zevendaagse bestand ingaan dat de Vietcong ter gelegenheid van het Vietnamese Nieuwjaar heeft aangekondigd. De regering in Saigon heeft laten weten een kortere wapenstilstand in acht te zullen nemen, maar heeft hierover nog geen definitieve uitspraak gedaan.

De Franse minister van buitenlandse zaken, Debré, heeft gisteren op een perslunch in Parijs verklaard dat de betrokken partijen bij de vredesconferentie eindelijk de voorwaarden beginnen te begrijpen die voor het maken van vorderingen nodig zijn. Een zekere aarzeling aan beide kanten noemde hij normaal.

Een boeddhistische monnik heeft zich gisteren in een dorp bij Saigon door zelfverbranding van het leven beroofd. Het was de 28ste maal sinds 1963 dat dit in Vietnam gebeurde. De laatste zelfverbranding vond een jaar geleden plaats. (AP-Reuter).

ZEVEN DAGEN

Tet-bestand in Vietnam

69750

WASHINGTON, 14 febr. (Reuter UPI) — Senator John J. Sparkman heeft gisteren meegedeeld, dat de Verenigde Staten hebben ingestemd met een zevendaagse wapenstilstand in Vietnam ter gelegenheid van het Tet-feest (Chinees Nieuwjaar). Sparkman, die lid is van de Senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen, zei dat hij hiervan op de hoogte was gesteld door leden van de regering Nixon.

PARIJS — In de Franse hoofdstad zijn gisteren opnieuw de afgevaardigden naar het Vietnam-overleg bijeengevoegd. De zitting leverde niets op. De woordvoerder van de Amerikaanse delegatie, William Jordan, zei op een persconferentie, dat de Verenigde Staten de voorkeur geven aan een procedure van vertrouwelijke besprekingen. Op openbare bijeenkomsten is het nauwelijks mogelijk voortgang te maken, aldus Jordan.

De Noordvietnamese onderhandelaar, Kuan Thuy, eiste de onvoorwaardelijke terugtrekking van de Amerikaanse en andere buitenlandse troepen uit Zuid-Vietnam.

De Amerikaanse onderhandelaar, Henry Cabot Lodge, zei dat de communisten „aan de onderhandelingstafel niet kunnen bereiken wat zij in Zuid-Vietnam niet konden bereiken”. „U kunt het wettige, grondwettelijke en werkelijke bestaan van de Zuidvietnamese regering niet opheffen”, aldus Lodge.

Cabot Lodge wil geheime besprekingen over Vietnam

Van onze correspondent

PARIJS, 14 febr. — Ook gisteren heeft de wekelijkse zitting van de conferentie over Vietnam geen nieuwe gezichtspunten opgeleverd en de Amerikaanse delegatieleider, Cabot Lodge, heeft na afloop verklaard dat hij van dergelijke openbare zittingen „niet veel” verwacht. Kennelijk ziet hij dus alleen heil in geheime besprekingen buiten de conferentiezaal.

De vertegenwoordigers van Hanoi en het Bevrijdingsfront legden er in hun redevoeringen de nadruk op dat de conferentie alleen tot resultaten kan leiden als „het regime van Thieu”, te weten de regering van Zuid-Vietnam, wordt uitgeschakeld. Dit zou tot gevolg hebben dat er maar drie partijen aan de conferentietafel over zouden blijven met het bevrijdingsfront als enige vertegen-

by ABC
woordiger van Zuid-Vietnam. Uiteraard is dit voor Washington en Saigon volkomen onaanvaardbaar.

Cabot Lodge antwoordde dat de tegenpartij niet moet denken dat zij aan de conferentietafel kan krijgen wat zij op het slagveld niet heeft bereikt. Het regime van Saigon, zo zei hij, bestaat legaal, grondwettelijk en werkelijk. Opnieuw betoogde de Amerikaanse vertegenwoordiger dat een politieke regeling onmogelijk is in een klimaat van geweld, met andere woorden dat de militaire problemen de voorrang moeten hebben.

Tijdens de vorige zitting had de vertegenwoordiger van het bevrijdingsfront de Amerikanen gevraagd om met ja of nee te antwoorden op de vraag of de VS Zuid-Vietnam zouden toestaan een neutraliteitspolitiek te voeren.

Cabot Lodge verklaarde hierover gisteren dat Zuid-Vietnam „nu en in de toekomst” het recht heeft „zelf zijn buitenlandse politiek te bepalen” en dat de Verenigde Staten na de oorlog geen militair verbond aan Zuid-Vietnam zullen opdringen.

China's weigering van gesprek met VS raakt Vietnam-overleg

PARIJS, SAIGON (Reuter, UPI) — Het Chinese besluit om het diplomatieke contact met de Verenigde Staten in de Poolse hoofdstad Warschau vooralsnog niet te hervatten, kan grote invloed hebben op de besprekingen over Vietnam in Parijs. Dat is de mening van diplomatieke waarnemers in de Franse hoofdstad. Men meent te weten dat de opmerking van de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, William Rogers, dat de VS van plan waren in Warschau 'opbouwende voorstellen' te doen, sloeg op het Vietnamese gesprek in Parijs. Men oordeelt de houding van China ten aanzien van de besprekingen van wezenlijk belang voor het welslagen van het overleg. De oud-delegatieleider van de Amerikanen in Parijs, Averell Harriman, heeft onlangs gezegd dat China op de een of andere manier betrokken dient te worden bij de vredesbesprekingen.

Vandaag komen de vier onderhandlungsdelegaties in Parijs voor de vierde maal bijeen. Men verwacht niet

veel van deze ontmoeting. Alle delegaties schijnen te wachten op instructies 'van hoger hand'. De 'supervisor' van de Noordvietnamese delegatie, Le Doec Tho, is nog steeds in Hanoi. Zijn Zuidvietnamese collega in Parijs, Ngoejen Cao Ky, zit nog nieuwjaar te vieren in Saigon. De Amerikanen schijnen het bezoek van president Nixon aan Parijs af te wachten. In Zuid-Vietnam is de strijd in alle hevigheid weer ontbrand. Niet alleen nabij Saigon maar ook om Danang en in het centrale bergland zijn de afgelopen twee dagen zware gevechten geleverd.

Een Amerikaanse woordvoerder in Saigon heeft gisteren gezegd dat de Amerikanen tijdens het 24-uurs-nieuwjaarsbestand van zondag zware bombardementen hebben uitgevoerd op de zogeheten Ho-Tsji-minh-weg door Laos. Gedurende het bestand zouden 30 B-52-bommenwerpers minstens negenhonderd ton bommen hebben laten vallen op deze Noordvietnamese aanvoerslijn door Laos naar Zuid-Viet-

nam. Drie- tot vierhonderd Amerikaanse gevechtsbommenwerpers zouden Noordvietnamese versterkingen in Laos hebben bestookt tijdens het eendagsbestand.

De Amerikaanse bombardementen op Laos zijn vooral sinds de stopzetting van de aanvallen op Noord-Vietnam geïntensifieerd. Zo deelde een Amerikaanse zegsman in Saigon mee. Sinds de 'bomstop' zouden er boven Laos minstens 75 Amerikaanse vliegtuigen zijn neergeschoten. De Amerikaanse luchtvloot, die boven Laos opereert vanaf bases in Thailand, zou de laatste maanden aanzienlijk zijn versterkt.

Om de Zuidvietnamese stad Danang de tweede stad van het land, hebben de Amerikanen een grote mariniers troepenmacht samengetrokken om een eventuele aanval van Noordvietnamese en het Nationale Bevrijdingsleger af te slaan. Men verwacht een aanval op Danang vanuit Laos en het centrale bergland, zoals men ook voorbereid op een aanval op Sai-

Lodge maakt bezwaren tegen Hanoi's toon

*per
21 Feb 68 by*

De Amerikaanse onderhandelaar bij de Vietnamese vredesbesprekingen in Parijs, Cabot Lodge, heeft donderdag tijdens de vijfde plenaire zitting tegen de Noordvietnamese en Vietcong-afgevaardigden gezegd dat hun „onvoorwaardelijke en vergaande eisen” niet de tijdens onderhandelingen gebruikelijke taal waren. Tijdens deze bijeenkomst, de kortste van de vijf gevoerde plenaire gesprekken, werd geen enkele vooruitgang gemaakt.

Deze wordt voor Nixons bezoek aan Parijs ook niet meer verwacht. Waarschijnlijk zal in de toekomst meer de nadruk komen te liggen op geheime, informele contacten.

De afgevaardigde van Hanoi, Xuan Thuy, steunde gisteren de eis van het Bevrijdingsfront dat Amerika zijn troepen onvoorwaardelijk terugtrekt. Naar aanleiding hiervan constateerde Lodge dat „de andere zijde” kennelijk toch van oordeel was dat militaire kwesties van fundamenteel belang waren voor een allesomvattende politieke regeling.

Noord-Vietnam en het Bevrijdingsfront hebben gezegd dat politieke zaken samen met militaire kwesties moeten worden besproken en niet afzonderlijk behandeld kunnen worden. (Reuter)

Amerika pakt hulp Laos krachtig aan

Van een correspondent

VIENTIANE, 22 febr. — AMERIKA WACHT NIET op vrede bij zijn pogingen de economische ontwikkeling van Laos op gang te brengen. Politieke bijbedoelingen spelen hierbij uiteraard een rol. De Noordvietnamezen hebben zich stevig genesteld in het noorden van Laos — uit strategische overwegingen voornamelijk om de Ho Tsji Minh-weg veilig te stellen. Maar het is de vraag of Noord-Vietnam deze gebieden na een eventueel vredesverdrag zonder meer zal willen verlaten. Zelfs al zou dit het geval zijn, dan nog blijft het een feit, dat de regering van Hanoi in Noord-Laos een grote invloed zal blijven houden.

Vorig jaar al kreeg Laos voor 58 miljoen dollar aan niet-militaire hulp van de Verenigde Staten. Dit jaar zal dit bedrag naar het zich laat aanzien nog hoger worden. De Amerikanen houden zich bezig met de verhoging van de rijstproduktie. Volgens optimistische schattingen kan Laos zichzelf wat dit betreft in 1970 al bedruipen en over twee jaar kan er zelfs al wat overschieten voor de export.

DE HULP van de Amerikanen beoogt een versnelde overschakeling van pauper-economie naar markteconomie te bewerkstelligen, zonder tussenkomst van geldschietters. De houtproduktie is sterk opgevoerd en ook de steden beginnen al een veel eigentijdser beeld te vertonen dan het „dorpse“ van een jaar of tien geleden. Er rijden vrij veel — bijna allemaal Japanse — auto's, er zijn taxi's en zelfs de bromfiets heeft zijn entree gemaakt.

Tegelijkertijd groeit echter ook onder vele jongeren een ontevredenheid met het Bestel. Ze nemen het niet langer, dat de heersende groepjes zo'n opzichtig weelderig leven leiden, dat zo schril contrasteert met de barre armoede van de meerderheid van de Laotianen. Sinds een jaar of tien is er overigens veel verbeterd bij de wijze van hulpverlening door de Amerikanen, waardoor corruptie zoveel mogelijk wordt uitgeschakeld en jonge Lao-

tianen betrokken worden bij de economische planning.

DE LAOTIAANSE regeringstroepen zijn er tijdens de laatste natie moeson niet in geslaagd de door de Pathet Lao — en in feite door Noord-Vietnam — bezette gebieden te heroveren. De Pathet Lao streeft er kennelijk naar een grotere rol in het land te gaan spelen dan de Geneefse Akkoorden haar toekennen.

Prins Soevanna Phoema, de premier van Laos, krijgt van vele Westersgezinde jongeren het verwijt te horen hiertegen niet krachtig genoeg op te treden. Begrijpelijk is zijn houding wel want bij het door zijn „rechtse“ tegenstanders beoogde optreden zou een nieuwe burgeroorlog onvermijdelijk zijn.

Viet Cong ontketent offensief

21 FEBR. G.T. - aw'

SAIGON (Reuter, UPI, AP) — In de nacht van zaterdag op zondag hebben Noordvietnamese strijdkrachten en een heden van de Viet Cong met raketten mortieren en infanterie gecoördineerde aanvallen uitgevoerd op meer dan honderd steden waaronder Saigon en militaire installaties in Zuid-Vietnam. Tientallen Zuidvietnamese burgers kwamen om het leven. In Saigon verklaarden Amerikaanse militaire woordvoerders, dat het nog te vroeg is om te spreken van een algemeen offensief, zoals dat al geruime tijd wordt verwacht. Wel is het de grootste actie sinds president Johnson op 1 november van het vorig jaar de bombardementen op Noord-Vietnam stopzette. President Nixon heeft gisteren laten doorschemeren, dat de acties van de Viet Cong en van Noord-Vietnam zouden kunnen leiden tot tegenmaatregelen van Amerikaanse zijde.

In Saigon kwamen twee raketten neer op nog geen honderd meter van de Amerikaanse ambassade. Zes raketten kwamen terecht op de centrale markt van de Zuidvietnamese hoofdstad en vernietigden daar een aantal winkels. Een andere raket ontplofte in een buitenwijk langs de rivier. Hier werden minstens 10 mensen gedood en twintig gewond. Een politiebureau werd door een groep commando's onder vuur genomen met automatische wapens. Vier agenten kwamen bij deze actie om het leven en negen raakten gewond.

In de omgeving van Saigon zijn elf Amerikaanse militaire posten beschoten met 250 raketten en granaten. Het aantal slachtoffers en de schade worden hier klein genoemd. Volgens de Amerikaanse inlichtingendienst bevinden zich sterke vijandelijke eenheden op dertig kilometer afstand van Saigon. Het zou gaan om de vijfde Viet Cong-divisie, die vanuit het oosten een aanval op de stad zou voorbereiden.

Op de grote Amerikaanse basis bij Danang werd een groot munitiedepot door raketten getroffen. Zeven uur na deze raket-aanval klonken nog steeds explosies uit de richting van het getroffen depot en boven het vliegveld hingen donkere rookwolken. Ook installaties van de marine in de omgeving van

Danang werden geraakt. Tien Viet Cong-commando's die in het centrum van Danang een politiebureau onder vuur namen werden gedood. Een aanval op de verdediging rond de stad kostte naar schatting 80 Noordvietnamese het leven. De Zuidvietnamese luchtvaartmaatschappij gelastte alle vluchten naar Danang af. Later werd in deze stad een uitgaansverbod van 24 uur van kracht.

In het hoogland en het kustgebied in het midden van het land kregen vijf Amerikaanse basis 160 raketten te verwerken. Ook in de Mekongdelta werden Amerikaanse posities onder vuur genomen. Een Zuidvietnamese woordvoerder verklaarde, dat bij de beschieting van een vluchtelingenkamp bij Que Son dertig burgers om het leven kwamen. Vijftig mensen raakten hier gewond, terwijl 85 huizen in vlammen opgingen.

Radio Hanoi heeft gisteren meegedeeld dat de massale aanvallen van de Viet Cong een directe reactie waren 'op de oproep van Ho Tsj Minh om door te vechten tot de Amerikanen vertrekken.' Ook riep het radiostation de Zuidvietnamese bevolking op in opstand te komen tegen de 'laken in Saigon.' Zuid-Vietnam zal zijn strijdkrachten tegen het einde van het jaar versterken met ongeveer 71.000 man om het hiaat op te vullen, dat zal ontstaan door het terugtrekken van een deel van de Amerikaanse strijdkrachten. De voorzitter van de defensiecommissie uit de Zuidvietnamese senaat, Tran Ngoc Nhoan zei, dat hierdoor de sterkte van het Zuidvietnamese leger zal toenemen van 821.000 tot 892.000 man. Daarnaast beschikt Zuid-Vietnam nog over 182.000 man para-militaire strijdkrachten. Nhoan deelde mee, dat de uitbreiding van het Zuidvietnamese leger nog dit jaar zijn beslag zal krijgen. Waarnemers in Saigon verwachten, dat de Amerikanen in juli van dit jaar een begin zullen maken met de terugtrekking van een deel van hun strijdkrachten.

Het officiële Noordvietnamese dagblad Nhan Dan heeft gisteren geschreven dat de Verenigde Staten 'onvoorwaardelijk alle Amerikaanse en satelliettoepen uit Vietnam moeten terug-

trekken.' 'Zolang de VS deze kwestie van de terugtrekking omzeilen zullen de Parijse vredesbesprekingen geen vooruitgang maken', aldus het Noordvietnamese blad.

President Ngoejen Van Thieu heeft gisteren gezegd, dat de Zuidvietnamese troepen aan de winnende hand zijn er dat de Communisten een vreedzame oplossing zullen moeten accepteren.

'Maar als we vrede willen (die samen gaat met vrijheid en democratie) aldus de president, 'zullen wij ons dit jaar grotere inspanningen moeten getroosten.' Thieu sprak in de stad Taj Ninh. De Zuidvietnamese vice-premier Ngoejen Cao Ky, die fungeert als coördinator van de Zuidvietnamese delegatie bij de Parijse vredesbesprekingen, zal vandaag naar Parijs terugkeren. Dit deelde een Zuidvietnamese regeringswoordvoerder gisteren mee. Ky is de afgelopen twee weken in Saigon geweest om overleg te voeren met zijn regering en om deel te nemen aan het nieuwjaarsfeest.

Bisschop achter PvdA-pastoor

Van onze correspondent

ROERMOND — De bisschop van Roermond, mgr. P. Moors, is niet van plan stappen te ondernemen tegen de 56-jarige pastoor J. Slots uit Wanssum, die onlangs lid is geworden van de PvdA. De pastoor heeft naar aanleiding van de door hem genomen stap een onderhoud gehad met de bisschop. Na afloop daarvan heeft pastoor Slots meegedeeld dat de bisschop de vrijheid van elk gelovige en priester erkent om in eigen verantwoordelijkheid een politieke partij te kiezen en aan te hangen. Er staat, aldus de bisschop, eer dikke punt achter het mandement. Hoewel bisschop Moors persoonlijk achter de KVP staat, acht hij het socialisme niet strijdig met het christendom. Hij is het oneens met degenen die menen dat er voor een PvdA-priester geen ruimte zou zijn binnen de kerk en het ambt.

Vietcong bestookt steden en bases in Zuid-Vietnam

26.11.68

Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen hebben zondag aanvallen afgeslagen die de Vietcong en Noordvietnamese eenheden in de ochtenduren hadden ondernomen op acht steden, waaronder de Zuidvietnamese hoofdstad Saigon, en enige tientallen militaire bases. Bij de beschietingen met raketten, mortieren en bazoeka's werden zeker 70 burgers gedood. Volgens een Amerikaanse woordvoerder zijn 38 Amerikanen gesneuveld en werden 500 tegenstanders dodelijk getroffen.

Volgens de Amerikaanse inlichtingendienst bevinden zich sterke eenheden tegenstanders op een dertigtal kilometers van Saigon. Men heeft onder meer de vijfde Vietcong-divisie waargenomen, die van het oosten uit een aanval op de stad zou voorbereiden. Afdelingen van deze divisie hebben de grote Amerikaanse basis Long Binh aangevallen, waar het hoofdkwartier van de grondstrijdkrachten is gevestigd.

De radio van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront riep de bevolking op Saigon te „bevrijden”. Gemeld werd dat ter gelegenheid van het nieuwe jaar en ter viering van de verjaardag van president Ho Tsjì Minh meer dan 50 steden waren aangevallen.

Nieuwe aanvallen

In Da Nang was vannacht een uitgaansverbod van kracht. Daar werd een munitiedepot van de Amerikaanse mariniers getroffen. Zeven uur daarna klonken nog explosies uit het gebied terwijl boven de stad dikke rookwolken hingen.

In verband met de aanvallen, die volgden op het verstrijken van het door de Vietcong afgekondigde nieuwjaarsbestand, schortte de Zuidvietnamese luchtvaartmaatschappij een aantal vluchten op. In Saigon zeiden Amerikaanse woordvoerders dat men nog niet kan zeggen of er sprake is van een nieuw groot offensief, dat al geruime tijd wordt verwacht. Wel was de aanval van zondag de grootste sinds ex-president Johnson op 1 november jl. het staken van de bombardementen op Noord-Vietnam gelastte.

Maandagochtend hebben Vietcong-eenheden nieuwe aanvallen uitgevoerd, onder meer op de vroegere keizerlijke stad Hué. De tweede reeks aanvallen is volgens Amerikaanse woordvoerders echter minder hevig dan de eerste. Het centrum van Saigon werd door zes raketten getroffen. Vier politiemannen en een burger kwamen hierbij om.

President Nixon, onderweg van Washington naar Brussel, verklaarde zondag dat de situatie hem niet ernstig toescheen. Hij liet echter doorschemeren dat de hernieuwing van beschietingen op Zuidvietnamese steden zou kunnen leiden tot tegenmaatregelen van Amerikaanse zijde. Wel zei hij niet naar een voorwendsel te zoeken iets te doen. (Reuters)

Oorlog Vietnam laat weer op Vredesgesprek in gevaar?

SAIGON, 24 febr. (Reuter, UPI) — De Amerikanen breken zich het hoofd over de vraag of de aanvallen, die gisteren door de Vietcong en Noord-Vietnam werden uitgevoerd in Zuid-Vietnam, het begin zijn van een nieuw communistisch offensief. De aanvallen (op steden en militaire bases) werden afgeslagen. De gigantische Amerikaanse bommenwerpers van het type B-52 voerden in golven bombardementen uit op vijandelijke concentraties rond Saigon.

De oorlog in Vietnam is plotseling weer erg „heet” geworden, nadat hij de laatste maanden, onder invloed van het vredesoverleg in Parijs, enigszins was afgekoeld. De Vietcong en Noord-Vietnam begonnen hun offensief gistermorgen met raketaanvallen op meer dan honderd steden en bases, waaronder Saigon. Ook werd gebruik gemaakt van mortieren en bazooka's. Volgens de Amerikanen kwamen bij de gevechten in de loop van de dag 150 tegenstanders om het leven. De verliezen aan Amerikaanse kant waren „licht”. Vijftig burgers werden gedood.

Hanoi kwam gisteren voor de dag met een zeer agressieve verklaring, waarin werd gezegd dat in het komende voorjaar een groot offensief zal beginnen om „de Amerikaanse imperialisten en hun marionetten in Saigon samen te drijven in hun laatste bastion ten oosten van de hoofdstad”.

Parijs

Op het ogenblik is nog niet te zeggen of de gevechten van gisteren van invloed zullen zijn op de gesprekken in Parijs. De Amerikanen weigeren daar uitspraken over te doen. In Washington stak men echter in bevoegde kringen niet onder stoelen of banken, dat men de situatie niet gunstig beoordeelt. President Nixon wordt tijdens zijn rondreis door Europa, die gisteren begon, nauwkeurig van alle ontwikkelingen op de hoogte gehouden.

Bij de aanvallen van gisteren werd in Danang een munitiedepot van de Amerikaanse mariniers getroffen. Zeven uur later klonken nog explosies. Boven de stad hing een dikke rook. In de stad is een uitgaansverbod van kracht.

Bevrijden

De nieuwe aanvallen kwamen minder dan 24 uur na het verstrijken van het door de Vietcong afgekondigde Nieuwjaarsbestand (TET). De radio van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront riep de bevolking op Saigon te bevrijden.

In de late middag vielen nog enkele raketten op het centrum van Saigon. Eén kwam vlak bij het departement van de premier terecht, een andere dicht bij het stadhuis.

Volgens de Amerikaanse inlichtingendienst bevinden zich sterke eenheden tegenstanders op dertig kilometer van Saigon. Het zou gaan om de vijfde Vietcong-divisie, die vanuit het oosten een aanval op de stad zou voorbereiden. De divisie bestaat voor 75 procent uit Noordvietnamezen.

GRANAAT ONTPLOFT IN GEZICHT FOTOGRAAF

25-8-68 G. W.

BIJ EEN gerecht tussen Vietcong-troepen en een Zuidvietnamese legereenheid ten zijden van Da Nang raakte fotograaf Dang Van Phuoc van het Amerikaanse persbureau Associated Press gewond. In zijn gezicht ontplofte een granaat, waardoor hij zijn rechteroog verloor. Zuidvietnamese soldaten brachten Phuoc (midden) naar een Amerikaans hospitaal in Da Nang. De toestand van de fotograaf is kritiek.

Ky dreigt met aanvallen op steden in N.-Vietnam

SAIGON, PARIJS (REUTER, UPI) — De Zuidvietnamese vice-president, Ngoejen Cao Ky, heeft gedreigd de Zuidvietnamese luchtmacht opdracht te geven steden in Noord-Vietnam te bombarderen. Dat zou dan het antwoord van Saigon zijn op de zondag begonnen beschietingen van de Viet Cong en Noordvietnamezen op steden en militaire bases in Zuid-Vietnam. In Saigon neemt men Ky's opmerking, gedaan vlak voor zijn vertrek naar Parijs, niet erg serieus. Men wijst erop dat de Zuid-vietnamese luchtmacht nauwelijks over geschikte vliegtuigen beschikt voor bombardementsvluchten naar Noord-Vietnam.

Ky zei ook dat president Ngoejen Van Thieu de uiteindelijk beslissing moet nemen voor het uitvoeren van bombardementen op Noord-Vietnam. De Zuidvietnamese president heeft gisteren gezegd dat het offensief van zondag op een fiasco is uitgelopen en dat 'de vijand zware verliezen zijn toegebracht'.

Amerikaanse inlichtingendiensten in Saigon houden echter nog steeds rekening met een massale Viet Cong-aanval op Saigon. De beschietingen van zondag op verschillende steden in geheel Zuid-Vietnam zouden volgens deze instanties de inleiding zijn op deze aanval. Het offensief op de Zuidvietnamese hoofdstad zou binnen acht dagen

moeten komen, zo hebben Amerikaanse woordvoerders in Saigon gezegd. De beschietingen zijn gisteren aanzienlijk minder omvangrijk geweest dan zondag. Slechts enkele militaire bases werden onder vuur genomen. Maar Saigon en de Cambodjaanse grens zou men grote troepenbewegingen hebben waargenomen van de Viet Cong in de richting van Saigon. De Amerikaanse luchtmacht heeft de 'infiltratiewegen' gisteren de gehele dag gebombardeerd.

Een woordvoerder van het Nationale Bevrijdingsfront in Parijs heeft gezegd dat de recente aanvallen uitsluitend gericht zijn tegen militaire doelen. Hij noemde ze een vergeldingsactie voor de massale bombardementen die de Amerikanen de afgelopen weken hebben uitgevoerd boven Zuid-Vietnam. 'De Amerikanen kennen heel goed ons standpunt', aldus de Viet Cong-woordvoerder. 'Het Vietnamese volk heeft recht te vechten voor haar nationale rechten. Ik zie niet in waarom onze aanvallen de Parijse besprekingen in gevaar zullen brengen. Het zijn defensieve aanvallen. Amerikaanse B-52-vliegtuigen hebben de afgelopen dagen duizenden tonnen bommen gegooid op de hoofden en eigendommen van onze landgenoten. Dacht men soms dat dit de Parijse besprekingen gunstig beïnvloedt?'

VS onderzoeken offensief van Vietcong

WASHINGTON — De Amerikaanse regering onderzoekt in opdracht van president Nixon of de jongste serie aanvallen van de Noordvietnamezen en de Vietcong in Zuid-Vietnam gezien moet worden als een schending van de informele overeenkomst van oktober vorig jaar, waaronder de rebellen zouden afzien van aanvallen op grote steden, in ruil voor volledige stopzetting van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam.

De woordvoerder van het ministerie van buitenlandse zaken, Carl Borch, die dit op een persconferentie verklaarde, voegde hieraan toe dat de regering wacht met het vellen van een definitief oordeel, in afwachting van rapporten over de toestand in Zuid-Vietnam van ambassadeur Ellsworth Bunker en de commandant van de Amerikaanse troepenmacht, generaal Creighton Abrams.

Intussen duurt het zondag door Vietcong en Noordvietnamezen ontketende nieuwe „algemene offensief” voort. Gedurende de afgelopen nacht werden ongeveer vijftig steden en bases met raketten en mortieren beschoten.

Australië blijft troepen stationeren in Zuidoost-Azië

Australië en Nieuw-Zeeland hebben dinsdag aangekondigd dat zij ook na de Britse terugtrekking eind 1971 troepen in Maleisië zullen stationeren. Gorton, de Australische premier, en zijn Nieuwzeelandse collega Holyoake maakten dit op hetzelfde ogenblik bekend en zeiden dat de reden tot dit besluit was de veiligheid in Zuid-Oost-Azië als geheel te handhaven.

Gorton verklaarde dat de Australische troepen slechts zolang gestationeerd zouden blijven als de betrokken regeringen dat wensten en dat het niet de bedoeling was dat de militairen bij binnenlandse onlusten zouden optreden. Australië zou niet een troepenmacht sturen die gelijk was aan de huidige Britse. (Reuter)

Nixon weigert een totale terugtocht

25 september 64 m

door onze correspondent E. G. Lachman

Washington, 27 september

Zoals te verwachten was heeft president Nixon gisteren op zijn persconferentie het voorstel van de Republikeinse senator Goodell, om bij de wet terugtrekking van alle Amerikaanse troepen uit Vietnam per 1 december 1970 te gelasten, afgewezen als zijnde „goed bedoeld” doch „defaitistisch”. Het voorstel, dat uiteraard kansloos is, had tot doel de aandacht te vestigen op het beginnende offensief van de Vietnam-critici tegen Nixon.

De president antwoordde in eerste instantie op Goodells voorstel met een redenering die verheugend zou zijn indien zij geloofwaardig is: op die manier zou een vroeger eind aan de oorlog onmogelijk worden. „Het voorstel vernietigt de kansen voor het door mij nagestreefde doel om de oorlog nog voor 1970 of midden 1971 te beëindigen.” Opdat de defaitistische strekking van het met de beste bedoelingen gedane voorstel zou blijken verwelkomde Nixon een debat in de Senaat hierover.

Overtuigender en dichter bij Washingtons officiële illusies

bleef de president toen hij verklaarde, dat zulke voorstellen om data vast te stellen de Amerikaanse onderhandelingspositie in Parijs ondermijnen. Er was daar geen voortgang gemaakt. „Maar iedere aanmoediging voor de vijand om te onderhandelen is vernietigd, wanneer hij van tevoren weet dat indien hij maar achttien maanden wacht we toch weg zijn.” De vraag of Hanoi wel zal onderhandelen wanneer het niet weet, wanneer de Amerikanen vertrekken of indien het Washingtons visie aanvaardt, dat Vietnamese regering van de oorlog mogelijk is, wordt daarmee nog niet beantwoord.

Nixon pleitte overigens net als zijn voorganger voor het tonen van een „verenigd front” in de Verenigde Staten „achter onze zeer redelijke voorstellen”. De weigering van de vijand om in Parijs te praten is het enige missende element in de escalatie naar het eind van de oorlog. Alleen wanneer wij een verenigd front tonen zal de vijand beginnen te praten.

Beweging

Op andere vragen gaf Nixon toe dat het einde van de oorlog niet zo snel kwam als hij hoopte. Maar, zo meende hij, we hebben zestigduizend man teruggetrokken en roepen zestigduizend man minder op. Er is tweederde minder infiltratie uit het noorden en onze verliescijfers zijn eenderde lager dan vorig jaar. Ook hebben we een vredesvoorstel gedaan: wederzijdse gecontroleerde terugtrekking, bestand en verkezingen onder internationaal toezicht waarna Zuid-Vietnam en wij iedere regering aanvaardden ook indien zij communistisch is.” Het was nu aan Hanoi om beweging te tonen. „Het enige wat wij vragen is het Zuidvietnamese recht om de eigen leiders te mogen kiezen.”

Nixon voegde hieraan toe dat Amerikaanse voorstel de werelde opinie had doen keren en dat hij voor de Verenigde Naties sprak geen belangrijke kritiek meer bestond op de Verenigde Staten.

Ten slotte antwoordde hij op een vraag naar Amerikaanse steun voor het regime in Saigon dat de Verenigde Staten niet toekwam na regeringsverandering daar streven vóór nieuwe verkiezingen. Critici zagen in de uitspraak Nixons weigering van een datum voor Amerikaanse terugtrekking en misschien ook omgewilde aanmoedigingen aan de Zuidvietnamese regering om verdere stappen naar een compromis te weigeren. Betreffende het weer opkomende protest tegen zijn Vietnam-politiek toonde de president zich kort: „Dit protest werd verwacht, doch hij zou er zich onder geen enkele omstandigheid door laten beïnvloeden.”

Overigens kondigde de president voor oktober een grote rede aan over de Amerikaanse politiek in Latijns-Amerika waarin de aanbevelingen van de missile-Rockefeller zullen zijn opgenomen.

Hard antwoord van Hanoi aan Amerika

By J. Ho

HONGKONG, 27 febr. (Reuter) — Het Noordvietnamese ministerie van buitenlandse zaken heeft het recht van Hanoi bevestigd om de „Amerikaanse agressors” op elk deel van het Vietnamese grondgebied aan te vallen en ontkend dat de aanvallen, die het afgelopen weekeinde op bevolkingscentra in Zuid-Vietnam zijn ondernomen, een schending vormden van een onofficiële overeenkomst met de Verenigde Staten, waaronder de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam op 1 november vorig jaar werden gestaakt.

De verklaring van het ministerie vormt een antwoord op een Amerikaanse verklaring van maandag dat zorgvuldig zal worden nagegaan of de aanvallen van het weekeinde een schending van deze onofficiële overeenkomst vormden. Volgens Radio-Hanoi vormde de enige tegenprestatie van Noord-Vietnam op een onvoorwaardelijke staking van de bombardementen het deelnemen aan de Parijse vredesconferentie tussen vier partijen.

Zegslieden in het gezelschap van president Nixon hebben de raketaanvallen van zaterdag op Saigon een duidelijke schending van de stilzwijgende overeenkomst genoemd, waaronder president Johnson staking van de bombardementen op Noord-Vietnam gelastte. Deze schending hoeft volgens hen echter niet noodzakelijkerwijs tot hervatting van de bombardementen te leiden. Wel zou men in Zuid-Vietnam tot represailles kunnen overgaan.

De Zuidvietnamese regering heeft een protestnota aan de Internationale controlecommissie voor Indo-China voorgelegd, waarin zij waarschuwt dat door de beschietingen van de bevolkingscentra de vredesbesprekingen in Parijs in gevaar komen. Deze beschietingen hebben volgens de regering in Saigon 200 burgers het leven gekost en 90 gewond raakten.

De regering is van deze dreiging nog niet overtuigd. De Amerikaanse

onderhandelingsleider Henry Cabot Lodge verklaarde na een onderhoud met vice-president Ky, adviseur van de Zuidvietnamese delegatie, dat vooruitgang werd geboekt in het vredesoverleg. „Het gaat niet snel, maar ik geloof dat er vooruitgang is”, zo zei hij. Ky is uit Saigon in Parijs teruggekeerd en zal in het komende weekeinde president Nixon ontmoeten, als deze een bezoek brengt aan Parijs.

Amerika reageert zeer gematigd op provocatie Hanoi

WASHINGTON, 28 febr. (AFP, DPA) - De Amerikaanse regering is niet onder de indruk van de Noordvietnamese verklaring in Parijs, dat aan de staking van de Amerikaanse bombardementen geen voorwaarden verbonden waren.

Een woordvoerder van het ministerie van buitenlandse zaken in Washington gaf te kennen, dat — althans voor het ogenblik — op het huidige communistische offensief tegen steden in Zuid-Vietnam niet met een hervatting van de bombardementen zal worden gereageerd.

President Johnson had indertijd voor een volledige staking van de luchtaanvallen als voorwaarde gesteld, dat er dan ook een einde zou moeten komen aan de beschieting van Zuidvietnamese steden en aan de infiltratie in de gedemilitariseerde zone. Een schriftelijke afspraak hierover bestaat echter niet, aldus de Amerikaanse woordvoerder.

Hij voegde hieraan toe, dat de communisten in de herfst erop hadden aangedrongen, dat schriftelijk zou worden vastgelegd, dat aan de bomstop geen voorwaarden verbonden waren. De Amerikaanse regering had dit echter „vanzelfsprekend” geweigerd.

Het hoofd van de Amerikaanse onderhandelingsdelegatie in Parijs, Cabot Lodge, heeft tijdens de besprekingen eveneens in gematigde bewoordingen geprotesteerd tegen de aanvallen van Noordvietnamezen en Vietcong op de steden in Zuid-Vietnam.

De delegatieleider van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront, Tran Buu Klem, verweet de regering-Nixon dat zij niet alleen op de door Johnson ingeslagen weg voortgaat, maar „de agressie-oorlog tegen de Zuidvietnamese bevolking nog opvoert”. De aanvallen van het Bevrijdingsfront noemde hij gebruikmaking van het recht van zelfverdediging. Het front eist de totale en onvoorwaardelijke terugtrekking van de Amerikanen.

Drie Amerikaanse oorlogsschepen en een pier zijn zwaar beschadigd toen de Vietcong de grote marinebasis bij

Danang voor de tweede maal binnen enkele uren onder vuur nam. Er deden zich tijdens een raketbeschieting enkele explosies voor waarvan men niet weet of ze door raketten of door Vietcongsaboteurs zijn veroorzaakt. Bij de eerste aanval was een munitiedepot in de lucht gevlogen. Het Vietcong-offensief gaat vandaag zijn zesde dag in. Circa 25 bases en steden werden beschoten.

Hanoi acht Nixon

nog koppiger dan Johnson

Van onze correspondent

PARIJS, 28 febr. — Met het oog op de aankomst van president Nixon vandaag hebben de delegaties van Hanoi en het Bevrijdingsfront gisteren op de zesde zitting van de conferentie over Vietnam verklaard, dat de nieuwe Amerikaanse regering dezelfde „modderige weg” volgt van de regering-Johnson en zich nog koppiger toont dan deze.

Van Amerikaanse zijde en door de delegatie van Saigon werd geprotesteerd tegen de beschietingen van Zuidvietnamese steden, al weigerde Cabot Lodge na afloop van de zitting te zeggen of deze aanvallen door de Amerikanen worden beschouwd als een schending van het geheime akkoord dat leidde tot stopzetting van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam. Maar, zo zei de Amerikaanse woordvoerder, in dit opzicht verandert de situatie van dag tot dag en zij wordt zeer nauwlettend bestudeerd.

Tijdens de drie geheime ontmoetingen deze maand tussen een Amerikaanse en een Noordvietnamese afgevaardigde, waarvan Hanoi het bestaan heeft onthuld, werd volgens de Amerikanen geprotesteerd tegen

de beschieting van Zuidvietnamese steden en volgens Hanoi tegen de Amerikaanse oorlogsmisdaden in Zuid-Vietnam.

Intussen meldt Reuter dat de Vietcong donderdagavond de Amerikaanse marinebasis Da Nang met raketten onder vuur heeft genomen. Vanochtend, toen het communistische offensief zijn zesde dag inging, werden bij deze gevechten drie Amerikaanse oorlogsschepen zwaar beschadigd. Bij de eerste aanval was al een munitiedepot in de lucht gevlogen.

Op slechts 10 km ten noordoosten van Saigon is vanochtend een gevecht uitgebroken toen Amerikaanse infanteristen op guerillastrijders oosten van de stad is ook gevochten. voor raketaanvallen op de Zuidvietnamese hoofdstad. Op 20 km ten zuidoosten van de stad is ook gevochten.

De Amerikaanse regering toonde zich donderdag niet onder de indruk van de Noordvietnamese verklaring dat aan de staking van de Amerikaanse bombardementen geen voorwaarden verbonden waren. „Althans voor het ogenblik” zal op het huidige offensief niet gereageerd worden met een hervatting van de bombardementen.

Nixon en Ky bespreken Parijse Vietnam-impasse

Van onze correspondent

PARIJS, 3 maart — Zijn hele zondagmorgen heeft president Nixon besteed aan besprekingen met de Amerikaanse delegatie op de conferentie van Vietnam. Hij ontving ook gedurende ruim een half uur generaal Ky, de „supervisor“ van de Zuidvietnamese delegatie, die na afloop verklaarde dat hij „verschillende nieuwe manieren“ had aangegeven om de conferentie op gang te brengen.

Ky ontkende dat een van deze methoden de hervatting der bombardementen op Noord-Vietnam zou zijn.

Intussen meldt Reuter dat op Saigon vandaag drie raketten van de Vietcong zijn neergekomen, waardoor zeker 9 mensen zijn gedood en 13 gewond. De meeste slachtoffers vielen in het overbevolkte zuidelijke stadsgedeelte. Een ziekenhuis werd op een haar na gemist.

Amerikaanse militaire woordvoerders hebben meegedeeld dat tijdens de eerste week van hun huidige offensief de Vietcong en de Noordvietnamezen 7000 man hebben verloren. Sinds vorige week zondag zijn aan Amerikaanse zijde meer dan 370 soldaten gesneuveld, twee maal zoveel als normaal. Voorts werden 572 Zuidvietnamezen gedood.

Communistische strijdkrachten in Laos hebben zondag de strategische

Laotiaanse militaire buitenpost Nakhang, ongeveer 430 km. ten noorden van Vientiane, veroverd op regeringstroepen. Dit was de grootste nederlaag die het Laotiaanse leger dit jaar tot dusverre geleden heeft.

De val van Nakhang heeft het optreden van de Laotiaanse speciale strijdkrachten tegen communistische guerrillastrijders in de provincie Sam Neua zeer bemoedigt. Het is nog niet bekend of de aanval op de post het begin is van een grootscheeps offensief.

De provincie Sam Neua vormt de belangrijkste verbinding voor de communisten tussen Noord- en Zuid-Vietnam.

Rogers twijfelt aan Hanois oprechtheid

in New York Times

De communistische raketaanvallen op Saigon en andere bevolkingscentra in Zuid-Vietnam doen twijfel rijzen ten aanzien van Hanois oprechtheid om op de Parijse conferentie tot een vreedzame regeling van het conflict te komen. Dit heeft de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Rogers, maandag in een speciale verklaring gezegd.

„De consequenties van deze aanvallen zijn voor de verantwoording van de andere partij”, aldus Rogers. Een woordvoerder van het State Department lichtte toe dat het door de minister gebruikte woord „consequenties” betrekking had op zowel politieke als militaire implicaties van de jongste communistische aanvallen.

Rogers verklaarde verder dat de beschietingen van Saigon een nieuw teken zijn van de hardvochtige houding van de vijand tegenover het leven van onschuldigen. De aanvallen waren volgens de bewindsman vruchteloos wanneer zij waren bedoeld om bij de vredesbesprekingen in Parijs druk op de VS uit te oefenen.

Bij een raketaanval van de Vietcong op Saigon zijn maandag 12 personen om het leven gekomen; 23 inwoners van de stad, waaronder drie kinderen, werden met verwondingen in een ziekenhuis opgenomen. Vanochtend deden guerrillastrijders een aanvang op Da Nang. Een gevangenis werd getroffen en 5 gedetineerden kwamen hierbij om.

Een Noordvietnamese strijdmacht, uitgerust met tanks, heeft een Amerikaans kamp bij de Zuidvietnaams-Cambodjaanse grens aangevalen. Sinds februari 1968, toen een Amerikaans kamp bij Khe Sanh onder de voet werd gelopen, hadden de Noordvietnamezen geen gebruik meer gemaakt van tanks. De aanval is inmiddels gestaakt. (Reuter - AP)

GESPREK PARIJS BEDREIGD DOOR RAKETAANVALLEN

697/10

WASHINGTON, 4 maart (AFP, Red-ter) — De aanvallen met raketten door de communistische strijdkrachten op Saigon en andere bevolkingscentra in Zuid-Vietnam doen twijfel rijzen aan de oprechtheid van Noord-Vietnam bij de besprekingen in Parijs. Dit heeft de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Rogers, in een speciale verklaring gezegd. De konsekwenties van deze aanvallen zijn voor verantwoording van de antiere partij, aldus Rogers.

Vietcong-strijders deden maandag

opnieuw een aanval met raketten op Saigon. Daarbij kwamen een gezin van acht personen en vier anderen om het leven. 23 inwoners van de stad, onder wie drie kinderen, zijn met verwondingen in ziekenhuizen opgenomen.

Rogers zei, dat de aanval op Saigon „een nieuw teken van de hardvochtige houding van de vijand” tegenover het leven van onschuldigen in de Vietnamese oorlog is. De aanvallen zijn volgens de minister vruchteloos, als zij bedoeld zijn om druk uit te oefenen bij de vredesbesprekingen in Parijs.

VIETCONG

VALT AAN

Vredesgesprek weer bedreigd door offensief

SAIGON, 7 maart (AFP, DPA) — Vannacht heeft de Vietcong opnieuw een groot aantal militaire doelen in Zuid-Vietnam onder vuur genomen. De hoofdstad Saigon werd ditmaal met rust gelaten, maar vooral de Mekongdelta en de hoogvlakten kregen zware beschietingen te verduren. Ook zijn infanterieaanvallen gemeld. De Vietcong werkt tijdens het huidige offensief, dat nu al dertien dagen duurt, vooral met raketten en granaten. Van groots opgezette aanvallen om steden en gebieden te veroveren, zoals verleden jaar tijdens het Tet-offensief, is (nog) geen sprake.

Het nieuwe offensief heeft, zoals te verwachten was, een ernstige crisis veroorzaakt op de vredesbesprekingen in Parijs. De vier delegaties kwamen gisteren bijeen, maar men kwam niet verder dan het uiteen van felle beschuldigingen over en weer. De Amerikaanse minister van defensie waarschuwde gisteren voor de gevolgen van nieuwe aanvallen.

Vooraf de beschietingen van Saigon en andere grote steden worden door de Amerikanen hoog opgenomen. Zij beschouwen dit als een schending van de afspraak tussen Washington en Hanoi, die er verleden jaar toe leidde dat de bombardementen op Noord-Vietnam werden gestaakt. Duidelijk is toen afgesproken, zij het niet vastgelegd op papier, dat de tegenstander de beschietingen van de grote bevolkingscentra zou staken. Misschien kan men it het feit, dat Saigon gisteren met rust werd gelaten, afleiden dat de Vietcong en Noord-Vietnam geen definitieve breuk willen in Parijs.

De Amerikanen zijn ervan overtuigd dat dit laatste inderdaad het geval is. De communisten, zo redeneren zij, hebben hun offensief opgezet om het vredesoverleg onder druk te zetten. Het om er een eind aan te maken. Zij willen laten merken „dat zij er ook nog bij zijn“, dat zij niet op gunsten van de Amerikanen zitten te wachten en nog altijd een vuist kunnen maken.

Twee vuren

President Nixon zit nu tussen twee vuren. Aan de ene kant staat hij onder zware druk, vooral van Saigon, om de bombardementen op Noord-Vietnam te hervatten, aan de andere kant wil hij zo spoedig mogelijk een eind maken aan de oorlog. Deze week erkende hij dat openlijk op een persconferentie in Washington, na zijn terugkeer uit Europa. Hij zei toen:

„Ons doel is zo spoedig mogelijk een einde te maken aan deze oorlog, op

een manier die niet het zaad van een nieuwe oorlog achterlaat. (...) Het Amerikaanse volk voelt zich door deze oorlog enorm gefrustreerd. Het juicht ieder denkbaar initiatief toe om er op een verantwoordelijke manier een eind aan te maken.”

Gisteren voerden twee Noordvietnamese bataljons de gehele dag aanvallen uit op Amerikaanse stellingen bij de Cambodjaanse grens. Na tien uur braken zij de gevechten af, met achterlating van 53 doden. De Amerikanen leden geen verliezen. Ook werd zwaar gevechten in de provincie Tay Ninh. Eenenvijftig Noordvietnamezen en één Amerikaan sneuvelden. Al deze cijfers zijn afkomstig van Amerikaanse woordvoerders.

„Massamoord”

Op het vredesgesprek in Parijs kwam men onder deze omstandigheden niet tot resultaten. De Zuidvietnamese afgevaardigde Pham Dan Lang veroordeelde de raketaanvallen op Saigon en drong aan op verdaging van de bijeenkomst. Hij sprak over een „massamoord op weerloze burgers”. De Amerikaanse afgevaardigde Henry Cabot Lodge herinnerde aan de verklaring van Nixon dat de aanvallen, als zij voortduren, „op gepaste wijze” zullen worden beantwoord.

De onderhandelaars van de Vietcong en Noord-Vietnam, Buu Kiem en Xuan Thuy, reageerden fel. Zij noemden de aanvallen gerechtvaardigd. „omdat de agressor overal en op elk tijdstip moet worden gestraft”.

Saigon door raketten getroffen

by Tm
enough

Zes raketten, afkomstig van Vietcongstrijders, hebben vandaag de havenwijk van Saigon getroffen; 22 personen werden gedood en 37 gewond. Het was de vierde maal dat de Zuidvietnamese hoofdstad onder raketvuur kwam te liggen sinds de guerrillastrijders op 23 februari weer in het offensief gingen.

Intussen is de Amerikaanse minister van defensie, Laird, voor een oriënteringsreis naar Saigon vertrokken. Zijn advies zal van belang zijn bij Nixons uiteindelijke beslissing of Amerika het huidige communistische offensief moet beantwoorden. (Reuter)

Regering verleent toch visum aan Vietnamezen

8 november 1972

De regering zal aan de vice-president van het Noordvietnamese Hoog-gerechtshof, Tran Cong Tuon, en een politieke adviseur van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront, Ly Van Sau, alsnog een visum verstrekken. Oorspronkelijk was aan de Vietnamezen, die op uitnodiging van de ASVA en enkele Nederlandse juristen naar ons land zouden komen, zonder opgave van redenen een inreisvisum geweigerd.

De twee Vietnamezen, die deelnemen aan het Parijse vredesoverleg, waren o.a. uitgenodigd om bij een teach-in, die volgende week door de Groninger studenten wordt gehouden, het standpunt van de Noordvietnamese regering en het bevrijdingsfront toe te lichten.

Voorwaarde voor de toekenning van het visum is evenwel dat de betrokkenen zich zullen onthouden van iedere politieke activiteit en de teach-in alleen als waarnemer zullen bijwonen.

Van de zijde van de Groninger studentenraad werd de oorspronkelijke weigering met veel afkeuring ontvangen omdat volgens hen aan vertegenwoordigers van de Zuidvietnamese regering wel direct visa zijn verstrekt.

VS overwegen Vietnam-budget te verhogen

17 maart 64 NRC

De Amerikaanse minister van
defensie, Laird, in Da Nang

De Amerikaanse minister van defensie, Laird, heeft zondag op een persconferentie verklaard dat de VS wellicht meer geld zullen gaan uitgeven aan de oorlog in Vietnam, teneinde de gevechtskracht van de Zuidvietnamese troepen te vergroten. De bewindsman, die een bezoek aan de Amerikaanse marinebasis in Da Nang bracht, zei voorts dat het huidige offensief van de Vietcong en de Noordvietnamezen weinig militaire betekenis heeft.

Hij was van oordeel dat de communisten erop uit zijn met hun acties de vredesbesprekingen in Parijs te beïnvloeden. Over deze conferentie had Laird zaterdag een lang gesprek met de Zuidvietnamese president, Thieu; ook kwam bij dit onderhoud de kwestie van eventuele represailles aan de orde.

Eenheden van Noord-Vietnam en de Vietcong vielen zondag 40 militaire doelen bij Saigon aan. Hanoi liet Amerika weten dat het niet moet denken dat het zijn doel in Vietnam kan bereiken door met hervatting van de bombardementen te dreigen.

Een Westduitse verpleegster, die meer dan een jaar in een gevangenkamp van de Vietcong heeft gezeten, keerde zaterdag — op haar 29ste verjaardag — in een Zuidvietnamees vluchtelingenkamp bij Kontum terug. Zij droeg een Noordvietnamees uniform. (Reuter)

OP VIJFTIG PLAATSEN

Vietcong weer in de aanval

65 Amerikanen gesneuveld

SAIGON, 10 maart (AFP, Reuter) — De Vietcong heeft in het weekeinde zijn offensief met onverminderde kracht voortgezet. Ditmaal werden vijftig plaatsen en militaire bases onder vuur genomen. Twee Amerikaanse voorposten in de omge-

ving van Tay Ninh kregen in fanterieaanvallen te doorstaan. In totaal sneuvelden tenminste 65 Amerikanen.

Bij de beschieting van een Zuidvietnamese hoofdkwartier in Doec Hoa (ten noordwesten van Saigon) kwamen één kind om. Twaalf burgers werden gewond. Volgens een Zuidvietnamese woordvoerder is de aangerichte schade vrijwel overal nihil.

De Vietcong heeft nu al veertien nachten aan één stuk beschietingen uitgevoerd. De hoofdstad, Saigon, is echter de laatste nachten gespaard.

Noordvietnamese en Vietcong-eenheden vielen zondag militaire doelen in de buurt van Saigon aan. Bij een actie op tien kilometer afstand van de stad doodden zij negen Amerikanen. Voor het eerst sinds het begin van de oorlog gebruikten zij schiettuigen voor het afvuren van meerdere raketten tegelijk. Amerikaanse bommenwerpers deden aanvallen op Vietcong-posities bij Danang, Kontoem en Saigon.

Vergissing

Een Amerikaanse wachtpost vuurde zaterdag in Can Tho, in de Mekong delta, een granaat af, waardoor twee Zuidvietnamese burgers werden gedood. Er vielen zes gewonden, onder wie vier Amerikanen. De betrokken militair wordt medisch onderzocht.

Een Duitse verpleegster, die meer dan een jaar in een gevangenkamp van de Vietcong heeft gezeten, is zaterdag, op haar 29ste verjaardag vrijgelaten. Zij droeg een Noordvietnamese uniform.

Laird

De Amerikaanse minister van defensie, Melvin Laird, acht het mogelijk dat de Verenigde Staten meer gelde zullen uittrekken om de gevechtskracht van de Zuidvietnamese troepen te vergroten. Hij zei dit zondag op een persconferentie in Danang.

Laird, die een bezoek brengt aan Zuid-Vietnam om president Nixon een algemeen overzicht van de situatie te kunnen geven, zei, dat het offensief van de Vietcong en de Noordvietnamese een weinig militaire betekenis heeft. De bedoeling ervan is de vredesbesprekingen in Parijs te beïnvloeden.

Weer raketten van Vietcong

SAIGON, 11 maart (Reuter) — De Vietcong heeft vannacht 35 militaire installaties en enkele steden in Zuid-Vietnam onder vuur genomen. Een van de aangevallen steden was Hué, waarop zeven raketten werden afgeschoten. Zeven personen werden gewond.

In de provincie Tay Ninh, niet ver van de Cambodjaanse grens, vielen rebellen een Amerikaanse landingsbaan aan, na deze met granaten te hebben bestookt. Zij werden na twee uur verdreven ten koste van onbekende verliezen. De Amerikaanse verliezen waren vijf doden en 20 gewonden.

B-52 bommenwerpers hebben gisteren en vandaag infiltratieroutes in de provincies Tay Ninh en Binh Duong gebombardeerd.

Pauze in aanval Vietcong

12 mei 1971

De Vietcong heeft in de nacht van dinsdag op woensdag voor het eerst na 19 dagen geen Zuidvietnamese bevolkingscentra met raketten of granaten bestookt. Volgens een Amerikaanse militaire woordvoerder werden slechts 10 militaire bases door de guerrillastrijders onder vuur genomen.

Het offensief van de Vietcong is tot dusverre gericht geweest op 28 provinciehoofdsteden, 58 andere steden en talrijke militaire kampen en installaties. Dit ondanks herhaalde Amerikaanse waarschuwingen dat aanvallen op bevolkingscentra als een schending werden beschouwd van een officieuze overeenkomst met Hanoi, waaronder de bombardementen op Noord-Vietnam werden gestaakt.

In Saigon is vandaag bekendgemaakt dat de minister van binnenlandse zaken, Tran Thien Khiem, benoemd is tot adjunct-premier, belast met het pacificeringsprogramma. Waarnemers beschouwen generaal Khiem als een der belangrijkste politici in Zuid-Vietnam; hij wordt steeds meer de voornaamste adviseur van president Thieu.

De minister van landbouw, Truong Thai Ton, die bekend staat als een krachtig aanhanger van vice-president Ky, is uit het kabinet getreden. Hij is de laatste van de groep aanhangers van Ky die gedurende het afgelopen jaar uit de regeringskring zijn verwijderd. (Reuter)

VS-excuses aan Laos

WASHINGTON, 12 maart (Reuter) — De Amerikaanse regering heeft de regering van Laos haar verontschuldigingen aangeboden voor het binnendringen in Laos van Amerikaanse mariniers tijdens een treffen in de Vietnamese oorlog. Het State Department liet weten dat de mariniers in de afgelopen twee weken een keer twee km ver op Laotiaans grondgebied zijn doorgedrongen.

Verkiezingen in Thailand ongunstig voor regering

De Thailandse Verenigde volkspartij, de partij van eerste-minister Kit-tikachorn, heeft bij de algemene verkiezingen voor het uit 219 gedelegeerden bestaande Huis van afgevaardigden slechts 75 zetels gewonnen. Aangezien echter over alle belangrijke kwesties de door de regering samengestelde Senaat met het Huis meestemt is de Verenigde volkspartij nog steeds van een aanzienlijke meerderheid verzekerd.

De grootste oppositiepartij, de Democratische partij, heeft 56 zetels behaald, aan onafhankelijken vallen 72 zetels toe en kleine partijen kunnen over 16 zetels beschikken. Onafhankelijke afgevaardigden stemmen dikwijls met de Verenigde volkspartij mee. (Reuter)

Weer bommen op N.-Vietnam

111 moet 64 N-22

De Viëtnamese oorlog zou aan het aflopen moeten zijn, maar het lijkt er niet erg op. Vietcong-eenheden hebben nu al weken achtereen met hulp van Noordviëtnamese troepen aanvallen uitgevoerd op tal van steden, waaronder ook Saigon, Danang en uiteindelijk Hué. Dit laatste vooral steekt de Amerikanen erg.

Toen president Johnson vorig jaar een einde maakte aan de bombardementen op Noord-Viëtnam, deed hij dat als een poging de de-escalatie, tot vermindering van de omvang van de strijd. Daar zou van de andere kant ook iets tegenover staan en dat zou dan zijn dat Saigon, Danang en Hué niet meer aangevallen zouden worden. Dat zou een soort afspraak zijn, zij het dat de Noordviëtnamesen er geen officieel tintje aan wensen te geven. Aldus verguldde Washington de pil van het bombardementsstop.

De Viëtcong en Noord-Viëtnam menen echter dat er in het geheel geen afspraak bestaat en dat ze dus moreel in het geheel niet zijn gehouden de drie steden te sparen. Dat ze het 'n tijdlang wel gedaan hebben was een vriendelijkheid of toeval, maar niet iets waarop Washington zich kan beroepen.

En nu dus worden die steden weer aangevallen. Afspraak of geen afspraak: een intensivering van de strijd, kennelijk met opzet door de Vietcong beoogd aan de vooravond van de hervatting van het overleg in Parijs, waar de laatste tijd een beetje pas op de plaats is gemaakt in afwachting van wat president Nixon zou besluiten.

Wat doet Nixon?

Dat overleg lijdt onder het euveld, dat de V.S. en Zuid-Viëtnam — een resultaat verlangen dat ze op het slagveld niet waar kunnen maken. Een verlangen dat nog maar zelden is bevredigd bij onderhandelingen. En het ziet er naar uit of de herleeft Viëtcong-activiteit als voornaamste oogmerk heeft de Amerikanen duidelijk te maken dat ze in Parijs niet meer kunnen bereiken dan met de werkelijkheid in Zuid-Viëtnam overeenstemt.

De pijnlijke vraag is nu wat Nixon vervolgens kan doen. Tijdens het bezoek van zijn minister van defensie Laird aan Zuid-Viëtnam is al enige malen gezinspeeld op een hervatting van de bombardementsvluchten: men moet iets terug doen en wat anders is mogelijk? Of nog maar weer eens troepen uit de V.S. overvliegen? En dat juist op een moment dat Laird polshoogte komt nemen of en hoeveel Amerikaanse soldaten terug kunnen naar huis...

Er lijkt inderdaad weinig anders mogelijk dan niets doen of de bombardementen hervatten. Maar dat zou neerkomen op een terugkeer tot de tactiek die president Johnson vele jaren heeft gevoerd en die hem bijzonder weinig succes heeft bezorgd. Het wordt de eerste echt moeilijke beleidsbeslissing die president Nixon moet nemen.

Amerika verwacht offensief Vietcong

15 maart by NBC

Amerikaanse militaire deskundigen in Vietnam menen dat het vierde Vietcong-offensief, dat drie weken geleden begon, thans in de derde en laatste fase is, die wellicht gepaard zal gaan met massale infanterie-aanvallen op talloze steden en militaire stellingen, zoals vorig jaar bij het Tet-offensief.

De eerste fase duurde, aldus de deskundigen, van 23 februari tot 1 maart en bestond uit een reeks beschietingen — meer dan 350 — van steden en militaire doelen, en infanterie-aanvallen op Amerikaanse en Zuidvietnamese stellingen. In die periode infiltreerde de tegenstander in kleine groepen naar uitvalsstellingen voor aanvallen op steden.

De tweede fase eindigde 11 maart. In de periode 1 tot en met 11 maart viel de tegenstander aan op compagnie- en bataljonniveau, vooral in het gebied van de hoogvlakten, rondom Da Nang en An Hoa en in de Mekongdelta. Deze aanvallen zouden een snellere infiltratie voor de grote aanvallen tijdens de derde fase tot doel hebben gehad.

Uit documenten en ondervraging van gevangenen heeft de militaire inlichtingendienst geconcludeerd dat de derde fase ongeveer drie weken zal duren. Men meent dat de tegenstander nu in de uitvalsstellingen is geconcentreerd. Er worden echter zware bombardementen op uitgevoerd.

Volgens Amerikaanse functionarissen zijn de afgelopen twee dagen 12.000 Vietcongstrijders via de Cambodjaanse grens geïnfiltreerd. Zij zouden nu op enkele dagmarsen afstand van Saigon zijn. Gevangenen hebben gezegd dat de zevende en de negende divisie het afgelopen half jaar in Cambodja zijn geoefend en

uitgerust met nieuwe wapens, waaronder vlammenwerpers van Russische makelij.

Om de infiltratie te bemoeilijken hebben de Amerikanen op heuveltoppen langs de route naar Saigon zware artillerie opgesteld waarmee de dichte bamboebossen worden bestookt.

Nixon waarschuwt

In Washington zei president Nixon vrijdag op zijn persconferentie dat de VS passende maatregelen zullen nemen als mocht blijken dat de Amerikaanse verliezen in Vietnam te groot zijn. Hij had dit Noord-Vietnam en het Zuid-Vietnamese bevrijdingsfront laten weten.

Nixon zei dat hij op 4 maart een waarschuwing had gezonden aan de regering in Hanoi en het bevrijdingsfront. Daarna waren er geen waarschuwingen meer geweest. Eén was genoeg, aldus Nixon.

De Amerikaanse president verklaarde dat alleen Noord-Vietnam en het Zuidvietnamese bevrijdingsfront verantwoordelijk zijn voor elke nieuwe opvoering van de strijd in Vietnam. De VS zouden al het mogelijke blijven doen opdat de vredesbesprekingen konden doorgaan. In elk geval, aldus Nixon, zal de Amerikaanse reactie op de activiteit van de vijand in Vietnam voorzichtig en gematigd blijven.

Nixon maakte bekend dat de Amerikaanse troepensterkte in Vietnam binnen afzienbare tijd niet verminderd zal kunnen worden in verband met het huidige vijandelijke offensief. De Amerikaanse president legde er de nadruk op dat bij de bepaling van de Amerikaanse reactie op dit offensief rekening moet worden gehouden met de mogelijke gevolgen hiervan voor het vredesoverleg in Parijs.

(Reuter-AFP)

„China verbiedt doorvoer van Russische produkten”

China heeft zijn grenzen gesloten voor alle Russische produkten met bestemming Noord-Vietnam, zo is vrijdag in kringen van het Russische ministerie van buitenlandse handel te Moskou vernomen. De goederen uit de Sowjetunie mogen niet meer per trein door China vervoerd worden. Het gaat om een „volledige boycot”, zo zei men in Moskou.

Peking zou het besluit om de grenzen te sluiten genomen hebben kort na het Chinees-Russische incident aan de Oessoeri op 2 maart. Het is niet bekend of het vervoer van Russisch materiaal door de lucht ook door het verbod getroffen wordt. Voor een vlucht naar Noord-Vietnam is een aanlanding in China noodzakelijk.

Men wees er in Moskou echter op dat de boycot „volledig” is en alle produkten uit de Sowjetunie betreft.

Van Chinese zijde in Moskou zijn de Russische mededelingen intussen tegengesproken. Een woordvoerder van de Chinese ambassade liet vrijdagavond de correspondent van AFP in de Russische hoofdstad weten dat zich enkele dagen geleden aan de Chinees-Russische grens een incident had voorgedaan. Om persoonlijke redenen had een Chinese douanebeambte twee dagen lang zijn Russische collega aan de andere kant van de grens niet willen spreken. Dit incident, aldus de woordvoerder, aan het onjuiste beredingslag gelegen van de grens.

Monnik in Saigon veroordeeld

SAIGON, 18 maart (NYT en UPI) — De militante boeddhistische leider, Thich Thien Minh, die zaterdag al werd veroordeeld tot tien jaar dwangarbeid, is gisteren opnieuw schuldig bevonden aan twee aanklachten. Hij kreeg nog eens vijf jaar gevangenisstraf vanwege het verlenen van hulp aan deserteurs en dienstweigeraars.

Thich Thien Minh, directeur van het boeddhistische jeugdcentrum en secretaris-generaal van de militante boeddhistische groepering in Saigon, was eerder al schuldig bevonden aan het „verbergen van verraders en het illegale bezit van wapens en documenten”. Het militaire hof in Saigon heeft verklaard, dat de boeddhistische leider gelijktijdig beide straffen mag uitzitten.

Thich Thien Minh verscheen gisteren niet voor zijn rechters. „Ik ben te moe. Ga uw gang maar,” liet hij weten. In Saigon wordt gevreesd, dat de veroordelingen van de monnik zullen leiden tot protestacties van de boeddhisten.

Een Zuidvietnamese parlementaire delegatie in Washington heeft scherpe kritiek geuit op president Van Thieu vanwege de veroordeling van Minh. Volgens de parlementariërs is de monnik een ware patriot, die zich verzet tegen het communisme, maar die ook strijd tegen de schending door Amerika van de Vietnamese soevereiniteit.

Ook particulier Vietnamoverleg

WASHINGTON, 22 maart (Reuter) — De Amerikaanse minister van defensie, Melvin Laird, heeft in de Senaatscommissie voor de ontwapening bevestigd dat er buiten het officiële Vietnam-overleg in Parijs „ook particulier“ overleg plaats heeft om tot een regeling van de kwestie-Vietnam te komen.

Bommenwerpers VS bestoken Vietcong

Amerikaanse bommenwerpers hebben posities van de Vietcong en de Noordvietnamezen bestookt langs de Cambodjaanse grens, tijdens een van de zwaarste aanvallen sinds op 23 februari het jongste communistische offensief begon. Ongeveer 50.000 Noordvietnamezen en Vietcongsoldaten houden zich in de jungle tussen Saigon en de grens verborgen en bijna 12.000 bevinden zich op weg naar de Zuidvietnamese hoofdstad.

Intussen heeft Cuba als eerste land diplomatieke betrekkingen met het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront aangeknoopt. De Cubaanse ambassade in Algiers deelde maandag mee dat de eerste ambassadeur bij het Front, Raul Valdes Vivo, zijn geloofsbriefen reeds heeft overhandigd. (Reuter-AFP)

Een Zuidvietnaames meisje dat de brandende ruïnes van haar huis in Bien Hoa is ontvlucht wordt door een verpleegster in velduniform naar veiliger oorden gebracht.

Vietcong beter op vrede voorbereid dan Saigon

Van onze correspondent

SAIGON, maart — Communistische troepen zijn in Zuid-Vietnam een nieuw offensief begonnen dat na de grote verliezen, die de Vietcong tijdens het Tet-offensief van vorig jaar leed, door vele waarnemers niet voor mogelijk was gehouden.

Het viel aan te nemen dat de Vietcong geen aanval zou ondernemen op hetzelfde tijdstip als in 1968 — op het Vietnamese nieuwjaarsfeest, dat ditmaal op 19 februari viel — omdat de Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen er zich nu goed op hadden voorbereid. De stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam heeft Hanoi echter in de gelegenheid gesteld de troepen in Zuid-Vietnam te versterken en betere militaire posities in te nemen.

Wanneer de communistische troepen, die volgens Amerikaanse deskundigen thans voor 70 procent uit Noordvietnamese eenheden bestaan, nog in de gelegenheid zijn Saigon en andere steden alsook Amerikaanse bases met raketten te beschieten, dan zijn zij nog lang niet geslagen.

Het valt intussen niet aan te nemen, zo menen Amerikaanse waarnemers althans, dat het huidige Vietcongoffensief dezelfde omvang aanneemt als het Tetoffensief van vorig jaar. Het is zeer de vraag of de com-

munisten hun voorjaarsoffensief nog zullen intensiveren; maar zij zijn er wellicht wel toe in staat.

Het Tetoffensief van het vorig jaar, dat de Amerikanen en de Zuidvietnamezen verraste en de Vietcong niet de verwachte successen bracht, was waarschijnlijk een keerpunt in de Vietnamese oorlog. Het heeft duidelijk beide partijen tot de overtuiging gebracht dat een beslissing in Zuid-Vietnam nauwelijks op het slagveld kan vallen en dat het probleem beter aan de conferentietafel kan worden opgelost.

Een vrede in Zuid-Vietnam ligt echter nog in een ver verschiet. De Zuidvietnamese regering is er ook niet goed op voorbereid. Zuidvietnamese regeringskringen mogen dan herhaaldelijk verklaard hebben dat zij op hun gebied geen communistische organisatie zullen toestaan, toch zal Saigon eigenlijk geen andere mogelijkheid hebben dan in een of andere vorm met het Nationale bevrijdingsfront tot een vergelijk te komen, wil er tenminste eerlang een vrede worden bereikt.

De Vietcong daarentegen heeft de gevechtspauze van de laatste maanden goed gebruikt en heeft haar politieke organisatie op het platteland verder opgebouwd. In verscheidene provincies schijnt de bevolking „bevrijdingscomités” te hebben gekozen waarin de leden van het Bevrijdingsfront de kern zullen vormen.

Mocht het Vietnamese conflict eens aan de conferentietafel worden beslecht, dan heeft de Vietcong op het platteland reeds een bestuursapparaat en een politieke organisatie. Reeds treffen de bevrijdingscomités voorbereidingen voor algemene ver-

kiezingen; men rekent er kennelijk op dat deze gehouden zullen worden wanneer de oorlog voorbij is.

Ook de Zuidvietnamese regering heeft zich intussen ingespannen het terrein dat tijdens het Tetoffensief van het vorig jaar op het platteland verloren ging, te herwinnen. Maar het valt moeilijk te zeggen of de „versnelde pacificeringscampagne” tot dusverre gewenste resultaten heeft opgeleverd. Vele dorpen die thans moeten worden gepacificeerd, stonden voor het Tetoffensief eens onder het gezag van de regering in Saigon.

Dit jaar moeten de Zuidvietnamese troepen ook een aanzienlijk groter aandeel in de oorlogsvoering krijgen dan voorheen. Het Zuidvietnamese leger, waarvan de sterkte tot nu toe 650.000 man bedroeg, moet in juni van dit jaar op 840.000 man gebracht zijn. Intussen hebben de Zuidvietnamese troepen ook betere en modernere wapens van de Amerikanen gekregen.

Niettemin moet worden betwijfeld of het Zuidvietnamese leger zonder krachtige Amerikaanse deelneming aan de krijgshandelingen in staat is een succesvolle oorlog tegen de communistische tegenstander te voeren.

Ten slotte hangt het vooral ook van Amerika af hoe de oorlog in Vietnam verder zal verlopen. De onderhandelingen in Parijs zullen nog lang duren en niet van de ene dag op de andere vrede brengen. Het jongste communistische offensief toont echter aan dat Hanoi en de Vietcong aan een capitulatie niet denken en zich door nieuwe militaire successen wellicht zelfs een betere onderhandelingspositie willen scheppen.

Ho slaat hoop de bodem in

PARIJS, SAIGON — (UPI, Reuter) — De toch al geringe hoop dat er op korte termijn vorderingen zullen worden gemaakt bij het Vietnamese vredesoverleg in Parijs, is nog meer afgenomen. Oorzaak zijn de verklaringen van president Ngojen Hoehoe Tho van het Zuidvietnamese Nationale Bevrijdingsfront en van president Ho Tsj-minh van Noord-Vietnam dat de Viet Cong zijn offensief van het ogenblik zal voortzetten 'totdat geheel Zuid-Vietnam bevrijd is'.

In Parijs hebben diplomatieke waarnemers gezegd dat men van de negende bijeenkomst van het vredesoverleg, komende donderdag, niets heeft te verwachten. Men meent dat het zwaartepunt van de Vietnamese diplomatie voorlopig verlegd is naar Washington, Hanoi en Boedapest.

In Washington wacht men nog steeds op mededelingen waaruit Nixons standpunt in de Vietnamese kwestie kan worden afgeleid. In Hanoi zou de Noordvietnamese regering haar beleid ten aanzien van de oorlog aan een diepgaand onderzoek onderwerpen; de 'adviseur' van de Noordvietnamese delegatie in Parijs, Le Doec Tho, zou in verband hiermee al geruime tijd in Hanoi zijn. In Boedapest hebben de communistische partijen wellicht de kwestie-Vietnam besproken in het licht van het overkokende conflict tussen de Sowjet-Unie en China, waar-

door ondermeer de Russische bevoorradings van Noord-Vietnam in gevaar wordt gebracht.

TEGENOFFENSIEF

De Amerikaanse troepen in Zuid-Vietnam zijn in de gebieden van de Mekongdelta een offensief begonnen tegen de Viet Cong. Ten zuidwesten van Saigon hebben Amerikaanse troepen in het afgelopen weekeinde zes veldslagen geleverd in het kader van operatie 'Speedy Express'.

De Viet Cong en Noordvietnamese eenheden hebben in de nacht van zondag op maandag dertig steden, dorpen en militaire bases bestookt met raketten en mortieren. Een militaire versterking op nog geen veertig kilometer van Saigon werd door Viet Cong-infanteristen aangevallen. De in het kamp gelegerde Thailandse troepen moesten de aanval in man-tegen-mangevechten afslaan. Ook twee Amerikaanse kampen onder de rook van

Saigon kregen een infanterie-aanval te doorstaan.

Een krijgsraad in Saigon heeft de leider van de Zuidvietnamese boeddhistische jeugdorganisatie, de monnik Thien Minh, veroordeeld tot nog eens vijf jaar gevangenisstraf wegens hulp aan deserteurs en dienstweigeraars. Zaterdag was Thien Minh al veroordeeld tot tien jaar dwangarbeid wegens het in bezit hebben van wapens en illegale documenten. Men houdt in Saigon rekening met een felle reactie van boeddhisten tegen de veroordeling van Thien Minh. De boeddhistische voorman Tri Kwang heeft het vonnis 'onwettig en onmenselijk' genoemd, de rechtzaak tegen Thien Minh 'een schijnproces' en het streven van de regering 'geleid door de katholiek Thioe en gesteund door buitenlanders' vergeleken met de plannen van de vermoorde dictator Ngo Dinh Diem, namelijk uitroeiing van het boeddhisme in Vietnam.

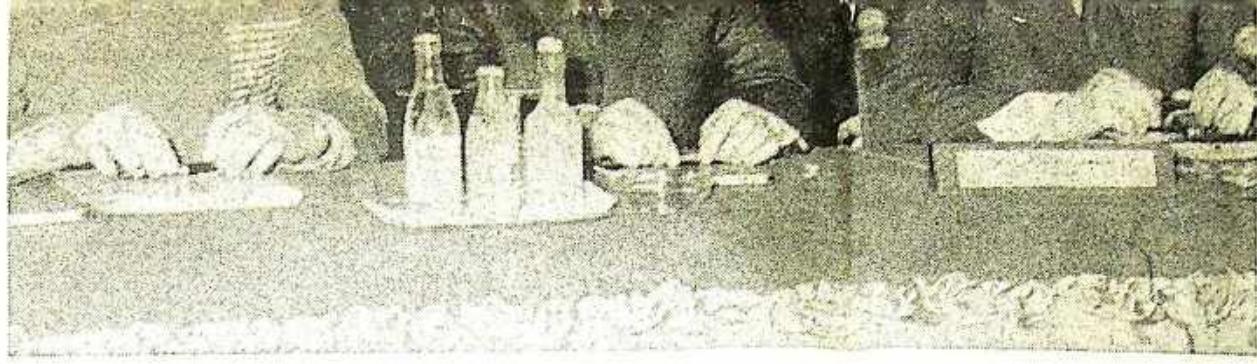

oudouow u

Vele Amerikaanse vliegtuigen boven Laos neergeschoten

SAIGON — (UPI) — Meer dan honderd Amerikaanse vliegtuigen zijn afgelopen vier maanden neergeschoten bij bombardementsacties boven Laos. Dat is in Saigon vernomen in Amerikaanse militaire kringen. Sinds de beëindiging van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam zijn de luchtaanvallen op doelen in Laos, vooral op de zo genaamde Ho Tsjj-minhweg — de aanvoertroute van Noord- naar Zuid-Vietnam — sterk toegenomen.

De belangrijkste leden van de Russische delegatie op de topconferentie van het Pact van Warschau in Boedapest waren (v.l.n.r.): minister van defensie Andrei Gretsjo, premier Aleksei Kosygin en partijleider Leonid Breznjew.

O.-Europa wil praten over opheffen blokken

BOEDAPEST (Reuter) — De landen van het Pact van Warschau, die gisteren in Boedapest een topconferentie hebben gehouden, hebben een beroep op alle Europese landen gedaan, geschillen door onderhandelingen op te lossen en niet met geweld. Op basis van het principe van vreedzame coëxistentie zouden deze landen moeten gaan onderhandelen over het opheffen van de militaire machtsblokken (NAVO en Pact van Warschau).

jew, premier Kosygin en minister van defensie Gretsjo. In de zeer gematigde verklaring over de Europese veiligheid staat ondermeer: 'We moesten naast elkaar leven, onverschillig hoe veelvuldig de onopgeloste problemen zijn, zij kunnen slechts op vreedzame wijze worden opgelost, door middel van gesprekken en niet door dreiging met geweld'.

De oproep tot een Europese topconferentie is niet nieuw. De Roemenen hebben er reeds eerder, in navolging van generaal de Gaulle, op aangedrongen. De Roemenen wilden echter ook dat alle buitenlandse troepen uit Europa zouden verdwijnen en dat geen buitenlandse troepen in andere landen gelegerd zouden worden. De Sowjet-Unie heeft met landen van het Pact

van Warschau bilaterale verdragen gesloten, die ondermeer de legering van troepen regelen. Opheffing van het Pact zou dan in de praktijk weinig veranderen.

In een apart slotcommuniqué staat dat de bevelhebbers van de strijdkrachten van de Warschauptlanden verslag hebben uitgebracht over maatregelen, die door de regeringen zijn goedgekeurd. Het gaat om nieuwe voorschriften voor de verbonden strijdkrachten, waarvan de uitvoering is opgedragen aan de opperbevelhebber, de Russische generaal Jakoebowski. De nieuwe voorschriften komen waarschijnlijk neer op een grotere centralisatie van de leiding van het Pact, met andere woorden een versterking van de Russische leiding van het bondgenootschap.

Stadschouwburg: 20 n. Snp en Snp, Revue met Willy Walden en Piet Kuyselaar; Gebouw voor K. en W.: 20 15 n. Theaterclub Utrecht presentieert Zuidelijk Toneel Globe. De zang van van Malderot, van Jules Croiset, kaart-Verkoop tel. 26667, Sindskeider, Oudegracht 156; 21 n. Cabaret, 'Dan gaan we samen' met Tante en de Kif van Boosmanen. Tante

AGENDA

DE BILT — De studietkring De Bilt-Bilthoven van de Christelijk Historische Unie vergadert 21 maart op het adres Alfred Nobillaan 150 (aanvang 20.00 uur). Het Tweede-Kamerlid H. Kikkert spreekt over 'De ontwikkelingen in de politieke partijen'.

Vergadering CHU-De Bilt

DEN HAAG — Koningin Juliana heeft het voornemen op maandag 31 maart a.s. de officiële opening te verrichten van het nieuwe gebouw van het Baarnsch Lyceum te Baarn. Prinses Beatrix en prinses Margriet, beiden oud-leerlingen van het Lyceum, zullen deze ingebruikneming bijwonen. Het Baarnsch Lyceum bestaat op deze dag 50 jaar.

Koningin opent Baarnsch lyceum

patënten van vitaal belang blijven te zien. Vaak voor het in leven blijven van de wint de arts kostbare minuten, die toren worden geholpen. Op die manier

de buurtchap Kanis van aardgas te stie uit. 'Zowel technisch als economisch' is aansluiting op het aardgas-net verantwoord, aldus het rapport. De eerste jaren zal er geld moeten worden bijgelegd, maar in 1982 zullen uitgaven en inkomsten gelijk zijn. In 1975 zullen de aanloopverliezen door winsten zijn gecompenseerd, zo verwacht de directie van het gasbedrijf. Voor DEN HAAG — Het departement van Defensie heeft reeds een bedrag van ruim f 10,8 miljoen betaald als ver-

Van schade door ontlofting munitie

Van onze Haagse redactie

VS vallen aan in Z.-Vietnam

SAIGON, WASHINGTON (Reuter, UPI) — De Amerikaanse opperbevelhebber in Zuid-Vietnam, Creighton Abrams, heeft in Manilla (Philippijnen) gezegd dat de Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen het 'lente-offensief' van de Viet Cong hebben afgeslagen. Maar tegelijkertijd zijn de Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen even ten noordwesten van Saigon de grootste oorlogsoperatie begonnen die ooit in Vietnam is gehouden, om te voorkomen dat een grote Vietcong-strijdmacht de Zuidvietnamese hoofdstad bereikt.

De laatste dagen is er een geweldige troepenbeweging van de Viet Cong vanuit Cambodja waargenomen. De Viet Cong zou zich verzamelen op een uitgestrekte rubberplantage op zo'n 65 kilo-

meter van Saigon. Vier en twintig uur lang hebben meer dan zestig zware B-52-bommenwerpers in het kader van operatie-Atlas Wedge de plantage gebombardeerd. Honderden tonnen bommen zijn afgeworpen. Daarna zijn Amerikaanse en Zuidvietnamese parachutisten, mariniers en grondtroepen neergelaten in het gebied dat ongeveer 48 vierkante kilometer groot is. Het aantal Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen dat bij 'Atlas Wedge' is ingezet is niet bekendgemaakt. Het mag ook niet bekend worden gemaakt, want journalisten is meegedeeld dat ze hun 'werkvergunning' verliezen als ze bijzonderheden meedelen. Het zou in ieder geval gaan om meer militairen dan bij de tot nu toe grootste operatie, 'Junction City' uit 1967, toen meer dan 40.000 Amerikanen vochten tegen de Vietcong in ten naaste bij het zelfde gebied.

OFFENSIEF VAN DUIVEN

In Amerika zijn de politieke 'duiven' een offensief begonnen tegen het uitblijven van een duidelijk Vietnambeleid van de regering-Nixon. Fullbright de voorzitter van de Senaatscommissie voor buitenlandse zaken, heeft vorige week het binnenlands-politieke 'Vietnambestand' verbroken toen hij opmerkte dat de Amerikaanse militaire leiding in Vietnam best wel eens het 'lente-offensief' van de Viet Cong kan hebben uitgelokt. De senatoren Pell en McGovern zijn hem gevolgd en gisteren heeft Eugene McCarthy de strijd bij weer opgegraven. McCarthy zei in een televisie-interview dat Nixon 'nu wel genoeg tijd heeft gehad om zijn beleid vast te stellen. Hij moet nu eindelijk maar eens in het openbaar verklaren of hij Johnsons politiek voortzet of het beleid zal veranderen'.

In Saigon probeert president Ngoejen Van Thioe een dreigende opstand van boeddhisten te voorkomen. Hij heeft bekend gemaakt dat de tot vijftien jaar gevangenisstraf veroordeelde monnik Thien Minh een speciale behandeling zal krijgen.

Amerikaanse senator Young onthult:
20 maart '69

Hanoi en VS praten in 't geheim

WASHINGTON/SAIGON — (Reuter, UPI, AP) — De Verenigde Staten en Noord-Vietnam voeren in het geheim en in een andere stad dan Parijs diplomatiek overleg over een staken van het vuren in Zuid-Vietnam. Dat heeft de Amerikaanse Democratische senator Stephen Young meegedeeld na een vergadering van de Senaatscommissie voor de strijdkrachten, waarvan hij lid is, met de Amerikaanse minister van defensie Melvin Laird.

Volgens Young kan er een staken van het vuren worden afgekondigd als Amerika bereid is onmiddellijk 100.000 militairen terug te trekken uit Zuid-Vietnam. Dat zou een voorwaarde van Hanoi zijn.

Melvin Laird, die pas is teruggekeerd van een bezoek aan Saigon, zou volgens geruchten in politieke kringen in Washington hebben geadviseerd 40.000 tot 50.000 militairen (een complete divisie, die thans in de Mekongdelta vecht) terug te trekken omdat hun taak kan worden overgenomen door Zuidvietnamese soldaten. Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken heeft op de mededeling van senator Young geen commentaar willen leveren. Ook kon men in Washington geen bevestiging krijgen van de geruchten dat de Amerikaanse regering haar veto zou hebben uitgesproken over de hervatting van de bombardementen op Noord-Vietnam bij wijze van vergelding voor het lente-offensief van de Viet Cong. De Amerikaanse militaire leiding in Saigon zou alles in gereedheid hebben gebracht voor het bombarderen van Noord-Vietnam en er sterk op hebben aangedrongen de plannen ten uitvoer

afhankelijkheidsoorlog tegen de Fransen toen op de rede van Saigon twee Amerikaanse oorlogsbodems verschenen.

De zwaarste Viet Cong-aanval is gisteren echter niet bij Saigon, maar bij Danang — Zuid-Vietnams tweede stad — voorgekomen. Het centrum van Danang werd bestookt met raketten en mortieren.

Op nog geen vijftien kilometer ten oosten van het centrum van Saigon heeft een Amerikaanse patrouille gisteren een raketbasis van de Viet Cong ontdekt. Raketten van twee meter lengte, die gericht waren op het centrum van de Zuidvietnamese hoofdstad, trof men er aan.

NIET MOGELIJK

Minister Laird heeft volgens een verslag, dat is vrijgegeven door het ministerie van defensie in Washington, in de geheime vergadering met de Senaatscommissie voor de strijdkrachten gezegd dat volgens Amerikaanse commandanten het terugtrekken van Amerikaanse contingenten uit Zuid-Vietnam niet mogelijk is zolang Hanoi geen troepen terugroept.

De commandant van de Amerikaanse mariniers in Vietnam, generaal Robert Cushman, zou Laird hebben gezegd dat het zeker 'nog twee extra-jaren' kan duren voordat men de situatie in Zuid-Vietnam militair onder de duim heeft. Laird oefende kritiek op 'bepaalde Amerikaanse commandanten die meer aandacht hebben voor militaire operaties dan voor de opleiding van Zuidvietnamese troepen'. De Amerikaanse minister van defensie vroeg een bedrag van 156 miljoen dollar (551,6 miljoen gulden) om 'de defensieve kracht van Zuid-Vietnam' te vergroten. 102 miljoen dollar (367,2 miljoen gulden) extra is nodig om de vloot B-52-bommenwerpers voor Vietnam uit te breiden. Verder heeft Laird opgemerkt dat de zogeheten McNamara-linie — een defensielijn van mijnenvelden, 'verschroeide aarde' en versterkingen nabij de 'gedemilitariseerde zone' — niet zo goed werkt als was verwacht. Aan de aanleg van deze McNamara-linie is bijna twee miljard gulden uitgegeven.

OPROEP

Het Vlet Cong-offensief en het tegen-offensief van Amerikanen en Zuidvietnamezen ten noordwesten van Saigon, gaan inmiddels onverminderd in kracht voort. De Viet Cong heeft de bevolking van Saigon en zijn voorsteden Tsjolon en Gia Dinh opgeroepen in opstand te komen bij wijze van herdenking dat achttien jaar geleden de eerste Amerikaanse militairen zich lieten zien in Zuid-Vietnam. Dat was tijdens de on-

van medewerkers gepresteerd, wat het showelement onderstreept, dit werd nu achterwege gelaten. Het kwam veel

na wat meer
h' getint

Kunst

Op de overige weggedeelten komen vrijwel uitsluitend uitwegen ten behoeve van de exploitatie van de aanrenzende boscomplexen voor. Deze bossen kunnen via het net van onoverharde wegen binnen die bossen, vanaf de zijwegen, bereikbaar worden gemaakt. De uitwegen op de provinciale weg zullen dan in het belang van de verkeersveiligheid worden afgesloten. Om de plannen te kunnen realiseren, zal een deel van de fraaie bomenrijen langs de weg moeten worden gerooid. Met het gehele werk is ruim twee miljoen gulden gemoeid.

BOSCOMPLEXEN

Pakhuis 'De Hoop' wordt

KONTE LUNBAAN 21 TEL. 010/112955 ROTTERDAM
GROTE MAARKTSTR. 5 TEL. 070/116182 DEN HAAG
MAARPLAATS 2 TEL. 020/18000 UTRECHT
BRINK 93 TEL. 05700/12411 DEVENTER

artedomo

Amerikaanse operaties in Vietnam geen succes

Vietnambeleid van Nixon snel bekend

WASHINGTON / SAIGON — (Reuter, UPI, AP) — President Nixon staat op het punt belangrijke beslissingen te nemen inzake Vietnam. Dat leidt men in Washington af uit de politieke activiteiten van de afgelopen dagen. Het politiek overleg gebeurt tegen de achtergrond van een hoog oplopen van de oorlog in Zuid-Vietnam, die niet zo gunstig voor de Amerikanen zou verlopen als officiële mededelingen wel willen doen geloven.

weekeinde naar Californië voor overleg met de Amerikaanse ambassadeur in Saigon, Elsworth Bunker en de inmiddels tot NAVO-opperbevelhebber benoemde plaatsvervangend commandant van de Amerikaanse strijdkrachten in Zuid-Vietnam, generaal Andrew Goodpastor. Witte Huiswoordvoerder Ronald Ziegler heeft gezegd dat de reis van Nixon 'zuiver recreatief' is, maar men acht het in Washington toch tekenend voor het politieke gewicht van het overleg met Bunker en Goospastor dat de president zich laten vergezellen door minister van buitenlandse zaken, William Rogers en zijn belangrijkste adviseur voor buitenlandse betrekkingen, Henry Kissinger. Deze dagen heeft Nixon de kwestie-Vietnam al besproken met Cyrus Vance, de plaatsvervangend delegatieleider van Amerika in Parijs tijdens de regering-Johnson.

RUSSEN

In de Franse hoofdstad, waar gisteren de negende ontmoeting van het vredesgesprek werd gehouden, hecht men in verband met de kwestie-Vietnam waarde aan het communiqué van de korte topconferentie van het Warschau Pact in Boedapest waarin, tegen de gewoonte in, met geen woord werd gerept over 'de Amerikaanse

agressie' in Vietnam. Men heeft opgemerkt dat zowel Noordvietnamese onderhandelaars als leden van de Bevrijdingsfrontdelegatie de laatste tijd regelmatig contact hebben met diplomaten van Oosteuropese ambassades: de Sowjet-Unie, die een Verre-Oostenspecialist in Parijs hebben gedetacheerd, Hongarije, Polen en Roemenië. In Zuidvietnamese delegatiekringen acht men het niet uitgesloten dat de Russen en andere Oosteuropese landen bezig zijn te bemiddelen tussen Noord-Vietnam en de Verenigde Staten, zo is meegedeeld.

ATLAS WEDGE

Amerikaanse militaire woordvoerders in Saigon hebben gisteren gezegd dat de Viet Cong en Noord-Vietnam hun 'lente-offensief' in Zuid-Vietnam verheven. Het verzet van de 'communistische' troepen in de uitgestrekte Michelin-plantage even ten noordwesten van Saigon zou zeer fel zijn. De Amerikanen en Zuidvietnamezen zijn daar afgelopen dinsdag een van de grootste operaties van de Vietnamese oorlog begonnen, Operatie-Atlas Wedge.

De correspondent in Zuid-Vietnam van het Engelse dagblad The Guardian, Ian Wright, oordeelt Operatie-Atlas Wedge een uitloeijsel van een mislukte strategie van de Amerikaanse opperbevelhebber in Zuid-Vietnam, generaal Creighton Abrams.

Abrams heeft, toen hij het opperbevel overnam van Westmoreland, de Amerikaanse elite-divisie van de Airborne Cavalry uit het noorden naar het zuiden gedirigeerd om Saigon te beschermen, zo schrijft Ian Wright. Deze zeer snel verplaatsbare en hypermoderne bewapende luchtlandings-troepen en hun 450 helicopters hadden positie gekozen nabij de grens met Cambodja om te voorkomen dat 40.000 tot 60.000 man Viet Cong en

Noordvietnamese troepen vanuit hun kampen in Cambodja zouden kunnen oprukken in de richting van Saigon. Ondanks deze sterke verdedigingsgordel is het de Viet Cong en de Noordvietnamezen toch gelukt in kleine guerrilla-eenheden door deze 'eerste afweerlinie' van de Amerikanen heen te breken en tot op zo'n zestig kilometer van de Zuidvietnamese hoofdstad door te dringen.

TERUGTOCHT

De elitetroepen moesten worden teruggehaald Amerikaanse woordvoerders in Saigon noemen dit een voordeel 'omdat wij de communisten nu in een kwetsbare positie hebben gedwongen'. Bovendien, zo zeggen de Amerikanen, zijn de Viet Cong en de Noordvietnamezen nu verder verwijderd van hun bevoorradingsbases. Maar, zo schrijft Wright, uit de gevechtshandelingen is af te leiden dat de Viet Cong niet afhankelijk is van conventionele aanvoerlijnen omdat men blijft opereren in kleine guerrilla-eenheden en niet het plan schijnt te hebben de grote steden aan te vallen. Opmerkelijk vindt Wright bovendien dat de Viet Cong zijn verliezen zeer beperkt weet te houden door het niet te laten 'aankomen' op veldslagen, maar vooral op afstand vecht met raketten en mortieren.

PARIS

Bij de negende ontmoeting van het vredesgesprek in Parijs heeft de woordvoerder van het bevrijdingsfront gisteren de Amerikanen verantwoordelijk gesteld voor de escalatie van de oorlog in Zuid-Vietnam. De Amerikaanse woordvoerder Lodge noemde deze beschuldiging ongegrond en voerde aan dat de Viet Cong en Noord-Vietnam het offensief, dat drie weken geleden werd ingezet, en tot Amerikaanse tegenactie noopt, zorgvuldig hebben voorbereid.

Verdragen in Azië ontoereikend

Het stopzetten van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam is voor Zuidoost-Azië het sein geweest om zich te bezinnen op een mogelijke vrede in Vietnam en de consequenties daarvan voor dit deel van Azië. De laatste jaren hebben de Zuidoostaziatische landen, met uitzondering van Zuid-Vietnam althans, geleefd achter het veilige scherm dat door Amerika werd opgetrokken tussen hen en het opdringende communisme. Voor Zuidoost-Azië is van belang dat dit scherm begint in Japan en zich via Korea, Formosa en Zuid-Vietnam uitstrekt tot in Thailand. In de beschutting van een grote Amerikaanse troepenmacht in Zuid-Vietnam hebben de landen zich over kunnen geven aan hun eigen wederzijdse conflicten en conflictjes, zoals het grensgeschil tussen Thailand en Cambodja en de kwestie-Sabah.

Een vrede in Vietnam echter zal van de ene dag op de andere een verschuiving van het evenwicht in Zuidoost-Azië met zich brengen. Ondanks de verzekering van Amerika dat het overal zijn verplichtingen na zal komen, bereiden vooral de landen die tegen Vietnam aanleunen zich voor op een zeker verlies aan „evenwicht” in de onzekere toekomst volgend op het staken van de strijd in Vietnam.

De verschillende regeringen zien

wel in dat beëindiging van de Vietnamese oorlog opvoering kan betekenen van de nu al aan de gang zijnde infiltraties in andere landen plus talrijke nieuwe communistische penetratiepogingen. Cambodja bijvoorbeeld heeft een lange oostelijke grens met Zuid-Vietnam. Het bosrijke grensgebied is een favoriete toevluchtplaats voor Vietcong-eenheden die achtervolgd worden door het Zuidvietnamese leger of de Amerikanen.

De Vietcong gebruikt het gebied niet voor massale groepering van zijn strijders, omdat men enerzijds Cambodja niet te sterk wil provoceren — het zou dan wel eens Amerikaanse hulp kunnen inroepen — en anderzijds de Amerikaanse luchtmacht deze groeperingen zou trachten te vernietigen.

Toch wordt dit gebied van Cambodja wel grondig door de communisten „voorbereid”. Zij hebben er de laatste jaren hun ondergrondse opslagplaatsen en trainingskampen aangelegd. Een staken van de Vietnamese oorlog en mogelijke neutralisering van Vietnam kan voor Cambodja betekenen dat de Vietcong en de Noordvietnamese regimenten zich omdraaien en in plaats van Saigon Phnom Penh tot doel nemen.

Een tweede land dat veel te verliezen heeft bij een nieuwe situatie in Zuidoost-Azië is het sterk anti-communistische Thailand. Het heeft een gemeenschappelijke grens met het verscheurde Laos. Van de door de communisten beheerste noordelijke helft van Laos uit wordt reeds jaren in Noord- en Noordoost-Thailand geïnfiltréerd.

Tot dusver heeft Thailand zich de communisten nog wel van het lijf kunnen houden. Voornamelijk om de volgende twee redenen: het Thaise leger krijgt bij zijn operaties steun van Amerikaanse vliegtuigen die zijn gestationeerd op de bases in Noord-Thailand (van waaruit Noord-Vietnam werd gebombardeerd) en ten tweede omdat de 50.000 Amerikanen er een stabiliserende factor vormen.

Na een vrede in Vietnam zullen de communisten zonder veel moeite zui-

delijk Laos onder de voet kunnen lopen waardoor de hele oostgrens van Thailand in gevaar komt.

Operaties in Maleisië

Maleisië verwacht „na Vietnam” een opvoering van de acties van de communistische guerrillastrijders in het noordelijke grensgebied met Thailand. Daar bevinden zich een duizend opstandelingen die een overblijfsel vormen van de worsteling om Malaya tussen Britten en communisten in de periode 1948—'60. De communisten opereren hier van Thailand uit maar laten de Thais zelf met rust.

Zij doen regelmatig aanvallen op eenheden van Maleisische politie en leger en trekken zich daarna weer terug in Thailand. Waarnemers in Maleisië nemen aan dat de communisten nog niet tot uitbreiding van de strijd zijn overgegaan in verband met logistieke problemen. Alle voorraden moeten namelijk over zee uit Zuid-Vietnam worden aangevoerd.

De Zuidoostaziatische landen voelen dat er een tijd van interdependentie zal aanbreken, dat de principes van ongebondenheid aan belangrijkheid zullen verliezen en dat meer tegen elkaar „aangeleund” zal moeten worden om in evenwicht te blijven.

Theoretisch zijn er drie bondgenootschappen die voor de stabiliteit moeten zorgen: de Zuidoostaziatische Verdragsorganisatie (ZOAVO), de Associatie van Zuidoostaziatische staten (ASEAN) en de Azië en Pacific raad (ASPAC). De meeste Zuidoostaziatische landen zijn wel bij een of meer van de drie aangesloten. Voor de toekomst is het praktische nut van deze organisaties echter twijfelachtig.

De ZOAVO — de enige van de drie met een militair karakter — is reeds lang ontkracht. Frankrijk speelt er geen rol meer in wegens vermeende inmenging van deze organisatie in de Vietnamese oorlog; de Britse strijdmacht zal eind 1970 uit Zuidoost-Azië verdwenen zijn.

Amerika, een andere ZOAVO-part-

ner, heeft al gezegd de Britse rol niet over te zullen nemen en zelf op den duur ook te verdwijnen. Het vroeger zo sterk anti-communistische Pakistan tenslotte heeft betere betrekkingen gekregen met Rood-China en is niet meer zo geïnteresseerd in de ZOAVO.

ASPAC is, althans wat enig militair samengaan betreft, altijd vleugellam geweest door de botsende belangen van zijn leden. ASEAN, waarschijnlijk levensvatbaarder dan ASPAC, staat na ruim een jaar bestaan op wankelen door de slepende kwestie-Sabah tussen de partners Maleisië en de Philippijnen en de jongste „confrontatie” tussen de leden Indonesië en Singapore.

Thais initiatief

Zuidoost-Azië, het ene land wat eerder dan het andere, komt tot de overtuiging dat de bestaande bondgenootschappen in de toekomst niet voldoende zullen blijken. Thailand heeft de rij van ongerusten hierover geopend. Het heeft aangekondigd dat het een conferentie van tien Zuidoostaziatische landen zal uitroepen om de situatie „na Vietnam” te bespreken. Op deze bijeenkomst zouden dan de geschillen moeten worden bijgelegd en nauwere banden worden gesmeed.

Over militair samengaan durven de regeringen openlijk niet niet te reppen, maar zeker is dat bij een dergelijke conferentie hierover binnenskamers ernstig gesproken zou worden. Spelbreker voor het houden van de conferentie is alleen Maleisië, de andere landen hebben het Thaise voorstel instemmend beantwoord.

Maleisië laat vooreerst de kwestie-Sabah zwaarder wege dan het lot van Zuidoost-Azië. De Maleisische regering wil nog niet aan één tafel met de Philippijnen gaan zitten omdat dan „misschien afbreuk aan ons standpunt wordt gedaan”. En een conferentie zonder Maleisië, de spil in Zuidoost-Azië, heeft weinig zin.

STEVEN PEEK

VS voeren geheime besprekingen over Vietnam

22 maart 1968 MRC

De Amerikaanse minister van defensie, Laird, heeft vrijdag duidelijk gemaakt dat de Verenigde Staten geheime besprekingen voeren over de oorlog in Vietnam, buiten de geregelde contacten in Parijs.

De minister zei dat allerlei pogingen werden ondernomen om een vredesregeling te bereiken, zowel via de formele diplomatieke kanalen alsook „particulier“.

Minister Laird, die een verklaring aflegde voor de subcommissie voor ontwapening van de Amerikaanse Senaat, maakte niet duidelijk met wie in het geheim onderhandeld werd (de Vietcong of Noord-Vietnam) en of dit directe onderhandelingen waren of dat er een bemiddelende partij bij optrad.

Laird hoopte dat de regering van de VS erin zou slagen een vredesregeling tot stand te brengen, maar zei ook dat zijn regering een alternatief zou hebben voor het geval de nu al tien maanden durende vredesbesprekingen mochten mislukken.

Over de particuliere contacten is in Washington druk gespeculeerd: de mogelijkheid wordt geopperd dat Laird heeft gedoeld op Nixons pogin-

gen de Sowjetunie te betrekken bij het geschil in Vietnam (o.m. zou de Sowjetunie Hanoi moeten bewegen de militaire inspanningen van de laatste tijd te verminderen); daarnaast wordt gewezen op nog niet bevestigde berichten dat Amerikaanse en Noordvietnamese diplomaten elkaar in het geheim ontmoeten in Laos.

Eerder deze week had de Amerikaanse senator Young al verklaard dat elders dan in Parijs Amerikaans-Noordvietnamese overleg plaats vindt dat tot vrede zou kunnen leiden. De verklaring van Laird is hier nu een bevestiging van.

Laird verwierp de beschuldiging van de Amerikaanse senator Fulbright, voorzitter van de commissie voor de buitenlandse betrekkingen, als zou president Nixon niet genoeg doen om een einde te maken aan de oorlog in Vietnam.

Kritiek op Sentinel

In dezelfde subcommissie (voor de ontwapening) zijn enige harde noten gekraakt ten aanzien van het voorstel van president Nixon een nieuw anti-raketstelsel (Sentinel-stelsel, de naam zal veranderend worden in Safeguard: bescherming in plaats van schildwacht) aan te leggen.

De senatoren Fulbright en Gore gaven in die subcommissie als hun

mening te kennen dat het nieuwe rakettenstelsel de nationale veiligheid van de VS in gevaar bracht doordat de bewapeningswedloop erdoor opnieuw op gang werd gebracht,

De kritiek in deze subcommissie kwam als een koude douche voor Laird, die met de nieuwe voorstellen over het anti-raketstelsel een dag tevoren bij de Senaatscommissie voor de strijdkrachten een gunstig onthaal had gevonden. Volgens Laird is het Sentinel-systeem de enige mogelijkheid, als men wil dat de Russen blijven geloven in de kracht van de Amerikaanse offensieve raketten. Het Sentinelstelsel zal moeten dienen om raketbases bij dichtbevolkte agglomeraties te beschermen tegen Russische raketten die eventueel op die grote steden kunnen worden afgevuurd, aldus de minister.

Naar de woorden van Laird kan het stelsel uitgebreid of beperkt worden al naar gelang het verloop van onderhandelingen met de Russen en de ontwikkeling van de Chinese nucleaire potentie.

Senator Gore zei dat de VS een dermate groot nucleair arsenaal hebben dat dit nooit door het anti-raketstelsel beschermd kan worden. Laird stelde daartegenover dat het stelsel puur defensief is en dat het een nieuwe bewapeningswedloop wil tegengaan.

V.S. schenken wapens aan Vietnam

23 februari 1971

Het Amerikaanse leger is maandag begonnen wapens en uitrusting over te dragen aan Zuidvietnamese eenheden teneinde de terugtrekking van de VS uit Vietnam voor te bereiden. Met het overdrachtsprogramma zullen enkele maanden gemoeid zijn.

Het is de bedoeling dat militairen van eenheden die hun wapens hebben overgedragen als adviseurs aan het ontvangende Vietnamese onderdeel verbonden blijven. De Ameri-

kaanse opperbevelhebber, Abrams, sprak een uur lang met de Zuidvietnamese president Thieu over deze kwestie.

Het is niet waarschijnlijk dat de overdrachten een vermindering teweeg zullen brengen van de sterkte van de Amerikaanse troepen, gezien het jongste Vietcongoffensief dat op 23 februari aanving en nog onverminderd voortduurt. (Reuter)

Zie ook De Toestand op pag. 3

Fulbright vindt steun voor veronderstelling:

VS provoceeden Viet-Cong offensief

Van een onzer redacteurs

De Amerikaanse senator en voorman van de 'Vietnamduiven', William Fulbright, lijkt gelijk te krijgen met zijn veronderstelling dat het Viet-Cong-offensief van het ogenblik is uitgelokt door de Amerikaanse militaire activiteiten in Zuid-Vietnam. Steun heeft hij al gekregen van de oud-delegatieleider van de Amerikanen bij het vredesoverleg in Parijs, Averell Harriman, die volgens de New York Post heeft gezegd dat het offensief van de Viet Cong 'eerder een reactie is op Amerikaanse acties dan een weloverwogen zet om het vredesgesprek te beïnvloeden'.

Ook de correspondent in Zuid-Vietnam van het Franse dagblad *Le Monde*, Jean-Claude Pomonti en New York Timesverslaggever Terence Smith in Saigon zijn tot de conclusie gekomen dat de recente aanvalsgolven van de Viet Cong een reactie is op de opvoering van de oorlog door de Amerikanen — een beschuldiging die Noord-Vietnam en het Nationale Bevrijdingsfront bij herhaling hebben geuit.

Terence Smith baseert zijn conclusie op vertrouwelijke statistische gegevens van de Amerikaanse legerleiding die hij onder ogen heeft gehad.

'AGRESSIEVER'

Volgens de New York Timesverslaggever zijn de Amerikaanse grondtroepen in Zuid-Vietnam na de stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam (begin november vorig jaar) 'agressiever gaan patrouilleren'. Dit heeft geleid tot 'een dramatische stijging' van het aantal gevechten, die van Amerikaanse zijde zijn uitgelokt. In februari, aldus Smith, was het aantal gevechten en schermutselingen verdubbeld in ver-

gelijking met de maanden voor de bombardementsstop.

Deze escalatie was het gevolg van 'de strategie van de totale oorlog', die de opvolger van de Amerikaanse opperbevelhebber William Westmoreland, generaal Creighton Abrams, invoerde. Hij splitste grote Amerikaanse leger-eenheden op in kleine eenheden, die de Viet Cong en Noordvietnamese troepen achtervolgden.

'OP ALLE FRONTEN'

Terence Smith haalt een Amerikaans officier aan die zegt: 'Sinds de herfst van het vorig jaar is onze strategie er op gericht de vijand tegelijkertijd op alle fronten onder druk te zetten, Viet-Congguerrilla-eenheden aan te vallen en in de gebieden, die onder beheer staan van de Viet Cong, de staande legersmacht van de vijand te bestoken. Grote Amerikaanse legereenheden staan reeds gereed om aan te vallen zodra onze patrouilles vuurcontact hebben gemaakt'.

Een Amerikaanse diplomaat in Saigon zei tegen Smith: 'De totale druk die wij uitoefenen op de Viet Cong is niet groter maar de doeltreffendheid waarmee het gebeurt is groter. De soldaten doen eenvoudig hun werk beter. Er is nooit een order uitgegeven om de oorlog te escaleren, maar er is ook nooit een order uitgegaan om het achtervolgen van de vijand te staken.'

GEBRUIK GEMAAKT

Jean-Claude Pomonti van *Le Monde* meent dat de Amerikaanse legerleiding gebruik heeft gemaakt van het terugtrekken van Noordvietnamese troepen in Zuid-Vietnam na het stopzetten van de bombardementen op Noord-Vietnam. De vermindering van

de Noordvietnamese activiteiten in Zuid-Vietnam zou een Amerikaanse voorwaarde zijn geweest voor het staken van de bombardementen.

Hanoi en het Bevrijdingsfront menen echter dat de afgelasting van de lucht aanvallen een 'onvoorwaardelijk daad' was en dat vermindering van de oorlog in Zuid-Vietnam een afspraak is waaraan beide partijen (Noord-Vietnam en de Verenigde Staten) zich moeten houden. De verheving van de Amerikaanse oorlogsvoering in het zuiden vatten Hanoi en het Bevrijdingsfront dan ook op, aldus Pomonti als een schending van de Amerikaanse Noordvietnamese afspraken, die in oktober zijn gemaakt.

Het doel van de Amerikaanse acties waartegen Noord-Vietnam en de Viet Cong nu in verzet zijn gekomen, zou volgens Pomonti zijn het terugveroveren van plattelandsgebieden die onder controle van de Viet Cong staan, het beveiligen van de steden door de streken in de omgeving daarvan vast in handen te krijgen en het vernietigen van de Viet Cong-wijkplaatsen in Zuid-Vietnam door ze af te snijden van de bevoorradingsbases in Cambodja, Laos, Noord-Vietnam en de 'gedemilitariseerde zone'.

NIEUWE OPERATIES

Na de operatie 'Atlas Wedge' op zo'n zestig kilometer ten noordwesten van Saigon, zijn Amerikanen en Zuidvietnamese nog twee grootscheepse acties begonnen: operatie 'Massachusetts Striker' in de An-Sjauvallei, tussen Danang en de Laotiaanse grens, en operatie 'Maine Crag', in het noordwesten van Zuid-Vietnam in het grensgebied met Laos en de 'gedemilitariseerde zone'.

Vietnam-critici hebben de hoop weer laten varen

27 maart 1970
MPC

Van onze correspondent

WASHINGTON, maart — „Er blijft een goede kans dat binnen zes maanden een 50.000 GI's uit Vietnam kunnen vertrekken en tegen midden 1970 een 100.000. Wij hebben goede hoop dat via de theecourtjes in Parijs en onder bemiddeling van Moskou geheime besprekingen met Hanoi en van Saigon met het Bevrijdingsfront voor de deur staan.” Dat is hier deze week de vertrouwelijke boodschap uit regeringskring van de goed ingewijden.

Cynici zien in die boodschap allereerst een reactie op het ook door Nixon toegegeven „einde van de wittebroodsweken” van de nieuwe regering en op Fullbrights dreiging dat Vietnam nu spoedig „Nixons oorlog” wordt.

Maar er zijn reële aanknopingspunten voor het voorzichtig optimisme in regeringskringen. Allereerst president Thieus openlijke aankondiging, dat hij bereid is tot onvoorwaardelijke geheime besprekingen met het Bevrijdingsfront, waar dan ook; niet langer dus stelt hij, zoals maarschalk Ky indertijd, terugtrekking van de Noordvietnamese troepen als voorwaarde.

Tegelijk erkent Thieu voor het eerst dat het Bevrijdingsfront als politieke partij kan optreden na een akkoord, dat hervatting van de bombardementen op Noord-Vietnam nu niet nodig is en dat terugtrekking van de Amerikaanse troepen mogelijk wordt, indien de infiltraties uit het noorden geëindigd zijn. Het Witte Huis loofde Thieus „constructieve aanpak”.

hetwelk president Johnson in ruil voor stopzetting van de bombardementen „aannam” dat geen misbruik wordt gemaakt van de gedemilitariseerde zone, en beschietingen van Saigon, Da Nang en Hué zullen uitblijven.

gerust. Ook het feit dat ambassadeur Bunker en generaal Goodpaster voor consultatie met Nixon diens adviseur Kissinger en minister van buitenlandse zaken Rogers tijdens het weekeinde in Californië ontmoetten, vermocht de critici niet te troosten.

Pentagon al weer aan het langste eind trekt in het Witte Huis. Het vleugje hoop over geheime onderhandelingen, zo menen zij, lijkt op een oude paraplu tegen de opstekende storm in de Verenigde Staten zelf.

Want zelfs indien geheime bespre-

...het moet aan de druk van Nixon en Kissinger om (voor Saigon) erger te voorkomen, dat zal de toekomst tonen.

Het tweede aanknopingspunt was Nixons onvoorbereide rede waarin hij, zonder het met zoveel woorden te zeggen, suggereerde dat er al geheime besprekingen aan de gang waren of voor de boeg stonden „ook met anderen“ (de Russen) en dat hij, omdat dit „de enige manier is om vooruit te komen“, bevel had gegeven aan al zijn medewerkers om „niet te vertellen wat er aan de gang is“. Het was net suggestief genoeg om optimisme te rechtvaardigen.

Scherpere oppositie

Een vleugje daarvan was hoog nodig. Want vrij plotseling is hier de parlementaire en journalistieke kritiek op Nixons Vietnam-beleid — of eigenlijk de afwezigheid daarvan — hoog opgevlamd. Toen Johnsons onderhandelaar Averell Harriman uit Parijs terugkwam meende hij, dat de eerste vier of vijf maanden beraad in Parijs zeker vruchteloos zouden zijn.

Nixons experts waren het daarmee eens en meenden dat zij ook ten aanzien van de Amerikaanse publieke opinie wel zes of acht maanden de tijd zouden krijgen. In de laatste weken echter is de druk van duiven zowel als haviken op het Witte Huis onverwacht snel gestegen, zodat het leek of Nixon in tijdnood komt.

Allereerst natuurlijk steeg de spanning door het debat over het communistische Tet-offensief dat gemiddeld 350 Amerikaanse doden per week kost — een debat dat veel weg heeft van dat andere debat over de kip en het ei.

Toch bleek dat de toeneming van het aantal schermutselingen niet het gevolg was van veel meer Amerikaanse patrouilles — 15.500 in oktober en 16.500 in februari — doch van een grotere militaire doelmatigheid en meer „contacten“ door meer infiltratie uit het noorden.

Nixon hield op zijn persconferentie het midden door het Amerikaanse tegenoffensief te rechtvaardigen als voorzorgsmaatregel, zonder overigens escalatie in het vooruitzicht te stellen.

Minister van defensie Laird deed zijn oude vrienden, de haviken, een plezier door in scherpere bewoordingen dan de president Hanoi's schenking van het „stilzwijgende akkoord van 1 november“ te hekelen, volgens

afpraak kan spreken als de tegenpartij uitdrukkelijk verklaart dat er geen afspraak bestaat, is natuurlijk de vraag.

Geen terugtrekking

Nog onheilspellender achten de critici in de Senaat Lairds rapport vorige week over zijn inspectiereis naar Vietnam. In uiterst pessimistische stemming meende hij, dat er nu (met de nadruk op nu) geen aanwijzing was dat Amerikaanse troepen konden worden teruggetrokken; dat het Zuidvietnamese leger door de vorige regering onvoldoende was uitgerust en getraind om in de toekomst ook de Noordvietnamese troepen aan te kunnen, enzovoort. De militairen in Saigon, aldus Laird, achten Amerikaanse troepenterugtrekkingen onmogelijk zonder een voorafgaande Noordvietnamese aftocht.

De critici brieften van woede. Het leek of zij een grammofoonplaat hadden gehoord van drie jaar geleden. Het is of er niets is gebeurd, meende Tom Wicker in de New York Times — geen verkiezingen, geen regeringswisseling; het is de oude draaimolen van nog wat meer vechten, nog wat meer geld, nog wat langer wachten. Moeten de Amerikanen nadat zij tweemaal in vier jaar voor presidenten stemden die vrede beloofden, nogmaals de straat op gaan om vrede te krijgen?

Verklaring Pentagon

Precieze lezing van wat Laird voor de Senaat had gezegd lijkt dit pessimisme niet te rechtvaardigen. Men zie Lairds nadruk op het woord „nu“, aldus het Pentagon. „Wij konden tenslotte onze onderhandelingspositie niet ondergraven door nu al vast aan te kondigen dat we in ieder geval weggaan.“

Bovendien: Laird vroeg juist 156 miljoen dollar extra voor uitrusting van het Zuidvietnamese leger, zodat het de Amerikaanse taak kan overnemen, ook wanneer de Noordvietnamezen niet vertrekken. De opinie van de militairen in Saigon rapporteerde de minister slechts, zonder deze te dekken.

Later liet het Pentagon uitlekken dat Laird juist doelde op een vredesplan, volgens hetwelk de Aziaten de Aziaten dienen te bevechten, zoals Eisenhower indertijd aanraadde.

Maar de critici toonden zich niet

Tegen de... van de critici vrezen dat het

... van Saigon, Long aanveien, 160 km, ten zuid-... de guerrillastrijders de stad Duc... Drie burgers werden dood... in Zuid-Vietnam gebombar-... lades in 26 steden en militaire instal-... Troepen van de Vietcong hebben

Nixon onvoldoende concessies zal doen om de hoop in concrete resultaten om te zetten. Zij vinden dat Nixon de „geloofwaardigheidskloof“ van zijn voorganger heeft geërfd.

naar Hanoi te gaan

Vooraf dat vrijheid staat aardig en Vrijheid“

... van Vaderland, Vooruitgang, Vrede... tot het veilig stellen van de idealen... moeten maatregelen genomen worden... het land dreigt te lopen. Ten slotte... waarschuwden voor het gevaar dat... frontierd en men moet hen... verantwoordelijkheid worden gecon-... wordt. Alle Fransen moeten met hun... digd indien de toestand nog erger... noodtoestand moet worden afgekun-... schadeloos worden gemaakt. De... „medeplichtige ambtenaren“ moeten... ten de grens over worden gezet. Alle... Alle opstandige buitenlanders moe-... geweest.

...mand met 1968 het slachtoffer is... enkele jaren en met name tijdens de... agresse“ waarvan Frankrijk sinds... bruikt wordt voor „psychologische... dit machtige voorlichtingsmiddel ge-... bracht“. Vermeden moet worden dat... kiezingen aan de macht heeft ge-... ring die het Franse volk in de ver-... tingsinstrument worden van de rege-... levisie moet een waar voorlich-... moeten worden herleefd en „de te-... De programma's van de televisie... gestakt).

... worden de laatste tijd wel... de initiatieven genomen. Zo... gaulisch kamertijd, Gri-... verklaard dat de regionale... rming zou mislukken „indien... na het referendum dezelfde... naren de referendumwet laat... sen die zij bekritiseren en ver-... ten, terwijl zij die wet op... cte van hogehand voorberei-... hoolden

ns referendum

n aan

Hoop in VS na verklaring van Thieu

In Amerikaanse regeringskringen hoopt men dat de bereidheid van de Zuidvietnamese president, Thieu, om onofficiële gesprekken te gaan voeren met het Nationale bevrijdingsfront (de politieke vleugel van de Vietcong), een doorbraak in de vredesbesprekingen zal betekenen.

De verklaring van Thieu, waarvan wij in een deel van onze editie van gisteren nog melding maakten, kwam tijdens besprekingen van president Nixon en zijn voornaamste adviseurs over de te nemen stappen in Vietnam, in antwoord op het jongste offensief van de Vietcong. De soepele houding van Thieu zou onmiddellijke Amerikaanse vergeldingsmaatregelen kunnen uitstellen.

Nixon maakte dinsdag duidelijk dat hij al zijn hoop gevestigd heeft op informele onderhandelingen met de communistische tegenstanders teneinde de gevechten te doen ophouden. „Ik denk dat we op het goede spoor zijn”, aldus de president.

De delegaties in Parijs van Hanoi en de Vietcong hebben nog geen commentaar willen geven op Thieus verklaring. De Zuidvietnamese afvaardiging zei slechts dat de onderhandelingen thans een „gevoelige fase” ingaan.

Intussen heeft de Vietcong hedenochtend haar beschietingen van militaire bases en steden in Zuid-Vietnam voortgezet. Een Amerikaans divisiehoofdkwartier en een marinedepot bij Dong Tam in de Mekongdelta werden met raketten en granaten bestookt. In een voorstad van Saigon kwam dinsdag één persoon om het leven en werden er 17 gewond doordat iemand in het huis van een politieman een handgranaat wierp. (Reuter)

Saigon wil praten met de Vietcong Ook bereid tot contact Hanoi

SAIGON, 26 maart (Reuter) — President Ngoeyen Van Thieu van Zuid-Vietnam heeft gezegd, dat zijn regering bereid is tot onderlinge besprekingen met het Zuidvietnamese Nationale Bevrijdingsfront om een vreedzame oplossing van de oorlog te bereiken.

De president verwacht, dat dergelijke besprekingen zullen plaatsvinden en acht het zeer waarschijnlijk, dat vice-president Ky naar Parijs zal terugkeren om de leiding op zich te nemen als blijkt dat deze vruchtbaar zijn.

Op vragen of deze dan alleen tussen Zuid-Vietnam en het Bevrijdingsfront zullen gaan antwoordde Thieu, dat zowel tweepartijen- als vierpartijenbesprekingen mogelijk zijn. Er zijn talrijke mogelijkheden. We zouden met Hanoi kunnen praten in aanwezigheid van het Nationale Bevrijdingsfront. We

zijn ook bereid onderlinge besprekingen met het Front te voeren als het zulks wenst, aldus Thieu.

De terugtrekking van de Amerikaanse troepen uit Zuid-Vietnam is volgens Thieu afhankelijk van drie factoren: geen infiltraties vanuit Noord-Vietnam, geen opvoering van de strijd door Noord-Vietnam en de Vietcong en van resultaten op de conferentie in Parijs.

President Nixon heeft verklaard, dat de onderhandelingen om tot vrede in Vietnam te komen in het geheim moeten worden gevoerd. De kans om resultaten te boeken is bij geheime onderhandelingen groter dan bij openbare, aldus de Amerikaanse president. Hij meende dat de VS nu „op het juiste spoor” zijn. Maar er is teveel gepraat over een vrede, die niet vera meer is en over het terughalen van troepen.

Inmiddels heeft de Vietcong vanochtend haar beschietingen van militaire bases en steden in Zuid-Vietnam voortgezet. O.a. werden een Amerikaans divisiehoofdkwartier en een marinedepot bij Dong Tam in de Mekongdelta met raketten en granaten bestookt.

Minister Rogers hoopvol gestemd

WASHINGTON, 28 maart (Reuter)

-- De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Williams Rogers, acht het niet uitgesloten dat de afwijzing door de Vietcong van het voorstel om geheime contacten met de Zuidvietnamese regering aan te knopen, een propagandazet is.

In een verklaring voor de Senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen gaf Rogers te kennen dat hij zeer hoopvol gestemd is over vooruitgang op het vredesoverleg in Parijs.

Daarnaast hebben geheime besprekingen in verafgelegen plaatsen reeds tot enige vooruitgang geleid en is zijn regering bereid derelijke contacten voort te zetten. Rogers gaf uiting aan zijn tevredenheid over het Zuidvietnamese initiatief om tot besprekingen met het Bevrijdingsfront te komen.

Hij onthulde ook dat de Verenigde Staten met Noord-Vietnam tot overeenstemming willen komen over wederzijdse terugtrekking van troepen uit Zuid-Vietnam, die gelijktijdig zonder kunnen plaatsvinden.

In Saigon waren Amerikaanse en Zuidvietnamese functionarissen heel wat meer teleurgesteld over de weigering van 't Nationale Bevrijdingsfront om in te gaan op het aanbod van president Van Thieu om gezamenlijk besprekingen te voeren. Ook zij sloten echter de mogelijkheid niet uit dat de afwijzing niet absoluut is, en dat het Front later, met het stellen van voorwaarden, blijk geeft op het voorstel in te willen gaan.

Hanoi heeft verklaard, dat de Amerikanen sinds het begin van de onderhandelingen hun oorlogsinspanning alleen maar hebben opgevoerd en dat „de conferentie van Parijs na tien zittingen nog geen millimeter vooruitgang heeft geboekt“.

Volgens welingelichte kringen bestaat er een scherpe controverse tussen de Zuidvietnamese president Van Thieu en diens vice-president Ky. Laatstgenoemde heeft woensdag verklaard dat de Zuidvietnamese luchtmacht tot vergeldingsbombardementen op Noord-Vietnam zal overgaan als Hanoi zijn offensief tegen het Zuiden niet onmiddellijk staakt. Saigon zou hiertoe wel eens kunnen besluiten zonder de Verenigde Staten om goedkeuring te vragen, zo dreigde hij. President Van Thieu verklaarde echter: „Bombardementen zijn niet het juiste middel. We moeten het probleem op een andere wijze oplossen.“

Ky wil naar Hanoi gaan

SAIGON, 27 maart (Reuter, UPI) — De Zuidvietnamese vice-president Ngoeyen Cao Ky heeft in Saigon verklaard, bereid te zijn naar Hanoi te gaan, wanneer president Ho Tsji Minh van Noord-Vietnam hem voor vredesbesprekingen zou uitnodigen. Volgens hem kan het Vietnamese vraagstuk beter worden opgelost op een conferentie in Vietnam.

„NIXONS OORLOG” OF „NIXONS VREDE?”

Voorlopig geen nieuw massaal Vietnam-protest

Van onze correspondent

WASHINGTON, 23 mrt. — Het vleugje hoop op geheime onderhandelingen, begin deze week in regeringskringen gewekt, heeft natuurlijk weer het oude perspectief geopend: een politieke overeenkomst tussen Saigon en Bevrijdingsfront terwijl Hanoi en Washington het alleen eens worden over wederzijdse troepenruggtrekkingen.

Ook na de weigering van Hanoi en de Vietcong in te gaan op het aanbod van president Thieu tot geheime onderhandelingen, blijft men hier hopen dat een dergelijke onderhandelingsconstellatie op den duur tot stand komt.

Het merkwaardige is, dat dit flakkerende licht aan het einde van de Vietnamese tunnel deze week bijna onzichtbaar blijft door de felle schijnwerpers die nu door televisie en pers worden gericht op het „grote” debat dat dag in dag uit in de Senaatscommissie wordt gevoerd tussen de parlementaire duiven en minister van defensie Laird over president Nixons eerste regeringsbesluit: ontplooiing rond de Amerikaanse raketbases van een antiraketstelsel.

Nixons vertraging en afzwakking van Johnsons plan draagt zo sterk de kenmerken van een compromis dat de aanval van de duiven veel aan kracht heeft ingeboet. Volgens velen hier heeft hun fel verzet dan ook minder te maken met raketten dan met hun groeiende irritatie over Nixons atwachtende houding inzake Vietnam.

Een van de felste critici, Reston, hield in de New York Times voor al Nixons verkeerde keuze van de prioriteiten. Wel besluiten ten behoeve van nieuwe militaire installaties die miljarden kosten, doch geen belangrijke stap naar vrede in Vietnam. Volgens Reston en andere cri-

tici een teken dat Nixon vooral het advies van de militairen volgt, hetgeen inzake Vietnam niet veel goeds belooft.

Er is echter alle aanleiding om te geloven dat Nixon — waarschijnlijk bewust — althans ten aanzien van de binnenlandse politiek de juiste prioriteit heeft gesteld. Het besluit over het anti-raketstelsel geeft de oppositie de kans haar nu al twee maanden lang vrijwillig onderdrukte kritiek eens flink af te blazen.

Er wordt toch pas over een jaar over de raketten gestemd. Dat geeft de regering dan weer meer tijd om de kwadratuur van de Vietnamese cirkel te vinden. Hetgeen er dan op zou wijzen dat Nixon zijn prioriteiten wel kent.

Uiteraard is dit voorlopig nog moeilijk te bewijzen. Net als Johnson moet ook Nixon betreffende Vietnam op drie fronten tegelijk onderhandelen: met Hanoi, met Saigon en met de eigen publieke opinie, waarbij de onderhandelingsdoelen vaak lijnrecht tegen elkaar indruisen.

Amerika heeft alle tijd

Van het begin af aan heeft Nixons regering zich vastgelegd op de noodzaak Hanoi te tonen dat Washington alle tijd heeft. Dit om de eisen van de vijand op een aanvaardbare hoogte te houden. De misschien verkeerde veronderstelling daarbij is dat wanneer Washington haast toont, Hanoi aanneemt dat de VS vrede om iedere prijs wensen.

Het is natuurlijk mogelijk dat Hanoi dat in geen geval gelooft en aanneemt dat Washington slechts doet of het vrede wil, doch in werkelijkheid nog steeds naar militaire overwinningen streeft. Maar het opschroeven van vijandelijke eisen tot onaanvaardbare hoogte, door het tonen van haast, is voor vrede gevaarlijker dan de nu ingeslagen tegengestelde koers waarvan via Moskou verkeerde interpretaties in Hanoi kunnen worden voorkomen.

Anderzijds dreigen Nixons critici, wanneer Washington geen haast toont, met het gevaar dat de onderhandeling met de eigen publieke opinie mislukt, met andere woorden dat

de storm van de duiven, die Johnson ten val bracht, weer opsteekt.

Ten slotte moet Nixon Saigon zelfvertrouwen geven, maar het ook op straffe van capitulatie dwingen om een belangrijk doel van de oorlog over te nemen. Dit alles zonder, indien dit lukt, de Amerikaanse aftocht op een capitulatie te laten lijken.

Dat laatste zou hem niet alleen langdurige verwijten van de eigen rechtervleugel op de hals halen, met alle gevaren van een dolkstootluggende in de binnenlandse politiek, doch tegelijk het etiket van een president die de positie van de VS in de wereld onopmerkelijk verzwakte.

Politieke oplossing

Ondanks de onduidelijkheid die dit zoeken naar de kwadratuur van de cirkel moet blijven omgeven zijn er voldoende aanwijzingen dat president Nixon niet alleen — zoals zijn voorganger in de laatste maanden — naar een snelle vrede streeft, doch deze in tegenstelling tot president Johnson alleen via een politieke oplossing mogelijk acht en de hoop op een militaire zege heeft opgegeven.

Dat bevestigde ook minister Rogers voor Fulbrights Senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen donderdag, toen hij verzekerde dat noch naar een militaire overwinning noch naar escalatie van de strijd werd gestreefd.

Het is tekenend dat ook de Russische waarnemers in Washington de erkenning van de nieuwe regering dat het in Zuid-Vietnam om een burgeroorlog gaat en niet om agressie uit het noorden, het kardinale punt achten dat hun optimisme rechtvaardigt.

Ten slotte toonde zelfs Lairds pessimistische analyse voor de Senaat vorige week, zoals wij in ons vorige artikel meldde, dat ook deze havik op zijn minst de mogelijkheid openhoudt voor een situatie waarbij „Aziaten tegen Aziaten” wchten en Amerikanen naar

Ook het feit dat de regering dwong tot geheime onderhandelingen een stap

promis, toont aan dat het Nixon ernst is met het zoeken naar een politieke oplossing, ook al werd het aanbod door de vijand afgewezen.

Het argument dat dit streven wordt verzwakt door de nadruk op versterking van Saigons militaire macht lijkt weinig steekhoudend. Het Bevrijdingsfront zou de laatste tien jaar geen overdreven vertrouwen hebben gekregen in Saigons groeiende kracht en het weet bovendien dat het hier gaat om een doorzichtig Amerikaans excuus om zich wat terug te trekken (wat ook door de communisten wordt gewenst).

Er is echter in het ingewikkelde zoeken naar een uitweg, dat in hoofdzaken niet verschilt van het spel dat Johnson zijn laatste maanden speelde, één zeer essentieel element niet verandert: de onderhandeling met de Amerikaanse publieke opinie.

Indien het Johnsons hoofddoel bij zijn aftreden was tijd te winnen, het verzet in eigen land op een „aanvaardbaar niveau” te houden en aldus het probleem aan zijn opvolger te geven zonder de uitkomst te prejudiceren (zoals ons in 1968 jaar op bezet

De prijs dekt situatie niet

HET WAS niet te verwachten, dat het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront geestdriftig in zou haken op de suggestie van president Thieu van Zuid-Vietnam om tot geheim overleg over politieke kwesties te komen, eventueel samen met Noordvietnamese of afzonderlijk. Zonder dat de zezman van het Bevrijdingsfront gisteren in Parijs contacten van de hand wees, legde hij er toch de nadruk op, dat Thieus voorstel een manoeuvre van de regering van Nixon was, bedoeld om de intensivering van de agressieoorlog in Vietnam te maskeren en om de openbare mening in de Ver. Staten en in de wereld het hoofd te bieden.

De Toestand

Wanneer de zezman zich hiermee dekt voor de eventuele beschuldiging, dat het Front de verantwoordelijkheid draagt voor het stagneren van de kwestie, dan toont hij niets anders dan een normale tactische voorzichtigheid.

Of Thieus voorstel nu alleen is ingegeven door de wens de wereldopinie op zijn hand te krijgen, is onwaarschijnlijk. Dat dit element een niet te verwaarlozen factor is, evenzeer.

THIEU had aan zijn voorstel enige opmerkingen toegevoegd, die een afwijzende of althans koele reactie van het Bevrijdingsfront waarschijnlijk maakten. „Wij kunnen geen coalitieregering met het Bevrijdingsfront hebben en geen communistische partij als zodanig in Vietnam, geen offici-

De voornaamste bepalingen betreffen een nieuwe, door de regering te nemen bevoegdheid dat de minister bij bepaalde wilde stakingen een verplichte wachtijd van 28 dagen zou kunnen gelasten en bij officiële stakingen een stemming onder de leden van de betrokken bond zou kunnen voorschrijven.
Aan die bevoegdheden zitten ook strafbepalingen vast, voor gevallen waarin dergelijke aanwijzingen niet worden opgevolgd (al is nadrukkelijk bepaald dat zij niet verder kunnen gaan dan inhouding van loon). Van-aar de koppeling in de protestactie aan de zogenaamde „strafbepalingen” Het viel op dat mevrouw Castle tijdens het debat aangaf dat er nog

Postkantoor in ^{MRC} Saigon opgeblazen ^{3 maanden bij}

Drie Vietcongstrijders zijn zondag schietende een postkantoor in Cholon, de Chinese wijk van Saigon, binnengedrongen; een gedeelte van het gebouw bliezen zij met kneedbommen op. Deze aanslag, waarbij minstens tien personen werden gewond, volgde op een reeks beschietingen van de Vietcong met raketten en mortieren.

Ernstig werd een Zuidvietnamees legerkamp bij de oude stad Hué getroffen. Tevens werden in twee massagraven daar de lichamen gevonden van 130 mannen en vrouwen die vorig jaar tijdens het Tetoffensief waren omgekomen.

Ruim 15.000 Amerikaanse mariniers, infanteristen en parachutisten zijn op het ogenblik betrokken bij vijf grote operaties in het noorden van Zuid-Vietnam, die ten doel hebben te voorkomen dat Noordvietnamese troepen de belangrijke steden Da Nang en Hué afsnijden. Deze grootscheepse acties wijken af van de oude strategie van de Amerikaanse opperbevelhebber, generaal Abrams, die tot dusverre zijn troepen in kleine, snelle eenheden liet opereren.

In Washington verklaarde zondag de Amerikaanse minister van defensie, Laird, dat hij er niets op tegen had wanneer na vrije verkiezingen een coalitieregering in Saigon zou komen waar ook communisten zitting in hebben. (Reuter)

VERLIEZEN IN VIETNAM

Amerikaans dodental groter dan in Korea

SAIGON, 1 april (UPI) — Het aantal Amerikaanse soldaten, dat in de Vietnamese oorlog het leven heeft gelaten, heeft het Amerikaanse dodental in de Koreaanse oorlog overtroffen. Hiermee is de strijd in Vietnam de op drie na bloedigste oorlog geworden waarin de Verenigde Staten ooit betrokken zijn geweest.

Tijdens de gevechten in Korea sneuvelde in totaal 33.629 Amerikaanse soldaten. Dit cijfer is sinds gisteren overtroffen door het aantal slachtoffers dat in Vietnam het leven heeft verloren. Dit betreft zowel gesneuvelde militairen als burgers. De Amerikaanse verliezen zijn vooral de laatste weken sterk opgelopen, als gevolg van het Vietcongoffensief.

De Amerikaanse burgeroorlog staat nog steeds onbedreigd aan de top van de droeve lijst van oorlogen waarbij Amerikaanse soldaten het leven verloren. Op de tweede plaats komt de Tweede Wereldoorlog, vervolgens de Eerste Wereldoorlog. Sinds enkele maanden zijn de Amerikanen er in Vietnam van afgestapt om per veldslag het juiste aantal gesneuvelde militairen op te geven. Nu wordt om de tien dagen een totaalcijfer bekendgemaakt. De Noordvietnamese en Vietcongverliezen bedragen een veelvoud van dat van de Amerikanen.

Wat Noord-Vietnam betreft, daar is men druk bezig om de schade te herstellen die is aangericht door de Amerikaanse bombardementen. Volgens Amerikaanse waarnemingen is men daar vrijwel mee klaar. Alle belangrijke spoorwegen en bruggen zijn weer hersteld, terwijl ook de schade aan vliegvelden, havens en wegen tot het verleden behoort. Sommige bruggen zien er zelfs beter uit dan voordat ze vernield werden.

Voorts heeft men vooral in het gebied van Hanoi en Haiphong het luchtafweer verder versterkt. Dit stond onder Amerikaanse vliegers reeds bekend als het meest accurate en vernietigende dat zij ooit, Wereldoorlog II inbegrepen, hadden meegemaakt.

Een groot probleem vormt de voedselvoorziening, en de industriële expansie. Volgens betrouwbare rapporten krijgt de bevolking van Noord-Vietnam per dag een hoeveelheid voedsel uitgereikt, die slechts voldoende is om er twee maaltijden van samen te stellen. De industrie heeft te lijden van gebrek aan mankracht.

NIXON

KY

Van een correspondent

Nieuw vredesplan van regering-Nixon

100.000 MAN MINDER IN 1970

Gaan de Amerikanen weg uit Vietnam?

WASHINGTON, 8 april — De regering Nixon is bezig aan een geheim plan, dat tot doel heeft de Verenigde Staten los te maken uit de oorlog in Vietnam. Dit meldt het uiterst gezaghebbende Amerikaanse blad „The New York Times”. Volgens het blad heeft de Zuidvietnamese vice-president, Nguyen Cao Ky, tijdens diens recente bezoek aan Washington uitvoerige besprekingen gevoerd met de regering-Nixon over terugtrekking van grote aantallen Amerikaanse troepen uit Vietnam. Er zijn tevens berichten, dat Washington deze terugtrekking niet afhankelijk wil stellen van het al dan niet slagen van de vredesonderhandelingen in Parijs. Volgens regeringskringen speelt president Nixon sterk met de gedachte hoe dan ook honderdduizend man uit Vietnam terug te trekken vóór juli 1970.

Diezelfde regeringskringen bevestigen geruchten, dat de regering-Nixon druk bezig is met een nieuwe aanpak van het Vietnamese probleem. Zij roorspellen, dat de Verenigde Staten er geleidelijk toe zullen overgaan hun militaire krachtsinspanningen in Vietnam te verminderen. Van een offensief optreden zal worden overgegaan tot een defensieve tactiek en een zich langzaam concentreren op de stedelij-

ke centra. Nog eind dit jaar zou deze strategie zijn beslag moeten krijgen. Steeds meer militaire taken zullen aan Zuidvietnamese troepen worden overgedragen. Volgens genoemde kringen zouden de, reeds gedeeltelijk uitgelaten, berichten over het voornemen tot informele geheime besprekingen in Washington en Hanoi, officieel vredesoverleg, een vorm van de nieuwe Vietnam van Nixon.

De Zuidvietnamese president bevestigde de geruchten over besprekingen met Hanoi. Hij liet: „Er worden momenteel plaats en op vele niveaus gesprekken gevoerd”. Ook de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, William P. Rogers, zinspelde hierop gisteren zijn eerste persconferentie. Hij wees erop dat de besprekingen „ook werkelijk moeten zijn willen ze de bedoeling zijn”. Hij gaf toe, dat de regering-Nixon een nieuw vredesplan heeft, maar hij wilde niet ingaan op de mogelijkheid van een eenzijdige terugtrekking van Amerikaanse troepen. Over het plan zei hij slechts: „eerlijk en redelijk is, maar het is een toverformule”. Waarnemers vage uitspraken van de minister van Buitenlandse Zaken bevestiging van de berichten in „New York Times”.

Volgens welingelichte bronnen neemt de interesse van Hanoi toe in bereiken van een vreedzaam einde van de oorlog in Vietnam toe. Hiervoor de volgende redenen: Een voortdurende militaire en economische uitputting door de nu reeds voortwoekerende oorlog, het verlies van de steun van de Verenigde Staten, en een toenemende besef dat de Amerikaanse strijdkrachten nooit met wettelijke op de knieën kunnen worden gedwongen.

President Thieu ontvouwt zijn vredesplan van zes punten. Volgens dit plan zouden de Vietnamese nu vrije verkiezingen worden herenigd, zouden buitenlandse troepen moeten worden teruggetrokken en zou er een internationale controle tegen „nucleaire agressie” moeten komen. Bovendien zou Zuid-Vietnam de naam van het Bevelen van naam verandert. Het plan van Thieu inmiddels worden.

WILLIAM P. ROGERS

Toen Richard Nixon in het Witte Huis kwam, werd door velen opgemerkt — ook door ons — dat hij spoedig een eind zou moeten maken aan de oorlog in Vietnam, wilde hij in 1972 worden herkozen. Uit de vele berichten van de laatste weken, stukken van een legpuzzel, kan worden afgeleid dat Nixon inderdaad vastbesloten is de Amerikaanse troepen zo spoedig mogelijk terug te trekken.

Volgens Newsweek, altijd goed geïnformeerd, zijn er geen „haviken” meer in de Amerikaanse regering. Nixon zelf, zijn belangrijkste adviseur Kissinger en zijn twee belangrijkste ministers, Rogers van buitenlandse zaken en Laird van defensie, zijn het volledig met elkaar eens: verdwijnen uit Vietnam. Ook in het Congres groeien steeds meer bezwaren tegen „Johnsons oorlog”, die al 35.000 Amerikaanse levens heeft gekost en vrijwel niets heeft opgeleverd. De hoogste militairen blijven onverdroten praten over een „Vietcong”, die op zijn laatste benen loopt”, maar daar trapt niemand meer in. Die grammofoonplaat heeft iedereen al te dikwijls gehoord.

Officieel merkt de buitenwereld nog niet veel, maar achter de schermen is druk geheim overleg aan de gang. Nixon zei onlangs: „Wij geloven dat wij op het goede spoor zijn, maar wij willen geen valse hoop wekken. Over een paar maanden zult u terugkijken en zeggen: „wat wij (de regering) hebben gedaan was goed.”

Er gaapt nog een brede kloof tussen het verlangen een eind te maken aan de oorlog en de mogelijkheid dat metterdaad te doen. De Amerikaanse druk op Zuid-Vietnam wordt groter en groter. President Van Thieu is al zo ver, dat hij wil praten met de Vietcong. Kissinger meent dat de Verenigde Staten en Noord-Vietnam alleen maar moeten praten over terugtrekking van hun troepen, terwijl de regering in Saigon en de Vietcong een politieke regeling moeten vinden voor de toekomst van Zuid-Vietnam. Het is niet waarschijnlijk dat de Amerikanen kunnen voorkomen, dat die toekomst communistisch zal zijn.

Het bericht, dat de Amerikanen zelfs overwegen zich eenzijdig uit Zuid-Vietnam terug te trekken, is niet officieel bevestigd. Dat zou een enorme sensatie zijn, én een gevoelige nederlaag voor het machtigste land ter wereld. Van Hanoi, zo menen velen, mag men in dit stadium geen concessies verwachten. Ho Tsji Minh schijnt gelijk te krijgen: als hij maar lang genoeg wacht en zijn militaire druk handhaaft, valt de overwinning hem vanzelf in de schoot.

Voor voorbarige conclusies is het nog te vroeg, maar dat er iets heel nieuws aan de gang is staat vast.

Rogers wekt hoop op terugtrekking uit Vietnam

Van onze correspondent

WASHINGTON, 8 april — Op zijn eerste persconferentie heeft minister van buitenlandse zaken Rogers gisteren hoop gewekt betreffende terugtrekking van troepen uit Vietnam dit jaar en gesprekken met Moskou over beperking van de raketbewapening „in het late voorjaar of de vroege zomer”.

Tegelijk werd uit zijn woorden duidelijk, dat er verschil van mening, zo geen breuk, bestaat in Nixons kabinet tussen minister van defensie Laird enerzijds, en adviseur Kissinger alsmede minister Rogers anderzijds.

De minister verklaarde te hopen dat dit jaar nog begonnen kan worden met wederzijdse troepenvermindering in Vietnam. Op de vraag of in ieder geval toch unilateraal 50.000 Amerikanen zouden worden teruggetrokken antwoordde hij dat alle mogelijkheden onder ogen worden gezien.

De regering had een redelijk vredeplan opgesteld, waarvan men echter geen spectaculaire resultaten moest verwachten, Rogers suggereerde een onderhandeling op twee sporen, zoals deze vorig jaar door Kissin-

ger in een artikel werd aangeraden: terwijl Washington met Hanoi onderhandelt over datum en aantal van eerste vermindering van de troepen, kunnen Saigon en het Bevrijdingsfront over een politieke overeenkomst praten.

Rogers wilde niet spreken over de formule die na de bijeenkomst van Manilla in 1967 werd opgesteld, volgens welke Amerikaanse troepen zich terugtrekken naarmate — en op zijn laatst zes maanden nadat — die van Vietnam verdwijnen en het geweld vermindert.

Men kan uit Rogers' weigering opmaken, dat deze formule niet langer van toepassing is, hetgeen unilaterale terugtrekking mogelijk maakt.

Rogers verklaarde van de president niets te mogen zeggen over geheime onderhandelingen. Zijn collega op het Pentagon, Laird, had vorige week al vooruitgang tijdens zulke onderhandelingen aangekondigd, hetgeen woede in het Witte Huis uitlokte.

Nog duidelijker bleek het geschil met Laird, toen Rogers sprak over besprekingen met Moskou betreffende de raketbewapening. Niets stond de besprekingen in de weg, de regering was bezig zich erop voor te bereiden en zij konden waarschijnlijk dit voorjaar of de vroege zomer in Genève beginnen. Rogers antwoordde hiermee op kritiek in pers en Senaat, dat de regering ontwapeningsonderhandelingen vertraagt

door er politieke voorwaarden aan te verbinden.

Hij vond het „moeilijk te geloven” dat de Sowjetunie of enig ander land de intentie heeft een verrassingsaanval (first strike) te beginnen tegen het Amerikaanse raketarsenaal. Ieder die goed bij zijn hoofd is, aldus de minister, weet dat daarmee de vernietiging van de mensheid begint.

Wat de Russische intentie is met de nieuwe SS 9-raket met een kop van 25 megaton zou een van onze eerste vragen zijn, aldus Rogers. Maar minister van defensie Laird had bij de verdediging van het plan voor een anti-raketstelsel (ABM) rond Amerikaanse lanceerbases verklaard, dat er „geen twijfel over kan bestaan”, dat de Sowjetunie met ontplooiing van de SS 9-raket de intentie toont voor een „first strike”.

Laird suggereerde, dat de Sowjetunie hiertoe spoedig in staat zal zijn. Later was er door Nixons medewerkers aan getwijfeld of de Russen dit vermogen zouden hebben. Langzame ontwikkeling van het Amerikaanse anti-raketstelsel was slechts bedoeld voor een periode in de toekomst, waarin de Russen een dergelijk vermogen kunnen krijgen. De Amerikaanse voorbereidingen zouden dan te laat zijn.

Gisteren trok Laird dan ook zijn paniekerige verdediging van het programma in. Tegenover een groep Europese journalisten verklaarde hij dat hij niet over Russische intenties had gesproken, doch over hun vermogen waarmee men rekening diende te houden.

Men verwacht nu dat Laird minder zal spreken. Zijn „oververkoop” (oversell) van het ABM-plan, door paniek te zaaien over Russische intenties, heeft immers in de Senaat het verzet tegen het plan eerder aangewakkerd dan gestuit.

Midden-Oosten

Ten slotte verklaarde Rogers betreffende het Midden-Oosten eerst stijfjes dat de Verenigde Staten het Israëliëse verzet tegen de pogingen van de Grote vier om een oplossing aan te raden betreuren. Meer emotioneel en in Arabische richting liep hij er echter op volgen dat de crisis kan worden opgelost indien de Arabieren slechts zouden verklaren dat zij in vrede willen leven en Israël het recht heeft te bestaan.

Beide opmerkingen worden in verband gebracht met het bezoek dat Nassers speciale afgevaardigde Fawzi hier bracht ter gelegenheid van Eisenhowers begrafenis. Ofschon er geen Amerikaans-Egyptische diplomatieke relaties zijn, voerde hij intense besprekingen met het State Department en gisteren bij de grote vier in de Verenigde Naties.

De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Rogers

Geruchten over verdere terugtrekking uit Vietnam

Geruchten dat er nieuwe Amerikaanse troepenterugtrekkingen uit Vietnam op handen zijn kregen vandaag nieuw voedsel toen het radiostation CBS een niet met name genoemde zegsman van het Witte Huis citeerde, die gezegd had dat kort na augustus nog eens 25.000 man geëvacueerd zouden worden en later dit jaar zelfs 50.000 man.

Deze terugtrekking zouden dan volgen op de 25.000 man die — naar president Nixon tijdens zijn gesprek met Thieu op Midway meedeelde — voor augustus Vietnam zullen verlaten.

Vanavond zal de president op het Witte Huis een persconferentie geven die voor de televisie wordt uitgezonden. Ongetwijfeld wordt hem dan gevraagd of inderdaad de komende maanden in het geheel 100.000 man worden teruggetrokken.

Het bericht van CBS kwam kort nadat Clark Clifford, minister van defensie onder Johnson, erop had aangedrongen dat Amerika zich van zijn verplichtingen in Vietnam zou losmaken en zou beginnen met het evacueren van 100.000 man voor het einde van het jaar. Thans hebben de VS er 530.000 man gestationeerd.

Clifford, die zijn voorstel deed in het juli-nummer van het tijdschrift Foreign Affairs, verklaarde dat een beslissende factor voor het doen van deze aanbeveling de onwil was van Australië en andere bondgenoten hun verplichtingen in Vietnam uit te breiden

Volgens CBS is Nixon bereid de komende drie jaar 350.000 man terug te trekken indien Hanoi gelijke pogingen doet om tot deëscalatie te komen. Toen de president op Midway zijn besluit tot terugtrekking van 25.000 man bekendmaakte zei hij dat de toestand voortdurend in het oog zou worden gehouden in verband met verdere terugtrekkingen.

Intussen zijn in Saigon vier leden van een nieuwe oppositiegroep van intellectuelen, die streeft naar de vorming van een „verzoeningsregering“, door de politie aangehouden. De leider van de groep, de boedhistische advocaat Tran Ngoc Lieng, maakte dit nieuws woensdag bekend en voegde eraan toe dat hij en vijf andere leden van de groep vandaag bij de politie worden verwacht.

Onmiddellijk na zijn terugkeer van Midway liet president Thieu op 9 juni bekendmaken dat ieder die zich zou uitspreken voor een coalitieregering, zwaar zou worden gestraft. Lieng gaf toen een verklaring uit waarin hij zei dat zijn groep tegen het communisme was en dat zijn idee van een „verzoeningsregering“ niet de vorming van een coalitie inhield. (Reuter).

Ook zijn "actieprogramma" hier
worden te laten.
sering en liberalisering, grotendeels
et, wat betreft de beloofde democra-
em het best mogelijke excuus om
ordurende staat van oorlog gaf
at deed Israël voor Nasser. De
ad naar de vrijheid voort te gaan,
en zij hem belieten op het hellende
Wat de Russen voor Dubcek deden
inder dan in Tsjecho-Slowakije.
taktijk terechtgekomen? Nog veel
ok hij zijn volk beloofde, in de
at "democratisch socialisme", dat
drukkend was. Maar wat is er van

Washington's *Journal by* *me* optimisme

HET ZUIDVIETNAMESE Nationale Bevrijdingsfront moet nog steeds niets hebben van de voorstellen voor een regeling van de Vietnamese kwestie, die president Thieu in zes punten heeft samengevat. Onbeschaamd en reactionair, zo waren de kwalificaties. Maar het aanbod geheime onderhandelingen te voeren heeft het Bevrijdingsfront, evenmin als bij de eerste suggestie op 25 maart, afgewezen. Dat kan erop wijzen, dat het Bevrijdingsfront en Hanoi de voor- en nadelen van een geheim gesprek nog aan het wikken en wegen zijn, maar het is ook mogelijk, dat de communistische kant van oordeel is, dat Saigon nog steeds niet ver genoeg over de brug is gekomen.

Wanneer Thieu een politiek van nationale verzoening voorstelt, dan wil hij de leden van de Vietcong

De Toestand

volledige politieke rechten geven volgens de grondwet. De grondwet verbiedt communisti-

sche organisaties, de Vietcong en het Bevrijdingsfront moeten zich dus ontbinden of onder nieuwe naam als niet-communistische beweging politiek gaan bedrijven.

Men kan moeilijk verwachten, dat het Bevrijdingsfront deze voorwaarde zal aanvaarden, die Saigon de schijn van een overwinning zou brengen. Men moet voorwaarden niet alleen op hun mérites beoordelen, maar ook als waardemeter in de krachtsverhoudingen. Saigon biedt nog steeds niet genoeg en al had Rogers, de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, op zijn eerste persconferentie lovende woorden voor de voorstellen van president Thieu, hij liet óók doorschemeren, dat Thiëus aanbiedingen een beginpunt en niet een eindpunt konden zijn.

Opmerkelijk is in dit verband, dat in Saigon achter de schermen al gesproken wordt over de mogelijkheid het Bevrijdingsfront zonder naamsverandering tot het politieke leven toe te laten. In een elegante rationalisering van wat een concessie zal worden, heet het al, dat het eigenlijk wel prettig is, als het Zuidvietnamese volk kan zien waar de

Tegenover de zeer terughoudende positie van Hanoi en het Bevrijdingsfront t.a.v. de geheime besprekingen en de regeling van het geschil in het algemeen, staan de aanhoudend optimistische klanken in het Amerikaanse kamp.

* * *

ZOALS The New York Times schrijft, heeft de regering van Nixon een hoofdzakelijk geheim programma van diplomatieke en militaire maatregelen in werking gesteld die ten doel hebben de Ver. Staten uit Vietnam los te maken. Dat er zo openlijk over dat programma en de achtergronden daarvan gerapporteerd kan worden (zij het dan niet uit identificeerbare officiële bronnen), doet vermoeden, dat deze lekkages een onderdeel van dat geheime programma zijn. Niet alleen de tegenstander krijgt een ongesigneerde blauwdruk, maar de Amerikaanse openbare mening die zich met de paasdagen weer wat onrustiger had getoond, krijgt bovendien de indruk, dat er hard aan een oplossing wordt gewerkt.

Men betoogt in Washington, dat men niet meer op de militaire overwinning uit is, zoals de regering van Johnson. Men verwijst naar de persconferentie van Rogers, die afstand nam van de formule van Manilla, waarin bepaald was, dat een Amerikaanse aanval na de Noordvietnamese aanval zou komen. Maar is Johnsons besluit van een jaar geleden om aan de voorwaarden voor onderhandelen te voldoen al niet gebaseerd op het uitgangspunt, dat er geen militaire overwinning meer in zat?

* * *

DE MILITAIRE tactiek wordt ook weer gewijzigd, heet het. De eerste maanden van Nixons bewind kenmerkten zich door het oplopen van het aantal Amerikaanse slachtoffers als gevolg van een felle actie te veld. Hierin zal verandering komen om het aantal slachtoffers te beperken. Dat klinkt humaan. Men zou ook kunnen veronderstellen, dat deze intensivering het succes, of alleen maar een versteviging van Saigons positie niet heeft gebracht.

De uitweg kan niet alleen over een Amerikaans falen lopen, zodat het optimisme over een nieuwe fase in de ontwikkelingen mede gemotiveerd wordt door het belang, dat Hanoi in een regeling heeft. Hanoi (en het Bevrijdingsfront) zou beseffen, dat de Amerikaanse troepen niet te verslaan zijn, zodat een remisestelling is bereikt, van waaruit de communistische positie alleen maar achteruit zou kunnen gaan.

Want men neemt in Washington een Vietnamese vrees waar Ruslands steun te verliezen, wat fataal zou zijn, omdat Hanoi de militaire en economische uitputting nabij is. Dat laatste zou evenwel eerder een argument zijn de oorlog nog wat te intensiveren, zodat het de vraag is, of hier gezichtsredding en propaganda niet de overhand hebben.

Bevrijdingsfront laakt Thieus verzoeningspoging

Het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront, de politieke vleugel van de Vietcong, heeft dinsdag op een persconferentie in Parijs de vredesvoorstellen van Saigon absurd genoemd, maar opnieuw vermeden deze categorisch af te wijzen.

Maandag had president Thieu zijn onlangs gedane concessies samengevat in een uit zes punten bestaand vredesplan, waarin hij een politiek van „nationale verzoening” voorstelde.

Hierbij zouden de leden van het Front de „volledige politieke rechten” krijgen waarin de constitutie voorziet. Waarschijnlijk betekent dit voorstel dat leden van het Front mo-

slechts worden opgelost indien de VS niet langer voorwaarden stelden voor terugtrekking van hun troepen.

Op de vraag of het Front het idee verwierp om met de huidige Zuidvietnamese regering te onderhandelen gaf de woordvoerder geen direct antwoord.

President Thieu spreekt vandaag met enkele Zuidvietnamese politieke leiders; het is zijn bedoeling uiteindelijk te komen tot een twee-partijensstelsel in Zuid-Vietnam. Thans heeft het land nog zeker honderd partijen.

De Vietcong heeft vannacht voor het eerst deze maand weer een raketbeschieting op Saigon uitgevoerd. Er werden vier projectielen afgevuurd, waardoor 14 personen werden gewond en de brug tussen de Zuidvietnamese hoofdstad en de grote Amerikaanse basis Bien Hoa werd bescha-

veel meer dan het rumoer rond het dood in mijn gedachten geweest. is die slimpende, stille ziekenkamer- led. Gedurende de hele uitvoering

Omiddelbaar draaide ik de knop om, diep geschokt. Voor de eerste keer van mijn leven voelde ik mij

David wint in Vietnam

10 april 1970

Door LOUIS HEREN

WASHINGTON, 10 april.

DE AMERIKAANSE staatsdrukkerij heeft de eerste officiële geschiedenis van de Vietnamese oorlog gepubliceerd. Er is kennelijk censuur toegepast. Het rapport is, zoals verwacht kon worden, poeslief. Men vindt er geen woord in over de felle discussies van de laatste jaren, maar wél wordt men ingelicht over de manier van denken van de Amerikaanse militairen.

De generaals en admiraals konden niet inzien dat guerrilla-strijders, in tegenstelling tot conventionele strijdkrachten, een oorlog niet verliezen, ook al winnen zij hem niet. Voor guerilla-strijders is het voldoende actief te blijven totdat de vijand vermoeid raakt, zoals is gebeurd in Indo-China en, later, in Algerije.

De Amerikanen bewezen wel lippen dienst aan enkele clichématige waarheden, zoals de stelling dat gevochten moest worden „om de harten en de geesten van het volk“. Zij beseften echter niet dat generaal Vo Nguyen Giap, de Noordvietnamese opperbevelhebber, zich dat eveneens tot doel stelde, met dien verstande dat hij zich richtte op de „harten en geesten“ van de Amerikanen, die hij wilde ontmoedigen en verdelen.

Dit alles wordt duidelijk door het verslag dat generaal William Westmoreland, de vroegere Amerikaanse bevelhebber in Vietnam, schrijft over het Tet-offensief van begin 1968. Hij was verrast door de omvang ervan. Hij begreep echter niet, dat het belangrijkste doel niet de verovering van Zuidvietnamese steden was, maar de beïnvloeding van de publieke opinie in de Verenigde Staten.

Westmoreland beschrijft het Tet-offensief als een militaire mislukking, maar zwijgt over het politieke succes: het besluit van president Johnson een vreedzame oplossing na te gaan streven en zichzelf niet herkiesbaar te stellen.

DE AUTEUR van een ander hoofdstuk van dit officiële rapport is admiraal U. S. Grant Sharp, de vroegere Amerikaanse opperbevelhebber in het gebied van de Pacific. Hij gelooft nog steeds dat de oorlog beëindigd had kunnen worden als hij toestemming had gekregen alle doelen in Noord-Vietnam te bombarderen.

Nog steeds vol verdriet over de beperkingen, die hem werden opgelegd, schrijft de admiraal: „Het bestaan van bombardementsvrije gebieden rond Hanoi en Haiphong en langs de grens met communistisch China vrijwaarde een groot deel van de

taire voorraden en verbindingslijnen voor aanvallen vanuit de lucht."

Dat is natuurlijk waar, maar de admiraal besteedt te weinig aandacht aan de onplezierige Chinese of Russische tegenmaatregelen, die waarschijnlijk waren gevolgd als de bombardementen onbeperkt waren geweest. Het is verrassend dat de admiraal niet in staat is begrip op te brengen voor de beperkingen, die hem werden opgelegd.

Misschien is het mogelijk begrip te hebben voor de generaal en de admiraal en voor het grote vertrouwen, dat zij stelden in de Amerikaanse strijdkrachten. Nog nooit sinds de nederlaag van Goliath was een dermate ongelijke strijd beslist in het voordeel van een David, hoewel de oorlog natuurlijk nog niet voorbij is.

DE ONDERHANDELINGEN in Parijs schijnen niets op te leveren. Het is nog steeds niet duidelijk wat de Noordvietnamezen precies willen. Heeft Hanoi werkelijk belangstelling voor een oplossing door onderhandelingen of handhaaft het nog steeds het klassieke uitgangspunt van nationale bevrijdingsoorlogen — praten en vechten? Niemand die het weet. President Nixon heeft een opmerkelijke zelfbeheersing getoond door niet te antwoorden op het tweede communistische Tet-offensief, maar de Noordvietnamese tactiek ondermijnt nog steeds de publieke opinie in Amerika.

Een van de officiële meningen is, dat Hanoi wellicht in eerste instantie louter om tactische redenen heeft ingestemd met onderhandelingen, maar thans serieus probeert aan de onderhandelingstafel de best mogelijke resultaten te bereiken. Het argument hiervoor is dat een klein agrarisch land niet eindeloos weerstand kan bieden aan een industriële en militaire gigant zonder uitgeput te raken.

Men erkent dat vroegere Amerikaanse schattingen van het aantal gedode tegenstanders overdreven waren. Nietemin staat 't vast dat Noord-Vietnam en de Vietcong zware verliezen hebben geleden. Het aantal doden en gewonden aan communistische kant wordt thans gesteld op 500.000.

ZEER BELANGRIJK is dat in de Verenigde Staten steeds meer mensen hun vertrouwen verliezen in de Amerikaanse strijdkrachten. Zij hebben een nieuwe woordvoerder gevonden in — nota bene! — generaal David Shoup, de vroegere commandant van het Amerikaanse marinierscorps, thans gepensioneerd. In een veel geciteerd artikel in „Atlantic Monthly" heeft hij geschreven, dat de Verenigde Staten een militaristisch en agressief land zijn geworden.

Generaal Shoup ziet Amerika als een land van oorlogsveteranen — daarvan zijn er al 23 miljoen — die in militaire dienst hebben geleerd de militaire deugden te aanvaarden. Hij ziet ook het bestaan van een militaire élite, die oorlog verwelkomt als de zekere weg naar vooruitgang en die machtig genoeg is om te winnen van de diplomaten en dus de buitenlandse politiek te beïnvloeden.

Geen wonder dat thans wordt gezegd, dat president Johnson de oorlog in Vietnam niet gevochten zou hebben als hij in 1965 had geweten wat in 1968 zou gebeuren.

Massagraven bij Hoe-e

SAIGON, 12 april (Reuter) — Zuid-vietnamese militairen en regeeringsambtenaren hebben de afgelopen maand bij de noordelijke stad Hoe-e twintig massagraven ontdekt met de stoffelijke resten van zeker 472 mannen, vrouwen en kinderen.

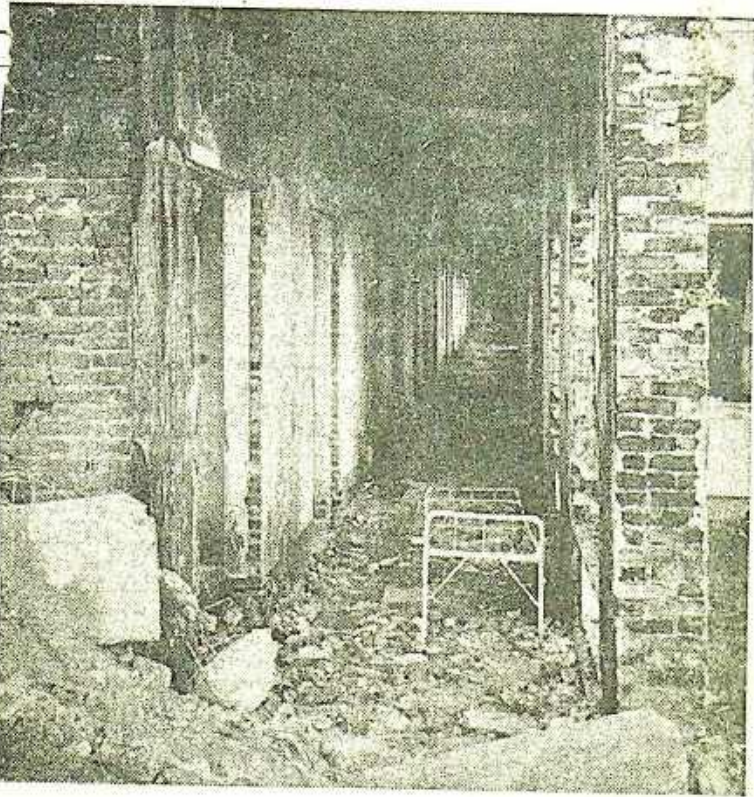
Volgens Saigon zijn al deze mensen door de Vietcong vermoord tijdens het Tet-offensief van vorig jaar. Gevreesd wordt dat er nog meer massagraven zullen worden aangetroffen. Ongeveer 1.760 inwoners van Hoe-e zijn sinds het offensief nooit meer teruggezien.

Zuidvietnamezen gaan Amerikanen vervangen

SAIGON, 11 april (Reuter) — President Nguyen Van Thieu heeft vandaag verklaard dat de Zuidvietnamese troepen in de laatste maanden van dit jaar gereed zullen zijn om de Amerikaanse strijdkrachten in het land te vervangen. De kwestie van vervanging staat echter volkomen los van een eventuele wederzijdse terugtrekking van troepen uit Zuid-Vietnam door de Verenigde Staten en Noord-Vietnam, aldus Thieu.

Vietnam is ziek

22 April
by
G. J. J. J.

Per 1 juli zullen, aldus de Amerikaanse minister van defensie Laird, de bombardementen op Zuid-Vietnam met B-52 bommenwerpers — de „instant swimming poolmakers” in het militaire vliegersjargon — worden beperkt. Hoe lang het daarna nog zal duren voordat ze geheel zullen ophouden en ook de andere gevechtshandelingen zullen worden gestaakt: er is niemand die het zeggen kan. Eén ding echter is volledig zeker: de behoefte aan medische zorg en

niet al te zeer te demoraliseren. Het heeft dan ook geen zin ongefundeerd schattingen over het aantal slachtoffers te doen. Maar het loopt zeker in de honderdduizenden. Met hen die dood zijn is het — hoe tragisch ook — afgelopen. Maar met de overlevenden moet van alles gebeuren: slachtoffers van napalm- en fosforbommen moeten worden geholpen met plastische chirurgie; slachtoffers die ledematen hebben verloren dienen

permitteren. Dat is de oorzaak van nieuwe problemen: de verpleegste gaat medicamenten uit de ziekenhuizen stelen en dient patiënt te weinig medicamenten toe zodat de ziekteverwekkers snel immuun worden voor deze geneesmiddelen. De ziekenhuizen in Zuid-Vietnam zijn door de Fransen gebouwd. Het grote ziekenhuis in Hué bijv. dateert uit het begin van deze eeuw. Pogingen nieuwe behandelingen in gang te doen vinden stuiten op

zonken op
vegen
in 192
en met
en daara
moore
Ten
Ten
de
ge-
de bl
en
ben m
A's
kouer
Honte
in 189
om ze bij
de
kouer
op
Nee,
de
radica
tomn
zijn

D
B
G
W
L
B
G

evanuaie zal nog jarenlang in beide delen van Vietnam enorm zijn, in ieder geval zolang de oorlog voortduurt maar ook nog lang daarna.

In Noord-Vietnam is vrijwel ieder ziekenhuis met de grond gelijk gemaakt. Dat betekent dat niet alleen de gebouwen vernietigd zijn maar dat ook de noodzakelijke medische apparatuur voor een groot deel verloren is gegaan. Een Franse arts, net terug van een bezoek uit Noord-Vietnam, vertelde onlangs dat hij een bezoek had gebracht aan een ziekenhuis met 700 bedden waar zelfs geen röntgenapparaat aanwezig was.

Op Noord-Vietnam is een onvoorstelbaar aantal bommen gegooid. Op de provincie Quang Binh, om één voorbeeld te noemen, een provincie met een inwonertal van 700.000 mensen, vielen volgens Noordvietnamese statistieken 48 bommen per inwoner en vier bommen per vierkante meter. Hoeveel slachtoffers deze bombardementen hebben veroorzaakt is niet bekend. De Vietnamezen houden er ongetwijfeld nauwgezet statistieken van bij maar deze worden niet vrij gegeven om de eigen bevolking

800 artsen in het leger

In Zuid-Vietnam, in de gebieden onder bestuur van het Saigon-bevind, kan men nauwelijks van medische zorg spreken. Er zijn 1200 Zuidvietnamese artsen. Daarvan werken er 800 in het regeringsleger, 220 werken voor het ministerie van volksgezondheid, zodat er nog een 175 overblijven voor de bevolking. Die 175 artsen houden zich op in de grote steden en hebben daar een particuliere praktijk. Het platteland kent geen enkele medische verzorging. De minachting van de gemiddelde Zuidvietnamese arts voor de boerenbevolking — enkele, voornamelijk religieus geïnspireerde uitzonderingen daargelaten — is spreekwoordelijk. In de afgelopen jaren zijn er di-

fers van fragmentatiebommen moeten worden geopereerd; enzovoorts, enzovoorts. In Noord-Vietnam is er gelukkig een voortreffelijke organisatie van de volksgezondheid. Direct na 1954 heeft men de gehele bevolking ingeschakeld om de bestrijding van de besmettelijke ziektes ter hand te nemen. Men leerde de bevolking alleen gekookt water te drinken, ieder zijn eigen handdoek te gebruiken (belangrijk om de verspreiding van de veelvoorkomende oogziekte trachoom te voorkomen) en uitwerpselen niet zomaar overal te deponeren. Met het instituut van hulpartsen — mensen die alleen een medische basisopleiding hebben gehad maar toch in staat zijn eenvoudige medische ingrepen, zelfs chirurgische, te verrichten — werd een sterk gedecentraliseerd volksgezondheidsstelsel opgebouwd. Malaria, cholera, pest en tuberculose komen in Noord-Vietnam niet of nauwelijks meer voor. Door de goedfunctionerende gezondheidsdienst — kinderen op de lagere school krijgen al les in eerste hulp — was het Noorden in staat het aantal slachtoffers van de Amerikaanse bombardementen te beperken.

verse voorstellen gedaan om in deze situatie verandering te brengen. Er is voorgesteld net zoals in Noord-Vietnam en in Cambodja, het instituut van hulp-artsen in het leven te roepen. Er is voorgesteld alle artsen tot regeringsambtenaren te maken en alle pas afgestudeerde artsen te verplichten eerst een aantal jaren op het platteland te gaan werken. Al deze voorstellen werden afgewezen. Het gevolg van dit alles is dat verpleegsters de taak van de arts gaan overnemen. Die verpleegsters hebben naast hun taak in het ziekenhuis een particuliere praktijk voor de armen in de steden. Deze patiënten kunnen zich echter geen dure medicamenten

In alle 12000 dorpen een chirurgische doos

In het andere deel van Zuid-Vietnam, het deel dat onder het bestuur van het Bevrijdingsfront staat, probeert men een volksgezondheidsdienst op te bouwen naar het model dat in het Noorden heeft voldaan. Het NBF heeft twee medische scholen die in zes jaar volledig opgeleide artsen afleveren. Daarnaast heeft men hulp-artsen en medische kaders in ieder dorp. In onderaardse operatiekamers opereert men met door fietsdynamo's opgewekt licht. Er zijn inrichtingsprogramma's die zich in sommige gevallen zelfs uitstrekken tot in de „strategische dorpen” van het Saigonbewind. Alicht staat men voor veel grotere problemen dan in het Noorden: ziektes als malaria komen nog in grote mate voor. Ook hier leerde men de bevolking eerst water te koken voor het te drinken. Maar sinds enige tijd trekt ieder kringelje rook onherroepelijk de Amerikaanse bommenwerpers aan zodat men deze methode heeft moeten verlaten en men tot de veel kostbaarder methode van waterontsmettingspillen over is moeten gaan. Vorig jaar, toen na het Tet-offensief grote gebieden van Zuid-Vietnam onder bestuur van het Bevrijdingsfront kwamen werd daarmee de gezondheidsdienst van het NBF met de zorg voor miljoenen in zeer slechte medische omstandigheden — ondervoed, ziek — verkerende mensen belast. Eerste grote doel is in alle 12.000 Zuidvietnamese dorpen althans een chirurgische doos voor eerste hulp te krijgen zodat ter plaatse hulp kan worden geboden. De medische dienst van het NBF heeft te kampen met gebrek aan vrijwel alles. Het enige dat aanwezig is, en dat is doorslaggevend, is toewijding en goede wil. Het klinkt bijna niet geloofwaardig maar de artsen van het Bevrijdingsfront geven regelmatig twee medische tijdschriften uit en houden van tijd tot tijd congressen gewijd aan praktische problemen.

Hulp uit Nederland

Begin dit jaar is opgericht het Medisch Comité Nederland-Vietnam. Een comité bestaande uitsluitend uit medici. Met uitzondering van Spanje en Portugal bestaan dergelijke artsencomités reeds vanaf 1965, of uiterlijk 1967, in alle Westeuropese landen. De oprichting van het Nederlandse comité kwam laat maar juist op een belangrijk moment toen andere Vietnamgroepen die hulp verlenen over hun hoogtepunt heen waren.

Het doel van het comité is in de medische wereld hulp in te zamen voor Noordvietnam en voor de door het Bevrijdingsfront bestuurde gebieden van Zuid-Vietnam. Aan het Saigonbewind wordt geen hulp verleend. Dat is in de eerste plaats een duidelijke politieke keuze: men weigert aanval en aanvallene, Amerikaanse bezetters en hun inheemse collaborateurs en

hun slachtoffers op één lijn te stellen. Daarnaast is de organisatie van de gezondheidszorg in de Saigon-gebieden zodanig dat het vrijwel uitgesloten is dat gegeven hulp de bevolking ook werkelijk bereikt. Behalve het verzamelen van hulp in de vorm van geld en proefmonsters, die de artsen in groten getale door de farmaceutische industrie toegezonden krijgen wil het comité in de medische vakkers aandacht wekken voor de medische situatie in Vietnam. Men heeft zijn gironummer opengesteld voor giften van niet-medici en is bereid bestaande groepen en individuen met technische hulp (selectie, aankoop, verpakking en verzending van medicamenten en medische apparaten) terzijde te staan.

Het bestuur van het comité bestaat uit de Leidse hoogleraar prof. dr. J. H. de Haas (voorzitter), de chirurg N. J. van Rhijn (Prinsesse-laan 6-8, Beverwijk, tel. 02510-23505, secretaris) en de Amsterdamse internist J. A. Groenink (penningmeester). In het aanbevelingscomité hebben een zeventigtal artsen zitting genomen. We noemen: prof. dr. F. J. J. Buijendijk, dr. C. v. Emde Boas, prof. dr. P. Grewel, prof. dr. C. H. Lenshoek, prof. dr. A. Quispel, dr. P. H. Milkowski, B. S. Polak, dr. O. M. de Vaal, prof. dr. M. Frenkel, prof. dr. P. E. Voorhoeve, prof. dr. D. Wiersma en prof. A. G. de Wilde.

Wat voor hulp wordt door dit comité geboden en hoe komt die hulp te bestemdter plaatse?

De behoeften van het Noorden en die van het Zuiden zijn verschillend. In het Noorden is in de meeste primaire behoeften voorzien. Daar zijn voornamelijk ingewikkelder medische apparatuur (beademingsapparaten, elektrocardiografen, draagbare röntgenapparaten, gespecialiseerde chirurgische instrumenten) en specialistische medicamenten nodig. In Bevrijdingsfrontgebieden is ook wel een enkele keer behoefte aan ingewikkelder apparatuur maar de grootste vraag gaat uit naar grote hoeveelheden van medische basisonodigheden. Alles moet er gedaan worden om het leven zelf te redden, dingen als orthopedische kattenaal belang is dat ieder dorp zijn eigen chirurgische doos heeft. Een eerste zending van 50 van zulke dozen (waarde ongeveer 150 gulden per stuk) werd op 14 maart jl. verstuurd. De volgende zending zal bestaan uit 50 kilo kinine (200.000 pillen van 250 milligram) voor de bestrijding van malaria. Bij volgende gelegenheden zullen ook antibiotica worden verstuurd. Het comité houdt medische behulp van werkgroepen van medische studenten inzameling van proefmonsters onder artsen. Onder de tot nu toe binnengekomen monsters bevinden zich vele waardevolle antibiotica. Hulp naar het Bevrijdingsfront gaat maandelijks vanuit Frankrijk per schip naar Cambodja. Daar wordt zij — met toestemming van

boot, een Poolse lijn, naar Halphong. In dringende gevallen wordt eveneens van vliegtuigen gebruik gemaakt. De hulpverlening wordt gecoördineerd door een centrum in Parijs waarin alle Westeuropese medische hulpinstanties samenwerken.

Wat meer over de organisatie van de volksgezondheidszorg in de verschillende delen van Vietnam toil weten en West-Europese hulpverlening vanuit Medische Commissie zie het Vietnam Bulletin, storting van 1,15 op postgiro 1281198 t.n.v. Vietnam Bulletin.

MAAKTIEN VAN DOLLAR...
W. meer over de organisatie van de volksgezondheidszorg in de verschillende delen van Vietnam toil weten en West-Europese hulpverlening vanuit Medische Commissie zie het Vietnam Bulletin, storting van 1,15 op postgiro 1281198 t.n.v. Vietnam Bulletin.

overgangperiode...
ingen te compenseren — een...
niet ongunstige. Na een wat...
de BTW in West-Duitsland...
staan. Dat werkt de neiging...
verminderen. De ervaring...
verworvenheid zomaar weer...
at...
in 1969 met goed 1 percent...
bedrijfsleven blijft niet van zins...
n, dat de belasting de prijs-...
het bedrijfsleven betekenen...
ingen van het Centraal Plan-...
nationaal-inkomsten ten gunste...
belangrijke hervordering van...
toeslagen van vorig jaar, e...

VIETNAM

Overleg in Parijs zit in het slop

Van een correspondent

WASHINGTON, 14 april — De vredesbesprekingen in Parijs tussen de partijen in de Vietnamese oorlog (Saigon, V.S., Hanoi en Vietcong) zitten volkomen in het slop. Dit is voornamelijk te wijten aan de halsstarrige houding van de Noordvietnamezen en de Vietcongafgevaardigden, die geen enkele concessie wensen te doen en die tot nu toe normaal vergaderen onmogelijk maken.

De Noordvietnamezen, die voornamelijk met de Amerikanen praten, putten zich alleen uit in beschuldigingen tegen de politiek van Washington. Ook de Zuidvietnamezen, die met Vietcong-afgevaardigden in het geheim besprekingen voeren, wisten geen enkele vordering te maken.

De hernieuwde aanvallen, die de communisten in het zuiden tegen 35 steden hebben gericht, hebben eveneens de hoop op een snelle vordering van de besprekingen in de grond

Vijftien steden door Vietcong beschoten

Guerrillastrijders van de Vietcong hebben vannacht 15 steden en militaire installaties in Zuid-Vietnam beschoten. Er vielen weinig slachtoffers. Maar bij een veldslag in de provincie Tay Ninh sneuvelden 15 Amerikaanse soldaten en werden 16 anderen gewond.

Op 64 km. ten noordwesten van Saigon, in de jungle die door de Noordvietnamezen en de Vietcong gebruikt wordt voor infiltraties van Cambodja uit, openden Amerikaanse cavalerietroepen zondag het vuur op guerrillastrijders.

Zaterdag beschoot de Vietcong acht Amerikaanse patrouilleboten die op de rivier de Duong Keo in het uiterste zuiden van Zuid-Vietnam opereerden. Eén boot werd tot zinken gebracht, terwijl er twee werden beschadigd.

Intussen heeft een vertegenwoordiger van de Pathet Lao aan Franse functionarissen in Vientiane meegedeeld dat het doden van vijf Fransen donderdag jl. het gevolg was van een misverstand. (Reuter)

Totaal 244 deserteurs VS in Zweden

Een woordvoerder voor de Zweeds-vreemdelingencommissie heeft gezegd dat in zijn land 204 Amerikaanse deserteurs een verblijfsvergunning hebben gekregen, ofwel bijna tweemaal zoveel als wordt opgegeven door het Amerikaanse ministerie van defensie.

Van een totaal van 244 deserteurs die in Zweden om een verblijfsvergunning hebben gevraagd, hebben er tot dusver 204 een gekregen, terwijl 20 het land vermoedelijk hebben verlaten en de aanvraag van de overige 20 nog in behandeling is, aldus de woordvoerder.

Het Amerikaanse ministerie van defensie heeft onlangs verklaard dat 116 Amerikaanse deserteurs zich in Zweden bevinden, van wie slechts 39 om „ideologische” redenen de krijgsdienst hadden verlaten en dat 56 waren gedeserteerd om aan disciplinele bestraffing te ontkomen.

De Zweedse woordvoerder gaf toe dat sommige van de deserteurs slechts om disciplinele redenen zijn gedeserteerd. Hun wordt echter even goed een verblijfsvergunning verleend omdat zij anders de kans lopen naar Vietnam te worden gezonden.

Saigon zal desnoods alleen verder strijden

15 april 69
nel

President Thieu van Zuid-Vietnam heeft woensdag verklaard dat zijn land bereid is de communisten desnoods alleen te bevechten en dat bondgenoten die zich uit de oorlog willen terugtrekken, dat kunnen doen.

De president, die het woord voerde bij een plechtige uitreiking van medailles, zei: „Wanneer de krachten van de vrije wereld Zuid-Vietnam willen blijven helpen zijn zij daartoe welkom, maar als zij zich willen terugtrekken is het Zuidvietnamese volk dit jaar al in staat zijn eigen verantwoordelijkheid te dragen.”

Hij voegde er echter aan toe dat Zuid-Vietnam ook in de toekomst levertanties van wapens, munitie en

geld nodig zou hebben „aangezien het niet in staat is zelf wapens te vervaardigen”. Thieu leverde kritiek op hen die dachten dat de Amerikanen in Vietnam de kastanjes uit het vuur haalden en verklaarde: „In 1968 alleen al verloren de Zuidvietnamese strijdkrachten 34.000 man, terwijl er slechts 16.000 bondgenoten sneuvelen.”

Intussen heeft de woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken gezegd dat de VS gaarne de diplomatieke betrekkingen met Cambodja willen herstellen op een voor beide partijen bevredigende wijze.

Woensdag had het Cambodjaanse staatshoofd, prins Sinahouk, verklaard dat Amerika Cambodja's huidige grenzen had erkend en dat spoedig normale betrekkingen zouden worden hervat met de uitwisseling van zaakgelastigden.

Over het niveau waarop de onderhandelingen over de hervattingen van de betrekkingen zullen worden gevoerd is nog niet gesproken.

De politie van Saigon maakte vandaag bekend dat zij 26 plaatselijke intellectuelen had gearresteerd nadat een communistische cel was opgevoerd. Aan het hoofd hiervan stond een voormalige hoge ambtenaar van het Noordvietnamese ministerie van handel.

Op een voor de televisie uitgezonden persconferentie toonde de politie het gevonden „bewijsmateriaal”: een reeks geweren, kisten met explosieven, handgranaten en boeken waarin handgranaten verborgen konden worden. Gedurende de eerste drie maanden van dit jaar zijn in Saigon zeker 96 personen gearresteerd die verdacht werden van communistische sympathieën.

Op Danang, in het noorden van Zuid-Vietnam, zijn vanochtend vroeg 15 raketten van de Vietcong terechtgekomen; zes mensen werden gedood en 40 gewond. Een Amerikaanse brandstofopslagplaats werd getroffen. (Reuter)

Thieu vecht desnoods alleen

SAIGON, 17 april (Reuter) — President Nguyen Van Thieu heeft bij een plechtige uitreiking van medailles gezegd dat Zuid-Vietnam de communisten desnoods alleen zal bestrijden. Bondgenoten, die zich uit de oorlog willen terug trekken kunnen dat doen.

„Wanneer de krachten van de vrije wereld Zuid-Vietnam willen blijven helpen, zijn zij welkom, maar willen zij zich terugtrekken, dan is het Zuidvietnamese volk dit jaar in staat zijn eigen verantwoordelijkheid te dragen. We zullen echter de bevoorrading met wapens, munitie en geld van de bondgenoten nodig hebben omdat wij zelf niet in staat zijn wapens te vervaardigen”, aldus de president.

„Zuid-Vietnam zal de communisten tot de laatste man bestrijden”, zei president Thieu nog. Hij had kritiek op de mensen die denken dat de Amerikanen de enigen zijn die in Vietnam vechten. „In 1968 alleen hebben de Zuidvietnamese strijdkrachten 34.000 man aan doden verloren terwijl de strijdkrachten van de vrije wereld slechts 16.000 man verloren”, zei hij.

Rogers: Beroep op Hanoi

NEW YORK, 23 april (Reuter) — De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, William Rogers, heeft een beroep op Noord-Vietnam gedaan in te stemmen met een gelijktijdige terugtrekking van de Noordvietnamese en Amerikaanse troepen, als eerste stap naar een vreedzame regeling van het conflict in Vietnam.

De terugtrekking zou in fasen en onder controle moeten gebeuren. Volgens de minister zou dit moeilijke, maar niet onoverwinnelijke problemen opleveren, mits Hanoi oprecht naar vrede streeft.

Rogers sprak op de jaarlijkse lunch van het persbureau Associated Press New York. Hij zei dat Amerika ook wil praten over beëindiging van alle militaire activiteiten in de gedemilitariseerde zone en over de vrijlating van krijgsgevangenen.

Amerikanen gooien 2550 ton bommen in veertien uur

SAIGON, 24 april (AFP) — De Amerikaanse luchtmacht heeft een zware aanval gedaan op troepenconcentraties, opleidingskampen en versterkte stellingen van de Vietcong en de Noordvietnamezen in het gebied om Saigon.

Binnen een straal van honderd kilometer van Saigon werden woensdagavond, woensdagnacht en donderdagmorgen vroeg in een tijdsbestek van nog geen twaalf uur veertien bombardementen uitgevoerd. In totaal lieten de toestellen ruim 2550 ton bommen vallen.

Een Amerikaanse woordvoerder heeft meegedeeld, dat een Amerikaans hefschroefvliegtuig woensdag per ongeluk een eenheid van de Zuidvietnamese burgermilitie in de centrale hooglanden heeft beschoten. Zes Vietnamezen kwamen hierbij om het leven en vijftien verwondingen op.

Cabot Lodge ontevreden over houding van Hanoi

De leider van de Amerikaanse onderhandelingsdelegatie op de Vietnamese vredesbesprekingen in Parijs Cabot Lodge, heeft woensdag op de vijftiende bijeenkomst verklaard dat hem het standpunt van de tegenpartij tot dusverre niet bemoedigend voorkomt.

Het Nationale bevrijdingsfront, de politieke vleugel van de Vietcong had tevoren gezegd bereid te zijn gesprekken met de VS en de regering in Saigon te beginnen op basis van een onvoorwaardelijke terugtrekking van de Amerikaanse troepen.

Er deden hardnekkige geruchten de ronde dat de onderscheidene delegaties overwogen onofficiële gesprekken te voeren teneinde een politieke regeling te treffen tussen Saigon en de Vietcong. Geen van de afgevaardigden wilde echter ronduit verklaren dat dergelijke gesprekken al aan de gang zijn.

De delegatieleider van de Vietcong, Tran Bu Kiem, gaf op de zitting als zijn mening te kennen dat eenzijdige terugtrekking van enkele duizenden Amerikaanse troepen — waar een verstrekking van het Zuidvietnamese

leger tegenover stond — beslist niet als een blijk van goede wil van de kant van de VS kon worden opgevat.

Prins Sihanouk van Cambodja heeft intussen het plan geopperd een conferentie te beleggen van alle bij de toestand in Zuidoost-Azië betrokken landen „om de oorlog tussen de twee ideologieën te beëindigen”. Hij wilde niet als bemiddelaar optreden inzake het Vietnamese geschil aangezien Cambodja volgens hem reeds buiten zijn wil bij de oorlog betrokken is.

Naar uit welingelichte kring in Moskou is vernomen heeft de Sowjetunie een nieuwe luchtverbinding Moskou — Hanoi tot stand gebracht. Deze lijn, die naar verluidt al eind maart is geopend, loopt via het zuiden en vermijdt Chinees grondgebied.

De oude route liep via Peking en Centraal-China. Reizigers uit Rusland en uit pro-Russische landen moesten zich al geruime tijd onaangenaamheden van de kant van de Chinese autoriteiten laten welgevalen. Het oponthoud in Peking duurde soms wel een week. (Røuter-AFP)

Bundeling partijen in Zuid-Vietnam

De Zuidvietnamese senaat heeft maandag met 30 tegen 13 stemmen een wetsontwerp aangenomen dat beoogt het aantal politieke partijen te beperken. Wanneer het voorstel ook door de Nationale vergadering wordt goedgekeurd moeten politieke groeperingen minstens 500 leden tellen en in een zeker aantal plaatsen afdelingen hebben, willen zij worden erkend.

De wet geldt niet voor communistische organisaties, die bij de grondwet verboden zijn. Op het ogenblik bestaan er in Zuid-Vietnam ongeveer 100 partijen; herhaaldelijk reeds heeft president Thieu voor een bundeling ervan gepleit. (Reuter)

Thieu blijft bereid met Front te spreken

President Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam heeft dit weekeinde op een persconferentie in Dalat zijn aanbod tot een rechtstreeks gesprek met het Nationale bevrijdingsfront her-nieuwd.

„Indien het Front inderdaad tot een gesprek op de Parijse conferentie met alle partijen bereid is, moet het zijn woorden door daden laten volgen”, aldus Thieu.

De president reageerde op hetgeen Tran Buu Kiem, de leider van de delegatie van het Front in Parijs, afgelopen woensdag had gezegd. Kiem verklaarde toen dat het Front bereid was gesprekken met „de andere zijde” te beginnen teneinde de conferentie vlotter te doen verlopen.

„Laat hij zijn woorden maar in praktijk brengen”, zei Thieu. „Wij zijn de eersten geweest die dergelijke besprekingen voorstelden.” De president beklemtoonde echter niet te zullen ingaan op het vaststellen van voorwaarden vooraf.

Thieu liet tevens weten dat de gesprekken niet gehouden konden worden op basis van het vijf-punten-programma van het Front. Hierin wordt aangedrongen op beëindiging van de Amerikaanse „agressie” in Vietnam, terugtrekking van alle Amerikaanse en geallieerde troepen, ontmanteling van Amerikaanse bases, regeling van het Vietnamese probleem door de Vietnamezen zonder inmenging van buiten en hereniging van Noord- en Zuid-Vietnam.

Thieu zou ook verklaard hebben dat in augustus van dit jaar een begin kan worden gemaakt met de Amerikaanse terugtrekking. Hoewel een woordvoerder van de president zondag zei dat Thieu geen tijdstip had genoemd, houden verslaggevers vol dat hij wel degelijk de maand augustus genoemd heeft.

Bij de toespraak in Dalat waren ook vice-president Ky, de leider van de delegatie in Parijs Pham Dang Lam en de Amerikaanse ambassadeur Bunker aanwezig.

De bijzondere adviseur van de Noordvietnamese delegatie in Parijs Le Duc Tho, keerde het weekeinde van een langdurig verblijf in Hanoi via Peking en Moskou naar Parijs terug. Waarschijnlijk heeft hij nieuwe instructies van zijn regering meegenomen.

Nieuw initiatief

In Washington hebben goedgelichte kringen zondag verklaard dat president Nixon geen versnelde vermindering van de Amerikaanse troepensterkte in Vietnam overweegt. Hij houdt vast aan zijn eerder gestelde voorwaarden: overeenstemming met Hanoi over een wederzijdse terugtrekking, een duidelijke verbetering van de militaire situatie of een versterking van de gevechtskracht van de Zuidvietnamese strijdkrachten.

Desalniettemin schijnt de president een nieuw initiatief inzake de Vietnamese impasse voor te bereiden.

Amerikaanse militairen stellen een onderzoek in naar de omstandigheden waaronder vorige week maandag boven Cambodja twee helikopters werden neergeschoten. Men wil weten of het afweervuur van Cambodjaans of van Zuidvietnamese grondgebied kwam. In het geheel verloren de Amerikanen de afgelopen twee weken 32 helikopters.

(Reuter-DPA-AFP)

Hevig gevecht bij Cambodja

SAIGON, 6 mei (Reuter) — Volgens een bekendmaking in Saigon hebben Amerikaanse troepen vanmorgen vroeg in een hevig gevecht bij de Cambodjaanse grens zeker honderd Noordvietnamese militairen gedood. Aan Amerikaanse kant vielen negen doden en 59 gewonden. Een vijandelijke strijdmacht van zeshonderd man had een militair kamp ten zuiden van Katoem be-

ACHT DODEN

Dorp beschoten door Vietcong

SAIGON, 7 mei (Reuter) — Vietcong-strijders hebben vannacht het dorp Mo Bia in de Mekongdelta met mortieren beschoten. Acht burgers werden gedood en drie gewond, aldus een bekendmaking in Saigon. Ook elders beschoot de Vietcong bases en steden, naar berichten over meer slachtoffers zijn en niet.

Bij het neerstorten van een Chinook-helikopter zijn in Zuid-Vietnam 35 Zuidvietnamese militairen en twee Amerikaanse bemanningsleden om het leven gekomen. Een even groot aantal inzittenden werd gewond.

Het ongeluk brengt het aantal helischroefvliegtuigen, dat de afgelopen zeventien dagen in Zuid-Vietnam verloren is gegaan, op 35. Op 24 april had een ongeluk met een Chinook-helikopter 24 doden en 49 gewonden tot resultaat.

Nixons

100 ^{7ma Groot} dagen

door LOUIS HEREN

WASHINGTON, 7 mei.
SINDS PRESIDENT Roosevelt in 1933 snel maatregelen moest nemen na zijn ambtsaanvaarding, bestaat in Amerika de mythe van de Honderd dagen. President Kennedy volgde het voorbeeld van Roosevelt met niet al te gelukkige resultaten. Dit laatste verklaart het langzame begin van Nixon. Het tempo is bedachtzaam en bezonken.

De reden, die hiervoor wordt gegeven, is dat de problemen van de natie ingewikkeld zijn en dat het Amerikaanse volk verlangt naar een periode van rust. Vandaar het uitblijven van een represaille voor het neerschieten van een Amerikaans verkenningsvliegtuig door Noord-Korea. En toen de leden van het Congres terugkeerden van hun paasvakantie, berichtten zij dat hun kiezers maar al te zeer bereid zijn Nixon tijd te geven voor een oplossing van de kwestie-Vietnam.

Op de eerste plaats moet, aldus assistenten van de president, het vertrouwen in de regering worden hersteld. Dit vereist het doorvoeren van bescheiden projecten, die verwezenlijkt kunnen en moeten worden. Nixon verleent voorrang aan de vrede, vooral in Vietnam, en het remmen van de inflatie en de misdaad.

Eerlijkheidshalve dient gezegd te worden dat Nixon niet stil heeft gezeten. Sommige van zijn besluiten zijn niet populair, maar zij werden tenminste opgenomen. Tot deze besluiten behoren de ratificatie van het verdrag tegen de spreiding van kernwapens, het bezoek aan Europa, het besluit een anti-raket-systeem te bouwen en de besprekingen van de Grote Vier over het Midden-Oosten.

In Vietnam verminderde Nixon het aantal bombardementen door B52-bommenwerpers en hij zag af van vergelding voor het TET-offensief. Niemand buiten de onmiddellijke omgeving van de president weet wat er gebeurt, maar het is duidelijk dat Vietnam de aandacht van de president voor een groot deel opeist.

In het binnenland omvat de lijst onder meer de begrotingsvoorstellen, handhaving van de tien procent extra belasting, belastinghervorming, eerste hulp voor de door rellen beschadigde steden, het begin van een overheidsreorganisatie, die noodzakelijk is geworden na acht jaren van Democratische regeringen, de reorganisatie van het kiescollege en de posten en een wetsontwerp dat het aftappen van gesprekken tijdens een crimineel onderzoek regelt. Er wordt langzaam gewerkt aan de bezetting van hoge overheidsposities.

Dit alles zou waarschijnlijk genoeg zijn geweest, als het Congres zich niet zo zeer bezorgd maakte over Vietnam

een zeker wantrouwen was blijven bestaan ten aanzien van de persoon van de heer Nixon.

MEN HEEFT Nixon nooit erg bewonderd of vertrouwd. Dat zelfs de Republikeinen tijdens de verkiezingscampagne spraken over een „nieuwe Nixon” wees er op, dat ook zij beseften dat hij niet bijzonder bemind was in zijn vorige incarnatie. Men kan zelfs zeggen dat weinig andere kandidaten voor het presidentschap zoveel afkeer of zelfs verachting wekten. De traditie van de wittebroodsweken, die aan alle presidenten wordt gegund, is juist toereikend gebleken om de kritiek redelijk in toom te houden.

Erkend moet worden dat Nixon buitengewoon veel zelfvertrouwen aan de dag legt. Men kan dit beschouwen als de meest belangrijke ontwikkeling van de eerste maanden. Tijdens zijn persconferenties toonde hij veel bekwaamheid, alsof hij zich lang op zijn nieuwe functie had voorbereid.

Nixon heeft reeds zijn stempel gedrukt op de nieuwe stijl van het Witte Huis voor de volgende vier of acht jaren. Sommigen vinden deze stijl saai, maar enkele van zijn Californische medewerkers beschikken over meer natuurlijke opgewektheid dan de mannen van Kennedy. Bovendien zijn zij aanzienlijk jonger. Desondanks is formaliteit de grondtoon in de bureaus en ontvangstzalen van het Witte Huis.

De president ziet zijn rol niet als voorzitter van een raad van bestuur, maar als president die boven de partijen staat, die weet wat hij wil en hoe hij het moet verwezenlijken. Desondanks krijgt men nog steeds de indruk, dat hij een afkeer heeft van handelend optreden, een afkeer die herinnert aan Eisenhowers eerste jaren.

Nixon erkent dat hij sterk is beïnvloed door de oude generaal, zoals blijkt uit de nationale veiligheidsorganisatie, die in vele opzichten lijkt op de staf van een legerbevelhebber. Verder meent Nixon dat de deelstaten beter hun eigen problemen kunnen oplossen dan Washington, indien zij een aandeel ontvangen uit de federale inkomsten. Hij meent eveneens dat het misschien mogelijk is sommige problemen ter oplossing toe te vertrouwen aan vrijwillige organisaties en instellingen.

DIT ALLES wijst erop dat Nixon een Republikein is van conventionele aard. Wel beseft hij dat er iets gedaan moet worden voor de negers. Hij is zich er scherp van bewust, dat hij weinig kans maakt op herverkiezing als hij in het binnenland niet kalme met vooruitgang kan combineren.

Het land kan niet veel meer „hete zomers” verwerken. Geweld en misdaad moeten beteugeld worden, al was het alleen maar omdat Nixon zijn aanhangers, de blanke middengroepen van de samenleving, te vriend moet houden.

Nixon gelooft dat hij een overeenkomst moet bereiken in Parijs, maar als Hanoi van geen toegeven wil weten, zal hij zijn troepen terugtrekken naarmate de Zuidvietnamezen beter in staat zullen zijn de oorlogstaak van de Amerikanen over te nemen. Hiervoor denkt hij een jaar nodig te hebben. Hij is eveneens vast besloten een reeks overeenkomsten te sluiten met de Russen, welke zouden kunnen leiden tot beperking van strategische wapens en vermindering van de spanning in het Midden-Oosten en elders.

Men kan niets anders doen dan zijn hoop stellen op het eerder genoemde zelfvertrouwen van Nixon en zijn staf. Uit de opinieonderzoeken blijkt dat de meerderheid van de Amerikanen bereid is hem tijd te gunnen. Misschien speelt hij het klaar. Maar de Heer zij deze republiek genadig, indien het getoonde vertrouwen misplaatst blijkt te zijn.

Rode Ster: maoïsten gebruiken voor Hanoi bestemde wapens

Sovjet Unie

Russische artillerie bestemd voor Noord-Vietnam is in China in beslag genomen voor gebruik in de binnenlandse machtsstrijd tussen tegenstanders en aanhangers van partijvoorzitter Mao Tse-toeng. Dit schreef woensdag Rode Ster, het blad van het Russische ministerie van defensie. Over de omvang van het in beslag genomen oorlogstuig werden geen bijzonderheden genoemd, maar volgens Rode Ster zijn het de maoïsten die de artillerie hebben gebruikt.

Volgens het artikel heeft het Chinese leger de controle over het land, en gaat men zo ver met de militarisering dat gewone arbeiders naar het werk marcheren.

De Sowjetunie heeft China er eerder van beschuldigd de Russische hulp aan Vietnam te belemmeren.

Tegelijk met het artikel in het legesblad verschenen ook in andere Russische persorganen woensdag weer felle anti-Chinese stukken. de laatste tijd hadden de Russen zich op dit punt gematigd na hun appel aan de Chinezen om de onderhandelingen over de grensgeschillen te heropenen. Peking heeft nauwelijks op deze oproep gereageerd. (Reuter)

SOVJET - UNIE :

Artillerie voor Vietnam gekaapt door China

MOSKOU, 8 mei (Reuter) — Russische artillerie, bestemd voor Noord-Vietnam, is in China in beslag genomen om te worden gebruikt in de binnenlandse machtsstrijd tussen tegenstanders en aanhangers van partijvoorzitter Mao Tse-toeng. Dit schrijft „Rode Ster”, het blad van het Russische ministerie van defensie. Over het aantal in beslag genomen wapens worden geen bijzonderheden genoemd maar volgens „Rode Ster” waren het Maoïsten, die de artillerie gebruikten.

Volgens het artikel heeft het Chinese leger de controle in het land en gaat men zo ver met de militarisering, dat gewone arbeiders in afdelingen naar het werk marcheren.

VS geïnteresseerd in vredesplan van het Front

Van onze correspondent

PARIJS, 9 mei — Na maanden onderhandelingen zonder de minste vooruitgang over Vietnam heeft het Vietnamese Bevrijdingsfront gisteren een stap vooruit gedaan met een vredesplan bestaande uit tien punten, dat enkele details bevat die een einde van de impasse zouden kunnen aankondigen.

De Amerikaanse reactie was „geïnteresseerd” en zelfs de Zuidvietnamese gedelegeerde verklaarde dat de communistische zijde haar oude eisen had gehandhaafd „op enkele nuances na”.

Het Front blijft inderdaad bij zijn standpunt dat de „huidige klik” in Saigon moet worden vervangen door een coalitieregering, die algemene verkiezingen in Zuid-Vietnam moet uitschrijven. Het stelt nu echter tevens een (internationale) controle voor om te beletten dat „een politiek regime” wordt opgelegd, door welke tendens dan ook.

Voorts is van groot belang dat deze coalitieregering volgens het Front gevormd kan worden nog voordat de Amerikaanse troepen zich hebben teruggetrokken. Wel blijft het Front erbij dat de Amerikanen weg moeten zijn, voor de verkiezingen kunnen plaatsvinden. Verder is het voor de eerste maal dat het Front een verbod voorstelt „van represailles tegen degenen, die met de ene of de andere zijde hebben samengewerkt”.

Het voorstel om de „Vietnamese onderhandelingspartijen” onder elkaar de problemen te laten oplossen van „de Vietnamese strijdkrachten in Zuid-Vietnam” is ook nieuw.

Hiermee wordt impliciet voor de eerste keer toegegeven dat er ook troepen van Hanoi in het zuiden zijn, zo verklaarde gisteren na af-

loop van de zitting de vertegenwoordiger van Saigon.

De Amerikanen en Saigon hadden eerder voorgesteld de militaire problemen te laten regelen tussen Washington en Hanoi en alleen de politieke problemen tussen Vietnamse onder elkaar. Indien deze zaak in handen zou worden gesteld van Hanoi, het Front en de nieuwe coalitieregering die het Front in Saigon wil hebben, zouden de belangen van Hanoi en het Front natuurlijk veel beter behartigd worden. Dit voorstel heeft dus een dubbele bodem.

De andere punten van het programma zijn een herhaling van de stellingen van het Front. Over de nieuwe nuances heeft mevrouw Binh die juist terug was gekeerd in Parijs ongetwijfeld beraadslaagd zowel met het centrale comité van het Front als met Hanoi, dat zich gisteren volledig achter de voorstellen van het Front stelde.

Bestand

Intussen meldt het persbureau Reuter uit Saigon dat president Thieu heeft aangekondigd dat de Zuidvietnamese strijdkrachten op 30 mei een bestand van een dag in acht zullen nemen „ter ere van Boeddha's geboorte”. Gematigde boeddhistische leiders hadden hierop aangedrongen. Vorig jaar werd op de desbetreffende dag geen bestand in acht genomen.

De minister van buitenlandse zaken van Thailand, Thanat Kohman, verklaarde donderdag dat Chinese militaire eenheden zich in het noorden van Laos en Birma hebben genesteld, waar zij sinds enige tijd de feitelijke controle uitoefenen. Voorts is volgens hem de Laotiaanse provincie Samnoea door Noordvietnamezen bezet.

Volgens de Thaise bewindsman zijn deze ontwikkelingen in Zuid-oost-Azië na Pekings steunverklaring aan de zogenoemde nationale bevrijdingsoorlogen een aanwijzing voor de plannen en de methoden van de Aziatische communisten in de toekomst.

Amerika bestudeert plan van Vietcong

Concessies van communisten?

Van een correspondent

PARIS, 9 mei — Een zogenaamd vredesplan van het Zuid-vietnamese Nationale Bevrijdingsfront van de Vietcong heeft de Parijse onderhandelingen, die nu een jaar gaande zijn, in een nieuwe fase gebracht. Het plan wordt op het ogenblik grondig bestudeerd door de delegaties van Amerika en van Zuid-Vietnam naar de Parijse Vietnamconferentie. Volgens sommige waarnemers zou het plan enige

concessies inhouden van het NBF aan de eisen van Washington en Saigon. Maar het plan bevat nog steeds de communistische eis voor eenzijdige terugtrekking van de Amerikaanse troepen uit Vietnam, zonder enige voorafgaande voorwaarde.

De leider van de Amerikaanse delegatie, ambassadeur Henry Cabot Lodge, heeft verklaard dat het principe van wederzijdse terugtrekking van de troepen van Amerika en van Noord-Vietnam door Washington gehandhaafd wordt. Het plan spreekt van een coalitieregering voor Zuid-Vietnam. Het is het eerste belangrijke uitgebreide voorstel van het NBF in de Parijse onderhandelingen.

(AFP) — De voorstellen bevatten de bekende fundamentele punten van het NBF die van Noord-Vietnam, alsmede verscheidene nieuwe elementen, zoals de vorming van een voorlopige coalitieregering, waarin alle richtingen, ook in het buitenland verblijvende Vietnamezen, vertegenwoordigd zijn. Een dergelijke regering zou vrije en democratische algemene verkiezingen moeten organiseren.

Volgens het NBF moet geen der partijen in de overgangperiode tussen herstel van de vrede en vrije verkiezingen haar politieke regime aan het land opleggen. Het NBF stelt verder voor, dat Zuid-Vietnam diplomatieke, economische en culturele betrekkingen met alle landen aanknoopt, ook met de Verenigde Staten, op basis van vreedzame coëxistentie.

Het NBF somt in een aantal punten de taken voor de voorgestelde coalitieregering op zoals:

1. Uitvoering van tevoren ondertekende akkoorden over de terugtrekking van Amerikaanse en andere buitenlandse troepen.
2. Verwezenlijking van een sterke eenheid van diverse politieke, na-

tionale en religieuze stromingen in Zuid-Vietnam.

3. De instelling van democratische vrijheden: vrijheid van meningsuiting, van vergadering, van geloof van demonstratie en van politieke organisatie. Voorts: het vrijlaten van alle politieke gevangenen, het verbieden van represaillemaatregelen tegen hen die met de ene of de andere partij hebben samengewerkt.

Vervolg op pagina 11

Vietcong

Vervolg van pagina 1

4. Het economisch herstel en het verbeteren van de levensomstandigheden der arbeiders.
5. Het organiseren van vrije en democratische algemene verkiezingen in geheel Zuid-Vietnam, teneinde het recht van het Zuidvietnamese volk op zelfbeschikking te realiseren.

Op het terrein van de buitenlandse politiek noemt het NBF-voorstel: een politiek van goede nabuurschap met Cambodja en Laos en „de vestiging van diplomatieke, economische en culturele betrekkingen met alle landen, zonder onderscheid van politiek en sociaal stelsel, de Verenigde Staten inbegrepen, volgens de vijf beginselen van vreedzame co-existentie”.

Hereniging

De kwestie der hereniging van Noord-Vietnam en Zuid-Vietnam aanroerend, zegt het NBF, dat deze dient te worden geregeld „met vreedzame middelen, op basis van besprekingen en akkoorden tussen de twee gebieden, zonder inmenging van buitenaf. In afwachting van deze hereniging zullen de twee gebieden, op basis van wederzijds respect, normale betrekkingen op alle terreinen aanknopen”.

Intussen moeten de autoriteiten van beide gebieden het eens worden over de status van de gedemilitariseerde zone en over de mogelijkheden van het verkeer door deze strook, die in geen enkel opzicht een definitieve politieke of territoriale grens betekent.

De Noordvietnamese delegatieleider, Xuan Thuy, verklaarde vandaag in Parijs, dat zijn regering het voorstel van het Nationale Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam volledig goedkeurt en het zonder voorbehoud steunt.

„Ik verwerp opnieuw het absurde Amerikaanse argument over wederzijdse terugtrekking”, zo verklaarde Xuan Thuy.

Plan van Bevrijdingsfront

10 november 1972

In de vredesonderhandelingen in Parijs over Vietnam is naar het schijnt weer enige beweging gekomen, nu het Bevrijdingsfront een uit tien punten bestaand vredesplan ter tafel heeft gebracht dat door de Amerikanen en — nog belangrijker — door de Zuidvietnamezen niet direct als propagandistisch is afgedaan.

Het Front stelt o.m. een coalitieregering voor die algemene verkiezingen zou moeten uitschrijven in Zuid-Vietnam (dit komt tegemoet aan de Amerikaanse eis dat het Zuidvietnamese volk in vrijheid over zijn eigen toekomst moet kunnen beslissen). Het front is bereid internationale controle te aanvaarden om te beletten dat welke partij dan ook haar wil aan het volk oplegt.

Deze coalitieregering kan volgens het Front al gevormd worden voordat de Amerikanen zich hebben teruggetrokken (tot nog toe was de terugtrekking van de Amerikaanse troepen als prealabele voorwaarde gesteld). Het Front wil nu ook met Saigon over de militaire aspecten — met name de aanwezigheid van Noordvietnamese troepen in Zuid-Vietnam — van een vredesregeling praten; het plan om dit alleen door Washington en Hanoi te laten afhandelen is dus nu gewijzigd.

Dit plan, gekoppeld aan de Amerikaanse weigering om toe te geven aan druk uit Saigon om de oorlogsinspanning weer op te voeren en aan de door Nixon uitgesproken bereidheid in de komende tijd eenzijdig de eenhede terug te trekken, kan duidelijk nieuwe perspectieven openen.

V.S. zien wel wat in plan-Vietcong

Mansfield: „Een goede basis”

WASHINGTON, 10 mei. (AFP) — De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, William Rogers, heeft gisteren gezegd dat het nieuwe vredesplan van het Nationale Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam „enkele onaanvaardbare voorstellen bevat, maar ook elementen die de mogelijkheid tot studie bieden.”

De voorstellen van het bevrijdingsfront werden donderdag op het vredesoverleg in Parijs naar voren gebracht door de NBF-woordvoerder, Tran Bui Kiem. Rogers zei dat het NBF-plan „behoedzaam zal worden onderzocht, in de hoop dat het een serieus antwoord is op de voorstellen van Zuid-Vietnam en de Verenigde Staten”. De minister gaf niet aan welke punten hij onaanvaard-

baar en welke hij de moeite van het bestuderen waard vindt.

Senator Mike Mansfield, de Democratische fractieleider in de Amerikaanse senaat, zei dat het voorstel van het Bevrijdingsfront „een goede basis kan zijn om de impasse in de Parijse vredesconferentie te doorbreken”.

President Nixon heeft de lijst van voorstellen reeds gedetailleerd besproken met zijn belangrijkste adviseur voor veiligheidsaangelegenheden, prof. Henry Kissinger. Verwacht wordt dat hij spoedig de Amerikaanse onderhandelsleider in Parijs, Henry Cabot Lodge, nauwkeurige instructies zal geven.

Tot de belangrijkste punten van het plan van het Bevrijdingsfront behoren de vorming van een coalitieregering in Saigon, het houden van democratische verkiezingen, de vrijlating van alle politieke gevangenen en voorts de reeds bekende eisen, zoals terugtrekking van de Amerikaanse en andere buitenlandse troepen uit Zuid-Vietnam.

De waarnemende leider van de Zuid-vietnamese regeringsdelegatie in Parijs zei gisteren dat, hoewel het NBF-voorstel „enkele punten bevat, die onverenigbaar zijn met ons standpunt”, er ook vele andere zijn, die stof tot discussie kunnen geven. Tot deze laatste behoren die betreffende de gedemilitariseerde zone en de uitwisseling van krijgsgevangenen.

Aanslag op wagen van Nederlandse ambassade in Saigon

SAIGON, 12 mei — (AFP) —

In de Zuidvietnamese hoofdstad Saigon is vrijdagavond een bom geworpen naar een geparkeerde auto van de Nederlandse ambassade die voorzien was van de diplomatieke kentekens. De wagen brandde uit. Van slachtoffer is geen melding gemaakt.

Volgens de politie is de aanslag door twee mannen gepleegd. De Nederlandse ambassade meent dat de aanslag op een vergissing berust. De auto werd gebruikt door een Nederlandse architect de heer Korsman, die belast is met de bouw van een door de regering in De Haag bekostigde kliniek voor lijden aan tuberculose.

Aanvallen Vietcong nemen in aantal toe

In de Zuidvietnamese hoofdstad Saigon zijn vanochtend zeven personen omgekomen en veertien gewond bij drie bomexplosies. Elders in Zuid-Vietnam werden door de Vietcong en Noordvietnamese troepen 88 aanvallen met raketten en mortieren uitgevoerd.

Sinds op 23 februari de guerrillastrijders met hun offensief begonnen, was nog niet een dergelijk hevig gordijnvuur waargenomen. Een Amerikaanse woordvoerder verklaarde desgevraagd dat het niet mogelijk is uit te maken of het gaat om een nieuw offensief.

Vijf dagen geleden nam het aantal aanvallen plotseling sterk toe. Het was toen precies vijftien jaar geleden dat de Vietminh bij Dien Bien Phoe de Fransen vernietigend versloeg.

In een buitenwijk van Saigon bestormde de politie vanochtend een school waarin leden van de Vietcong een mortier hadden opgesteld; het was kennelijk hun bedoeling een politiepost onder vuur te nemen. Een Vietcong-strijder werd bij dit gevecht edood en twee vrouwelijke Vietcongs werden gevangen genomen.

Alle beschikbare politiemannen in Noord-Vietnam zijn thans voor dienst geroepen. Zij staan gereed bij het geringste teken uit te rukken. Op 19 mei zal president Ho Tsji Minh van

Noord-Vietnam 79 jaar worden. Verwacht wordt dat de communisten dan hun gevechtsspanningen nog verder zullen vergroten.

Overigens heerst er voor het eerst sinds ongeveer een jaar geleden de vredesbesprekingen in Parijs begonnen, een zeker optimisme in Saigon. Men gelooft dat nu werkelijk vruchtbare gesprekken zullen gaan beginnen.

Sfeer veranderd

Ook in Parijs is de sfeer op dramatische wijze veranderd sinds de Vietcong zijn nieuwe, uit tien punten bestaande vredesplan aankondigde. De Amerikanen hebben al een levendige belangstelling getoond en de wens uitgesproken dat Saigon bij het onderzoek van het programma de belangrijkste rol zal spelen.

De belangrijkste Zuidvietnamese afgevaardigde bij de Parijse vredesbesprekingen, Pham Dang Lam, verklaarde zondag bereid te zijn over het plan te spreken indien de Vietcong wilde onderhandelen over het uit zes punten bestaande programma van president Thieu. Hierin wordt aangedrongen op vreedzame coëxistentie tussen Noord- en Zuid-Vietnam en op internationale garanties.

Lam, die zaterdag uit Saigon in de Franse hoofdstad terugkeerde, zei dat de belangrijkste hindernis bij de besprekingen het feit was dat „de andere zijde” weigerde te erkennen dat de Zuidvietnamezen een defensieve oorlog voeren.

(Reuter)

Nixon pleegt overleg met generaal Abrams

President Nixon heeft maandag op het Witte Huis overleg gepleegd met enkele hoge militairen en andere adviseurs over de Vietnamese oorlog en vervolgens bekendgemaakt dat hij woensdagavond voor de televisie een toespraak zal houden over de vooruitzichten op vrede. De bijeenkomst werd bijgewoond door de Amerikaanse opperbevelhebber in Vietnam, generaal Creighton Abrams.

Tegelijkertijd vertrok de minister van buitenlandse zaken, Rogers, naar Saigon voor een bespreking met de Zuidvietnamese leiders over de oorlogssituatie en het uit tien punten bestaande plan van de Vietcong voor een politieke regeling.

Abrams, die intussen weer naar Zuid-Vietnam is teruggekeerd, deed Nixon verslag over de militaire verrichtingen en beloofde binnen enkele dagen een volledig rapport te zullen sturen. Zijn komst naar het Witte Huis deed erg denken aan die in oktober, twee dagen voordat president Johnson het bevel gaf de bombardementen op Noord-Vietnam te staken.

Weliswaar zei een woordvoerder van Nixon dat de president in zijn toespraak van woensdagavond niet zal spreken over een mogelijke terugtrekking van de Amerikaanse troepen, maar tijdens de bijeenkomst op het Witte Huis werd toch gesproken over twee van de drie voorwaarden een eenzijdige Amerikaanse deëscalatie van afhankelijk: over de omvang van de activiteit van Noordvietnamezen en Vietcong, alsmede over

de militaire vermogens van de Zuidvietnamese troepen. (De derde voorwaarde voor Amerikaanse terugtrekking is vooruitgang bij de vredesbesprekingen in Parijs.)

Sinds enkele weken wordt van officiële zijde voedsel gegeven aan geruchten over een mogelijke terugtrekking, wellicht met de bedoeling Nixon wat tijdswinst te bezorgen nu het ongeduld over de oorlog weer toeneemt. Ook de toespraak van woensdagavond is waarschijnlijk bedoeld om de Amerikanen kalm te houden, terwijl op de Parijse besprekingen en elders diplomatieke initiatieven worden ontplooid.

Activiteit VN

Intussen bereiden functionarissen van de VN plannen voor om internationaal toezicht uit te oefenen op een terugtrekking van buitenlandse troepen in Vietnam, zo is in goedingelichte kringen in New York vernomen. Maandag verklaarde secretaris-generaal Thant dat de VN een taak zou kunnen vervullen bij de uitvoering van een eventueel akkoord.

De Vietcong maakte in zijn jongste vredesplan geen gewag van de internationale controlecommissie, maar sprak van een internationaal toezicht. Hoewel in het plan niets werd gezegd over toezicht bij verkiezingen, wordt ook met deze mogelijkheid in VN-kringen rekening gehouden.

Aanvallen Vietcong op 159 plaatsen

Morgenavond TV-rede Nixon

69 1400

SAIGON, 13 mei (Reuter, UPI) — Waarnemers houden rekening met de mogelijkheid, dat de Vietcong en de Noordvietnamezen aan het begin staan van een groot zomeroffensief. In de laatste 24 uur is een groot aantal bombardementen met raketten en mortieren uitgevoerd op steden en militaire bases in Zuid-Vietnam. Zeker vijftig burgers kwamen om het leven. Zeven provinciale hoofdsteden, waaronder Saigon, Hué en Danang, werden getroffen. In totaal werden 159 steden en kampen aangevallen.

Een Amerikaanse militaire woordvoerder zei: „Het kan gaan om een voortzetting van het winteroffensief, het kan het begin zijn van een zomeroffensief, of misschien was het gewoon een drukke nacht.” Volgens welingelichte kringen geven de rapporten van de inlichtingendienst echter te kennen, dat de aanvallen heel goed het voorspel van een zomeroffensief kunnen zijn. Men wijst erop dat de beschietingen begonnen vlak voor het bezoek van de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, William Rogers, aan Zuid-Vietnam. Rogers arriveert morgen in Saigon.

Zware infanteriegevechten hadden gisteren plaats in de provincie Tay Ninh, nabij de Cambodjaanse grens. Volgens Amerikaanse opgaven werden daar 210 tegenstanders gedood.

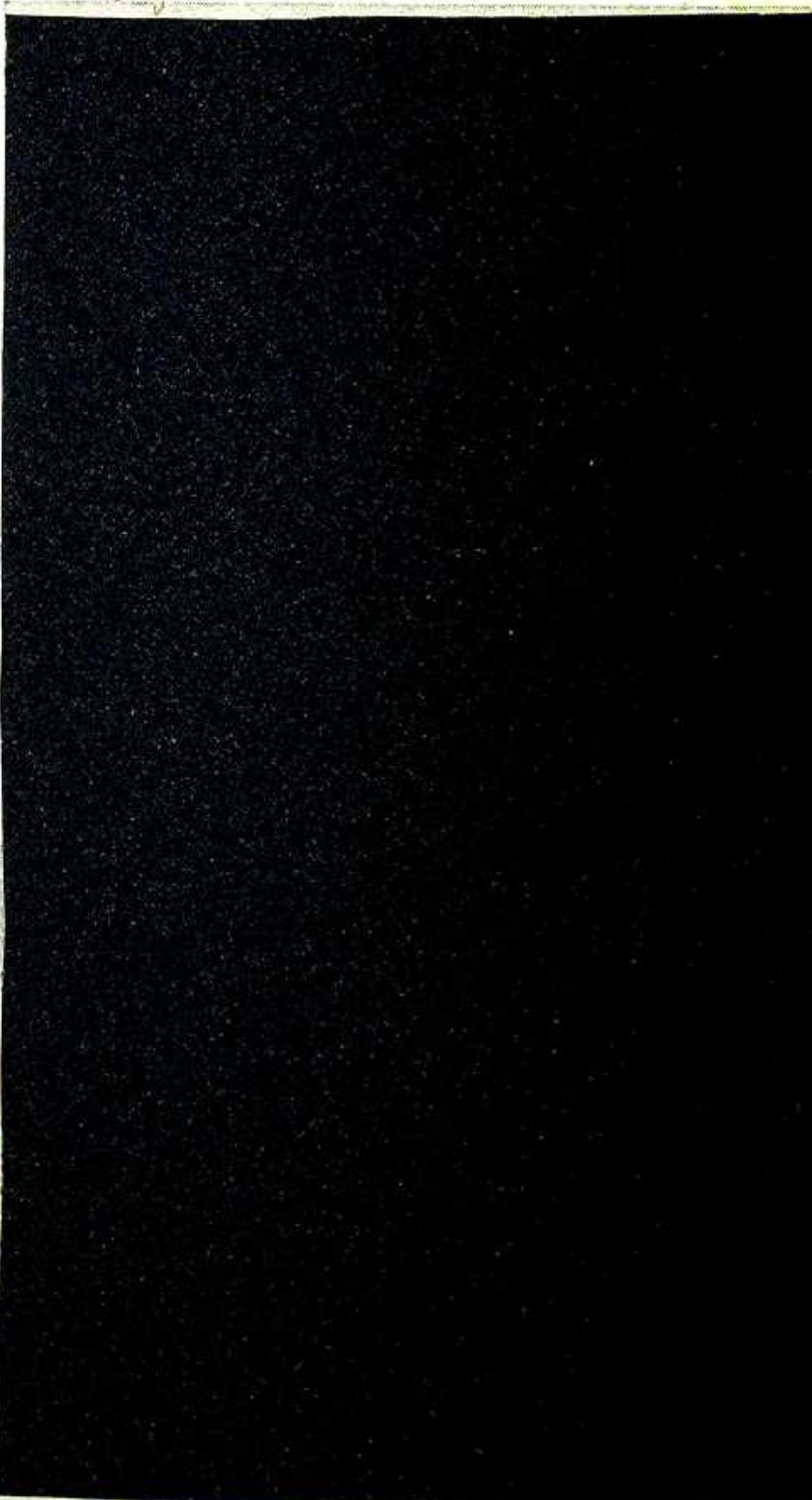
Nixon

President Nixon heeft gisteren de situatie in Vietnam besproken met zijn militaire adviseurs. Aan het overleg werd deelgenomen door de Amerikaanse opperbevelhebber in Zuid-Vietnam, generaal Creighton Abrams, die hiervoor was overgekomen. Na afloop werd bekendgemaakt dat Nixon morgen voor de TV de natie zal toespreken over de vooruitzichten op vrede in Vietnam.

Deze mededeling leidde onmiddellijk tot geruchten dat Nixon een belangrijke doorbraak in het vredesoverleg zou aankondigen en misschien zou bekendmaken, dat de Verenigde Staten een deel van hun troepen zullen terugtrekken. Functionarissen van het Witte Huis haastten zich echter deze geruchten tegen te spreken. Van een doorbraak is geen sprake, zeiden zij, en evenmin van een eenzijdige terugtrekking van Amerikaanse troepen.

Criteria

Amerika, aldus de functionarissen, handhaaft de drie criteria, die Nixon voor de terugtrekking van Amerikaanse troepen heeft opgesteld. Deze criteria zijn: vooruitgang bij het vredesoverleg in Parijs, vermindering in omvang en intensiteit van de vijandelijke acti-

viteiten en het vermogen van de Zuid-vietnamese troepen de plaats van de Amerikanen in te nemen.

Een geheel andere mogelijkheid is nog wederzijdse terugtrekking van Noordvietnamese en Amerikaanse troepen, maar daarvan wil Noord-Vietnam niets weten, zoals onlangs bij het vredesoverleg in Parijs duidelijk is gebleken.

VN

NEW YORK — Bij de Verenigde Naties is men bezig met voorbereidingen om toezicht te houden op een eventuele terugtrekking van buiten-

landse troepen uit Vietnam, zo is in goedingelichte kringen in New York vernomen. Secretaris-generaal Od Thant zei gisteren dat de Verenigde Naties, als de betrokken partijen daarom zouden vragen, een taak kunnen vervullen bij de uitvoering van een eventueel akkoord.

In het licht van de recente ontwikkelingen in Parijs worden nu plannen gemaakt voor een mogelijke rol van de Verenigde Naties. Het feit dat het Zuidvietnamese Nationale Bevrijdingsfront in zijn jongste vredesplan geen gewag maakte van de Internationale Controlecommissie, heeft de deur geopend voor de Verenigde Naties, aldus genoemde kringen.

Onderhandelaar Lodge onverwachts naar VS

President Nixon heeft dinsdag onverwachts Henry Cabot Lodge, de leider van de Amerikaanse onderhandelingsdelegatie in Parijs, naar Washington ontboden en daarmee verwachtingen gewekt dat hij in zijn toespraak van woensdagavond de Vietcong en de Noordvietnamezen nieuwe voorstellen zal doen.

Volgens een woordvoerder van het Witte Huis zal de toespraak „nieuw materiaal” bevatten dat van groot belang is.

De zegsman ontkende echter dat de president terugtrekking van de Amerikaanse troepen in Vietnam of een vredesdoorbraak in Parijs zal aankondigen. Verwacht wordt dat Nixon een beroep doet op de Amerikanen in zijn leiding vertrouwen te hebben en hem meer tijd te geven de Vietnamese oorlog te beëindigen.

De opmerking over het „nieuw materiaal” betekent wellicht dat de president tegenvoorstellen zal doen, als reactie op het uit tien punten bestaande vredesplan dat vorige week in Parijs door de Vietcong werd gelanceerd. Men is in Washington van oordeel dat de communistische voorstellen de moeite van het bezien waard zijn, ofschoon vele punten ervan onaanvaardbaar geacht moeten worden.

In Zuid-Vietnam, waar vandaag de Amerikaanse minister van buiten-

landse zaken Rogers wordt verwacht, heeft de Vietcong woensdagochtend een reeks steden en Amerikaanse posten beschoten. De ernstigste van de gemelde aanvallen werd gedaan op de havenstad Danang, waar 22 personen werden gedood en 21 gewond.

Op de stad Binh Long, gelegen ten noorden van Danang, vielen 28 raketten en werden 5 burgers gedood. De intensiteit van de beschietingen is de laatste twee dagen wat afgenomen zodat men zich nu afvraagt of de aanvallen van afgelopen zondag inderdaad wel de inleiding vormden tot een nieuw grootscheeps offensief.

Na de oorlog

Intussen heeft een groep economen die in 1966 van de regeringen in Saigon en Washington de opdracht kreeg de ontwikkeling van Zuid-Vietnam na de oorlog te bestuderen, berekend dat het land gedurende tien jaar negen miljard gulder zal behoeven om zijn economie te herstellen. Het bedrag staat ongeveer gelijk aan hetgeen door de VS op het ogenblik maandelijks aan de oorlog in Vietnam wordt uitgegeven.

De groep laat zich nogal optimistisch over de mogelijkheden uit aangezien het land beschikt over moderne havens, een gediversificeerde landbouw en een industriële structuur die niet erg geleden heeft van de krijgsverrichtingen. Het land telt voorts een groot aantal geschoolde arbeidskrachten. (Reuter).

Amerikaanse waarnemers hebben verklaard, dat Noord-Vietnam de beperkte bombardementspauze, die president Johnson heeft ingesteld, gebruikt om de bevoorrading van zijn eenheden in het Zuiden op te voeren. Amerikaanse piloten hebben sinds de beperking van de luchtacties 17.000 Noordvietnamese vrachtwagens gesignaleerd, die zich in zuidelijke richting bewegen. Dat zijn er vijfduizend meer dan in de topmaand februari.

De Amerikaanse luchtacties tegen Noord-Vietnam blijven strikt beperkt tot het gebied beneden de twintigste breedtegraad. Maar daar worden de zaken dan ook stevig aangepakt. Sinds 31 maart was het aantal bombardementen, dat de Amerikanen op dit gebied hebben uitgevoerd, groter dan het totale aantal acties in de vier maanden daarvoor in geheel Noord-Vietnam.

In verband met de onveilige situatie in Zuid-Vietnam overtuigt de Westduitse regering al haar ontwikkelings-experts naar huis terug te roepen. De moord op de Westduitse diplomaat Hasso Rüdiger Freiherr von Collenberg heeft in Bonn diepe indruk gemaakt. Het Westduitse hospitaalschip „Helgoland“, dat normaal voor de rede van Dan Nang voor anker ligt, heeft nu een ligplaats buitengaats gekozen.

Onder de nagelaten papieren van haar man heeft Coretta King, weduwe van dominee Martin Luther King, zeven geboden voor Vietnam gevonden:

Gij zult niet:

- geloven in een militaire zege;
- geloven, dat het Vietnamese volk ons graag mag;
- geloven, dat de regering in Saigon de steun van het volk geniet;
- geloven, dat de Vietnamezen de Vietcong als terroristen beschouwen;
- geloven, dat de Amerikaanse opgeven van eigen verliezen en die van de vijand juist zijn;
- geloven, dat de generaals alles het beste weten;
- geloven, dat de wereld achter onze politiek in Vietnam staat.

De verleidelijke James Bond-meisjes, die argeloze mannen verraderlijk in de val lokken, zijn in Vietnam werkelijkheid geworden. De Vietcong maakt sinds kort gebruik van zogenaamde „verleid-en-vermoord“-eenheden, bestaande uit aantrekkelijke Vietnamese schone. Zij hebben het gemunt op de Amerikaanse patrouilles, die bij de grote bases de omgeving verkennen. Vermoed als dorpsmeisjes lokken de rode sirenen de Amerikaanse jongens het oerwoud in, waar zij zonder mededogen worden afgemaakt. Reeds verscheidene Amerikaanse soldaten zijn op deze wijze aan hun eind gekomen.

In München hebben leden van de SDS voor de ingang van de Warnerkerkse socialistische studentenbond geerd zijn, een informatiekanoor in gericht, waar de Amerikaanse soldaten inlichtingen kunnen krijgen over de mogelijkheden van desertie. De studenten is dag en nacht bezet. De studenten bieden de soldaten plechtig het wel land uit te smokkelen. „Op deze wijze hopen wij onze bijdrage te leveren tot de Amerikaanse nederlaag in Vietnam,“ aldus een vingschrift dat in de kazerne werd verspreid.

Vorige week werd voor het eerst sinds drie maanden weer een Noordvietnamese MIG boven het noordoostelijke gebied van de Amerikaanse superterreft is. Het toestel werd vrijwel onmiddellijk nadat het was opgesteigerd Amerikaanse straaljagers nader onderschooten. Het aantal vernietigde MIG's stellen komt hiermee op honderde.

Tot ongenoegen van Moskou

HANOI EN VIETCONG TEGEN PLAN-NIXON

President:

Wederzijds

troepen weg

WASHINGTON/HANOI, 16 mei (AFP, Reuter, UPI) — De reacties van zowel Hanoi als het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront (Vietcong) op het vredesplan van de Amerikaanse president Nixon zijn negatief. Hanoi is teleurgesteld omdat president Nixon niet heeft gereageerd op het voorstel van tien punten van het Bevrijdingsfront, dat „zo'n grote weerklank in de wereld heeft gehad". Ook Moskou heeft zich afwijzend uitgelaten over Nixons plan, maar het is geen geheim, dat de Russen vinden dat de Vietnamese communisten in hun eisen te ver gaan en hierdoor de vredeskansen verkleinen.

In zijn rede, voor radio en televisie, ontpouwde Nixon een uit acht punten bestaand plan voor wederzijdse, geleidelijke terugtrekking van alle buitenlandse troepen uit Zuid-Vietnam. Dit zou gevolgd moeten worden door een bestand onder internationaal toezicht en door vrije en eerlijke verkiezingen. De terugtrekking zou in twaalf maanden moeten worden verwezenlijkt. Voor het uitspreken van zijn rede had Nixon eerst nog geconfereerd met de minister van defensie, Laird, de vice-minister van buitenlandse zaken, Elliot Richardson, vice-president Agnew, adviseur voor veiligheidszaken Kissinger, en delegatieleider naar de Parijse vredesbesprekingen, Cabot Lodge. Het plan van Nixon wordt gesteund door de Zuidvietnamese president Ngoeyen Van Thieu.

Geen positieve reactie van Hanoi op Nixons plan

Het plan van president Nixon tot een wederzijdse terugtrekking in fasen van het grootste deel van de „niet-Zuidvietnamese” troepen uit Zuid-Vietnam gedurende een periode van twaalf maanden onder internationale controle, is door Hanoi, het Nationale bevrijdingsfront en Moskou niet positief ontvangen.

Hanoi had een reactie verwacht op het uit tien punten bestaande programma van het Bevrijdingsfront in plaats van een eigen Amerikaans plan en Moskou herrinnerde eraan dat onvoorwaardelijke terugtrekking van de Amerikaanse troepen een eerste vereiste is.

Naast veel instemmende geluiden in de Verenigde Staten op Nixons rede van woensdag vielen er ook voorzichtiger uitlatingen te beluisteren. Zo

verklaarde Averell Harriman, de voorganger van Lodge als leider van de Amerikaanse onderhandlungsdelegatie in Parijs, dat Washington eenzijdig 50.000 man uit Zuid-Vietnam moest terugtrekken.

Lodge zelf, die dinsdag onverwachts door Nixon naar Washington was geroepen, is donderdagavond in Parijs teruggekeerd. Vandaag brengt hij Nixons nieuwe plan ter sprake op de zeventiende zitting van de Vietnamese vredesbesprekingen.

Na overleg met de president, het kabinet en de Nationale veiligheidsraad te hebben gepleegd verklaarde Lodge te hopen dat er nu vruchtbare onderhandelingen beginnen. Hij wees erop dat „de andere zijde” Nixons plan niet verworpen heeft.

(Reuter)

Concentratie op enkele punten

Van onze correspondent

WASHINGTON, 16 mei — In zijn eerste grote televisierede over Vietnam, waarin Nixon zijn plan bekend maakte tot een wederzijdse terugtrekking in fasen, liet de president weten dat bij zijn voorstellen ook de Noordvietnamese troepen in Laos en Cambodja betrokken moeten worden.

Wanneer eenmaal de buitenlandse troepen in beweging kwamen zouden overblijvende eenheden in Zuid-Vietnam zich op bepaalde punten moeten concentreren zonder gevechtshandelingen en eveneens vertrekken wanneer de laatste Noordvietnamezen waren heengegaan. Het internationale lichaam zou behalve het controleren van de troepenterugtrekking tegelijk lokale militaire bestanden kunnen sluiten en later toezicht houden op de verkiezingen.

Nixon verklaarde dat het geen zin had de oude vermoede retoriek te herhalen en ook werden van tevoren belangrijke nieuwe elementen in zijn rede aangekondigd. Toch kregen hier velen in eerste instantie de indruk dat deze rede ook door president Johnson uitgesproken had kunnen worden en dat Nixon hoogstens de puntjes op de i zette die Johnson al in de laatste maanden van zijn bewind had geplaatst.

Pas bij nadere lezing van de rede bleek dat Nixon enkele kleine knooppunten in het spinnweb van de Parijse onderhandelingen legde.

Doch die finesses gingen voor het grote publiek verloren. Nixons voorstellen worden vandaag door Cabot Lodge, die twee dagen in Washington vertoefde, in andere vorm aan de tegenpartij in Parijs voorgelegd.

Antwoord aan Front

De rede, die ook bedoeld was om het eigen volk te tonen dat hij ernstig naar vrede streeft, diende natuurlijk als antwoord op het door het Bevrijdingsfront vorige week voorgelegde programma van tien punten. Nixon sprak dus niet over eventuele unilaterale Amerikaanse terugtrekking van troepen.

Wel verklaarde hij dat opperbevelhebber Abrams hem maandag rapporteerde dat het ogenblik nadert waarop Zuid-Vietnam bepaalde gevechtsterugtrekking van 50.000 Amerikanen werd al twee maanden geleden afhankelijk gemaakt van voortgang in Parijs, tezamen met vermindering van de gevechten of van stijgende vermogens van de Zuidvietnamezen. Aldus had de president zichzelf vrijgelaten om een dergelijke terugtrekking op ieder gewenst ogenblik uit te doen voeren.

Als elementen voor de Amerikaanse politiek noemde de president onder andere instemming met de neutrale status voor Vietnam, vrije keus door Vietnamezen van hun regering en Washingtons bereidheid ook over de nu gedane voorstellen te onderhandelen.

Door over „niet-Zuidvietnamese” troepen te spreken liet hij Hanoi vrij niet te erkennen dat het troepen heeft in Zuid-Vietnam. Ook kondigde hij Washingtons bereidheid aan deel te nemen aan de interne

politieke onderhandelingen over de Zuidvietnamese politieke toekomst indien dit nodig zou zijn. Oorspronkelijk had men hier deze onderhandeling gereserveerd voor de Zuidvietnamezen onderling.

Slechts eenmaal dreigde de president kort dat versterkte oorlogshandelingen van de vijand in de laatste dagen „niet de manier zijn” om vrede met de Verenigde Staten te verkrijgen.

Opvallend waren de leemten in de rede, die op zichzelf een lijst vormde van onderwerpen voor geheime onderhandeling. Zo wees de president het recente voorstel van de vijand betreffende een interim-coalitie regering in Saigon nog voor de verkiezingen niet af.

Bovendien bevestigde Cabot Lodge gisteren hier voor zijn vertrek naar Parijs enigszins de interpretatie dat Washington niet meer verkiezingen als absolute voorwaarde stelt doch ook genoegen kan nemen met een politiek interim-akkoord van de strijdende partijen.

Zelfs wordt nu niet meer geëist dat overal in Zuid-Vietnam een bestand nodig is voor het vertrek van de troepen. Ten slotte is de hoofdformulering betreffende wederzijdse terugtrekking van troepen gedurende twaalf maanden een concessie vergeleken bij de „formule van Manilla” volgens welke Amerikaanse troepen zouden blijven tot zes maanden nadat de gevechten ophouden.

Aangezien in Nixons rede zowel de oude frases als enkele nieuwe toespelingen voorkwamen is de vraag nu slechts of en op welke passages van de rede de Noordvietnamese onderhandelaars in Parijs believen te reageren.

Acht tegen tien punten

TEGENOVER de tien punten van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront staan nu de acht punten van president Nixon, punten die voor een deel in uiterlijke vorm overeenkomen, voor een ander deel echter van een tegengestelde visie uitgaan en naar uiteenlopende machtsverhoudingen

De punten die over het algemene kader van een Zuidvietnamese politieke regering handelen, lijken niet te veel tegenstellingen te bevatten. Het plan van het front spreekt van een zeer brede coalitieregering na vrije en democratische verkiezingen, terwijl tot dat ogenblik een voorlopige coalitie de macht in handen zal nemen. President Nixon spreekt van volledige deelneming aan het politieke leven door alle elementen die dat zonder geweld of intimidatie willen doen.

Deze laatste bijzin houdt een beperking in, zoals de punten van het front de politieke activiteit beperken tot diegenen die voor de vrede, de onafhankelijkheid en neutraliteit zijn.

De Toestand

De interpretatie kan deze beperkingen sterk kleuren. In feite wordt in beide beperkingen onuitgesproken een politiek stelsel aangeduid.

* * *

KAN HIER het woordgebruik bedoelingen en plannen nog maskeren, over de positie van de Noordvietnamese troepen is de tegenstelling volledig. Nixon betoogt, dat de militaire aftocht (van Amerikaanse en Noordvietnamese troepen) betrekking heeft op troepen van buiten. Hierover kan derhalve onderhandeld worden door Noord-Vietnam en de Ver. Staten.

Hier zien wij een al oudere constructie, die niet alleen het voordeel heeft, dat een scheiding gemaakt wordt tussen Noord-Vietnam en het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront, maar ook dat de politieke zaken een interne Zuidvietnamese kwestie worden, te regelen door het front en Saigon, ook al sluit Nixon medewer-

De Saigon is bereid deze koers te varen. Het heeft op 25 maart al afzonderlijke onderhandelingen aan het front voorgesteld. Men krijgt sterk de indruk, dat het nu de regering van Saigon is die zich als gesprekspartner moet kwalificeren.

Legt men hier de tien punten van het front naast, dan blijkt, dat het front niet spreekt van Noordvietnamese troepen, maar van de Vietnamese troepen in Zuid-Vietnam. De aanwezigheid van Noordvietnamese troepen in Zuid-Vietnam is officieel niet erkend, maar de formulering in het plan van het front is minder bedoeld om de aanwezigheid van deze troepen te maskeren, dan wel om aan te geven, dat de onderscheiding tussen Noord- en Zuidvietnamese troepen evenmin aanvaard wordt als de onderscheiding tussen het Noord- en Zuidvietnamese volk. De demarcatielijn langs de 17de breedtegraad heeft slechts een voorlopig karakter.

Het front wil de kwestie van de Vietnamese strijdkrachten in Zuid-Vietnam geregeld zien door de Vietnamezen onder elkaar, en niet, zoals Nixon, door Hanoi en Washington.

DE POSITIES liggen nog vrij ver uiteen, maar hierbij moet men wel bedenken, dat zowel het front als Nixon met hun punten een positie willen markeren die als uitgangspunt voor onderhandelingen dienen moet, waarbij Nixons voornaamste zorg niet is de handhaving van Amerikaanse belangen in Zuidoost-Azië, maar het vinden van een formule waarbij het Amerikaanse vertrek niet zal leiden tot een bloedbad. Want het in de steek laten van het Zuidvietnamese volk zou niet alleen levens in Zuid-Vietnam in de waagschaal stellen, maar ook het vertrouwen in Amerika en daarmee de hoop op vrede in de wereld, zoals Nixon aangaf.

Een eervolle aftocht zoekt men, die ongetwijfeld mogelijk was, wanneer men het volle vertrouwen kon hebben in de berichten, dat het Zuidvietnamese leger langzamerhand voor zijn taak berekend begint te worden. De tijd nadert, dat Zuidvietnamese rijdkrachten in staat zullen zijn kele gevechtsfronten over te nemen iar nu Amerikanen staan, zo zei xon, die zich baseert op optimistische rapporten van de militaire commandanten. Dit zou dan de eerkeer zijn, dat het militaire optiege gerechtvaardigd zou zijn.

Wederzijdse terugtocht blijft Nixons eis

26 mei 64
UN

(Van onze correspondent)

WASHINGTON — In een televisietoespraak van bijna een half uur heeft president Nixon gisteren voorgesteld een internationale commissie te creëren om toe te zien op de terugtrekking binnen twaalf maanden van alle niet-Zuidvietnamese troepen uit Zuid-Vietnam, en om daarna algemene nationale verkiezingen voor te bereiden voor een nieuwe regering. De mogelijkheid dat deze commissie buiten de faciliteiten van de Verenigde Naties tot stand zou komen, werd door hem opengelaten.

Het was de eerste keer dat de president zich na zijn inauguratie in januari tot het Amerikaanse volk richtte, maar desondanks was zijn toespraak eerder 'n diplomatieke rede die uitgesproken had kunnen worden aan de conferentietafel in Parijs.

De voorstellen van de president lijken op het eerste gezicht weinig nieuws te bieden, maar bevatten bij nauwkeurige bestudering enkele belangrijke afwijkingen van het door president Johnson zonder succes gevolgde beleid.

In de eerste plaats heeft de president duidelijk gemaakt dat Amerika bereid is directe onderhandelingen aan te knopen met het Natio-

nale Bevrijdingsfront en met Hanoi, zolang ook de Zuidvietnamese regering daarbij aanwezig is. Ten 2de schijnt de Amerikaanse regering nu bereid te zijn 'n nieuwe regering in Zuid-Vietnam te accepteren, hetzij door verkiezingen, hetzij door onderhandelingen. En ten derde verschilt de voorgestelde terugtrekking van troepen binnen 'n jaar met 't destijds door president Johnson in Manilla geopperde plan om Amerikaanse troepen binnen 6 maanden terug te trekken, nadat Noord-Vietnam zijn manschappen had teruggetrokken.

Het Witte Huis beschouwt Nixons voorstellen als zeer tegemoetkomend. Nietemin was de toon van de rede opvallend kortaf en onthield de president zich ook niet van een bedekt dreigement, dat wanneer Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen blijven sneuvelen, dit „andere beslissingen” zou beïnvloeden. Wat deze andere beslissingen zouden zijn, werd niet door hem gezegd.

President Nixons voorstellen zijn blijkbaar een reactie op de tien punten die op 8 mei door 't Nationale Bevrijdingsfront in Parijs werden geformuleerd, en wat dat betreft biedt Nixons voorstel minder een te-

gemoetkoming dan wel een aantal mogelijkheden om de onderhandelingen voort te zetten.

De rede van de president vond plaats temidden van andere op Vietnam gerichte activiteiten van het Witte Huis. Enkele dagen geleden werd de bevelhebber van de Amerikaanse strijdkrachten in Vietnam, generaal Creighton Abrams, door de president ontvangen voor een uitzetting van de militaire toestand, vooral met betrekking tot het opheffen van de Zuidvietnamese troepen om de Amerikaanse soldaten te vervangen. Verder werd de leider van de Amerikaanse delegatie uit Parijs, Cabot Lodge, ontboden voor overleg. Vandaag sprak Nixon ook met David Lilienthal, die belast is met een studie van de naoorlogse economische wederopbouw van Vietnam.

Het blijft echter de vraag of de

voorstellen van de president zijn critici hebben gerustgesteld. In het congres zijn de laatste weken steeds meer stemmen te horen geweest van prominente Republikeinse senatoren die weinig heil zien in het Vietnambeleid van Nixon. De eerste reacties op zijn toespraak waren niet negatief, maar zij suggereren ook weer niet dat men onder de indruk was van de voorstellen. Vooral de mogelijkheid dat gedurende de twaalf maanden waarin de troepen teruggetrokken zouden worden, nog meer Amerikaanse soldaten zullen sneuvelen dan de 35.000 die tot dusver in Vietnam werden gedood, zal niet bijdragen tot de kalme afwachtings sfeer die president Nixon kennelijk beoogde te scheppen.

Hanoi afwijzend

Van welingelichte zijde in Hanoi is inmiddels meegedeeld dat de Noordvietnamese leiders een antwoord van president Nixon hadden verwacht op de tien punten van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront die „zo'n grote weerklank in de wereld hebben gehad.”

Maar, zo zei men, president Nixon is in zijn vredesplan niet ingegaan op de twee belangrijkste punten van de door het front voorgestelde globale oplossing, namelijk de volledige en onvoorwaardelijke terugtrekking van de Amerikaanse troepen en die van hun bondgenoten en het recht op volledige zelfbeschikking van het Vietnamese volk.

Nixon had vastgehouden aan de wederzijdse terugtrekking en wat het tweede punt betreft, verkiezingen voorgesteld onder toezicht van een internationaal orgaan terwijl de Amerikaanse troepen nog steeds in Zuid-Vietnam zijn.

PRESIDENT Nixon houdt zijn rede over Vietnam in het Witte Huis.

Hanoi wijst plan van Nixon niet zonder meer af

PARIJS, 17 mei (AFP) — De Noord-vietnamese vertegenwoordiger bij het vredesoverleg in Parijs, Xoean Thoei, heeft in krachtige bewoordingen zijn bezwaren geuit tegen verscheidene aspecten van het uit acht punten bestaande plan van president Nixon voor een regeling van het conflict in Vietnam. In het bijzonder had hij kritiek op de voorgestelde wederzijdse terugtrekking van troepen, maar hij wees het plan als geheel niet categorisch af.

Xoean Thoei betoogde dat Amerika zijn „aanvalsoorlog” voortzet en nog verhevigt. Vervolgens herhaalde hij de Noordvietnamese eis, dat alle Amerikaanse en andere met Zuid-Vietnam verbonden buitenlandse troepen zich onvoorwaardelijk uit Zuid-Vietnam terugtrekken. In dit verband pleitte hij er voor, dat het uit tien punten bestaande plan van het Nationale Bevrijdingsfront als basis voor het verdere overleg wordt gebruikt.

De vertegenwoordiger van dit Front, Tran Buu Kiem, betichtte de Amerikanen er ook van, dat zij geen vrede wensen, maar hun „kolonialistisch regime” in Zuid-Vietnam willen voortzetten. Volgens hem moeten de Zuidvietnamezen na terugtrekking van de Amerikanen en de met hen verbonden troepen, zelf hun binnenlandse aangelegenheden regelen.

De Amerikaan Cabot Lodge verklaarde op zijn beurt dat er over de voorstellen van president Nixon kan worden gepraat. „Wij zijn bereid andere mogelijkheden te bestuderen, die beantwoorden aan onze beginselen. Wij zijn genegen te praten over de programma's van de andere partijen — de vier punten van Hanoi, de tien punten van het Bevrijdingsfront — mits recht wordt gedaan aan de weinige principes die wij als basis hebben gesteld”, aldus Cabot Lodge.

Hij zei ook dat Amerika bereid is akkoord te gaan met elke regering in Saigon, die het resultaat is van een vrije keuze van de Zuidvietnamezen. Hij deed een beroep op het Bevrijdingsfront met de regering in Saigon te gaan praten over een politieke regeling.

In dit verband stelde de Zuidvietnamese vertegenwoordiger Pham Dang Lam voor, bij voorkeur in geheim overleg, vijf van de tien punten van het Bevrijdingsfront te bespreken. Deze punten waren: herstel van de gedemilitariseerde zone, het vrijlaten van gevangenen, de instelling van een internationaal controle-orgaan en een wederzijds terugtrekken van troepen, met inbegrip van de uit Noord-Vietnam afkomstige militairen.

President Nixon heeft met zijn verklaring over Vietnam niet voor een sensatie gezorgd. Hij heeft niet een onmiddellijke terugtrekking van Amerikaanse troepen aangekondigd, maar hij sprak wel over de voorwaarden waaronder in de naaste toekomst aan die terugtrekking begonnen kan worden.

Nixon toont zich bereid tot een buigzame houding in het Vietnamese conflict. Laat hij geen duif zijn, hij is ook geen havik. Hij geeft blijk van het besef dat Amerika de oorlog niet kan winnen. Het Vietnamese vraagstuk kan niet op het slagveld opgelost worden, maar alleen door diplomatiek overleg aan de Parijse conferentietafel of elders.

Vier maanden na zijn inauguratie heeft Nixon nu eindelijk een uitvoerige verklaring afgelegd over het meest brandende vraagstuk waarmee hij geconfronteerd wordt. Er gaapt nog een diepe kloof tussen zijn voorstellen en die welke enige dagen tevoren gedaan werden door het Nationale Bevrijdingsfront van de Vietcong. Voor de Vietcong betekent terugtrekking van buitenlandse troepen eenvoudig eenzijdige terugtrekking van de Amerikaanse troepen. Voor Nixon gaat het om wederzijdse gelijktijdige en geleidelijke terugtrekking van Amerikaanse en Noordvietnamese eenheden. Die operatie zou grotendeels binnen een jaar voltooid moeten zijn en een internationaal orgaan van toezicht zou de wederzijdse ontruiming moeten controleren.

De nieuwe soepelheid van Washington zou kunnen blijken uit de bereidheid om „informele overeenstemming” te aanvaarden, in plaats van een formeel vredesakkoord, terwijl de Amerikanen ook bereid zijn over iedere voorgestelde oplossing te praten. Nixon houdt vast aan het beginsel van zelfbeschikking voor het Zuidvietnamese volk, maar hij hoopt dat de Zuidvietnamese strijdkrachten nu spoedig de taak van de Amerikanen aan het front kunnen overnemen.

Hanoi en het Bevrijdingsfront van de Vietcong hebben in eerste instantie negatief gereageerd. De Noordvietnamese delegatieleider in de Parijse onderhandelingen heeft gisteren Nixons voorstellen „absurd” genoemd. Maar de Amerikaanse delegatie laat zich niet uit het veld slaan door deze ontmoedigende repliek. Van Amerikaanse zijde sluit men de mogelijkheid niet uit dat er zinnig onderhandeld kan worden over het plan van Nixon en dat van de Vietcong.

Tekenen van wrijving tussen Saigon en VS

De verklaring die de Zuid-vietnamese president Thieu zaterdag aflegde over de dringende noodzaak van een ontmoeting tussen hem en president Nixon, is door velen gezien als een teken van Saigons misnoegen over de jongste Amerikaanse vredesvoorstellen.

En ofschoon de Amerikaanse minister van defensie, Laird, zondagavond zei dat hij niet geloofde dat Thiëus verzoek betekende dat er geschillen waren tussen Washington en Saigon, maakten andere autoriteiten in de Amerikaanse hoofdstad toch een wat verslagen indruk.

Met name Thiëus opmerking dat op de door hem gevraagde samenkomst „een gemeenschappelijke politiek” moest worden uitgewerkt, werd hoog opgenomen, aangezien hiermee gesuggereerd werd dat inzake de onderhandelingen met Hanoi en de Vietcong een dergelijke politiek nog niet gevormd was.

Drie dagen eerder nog had het Witte Huis gezegd dat Thieu het eens was met het vredesplan dat Nixon woensdag voor de televisie bekendmaakte.

Diplomatieke waarnemers hadden de indruk dat een mogelijk punt van wrijving tussen de bondgenoten Nixons oproep tot verkiezingen was. Deze zouden gehouden moeten worden zo spoedig mogelijk nadat een

internationaal lichaam was ingesteld en de werkzaamheden waren begonnen. Geruchten gaan dat de Zuidvietnamezen erop aandringen dat verkiezingen waaraan ook het Nationale bevrijdingsfront deelneemt, niet gehouden zullen worden vóór 1971 (wanneer de ambtstermijn van president Thieu afloopt).

Rogers naar Bangkok

De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Rogers, sloot maandagochtend zijn vierdaagse bezoek aan Zuid-Vietnam af. Voor zijn vertrek naar Bangkok, waar hij een conferentie van de Zuidoostaziatische Verdragsorganisatie zal bijwonen, verklaarde de minister dat het Zuid-vietnamese leger thans zo sterk is geworden dat ieder moment buitenlandse troepen kunnen worden teruggetrokken.

Intussen hebben Amerikaanse militairen zondag bij de Laotiaanse grens 125 Noordvietnamezen gedood. Aan Amerikaanse zijde bedroegen de verliezen volgens een woordvoerder 12 doden en 79 gewonden. Het gevecht ontstond tijdens een poging van de Amerikanen de Noordvietnamese infiltratieroutes uit Laos naar de Zuid-vietnamese provincie Thoa Thien af te sluiten.

Zuid-Vietnam protesteerde vandaag bij de Internationale controlecommissie tegen het feit dat eenheden van Noord-Vietnam en de Vietcong ter ere van president Ho Minh, die vandaag 79 jaar werd, hun terroristische activiteiten hebben uitgebreid. (Reuter-AFP)

Nixon wil Thieu overhalen tot soepeler houding

WASHINGTON, 20 mei (Reuter, UPI) — President Nixon zal binnenkort op Midway Island in de Stille Oceaan een ontmoeting hebben met president Nguyen Van Thieu om te pogen meer schot te brengen in de vredesonderhandelingen in Parijs. Nixon wil proberen Thieu er toe te bewegen een „geconsolideerd” standpunt in te nemen bij de besprekingen, vooral ten aanzien van de terugtrekking van de buitenlandse troepen in Vietnam.

Volgens de Amerikaanse minister van defensie, Melvin Laird, zijn er duidelijke bewijzen dat Noord-Vietnam Amerikaanse krijgsgevangenen slecht behandelt. Hij deed een beroep op de autoriteiten in Hanoi, alle gevangenen vrij te laten en de bepalingen van de Conventie van Genève in acht te nemen. Volgens het Pentagon staan 336 Amerikaanse militairen te boek als krijgsgevangenen en worden er 967 vermist. Bijna 800 van deze 1.303 militairen werden boven Noord-Vietnam neergeschoten. Ruim 200 Amerikaanse militairen zijn al drie en half jaar geleden verdwenen.

Een woordvoerder van het Pentagon zei, dat de Amerikanen geen Vietcongliden of Noordvietnamezen gevangen houden. In de Conventie van Genève wordt bepaald, dat de namen van krijgsgevangenen moeten worden bekend gemaakt, zieke en gewonde ge-

vangenen onverwijd worden vrijgelaten, alle gevangenen goed worden behandeld, met de mogelijkheid van een onpartijdige controle, en dat de gevangenen regelmatig post mogen ontvangen.

De Zuidvietnamese regering heeft vandaag opnieuw drie dagbladen een tijdelijk verschijningsverbod opgelegd. Een der bladen had gesuggereerd dat president Nixon een geheime overeenkomst met de communisten had gesloten over neutraliteit voor Zuid-Vietnam. Sinds de censuur bijna een jaar geleden werd afgeschaft is aan dertig dagbladen een tijdelijk verschijningsverbod opgelegd, in de meeste gevallen voor slechts enkele dagen.

In een bioscoop in Toey Hoa, hoofdplaats van de Zuidvietnamese provincie Phoe Yen, is gisteravond een bom ontploft, waardoor vijf bezoekers werden gedood en 24 gewond. De meeste gewonden zijn er slecht aan toe. De zaal was op het ogenblik van de ontploffing vol mensen. De aanslag wordt aan de Vietcong toegeschreven. In An Hoa, veertig kilometer van Danang, gooiden Vietcongstrijders vier bommen in een ziekenhuis dat door West-Duitsers wordt beheerd. Een burger werd gedood en dertien mensen werden gewond. Drie gebouwen werden zwaar beschadigd. In een nabijgelegen dorp werden zeven burgers gewond door bomaanslagen. In een voorstad van Saigon werden vier burgers door mortiergranaten van de Vietcong gewond.

Twee Zuidvietnamese onderhandelaars

een dag in Den Haag

Van een onzer redacteuren

De plaatsvervangend leider van de Zuidvietnamese onderhandelingsdelegatie in Parijs, Nguyen Xuan Phong, heeft dinsdag in Den Haag een persconferentie gehouden en bij deze gelegenheid verklaard dat zijn regering wil onderhandelen over vrede zonder dat de ene partij de ander zijn wil oplegt. Phong, die tezamen met kolonel Nguyen Huy Loi — militair adviseur van de delegatie — een bezoek van een dag aan Nederland bracht, merkte voorts op dat zijn delegatie tijdens de koffiepauzes bij de Parijse onderhandelingen geen contact met „de andere zijde” heeft.

De delegatieleden hebben ons land bezocht op uitnodiging van de Commissie voor buitenlandse zaken van de Tweede Kamer. Met deze Commissie hadden zij naar hun zeggen een zeer aangenaam en interessant debat gehad.

Nixon gaat met marionetten confereren

In Washington is bekendgemaakt, dat president Nixon 8 juni op het eiland Midway een ontmoeting zal hebben met de marionettenpresident van Zuid-Vietnam, Van Thieu. Nixon wordt vergezeld door de ministers van oorlog en van buitenlandse zaken Laird en Rogers. Het gesprek zou een dag duren en gaan over de besprekingen in Parijs.

In de Verenigde Staten wordt inmiddels van steeds meer kanten kritiek geuit op Nixons Vietnambeleid, dat geen uitzicht biedt op een snelle beëindiging van het conflict. Volgens sommige berichten zou Nixon besloten hebben om het schema van een beperkt vertrek van Amerikaanse troepen opnieuw twee maanden uit te stellen.

De Amerikaanse legerleiding in Saigon zet inmiddels zijn operaties tegen de bevrijde gebieden van Zuid-Vietnam voort.

Senator E. Kennedy heeft scherpe kritiek op Nixon geuit naar aanleiding van de gevechten bij de „Hamburger heuvel“, nabij de Laotiaanse grens. Hij noemde dergelijke operaties zinloos en onverantwoordelijk en meende, dat zij slechts op touw worden gezet uit een soort van misplaatste „Amerikaanse militaire trots“. Kennedy zei, dat Nixon in Zuid-Vietnam in wezen de aanvalsstrategie van Johnson voortzet. Er zouden echter nieuwe instructies aan de commandanten gegeven moeten worden, aldus Kennedy.

Coalitieregering

De leider van de Noordvietnamese delegatie op de Parijse besprekingen, Xuan Thuy, heeft gisteren voor Britse en Amerikaanse journalisten gesproken over het voorstel van het Nationale Bevrijdingsfront en over de rede van Nixon. Xuan Thuy zei, dat de bevolking van Zuid-Vietnam het Nationale Bevrijdingsfront nooit zullen instemmen met verkiezingen, die door het marionettenbewind van Saigon zouden worden georganiseerd. Nixon had in zijn rede over verkiezingen gesproken, maar belangrijk is de vraag wie deze zou organiseren, aldus Xuan Thuy. Hij herinnerde eraan, dat het Bevrijdingsfront de vorming van een coalitieregering had voorgesteld, die zich met de voorbereiding van verkiezingen zou kunnen bezig houden. Voorwaarde was echter het vertrek van de agressietroepen.

Accentverschuiving in Vier

Vooraf na de ophef die tevoren was gemaakt viel president Nixon Vietnamrede nogal tegen: wat hij zei had nagenoeg zo ook uit de mond van zijn voorganger Johnson kunnen klinken. En de hoop was toch dat Nixon althans inzake Vietnam een nieuwe koers zou uitstippelen. Maar wat hij aan voorstellen ten berde bracht was in grote lijnen toch wat nu al jaren aan de Noordvietnamezen en de Vietcong wordt voorgesteld en even regelmatig door hen afgewezen.

De enige hoop die men zowel uit de rede van Nixon als van het daaraan voorafgegangene vredesvoorstel van de andere partij kan trekken is dat ze beide kennelijk ervan zijn doordrongen dat het militaire aspect van de zaak naar het tweede plan is gedrongen en dat het voornamelijk een politieke kwestie is. Waarbij vooral aan de orde moet komen hoe in Zuid-Vietnam een regeling kan worden gevormd voor een overgangstijd. Niet dat Nixon zelf op dit punt zoveel te zeggen had, maar wel is onmiskenbaar dat Amerika de regering in Saigon danig in deze richting gaat duwen.

Pressie op Hanoi

President Thieu en anderen hebben al enige malen te kennen gegeven dat ze iets voelen voor deelneming van de F.L.N. aan de regering, of althans voor een tweepartijenbewind van zowel hun eigen tot een grote partij te reorganiseren groeperingen als die van wat steeds minder „de rebellen” wordt genoemd.

Wanneer Nixon verhoud dreigt dat de huidige vredeswil bij de Amerikanen wel eens in zijn tegendeel kon omslaan, dan is dat onmiskenbaar bedoeld als een pressie op Hanoi om niet al te lang te remmen en ermee akkoord te gaan dat na de politieke oplossing de militaire niet lang meer kan uitblijven. Niet dat de zaken dan opeens allemaal doodeenvoudig worden. Met name het probleem hoe gegarandeerd kan worden dat nageleefd wordt wat eventueel aan de Parijse onderhandelingstafel wordt bereikt is waarschijnlijk al voldoende voor ettelijke maanden besprekingen.

Er zullen waarnemers moeten komen, maar alleen een handjevol

dat verder geen macht heeft, of een internationale macht van de V.N.? Het zijn zaken die althans nu aan de horizon opdoemen, nadat lange tijd van weerszijden alleen maar zaken ten berde zijn gebracht waarvan men tevoren wist dat de andere partij er nimmer mee akkoord zou kunnen gaan.

Thieu: vijand wordt zwakker

President Thieu van Zuid-Vietnam heeft vandaag verklaard optimistisch te zijn over de kans op vrede in Vietnam, aangezien Zuid-Vietnam superieur aan de communisten is geworden. In een toespraak tot kadetten van de Zuidkoreaanse militaire academie te Seoel zei Thieu, die een vierdaags bezoek aan Zuid-Korea brengt, dat Zuid-Vietnam de communisten schrikbarende verliezen had toegebracht.

Deze verliezen zouden de vijand op den duur te veel worden. „Gezien onze vorderingen en onze kracht tegenover de zwakker wordende vijand zijn wij optimistisch over de kans op vrede”, aldus Thieu.

troepen Amerikaanse stellingen op de Hamburgerheuvel met mortieren beschoten; er zouden geen doden zijn gevallen. Van officiële Amerikaanse zijde is verklaard dat geruchten als zouden de Amerikaanse troepen zich van de heuvel terugtrekken ongegrond zijn.

De Hamburgerheuvel werd acht dagen geleden door de Amerikanen veroverd; hij is gelegen op drie kilometer van de Laotiaanse grens. De aanval was door senator Edward Kennedy zinloos en onverantwoordelijk genoemd.

Cambodja beschuldigde dinsdag de Amerikaanse en Zuidvietnamese luchtmacht ervan dat deze uitgestrekte rubberplantages heeft vernield door ze met chemische ontbladeringsmiddelen te bespuiten. De beschuldiging is vervat in een brief aan de voorzitter van de Veiligheidsraad. (Reuter)

Tegen Verblifa, de BTW en
de Amerikanen in Vietnam

Zeshonderd vrouwen in protestmars door Deventer

Van onze correspondent

DEVENTER, 30 mei — De directie van Thomassen en Drijver-Verblifa te Deventer heeft gisteren een gesprek gehad met een deputatie van de Nederlandse Vrouwen Beweging, die protest aantekende tegen de sluiting van de fabrieken in Krommenie, Utrecht en Dordrecht. De directie handhaafde het bekende standpunt, maar betreurde het dat in Krommenie nog niet een zodanige rust is teruggekeerd, dat een zinvol gesprek met alle betrokkenen over een aanvaardbare oplossing mogelijk is.

De dames lieten een schrijven achter, waarin tegen de sluiting van de rendabele bedrijven en de daaruit volgende bedreiging van de werkgelegenheid in de betrokken plaatsen werd geprotesteerd. Men noemde de tijd van de slavernij, waarin de meester zijn slaven naar willekeur naar elders kon overplaatsen, voorbij. Niet alleen de meerdere winst van aandeelhouders mag bepalend zijn voor het beleid.

Ongeveer 650 dames, voornamelijk uit de Zaanstreek, Groningen en Friesland, waren naar Deventer gekomen voor een door de Nederlandse Vrouwen Beweging georganiseerde stertocht. Zij demonstreerden in de straten van Deventer voor gelijkberechtigtheid met de mannen, meer loon, meer pensioen en tegen de prijsverhoging, de BTW, het verblijf van de Amerikanen in Vietnam, enzovoorts.

In de Buitensociëteit te Deventer vond een bijeenkomst plaats waarin twee leden van de delegatie van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront, de dames Nguyen Thi Chon en Nguyen Ngoc Dung uitbundig werden begroet.

De voorzitter van de NVE, mevrouw H. de Vos-Krul, meende dat de Nederlandse regering mede door de vrouwen, moet worden gedwongen tot het afzien van het volgen van de Amerikaanse politiek. De BTW en de prijsstijgingen, gepaard aan minimum loonstijgingen, noemde zij een roofoverval, waarvan de daders buitenschot blijven.

Cabot Lodge oefent pressie uit op Saigon

Voor het eerst gedurende de afgelopen weken heeft de Amerikaanse delegatieleider in Parijs, Cabot Lodge, verklaard dat de Zuidvietnamese regering zich akkoord moet verklaren met iedere politieke regeling die bereikt wordt. Lodge deed deze uitspraak donderdag, op de wekelijkse zitting van de Vietnamese vredesbesprekingen.

Hij voegde er echter aan toe dat Amerika slechts een regering in Vietnam kan aanvaarden die het resultaat is „van de vrije keuze van het Zuidvietnamese volk zelf”.

De onderhandelaars schermutselden wat over de essentiële kwesties — terugtrekking van de troepen en een politieke regeling — zonder dat er enige vooruitgang werd gemaakt.

Voordat Lodge zijn verklaring had gedaan oefende de Zuidvietnamese afgevaardigde, Pham Dang Lam, heftige kritiek op de eis van de Vietcong dat er een tussentijdse coalitieregering moet worden gevormd.

Ook president Thieu heeft vandaag het denkbeeld van een coalitieregering na herstel van de vrede of ter voorbereiding van verkiezingen beslist van de hand gewezen. Op een persconferentie in de Zuidkoreaanse hoofdstad Seoel zei hij in antwoord op een vraag hierover: „Laat mij kort zijn en met één woord antwoorden: nooit. Bent u tevreden?”

Thieu zal op 8 juni een gesprek hebben met president Nixon op Midway, een troosteloze atol in de Stille Oceaan halverwege tussen Californië en Japan. Waarnemers zien in dit gesprek de neteligste kwestie die Nixon tot dusverre te behandelen heeft gehad.

De samenkomst zal van beslissende betekenis zijn voor de Parijse vredesbesprekingen en zal de „nauwe be-

trekkingen met Saigon” op de proef stellen waar Nixon naar verwees tijdens zijn toespraak op 14 mei.

Intussen heeft de Vietcong 13 aanvallen gedaan sinds het begin van het communistische 48-urig bestand ter gelegenheid van Boeddha's geboortedag. Niettemin is er sprake van een rust op de slagvelden. Het bestand ging woensdagavond om elf uur in.

Donderdagavond werd het 24-urig bestand van de Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen van kracht. Kort tevoren bestookten Amerikaanse bommenwerpers de posities van de communisten bij de Cambodjaanse grens. (Reuter)

Vrouwen betogen tegen Vietnam, Verblifa en b.t.w.

Ruim zeshonderd vrouwen hebben gisteren in Deventer gedemonstreerd tegen de sluiting van de fabrieken van Thomassen en Drijver-Verblifa, vóór het vertrek van de Amerikanen uit Vietnam, tegen de b.t.w. en de prijsverhogingen en voor een loonsverhoging en verhoging van pensioenen. Een deputatie had een gesprek met de directie van Thomassen en Drijver-Verblifa en bood een brief aan, waarin geprotesteerd wordt tegen de sluiting van renderende bedrijven.

In de buitensociëteit werden de dames Nguien Thi Chon en Nguien Nhoc Dung, leden van de delegatie van het bevrijdingsfront uit Zuid-Vietnam in Parijs, ovationeel door de aanwezigen begroet als de eerste vertegenwoordigsters van hun volk, die een bijeenkomst in Nederland bijwonen.

De vrouwen, voor het merendeel afkomstig uit Friesland, Groningen, de grotere plaatsen in de randstad en de Zaanstreek, waren in Deventer in verband met een stertocht, georganiseerd door de Nederlandse vrouwenbeweging.

Huisvrouwen in Deventer hebben een protesttocht gehouden tegen de hoge prijzen.

Kennedy waarschuwt president Zuid-Vietnam

AMHERST (Reuter) — De Amerikaanse senator Edward Kennedy heeft president Thieu van Zuid-Vietnam gewaarschuwd, vredesconcessies te doen, wil hij niet aan zijn lot worden overgelaten.

'Wij hebben niet in de hitte en de modder gevochten om één of twee mensen in het presidentieële paleis in Saigon te houden', zei Kennedy zaterdag in een toespraak aan de universiteit van Massachusetts.

Saigon geteisterd door bomaanslagen

Bij een zestal bomaanslagen in de Zuidvietnamese hoofdstad Saigon zijn vandaag drie personen gedood en zes anderen gewond. De ernstigste explosie vond plaats bij een bioscoop in de voorstad Gia Dinh. Een oude man en een kind kwamen daar om het leven.

Men neemt aan dat de Vietcong voor deze aanslagen verantwoordelijk is. Het is de zwaarste golf van terreurdaden in Saigon sinds een maand.

Edward Kennedy

oefent kritiek op Thieu

De Democratische senator Edward Kennedy, die zich steeds duidelijker uitspreekt over de Vietnamese oorlog, heeft zaterdag kritiek geleverd op president Thieu van Zuid-Vietnam en hem gewaarschuwd dat hij bij de vredesonderhandelingen concessies moet doen, wil hij niet aan zijn lot worden overgelaten.

Waarnemers menen dat de senator hiermee Nixons positie tegenover Thieu en tegenover de Amerikaanse Vietnamcritici versterkt heeft.

Kennedy, die een toespraak hield aan de universiteit van Massachusetts, zei: „Wij hebben niet enkel en alleen in hitte en modder gevochten om een of twee mensen in het presidentiële paleis te Saigon te houden. En we hebben geen talloze miljarden uitgegeven om een regering te steunen die haar tegenstanders gevangen zet, kranten verbiedt en zichzelf door onderdrukking sterker probeert te maken.”

Deze uitgesproken taal, afkomstig van een man die algemeen wordt beschouwd als de voornaamste Democratische gegadigde voor het presidentschap in 1972, schijnt te bevestigen wat het Witte Huis tot dusverre heeft ontkend: dat er nog

steeds geschillen zijn tussen Nixon en Thieu.

Tijdens zijn officiële bezoeken aan Zuid-Korea en Formosa (waar hij afgelopen zaterdag arriveerde) heeft de laatste onderstreept dat hij nooit akkoord zal kunnen gaan met een coalitieregering. Voorts verklaarde hij zich een tegenstander van zelfs een gedeeltelijke Amerikaanse terugtrekking.

Beide stappen werden door Nixon op 14 mei voorgesteld toen hij in een voor de televisie uitgezonden rede zijn uit acht punten bestaande vredesplan ontvouwde.

Aanstaande zondag houden Nixon en Thieu besprekingen op het eiland Midway in de Stille Oceaan.

De Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen hebben zaterdag de operaties tegen de guerrillastrijders hervat, nadat het 24-urig bestand ter gelegenheid van Boeddha's geboortedag was afgelopen. (Een uur later verstreek ook het 48-urig bestand van de Vietcong.)

Eén Amerikaan, sergeant Kenneth Gregory, zal de 2513de viering van Boeddha's geboorte nog lang heugen. Een Amerikaanse helikopter pikte hem op uit de jungle waar hij tevoren uit 'e gevangenschap van de Vietcong was ontsnapt.

Bij de eerste Vietcong-aanval op Saigon in drie weken werden vanochtend twee personen gedood en 25 gewond. Ook elders in Zuid-Vietnam werden enkele raketaanvallen gemeld. (Reuter)

„GEVAARLIJK” EN „SCHADELIJK”

Fulbright lanceert aanva op Nixon

Wittebroodsweken president zijn voorbij

Van een correspondent

WASHINGTON, 5 juni (AFP, Reuter) — Senator J. William Fulbright, de belangrijkste criticus van de Amerikaanse buitenlandse politiek onder president Johnson, heeft thans ook de strijd aangeboden met president Nixon. Na de inauguratie van de nieuwe president werd van beide zijden een tijdelijke „wapenstilstand” in acht genomen, in de Amerikaanse pers ook wel „honeymoon” genoemd. Thans echter zijn de wittebroodsweken kennelijk voorbij. In een rede in de Senaat noemde Fulbright de gedachtegang van Nixon „zeer gevaarlijk” en „schadelijk voor de Verenigde Staten.”

Aanleiding was een rede van de president over de buitenlandse politiek in Colorado Springs in Californië. Nixon, die de kadetten van een luchtmachtacademie toesprak, verweet de „nieuwe isolationisten”, dat zij willen dat de Verenigde Staten eenzijdig hun wapenen en hun verplichtingen, die zij in de wereld op zich hebben genomen, opzeggen.

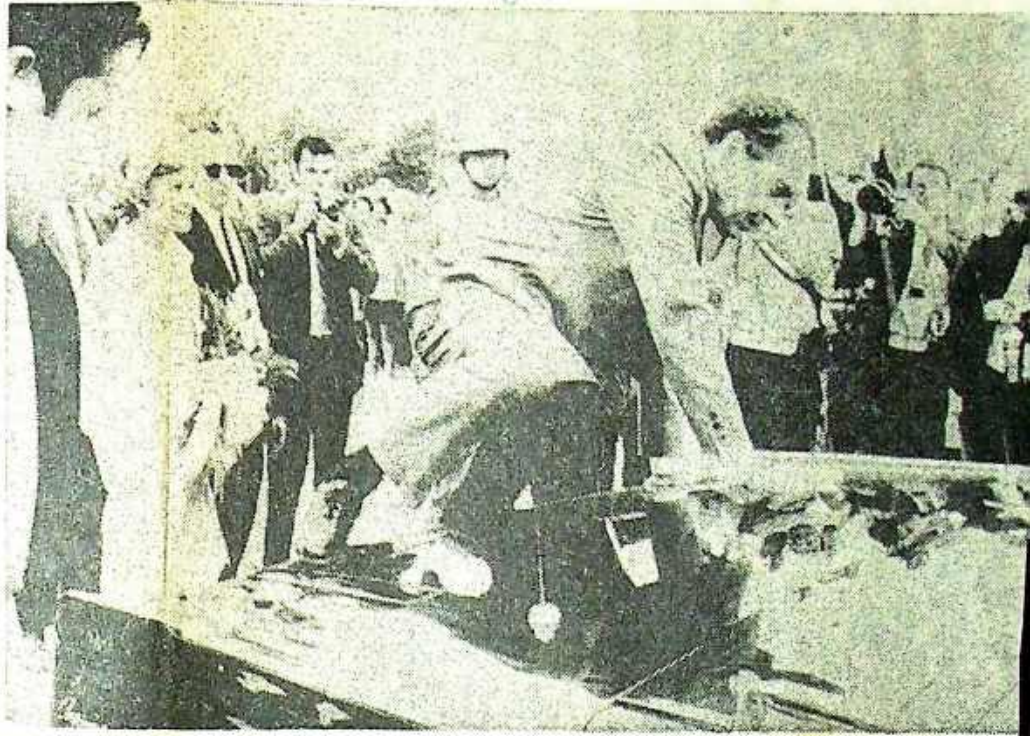
„Indien de Verenigde Staten de wereld hun rug zouden toekeren, zou een dodelijke vorm van vrede op de wereld neerdalen, het soort vrede dat de vrijheid in Tsjecho-Slowakije heeft verstikt”, aldus Nixon. Hij had ook kritiek op degenen, die tot een gemakkelijke vrede in Vietnam willen komen. Voorts keerde hij zich tegen de tegenstanders van het Amerikaanse beperkte ABM-systeem (anti-raket-raketten).

Agressors

Nixon vatte het verband tussen de binnen- en buitenlandse politiek, zoals hij het ziet, samen in de volgende zin: „De agressors van deze wereld zullen de Verenigde Staten geen rustige periode gunnen, waarin wij onze eigen binnenlandse kwesties kunnen oplossen, en ook is het onmogelijk de crisis in onze eigen gemeenschap op een laag pitje te zetten totdat de kwestie-Vietnam is opgelost.”

De president zei dat hij het ermee eens is, dat scherp moet worden gewaakt tegen verspilling van defensiegelden. Hij haakte hiermee in op zeer scherpe aanvallen, die de laatste tijd vanuit het Congres zijn gericht op het

President Nixon springt op het dak van een auto om te praten met vrienden in San Clemente, Californië, waar hij een huis heeft gekocht. Links mevrouw Nixon.

teiten niet verwarren, zei Nixon. De president is de man, die moet beoordelen hoeveel geld nodig is voor de defensie. De gelden, die daarvoor zijn gevraagd, zijn nodig om het land in staat te stellen te voldoen aan zijn verplichtingen tegenover zichzelf en de vrije wereld.

Politie

Korte tijd later kwam senator Fulbright, heet van de naam, met zijn reactie in een rede in de Senaat. Uit de woorden van de president kan worden opgemaakt, aldus Fulbright, dat volgens hem Amerika de rol van „politie-man van de wereld” moet blijven spelen. „Deze gedachtegang is zeer

Fulbright verweet Nixon dat hij de mensen, die kritiek uitoefenen op zijn beleid, probeert voor te stellen als Amerikanen zonder enige vaderlandsliefde. „Dit is geen nieuw verschijnsel. Ik beschouw deze wens om het gesprek over belangrijke problemen te verstikken als zeer gevaarlijk.”

Voorts beschuldigde Fulbright de regering ervan dat zij een regeling van het conflict in Vietnam in de weg staat, omdat zij geen afstand wil doen van het bezicht op Zuid-Vietnam.

In september terugtrekking 50.000 man uit Vietnam

NEW YORK, 5 juni (AFP) — President Nixon en president Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam zijn van plan op hun topbijeenkomst de terugtrekking van de eerste Amerikaanse troepen uit Zuid-Vietnam bekend te maken, zo meldde gisteren de New York Times.

Het zou gaan om 50.000 man wier repatriëring op 1 september zou beginnen. Aan de bekendmaking zal een waarschuwing worden verbonden, dat de tegenstander van zijn kant tot vermindering van de oorlogsinspanning moet overgaan.

Volgens de New York Times achten Amerikaanse functionarissen een dergelijke bekendmaking waarschijnlijk, hoewel pas zondag een definitief besluit zal worden genomen.

Nixon valt uit tegen de „nieuwe isolationisten”

President Nixon heeft woensdag een krachtige tegenaanval gedaan op de critici van zijn militaire en buitenlandse politiek. In een toespraak aan de Luchtmachtacademie te Colorado Springs brandmerkte hij hen als „nieuwe isolationisten” en beloofde hij dat onder zijn bewind Amerika niet de wereld de rug zou toekeren.

Het was de eerste maal dat de president zijn strategische en diplomatieke beleid in extenso verdedigde. Scherp viel hij uit tegen hen die 'slands militaire verdediging zouden willen besnoeien, aandringen op minder hechte bondgenootschappen en vragen om geleidelijke opzegging van de verplichtingen in de wereld.

Nixon wees op de toenemende kritiek in het Congres en in het land op de macht van het Pentagon — „het is”, zo gaf hij toe „het jachtseizoen voor jagers op de strijdkrachten” — maar hij verklaarde dat hij zijn oordeel als opperbevelhebber zou vormen in overeenstemming met de vereisten voor de nationale veiligheid en niet naar aanleiding van kritiek van hen die verzoening prediken door „eenzijdige” wapenvermindering.

„Wij moeten eenzijdige ontwapening uitsluiten”, zo verklaarde hij. „Dit is geen reële oplossing. Indien wij wapencontrole nastreven als een doel op zichzelf zullen wij ons doel niet bereiken. De vijanden in deze wereld zijn niet met elkaar in conflict omdat zij gewapend zijn. Zij zijn gewapend omdat zij in conflict zijn en omdat zij zich geen vreedzame methoden hebben eigen gemaakt

Senator Fulbright

om hun botsende nationale belangen te verzoenen.”

Het was de tweede maal in enkele dagen dat Nixon krachtige taal gebruikte. Dinsdag trok hij van leer tegen „toegeeflijke” universitaire autoriteiten die, naar zijn oordeel, te gemakkelijk waren gezwicht voor de eisen van revolutionaire studenten.

Veel van wat Nixon woensdag zei vertoonde opvallende gelijkenis met verklaringen van zijn voorganger,

president Johnson, over hetzelfde onderwerp. Maar in ruimere zin had de rede door iedere president sinds het begin van de koude oorlog uitgesproken kunnen zijn.

De New York Times wijst erop dat de fundamentele vooronderstellingen en centrale thema's dat een globale Amerikaanse tegenwoordigheid noodzakelijk is voor de stabiliteit in de wereld en dat vrede niet voortkomt uit zwakte maar uit kracht, meer dan twintig jaar de grondslag hebben gevormd van de Amerikaanse militaire en buitenlandse politiek.

Reactie van Fulbright

Intussen heeft de voorzitter van de Amerikaanse Senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen, Fulbright, felle kritiek op de rede van Nixon geoeffend. „Uit de woorden van de president kan worden opgemaakt dat volgens hem Amerika de rol van politieagent in de wereld moet blijven spelen. Deze gedachtengang is zeer gevaarlijk”, aldus Fulbright in een rede tot de Senaat.

De senator kondigde aan dat hij de reserve die hij de laatste tijd in zijn kritiek inzake het regeringsbeleid in Vietnam in acht had genomen, zou laten varen als de conferentie van Nixon met president Thieu geen positieve resultaten zal opleveren.

Ook in Russische kringen bij de VN heeft de rede van Nixon een slechte indruk gemaakt. Men ziet in zijn woorden een teken dat hij niet van plan is zich te houden aan zijn oorspronkelijke belofte om de confrontatie te vervangen door onderhandelingen. Men wijst in dit verband ook op het verzet van de Amerikaanse regering tegen een verzachting van de belemmeringen ten aanzien van de handel met de landen van het Oostelijke blok.

(Reuter-AFP)

ZONDAG TOPGESPREK
OP EILAND IN STILLE OCEAAN

Nixon zet Thieu onder druk

Washington „niet getrouwd aan regering in Saigon”

Van een correspondent

WASHINGTON, 6 juni — Terugtrekking van een gedeelte der Amerikaanse troepen in Zuid-Vietnam zou het resultaat kunnen zijn van het komende topgesprek van de presidenten Nixon en Thieu. Zondag zal de Amerikaanse president een conferentie van zes uur hebben met de Zuidvietnamese president op het eiland Midway in de Stille Oceaan.

Een van de voornaamste onderwerpen van gesprek zal zijn: de geleidelijke vervanging van Amerikaanse door Zuidvietnamese troepen in Zuid-Vietnam. De mogelijkheid bestaat dat president Nixon binnenkort besluit tot de terugtrekking van tussen 50.000 en 100.000 Amerikaanse militairen op het tegenwoordige totaal van ongeveer 550.000. Nixon zal in het topgesprek in Midway terzijde gestaan worden door zijn minister van buitenlandse zaken, William Rogers, die gisteren een ver-

klaring aflegde over de Vietnamese kwestie.

Amerika is tegen een interim-coalitieregering maar het Nationale Bevrijdingsfront van de Vietcong moet vertegenwoordigd zijn in een gemengde commissie van toezicht die vrije en eerlijke verkiezingen moet verzekeren, aldus Rogers. De deelname van het Bevrijdingsfront aan de controle op de verkiezingen zou een concessie van Washington en Saigon inhouden. Over alles kan tussen de partijen onderhandeld worden, aldus Rogers, behalve over de vorming van een interim-coalitieregering. De Zuidvietnamezen moeten vrijelijk hun eigen toekomst kunnen bepalen en dat geldt ook voor die leden van het Nationale Bevrijdingsfront die afzien van geweldpleging. Zij kunnen hun eigen kandidaten stellen en zij kunnen aan de verkiezingen deelnemen.

Minister Rogers vertrouwt dat president Thieu bereid is te onderhandelen over redelijke voorwaarden voor verkiezingen en ook over de eventuele wijziging van de bestaande Zuidvietnamese grondwet, die de communisten van politieke activiteiten uitsluit en die de volgende verkiezingen pas voor 1972 vaststelt. Rogers heeft gisteren ook verklaard dat de Verenigde Staten „niet getrouwd zijn aan enige regering in Saigon”. In diplomatieke kringen in Washington neemt men aan dat president Nixon en minister Rogers president Thieu onder druk zullen zetten om een oplossing van het Vietnamese vraagstuk mogelijk te maken. Maar Rogers heeft met nadruk gezegd, dat Thieu zelf reeds een gebaar gemaakt heeft, toen hij onlangs zijn delegatie in de Parijse vredesbesprekingen liet verklaren dat Saigon rechtstreeks wilde onderhandelen met het Nationale Bevrijdingsfront. Op die uitnodiging is overigens door het Bevrijdingsfront niet ingegaan.

Vervolg op pagina 10

VS akkoord met ieder vrij gekozen regime in Saigon

De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Rogers, heeft donderdag op een persconferentie verklaard dat hij slechts akkoord kan gaan met de aanwezigheid van communisten in de Zuidvietnamese regering indien deze aangewezen worden na vrije en eerlijke verkiezingen.

De bewindsman sloot de mogelijkheid uit dat een coalitieregering gevormd zou worden die elementen zou bevatten van het Nationale bevrijdingsfront, tenzij er een verkiezingsproces aan vooraf was gegaan.

Ondanks wijdverbreide geruchten over een spoedige aankondiging dat Amerika eenzijdig een gedeelte van zijn troepen zal terugtrekken weigerde Rogers in te gaan op de vraag of Nixon en Thieu komende zondag tijdens hun ontmoeting op het eiland Midway hierover een besluit zullen nemen.

De minister liet duidelijk uitkomen dat iedere regering die het volk van Vietnam zou aanwijzen voor de VS aanvaardbaar was. „Wij zijn met

geen regime in Saigon getrouwd", aldus Rogers.

De New Yorks Times meldde gisteren dat volgens betrouwbare bronnen president Thieu bereid is buitengewone verkiezingen in zijn land te aanvaarden als onderdeel van een regeling van de oorlog door onderhandelingen.

Buitengewone verkiezingen behoren tot de eisen die de Vietcong onlangs heeft gesteld in zijn programma van tien punten. Al eerder is Thieu akkoord gegaan met de name van de Vietcong als partij aan nationale verkiezingen.

Wat hij thans tegenover onofficiële kringen heeft verklaard verschilt wat van zijn officiële standpunt. Dit luidde dat hij nooit een coalitieregering met de Vietcong zou aanvaarden. De president vermeed tot dusverre echter een duidelijke uitspraak over verkiezingen.

Contacten oppositie

Intussen zijn de diverse Zuidvietnamese oppositiegroepen begonnen met elkaar in contact te treden over de vorming van een voorlopige coalitieregering. Een woordvoerder van het Bevrijdingsfront liet dit donderdag in Parijs weten. Het Front wil dat een dergelijk bewind het huidige regime in Saigon vervangt en

nieuwe verkiezingen voorbereidt.

Volgens de zegsman ontmoeten de bewuste politieke groepen elkaar waar zij kunnen. Aan de activiteiten nemen deel het Bevrijdingsfront zelf, de Alliantie van nationale democratische en vredelievende krachten en „andere vredesgroepen”.

Daarnaast zijn daar in Parijs de onderhandelingsdelegatie van het Front en „andere Vietnamese persoonlijkheden”. De zegsman bedoelt met dit laatste vermoedelijk de in Parijs wonende Vietnamese ballingen. Volgens het door het Front ter tafel gebrachte vredesplan moeten politieke ballingen bij de vorming van een tussentijdse coalitie betrokken worden.

Amerikaanse en Zuidvietnamese functionarissen in de Franse hoofdstad trokken de betekenis van de genoemde contacten sterk in twiifel. „Zij viëren onderling gesprekken”, zo luidde de reactie van een van de Zuidvietnamezen.

Alarm op vliegveld

Intussen is vanochtend vroeg de vliegbasis Than Son Nhoet bij Saigon in staat van alarm gebracht nadat daar een raket van de Vietcong was ingeslagen. Een munitieopslagplaats werd getroffen.

(Reuter, AFP)

Touw- trekken

ZONDAG zullen president Nixon en zijn Zuidvietnamese collega Thieu elkaar op het eiland Midway ontmoeten. Over het gesprek zelf en de resultaten ervan kan men natuurlijk slechts speculeren, zoals al driftig gedaan wordt over de vraag, of aangekondigd zal worden, dat de Amerikaanse troepen uit Zuid-Vietnam terug zullen trekken. Rogers, de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, die enkele weken geleden Zuid-Vietnam bezocht heeft, weigerde gisteren op een persconferentie hierover enige aanwijzingen te geven. Het is ook niet meer dan een tactisch detail, dat de bedoeling kan hebben de Amerikaanse openbare mening iets toe te werpen en de tegenstander lekker te maken, zonder dat de Amerikaanse gevechtskracht in de knel hoeft te komen. Het percentage frontsoldaten is in het Amerikaanse leger opmerkelijk laag.

De Toestand

De rechtstreekse politieke aspecten van het gesprek zullen interessanter zijn

en op dit punt zijn er aanwijzingen, dat de zaak wat in beweging aan het komen is. De eerste aanwijzing was Nixons rede van 15 mei, waarin hij verklaarde bereid te zijn elke regering in Zuid-Vietnam te aanvaarden die voortkomt uit de vrije keuze van het Zuidvietnamese volk. Hij zei niet de bedoeling te hebben het volk van Zuid-Vietnam enige regeringsvorm op te leggen. Minister Rogers zegt het met een wat minder diplomatieke nuance: Washington is met geen enkele regering in Saigon getrouwd.

DE TIJD dat Washington door dik en dun de huidige regering in Saigon steunde, lijkt voorbij. Elke regering is goed. Daar valt dan ook elke coalitieregering onder. Of president Thieu zijn officiële standpunt dat hij nooit een coalitieregering zal aanvaarden, zal kunnen handhaven, staat te bezien.

De Amerikaanse regering is niet bereid nu al, voordat de verkiezingen gehouden zijn, in te stemmen met een coalitieregering ad interim, zoals het Nationale Bevrijdingsfront in zijn tien punten van begin mei heeft geëist. De verkiezingen zijn voor Washington, als democratisch vijgeblad, primair.

De wijze waarop deze verkiezingen georganiseerd worden, is niet zonder belang voor de uitslag. Daarom streeft het Bevrijdingsfront in eerste aanleg naar een coalitieregering, waarin voor het huidige regime van Saigon geen plaats is. Maar dat kan misschien nog veranderen, als het front een redelijke kans ziet zijn militaire druk in een

Nixon stelde vorige maand verkiezingen voor onder toezicht van een internationaal lichaam, maar minister Rogers is al weer een stapje verder in de richting van het front gegaan door het toezicht toe te vertrouwen aan een gemengde commissie, bestaande uit vertegenwoordigers van Saigon en van het front. Al eerder deden geruchten de ronde, dat Rogers bij zijn bezoek aan Zuid-Vietnam aangegeven had wel met een interim-coalitie in te kunnen stemmen. Men zou kunnen betogen, dat de gemengde commissie van toezicht veel trekken gemeen zal hebben met een coalitieregering wier voornaamste taak het zal zijn verkiezingen te organiseren.

" " "

NAAR verluidt, zou president Thieu voor de druk bezwijken zijn en zijn verzet tegen speciale verkiezingen hebben opgegeven. Thieu hield tot nu toe vast aan het standpunt, dat de Zuidvietnamese kwestie binnen het raam van de vigerende grondwet door de regering van Saigon en haar tegenstander (eerst alleen Noord-Vietnam en toen geleidelijk aan ook het Bevrijdingsfront) geregeld moest worden. Thieu heet nu ook de formule van de gemengde commissie te hebben aanvaard, al wil hij het front daarin een minderheidspositie geven. Maar dat zal niet meer dan een achterhoedegevecht zijn.

Thieu is al bezig met de vorming van zijn politieke organisatie. Hij is er enkele weken geleden in geslaagd met zes politieke groeperingen een Nationaal sociaal democratisch front te vormen. Hiertoe kan men rekenen de Dai Viet nationalistische partij, de Vietnamese Kwomintang, de katholieke Can Lao, en een gedeelte van de Hoa Hao-secte. De boeddhisten (zijn) hier buiten gebleven. Die hebben nu een concurrerende progressieve groepering in het leven geroepen.

Het is de vraag, of het Bevrijdingsfront genoeg zal nemen met slechts een gemengde commissie van toezicht. In elk geval is het front ook druk in de weer om bondgenoten te zoeken. Er zijn contacten met andere oppositiegroepen om een voorlopige coalitieregering te vormen, zoals uit Parijs verluidt. Men kan hieruit opmaken, dat het front er naar streeft een alternatief voor het regime van Saigon te hebben. Dat acht het nog steeds van het grootste belang, want bij verkiezingen is het zinvol de tegenstander bij voorbaat uitgeschakeld te hebben. Dat klemt te meer, omdat er een groot gebied in Zuid-Vietnam is, dat de regering noch het front geheel in hun macht hebben. Het is al vele jaren zo, dat bepaalde gebieden overdag in de macht van de regering zijn en dat 's nachts het front de boventoon voert. Aangezien verkiezingen overdag worden gehouden, is het zinvol voor het front de macht van Saigon uit te schakelen of zoveel mogelijk te beknotten, opdat de nachtelijke greep zich ook overdag kan doen gevoelen.

Gevaarlijk? Daar moet je niet teveel aan denken

Onderscheiden met Florence Nightingale-medaille

Van onze verslaggeefster

JET KUNKELER

DEN HAAG, 7 juni — „In het ziekenhuis was eigenlijk maar plaats voor driehonderd mensen, maar bij het Tet-offensief lagen er wel zeshonderd. En dat waren dan nog alleen de ernstigste gevallen. Wie getroffen was door een granaatscherf werd alleen opgenomen als het om een heel zware verwonding ging en mensen die ribben gebroken hadden moesten ook rond blijven lopen.”

Liduíne Verlinden (25) zou, als verpleegster, vier maanden in Vietnam blijven, maar in verband met het beruchte Tet-offensief bleef zij er bijna een jaar. Het internationale comité van het Rode Kruis heeft haar nu de Florence Nightingale-medaille toegekend, een hoge onderscheiding die tot nu toe pas aan acht Nederlandse vrouwen werd gegeven. Haar reactie op dat bericht: „Ik was verbluft”.

Zij vertelt heel nuchter over haar werk in Vietnam, ook wanneer het offensief ter sprake komt. Maar maken dergelijke ervaringen niet een onuitwisbare indruk?

„Het zit me niet dwars, als u dit bedoelt. U moet niet vergeten dat een verpleegster van het begin af aan leert om niet emotioneel betrokken te raken bij leed. Iemand die erg emotioneel is moet beslist niet naar Vietnam gaan.”

— Maar het werk in een ziekenhuis verschilt toch wel van dat in een land waar oorlog heerst.

„Als je in een ziekenhuis werkt,” zegt Liduíne Verlinden, „maak je de patiënten langer mee, zodat je er meer bij betrokken raakt. De slachtoffers van de oorlog in Vietnam zie je maar even. En op dat moment heb je geen tijd om erover na te denken.”

— Maar naderhand misschien wel.

„Er gebeuren daar vreselijke dingen, maar je gaat daar niet in zitten wroeten.”

Mortiervuur

Op de vraag of zij vaak bang geweest is, antwoordt Liduíne Verlinden: „Het Rode Kruis was vrij goed beschermd. Dat wordt door alle partijen geaccepteerd.” Hetgeen, dacht ik, niet wegneemt dat ook iemand van het Rode Kruis getroffen kan worden door een projectiel. Dat die kans inderdaad bestond erkent zij, „maar je moet daar gewoon niet te veel aan denken. Het is ook een kwestie van geluk hebben. Vlakbij het huis waar ik woonde, in Ban-Me-Thuot, was een militair vliegveld. Driehonderd meter verder lag mijn huis, honderdvijftig meter daarvan was een klein vluchtelingenkamp ingericht. Dat kamp is eens getroffen door vijf mortieren, die natuurlijk eigenlijk voor het vliegveld bedoeld waren. Ze hadden net zo goed op mijn huis kunnen vallen.”

— Hoe oordeelt u over de oorlog in Vietnam? Aan welke kant staat u?

„Een van de principes van het Rode Kruis is, neutraal te zijn. Als ik naar Vietnam ga met oordelen — en die heb je natuurlijk altijd — moet je daar niet aan toegeven, want dan ben je geen goede Rode

LIDUINE VERLINDEN

... „verbluft” over hoge onderscheiding —

Kruis-gedelegeerde. Ik heb dus nooit over politiek gesproken, met wie dan ook.”

— Maar u hebt er waarschijnlijk wel over gedacht en nu u terug bent kunt u er misschien wel over spreken.

„Ik werk,” zegt Liduíne Verlinden vriendelijk maar beslist, „nog steeds voor het Rode Kruis.” En, lachend maar onwrikbaar: „Ik heb geen commentaar.”

Aanleiding tot haar vertrek naar Vietnam was een telefoontje, in juli 1967, van een vriendin, mej. Melief, eveneens verpleegster. Zij had aan het Rode Kruis gevraagd of ze in Vietnam kon gaan werken en kreeg een brief terug waarin stond, dat er behoefte was aan twee verpleegsters. Mej. Melief belde mej. Verlinden op en vroeg haar of zij mee wilde gaan. Op 23 augustus 1967 vertrokken zij eerst naar Genève, waar de laatste instructies werden gegeven, daarna rechtstreeks naar Saigon.

Het uit dertien leden bestaande, internationale team werd ingezet voor het Licross-project van de Liga van Rode Kruisverenigingen. Het team, waarvan de leden verspreid over Zuid-Vietnam werkten, kreeg in hoofdzaak medisch-sociaal werk te verrichten: het oprichten van melkstations, van posten waar kleding, voedsel, zeep en andere artikelen werden gedistribueerd. Een belangrijk onderdeel van het werk was het instellen van eerste hulp-posten en het geven van e.h.b.o.-lessen aan jongeren. Met een volkswagenbusje reed Liduíne Verlinden

de geïsoleerd liggende dorpen in de Mekong-Delta af, waar zij zieken hielp — „gewonden waren er toen nog niet zoveel, wel later, bij het Tet-offensief” — en waar zij naging welke dorpen en welke gezinnen het hardst gebrek aan voedsel hadden.

Geen „tweede-rangs”

Op het moment dat zij naar Vietnam ging, voelde zij eigenlijk niet zoveel meer voor het verpleegsters-werk. Of beter gezegd: zij vond dat zij er niet voor honderd procent geschikt voor was en „ik wilde geen tweede-rangsverpleegster zijn”. Zij heeft in Vietnam ook niet alleen als verpleegster gewerkt: „dat zat er maar heel weinig bij zelfs”. Liduíne Verlinden werkt op het ogenblik bij het Jeugd-Rode Kruis in Den Haag — al voordat zij naar Vietnam ging volgde zij een secretaresse-cursus — waar zij provinciaal functionaris en stafmedewerkster is. Dat betekent het onderhouden van contact met de verschillende afdelingen van het Jeugd-Rode Kruis in het land en het organiseren van evenementen als bijvoorbeeld het komende Jeugde.h.b.o.-toernooi.

— Zou u nog wel eens terug willen naar Vietnam?

„Ja, maar dan zou ik ander werk willen doen. Ik heb daar zes maanden praktisch in mijn eentje gewerkt, vrij geïsoleerd dus. Als ik weer ging zou ik lid van een team willen zijn. Nee, ik heb nog geen concrete plannen in die richting.”

De president van de Verenigde Staten doet thans zijn uiterste best te voorkomen, dat „Johnsons oorlog” in Vietnam „Nixons oorlog” wordt. Hij wordt daarbij krachtig tegengewerkt door president Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam en diens aanhang, mensen van wie steeds duidelijker wordt dat zij niets en niemand vertegenwoordigen behalve zichzelf. De paradoxale situatie begint te ontstaan, dat de meningsverschillen tussen Washington en Hanoi gemakkelijker te overbruggen zijn dan die tussen Washington en Saigon. Misschien moet Nixon in deze dagen wel eens denken aan het aloude gebed: „Verlos mij, Heer, van mijn vrienden — met mijn vijanden speel ik het zelf wel klaar.”

President Nixon wil kost wat kost een eind maken aan de oorlog, die de politieke sfeer in Amerika verziekt, reeds de levens van 40.000 Amerikaanse jongens heeft geëist en het prestige van Amerika in het buitenland drastisch heeft doen slinken. Bovendien voelt de president er niets voor over vier jaar door een Democraat (Edward Kennedy bijvoorbeeld) uit het Witte Huis te worden verjaagd.

Twee punten zijn op het ogenblik van belang. De Amerikanen willen de oorlog „Vietnamiseren”, hetgeen betekent: Amerikaanse troepen terugtrekken en hun taak laten overnemen door Zuidvietnamezen. Zeer waarschijnlijk zullen nog dit jaar de eerste Amerikaanse legereenheden terugkeren naar huis.

De Zuidvietnamese regering doet zeer optimistisch over de „Vietnamisering”, maar gelet op de gebeurtenissen van de laatste jaren moet ernstig worden betwijfeld of het Zuidvietnamese leger werkelijk in staat is het tegen de Vietcong en Noord-Vietnam op te nemen. Dat weet Nixon natuurlijk ook wel, maar alles is beter dan een oorlog die „Nixons oorlog” wordt.

Het tweede punt is de vorming van een coalitieregering, met de Vietcong, die verkiezingen moet organiseren. De Amerikanen willen dat, maar Thieu weigert pertinent. Hij begrijpt heel goed dat dit voor hem het einde zou zijn. Nixon en Thieu, die elkaar morgen ontmoeten op het eilandje Midway, moeten nu samen een compromis uitdokteren. Nixon schijnt te denken aan een speciale verkiezingscommissie, compleet met de Vietcong, die grote bevoegdheden krijgt. In ieder geval wil hij van de conferentie op Midway een groot succes maken. Dat zou voor Thieu wel eens heel vervelend kunnen worden.

Een sein van Nixon

WASHINGTON zal de komende maanden 25.000 man uit Zuid-Vietnam terugtrekken. Dat is in feite het enige concrete nieuws dat uit het overleg van de presidenten Nixon en Thieu op het eiland Midway te voorschijn is gekomen. Het besluit is, zo heet het, op aanbeveling van president Thieu genomen. Per slot van rekening zijn de Amerikaanse troepen ook op verzoek van de Zuidvietnamese regering gekomen. Niettemin kan men het besluit zien als een onderdeel van Nixons strategie om op zo gunstig mogelijke voorwaarden de in zijn verkiezingscampagne beloofde vrede in Vietnam te bereiken.

De mededeling die na afloop van de besprekingen is gepubliceerd, spreekt van drie criteria voor de terugtrekking van troepen. Ten eerste, de voortgang in oefening en uitrusting van de Zuidvietnamese strijdkrachten, ten

De Toestand

tweede, voortgang bij de vredesonderhandelingen in Parijs en ten derde de mate van vijandelijke activiteiten.

Bij Nixons besluit van gisteren wordt alleen verwezen naar het eerste criterium. In dit opzicht lijkt het de afsluiting van de campagne om het zwaartepunt van de strijd te verplaatsen naar het Zuidvietnamese leger. Dat maakt niet alleen Amerikaanse troepen vrij, maar zou bovendien de positie van Saigon in het land, en dus ook bij de vredesonderhandelingen, kunnen versterken.

* * *

DAT HET overigens met die verplaatsing van het zwaartepunt maar een dubieuze zaak is, kan men opmaken uit het aantal troepen dat de thuisreis gaat aanvaarden en bovendien uit de eerste reacties van Amerikaanse officieren in Saigon. Zij geloven nog niet zo in de kwaliteiten van de Zuidvietnamese troepen.

Kon men bovendien bij de 50.000 man waarover aanvankelijk gesproken werd, al vermoeden, dat dit bij een zorgvuldige keuze de gevechtskracht van de Amerikaanse troepen

het vertrek van 25.000 man is geen militair, maar een politiek gebaar, afgemeten ook om de schijn te vermijden, dat Amerika het veld zou ruimen.

Aan de twee andere criteria is niet voldaan. Het gesprek in Parijs komt niet verder en juist de laatste tijd zijn de communistische troepen weer wat actiever geweest. Het vermelden van twee niet vervulde criteria wijst erop, dat Nixons besluit meer op de toekomst gericht is dan dat het een afsluiting vormt.

Washington trekt eenzijdig een weliswaar klein gedeelte van zijn troepen terug (ongeveer 5 pct. van de totale sterkte) en al wordt die eenzijdigheid in de verpakking van het eerste criterium gedaan, het blijft die eenzijdigheid waar Hanoi en het Bevrijdingsfront op blijven hameren. Dat is een zeer belangrijk element. Er is geen quid pro quo, zomin als dat bij de eenzijdige stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam het geval was.

OOK HANOI en het front zullen niet verwachten, dat Washington zijn leger in zijn geheel eenzijdig uit Vietnam terug zal trekken. Het besluit van Nixon moet men vooral zien als een sein, als een aanbetseling. De volgende termijnen zullen komen, wanneer Hanoi en het front van hun kant iets doen. Van hen wordt verwacht, dat zij zich in Parijs toeschietelijker en te velde terughoudender zullen tonen. Nixon noemt zelfs een termijn: in augustus en regelmatig daarna zullen wij de toestand bekijken.

In welke richting Nixon en Thieu (die vermoedelijk vaker samen zullen komen) de politieke oplossing van het probleem zoeken, wordt niet duidelijk. Er wordt over niets anders gesproken dan het zelfbeschikkingsrecht van het Zuidvietnamese volk. Het lijkt niet gewaagd te veronderstellen, dat beide presidenten zich intensiever met kwesties als een coalitieregering en een gemengde commissie voor toezicht op verkiezingen hebben beziggehouden dan uit de officiële verklaring blijkt. Het zwijgen zou men uit kunnen leggen als een teken, dat de plannen voor Amerikaanse initiatieven nog geen fiat hebben gekregen. Misschien wil men eerst de communistische reactie op de terugtrekking zien.

Op zichzelf brengt Nixons besluit de vrede geen stap verder. De tegenstander heeft een bijzonder lange adem en neemt geen genoegen met seinen, maar met de verwezenlijking van zijn concrete doelstellingen.

Keerpunt in oorlog bereikt

NIXON ontmoet THIEU

25.000 Amerikanen terug uit Vietnam

MIDWAY, 9 juni (AFP, Reuter, UPI) — Vóór september zullen 25.000 Amerikaanse soldaten uit Zuid-Vietnam worden teruggetrokken. Binnen een maand zullen de eersten van hen naar de Verenigde Staten terugkeren. Op het ogenblik zijn er 538.000 Amerikaanse militairen in Zuid-Vietnam. President Nixon heeft besloten tot inkrimping over te gaan op aanbeveling van de Amerikaanse opperbevelhebber in Vietnam, generaal Creighton Abrahams. Hij besprak het plan gisteren op het eiland Midway in de Stille Oceaan met president Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam, die er zijn goedkeuring aan heeft gehecht. Thieu zei dat de taak van de vertrekkende Amerikanen door het Zuidvietnamese leger kan worden overgenomen.

Nixon, die zijn besluit gisteren op een persconferentie op Midway bekendmaakte, zei dat de maatregel zal bijdragen tot het vestigen van „een duurzame vrede in Zuidoost-Azië”. Volgens waarnemers is het duidelijk, dat hij koste wat het kost vrede wil

bereiken en de impasse op de vredesonderhandelingen in Parijs wil doorbreken. De Amerikaanse regering heeft altijd gezegd, dat terugtrekking van troepen moet geschieden op basis van wederkerigheid met Noord-Vietnam. Dit uitgangspunt heeft men thans in principe laten vallen.

Of na de eerste 25.000 man nog méér troepen zullen worden teruggetrokken is niet bekend. Dat, zei Nixon, hangt af van het gesprek in Parijs, de opleiding en uitrusting van de Zuidvietnamese

troepen en de militaire activiteit van de tegenstander. De geallieerde strijdkrachten in Zuid-Vietnam en de zelfstandigheid van het land mogen in elk geval niet in gevaar komen.

Goede wil

Nixon en Van Thieu gaven samen een communiqué uit, waarin wordt gezegd dat met geduld en goede wil naar een billijke oplossing van het Vietnamese geschil zal worden gezocht. De twee presidenten zullen zich verzetten tegen elke poging Zuid-Vietnam een coalitieregering op te dringen, die niet in vrije verkiezingen is goedgekeurd door het volk. Deze passage houdt een overwinning in voor president Van Thieu, die zich met hand en tand tegen de vorming van een coalitieregering vóór de verkiezingen zijn gehouden heeft verzet.

Van Thieu ontkende dat tussen hem en Nixon meningsverschillen hebben bestaan (al weet iedereen wel beter). Hij noemde de aflossing van Amerikanen door Zuidvietnamezen een belangrijke stap. Hij dankte het Amerikaanse leger voor de offers, die het zich heeft getroost bij de verdediging van Zuid-Vietnam tegen de communisten.

De terugtrekking van 25.000 Amerikanen betekent een belangrijk keerpunt in de lange en bloedige geschiedenis van de Vietnamese oorlog. De eerste groep Amerikanen, die naar Zuid-Vietnam ging, was driehonderd man groot en werd gezonden door president Eisenhower, op verzoek van president Ngo Dinh Diem. De Amerikanen hadden tot taak de opleiding van het Zuidvietnamese leger. Zij werden „waarnemers” genoemd.

Onder president Kennedy werd het aantal waarnemers geleidelijk uitgebreid tot 16.000 man, die echter nog niet als zelfstandige eenheden deelnamen aan gevechten. Dat gebeurde pas in 1964, na het Tonkin-incident, toen Zuid-Vietnam door de Vietcong onder de voet gelopen dreigde te worden. President Johnson begon vanaf die maand grote aantallen Amerikaanse militairen naar Zuid-Vietnam te sturen, totdat in zijn laatste regeringsjaar het getal van ruim een half miljoen werd bereikt.

Behalve door deze 500.000 man wordt aan de oorlog ook deelgevoerd door sterke eenheden van de Amerikaanse vloot, die patrouillekusten van Noord- en Zuid-Vietnam vanuit zee bombardementen

Nixon zal 25.000 man uit Vietnam terugtrekken

Van onze correspondent

WASHINGTON, 9 juni — Al aan het begin van zijn met spanning verwachte eerste bijeenkomst met de Zuidvietnamese president Thieu op het eiland Midway in de Stille Oceaan heeft president Nixon zondag aangekondigd dat binnen dertig dagen een begin wordt gemaakt met een terugtrekking van 25.000 man Amerikaanse troepen, die eind augustus voltooid moet zijn. Verdere terugtrekkingen zullen dan volgens de president volgen.

Zulks, zoals hij in zijn rede van 14 mei al zei, afhankelijk van de capaciteit van Saigon om de taak over te nemen, het verloop van de Parijse onderhandelingen en de intensiteit van de gevechten.

Na afloop van de vijf uur durende conferentie werd in een gemeenschappelijk communiqué

verklaard dat overeenstemming bestond om de pogingen voor vrede voort te zetten die verzekerd kan worden door vrije verkiezingen. Een coalitieregering tegen de wil van het Zuidvietnamese volk wees men echter uitdrukkelijk af.

De conferentie, die sinds enige weken werd voorbereid en werd bijgewoond door de onderhandelaar Cabot Lodge, de ministers Laird en Rogers, adviseur Kissinger, stafchef Wheeler, ambassadeur Bunker en de opperbevelhebber in Vietnam, Abrams, riep onheilspellende herinneringen op aan de vijf voorgaande grote conferenties die president Johnson de laatste drie jaar met de Zuidvietnamese leiders hield.

Het probleem was in essentie hetzelfde: hoe het Amerikaanse volk en de wereld te tonen dat Washington naar snelle vrede streeft maar tegelijk een breuk met de Amerikaanse tovenaarsleerlingen in Saigon te voorkomen. In dit geval ging het erom een gezamenlijk onderhandelings-

aanbod te vinden, ondanks de Zuidvietnamese achterdocht over een Amerikaanse „uitverkoop”. Deze was sinds Nixons rede van 14 mei weer zo sterk geworden dat de president, die zowel vrede als behoud van het eigen gezicht nastreeft, zich in zijn onderhandelingsvrijheid gehinderd achtte.

Daar de Amerikaanse publieke opinie hoofdtroef is geworden van de vijand en tegelijk Nixons gevaarlijkste zwakte nu men over „Nixons oorlog” gaat spreken, werd de conferentie onderbroken voor de aankondiging van de troepenterugtrekking. Op die manier kon deze nog in de Amerikaanse ochtendbladen worden gemeld. Aangezien een terugtrekking van 50.000 man werd verwacht zal niemand onder de indruk raken. Er blijven er immers nog meer dan een half miljoen over.

Coalitieregering

Uit het slotcommuniqué echter blijkt dat president Thieu slechts op één punt volledig zijn zin heeft gekregen: de afwijzing van een coalitieregering voordat verkiezingen worden gehouden. De toevoeging „tegen de wil van het Vietnamese volk in” laat dan nog de mogelijkheid van verschillende interpretaties later over. Minister Rogers' uitslating vrijdag dat Washington niet „getrouwd” is met deze regering in Saigon is dus niet ingetrokken.

Op andere punten echter bleef Washington vasthouden aan de plooibare positie die Nixon op 14 mei uitstippelde en volgens welke over bijna alles te praten valt behalve over de noodzaak van een vrije keuze voor Zuid-Vietnam. De verwijzing naar vrije verkiezingen gisteren betekent dat president Thieu toe moest geven wilde hij niet als rem op de vrede te boek staan, wat de Amerikaanse onthechting nog had versneld.

Zijn ter gelegenheid van de conferentie opgeschroefde eisen dat volgens de onder Amerikaanse druk tot stand gekomen grondwet pas in 1971 verkiezingen kunnen worden gehouden, dat tot dan zijn regering aan het bewind blijft, dat de grondwetsbepaling blijft bestaan volgens welke geen communisten in het politieke leven mogen optreden en dat tegenover iedere Amerikaanse terugtrekking een Noordvietnamese aftocht moet staan, vonden dus geen gehoor.

Die eisen kwamen naar voren toen minister Rogers in Saigon drie weken geleden liet weten dat over kwesties als een tussentijdse coalitieregering die het Front eist, over speciale verkiezingen onder internationaal toezicht en amendementen in de grondwet, in Parijs onderhandeld kan worden.

President Nixon en president Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam begroeten elkaar op Midway

Zie verder pagina 2

Reactie Hanoi en Vietcong negatief op besluit Nixon

PARIJS, 10 juni (AFP, Reuter) — Noord-Vietnam en het Nationale Bevrijdingsfront (Vietcong) hebben negatief gereageerd op het besluit van president Nixon 25.000 Amerikanen terug te trekken uit Zuid-Vietnam. „Een vulgaire klucht”, zo werd in Parijs gezegd door de Noordvietnamese delegatie naar het vredesoverleg. „De klucht van Midway laat duidelijker dan ooit de koppigheid zien, waarmee de regering-Nixon blijft vasthouden aan haar politiek van agressie en neokolonialisme.”

De afvaardiging van het Nationale Bevrijdingsfront toonde zich evenmin enthousiast over de terugtrekking van 25.000 van de 538.000 Amerikanen. „Een in de oceaan gegooide „zandkorrel”, noemde men het, een „propagandamanoeuvre om het Amerikaanse volk te sussen en de publieke opinie in de wereld te misleiden”. De politiek van de regering-Nixon aldus het Front, belemmert de vooruitgang van de conferentie in Parijs. De Verenigde Staten moeten hiervoor de volledige verantwoordelijkheid dragen.

De Amerikaanse minister van defensie, Melvin Laird, zei in Washington, dat terugtrekking van de 25.000 de V.S. dichterbij de vrede zullen brengen. Hij zei dat niet alleen soldaten „achter het front” worden teruggehaald, maar ook gevechtseenheden: infanteristen en mariniers.

De term „terugtrekking” is overigens in slechte aarde gevallen bij de president van Zuid-Vietnam, Nguyen Van Thieu. Hij zei bij zijn terugkeer in Saigon, dat hij zal optreden tegen alle journalisten die dat woord gebruiken, want het gaat niet om „terugtrekking” maar om „vervanging”, namelijk van Amerikanen door Zuidvietnamezen.

Thieu zei ook dat hij nooit zal instemmen met een coalitie-regering voor Zuid-Vietnam. „Ik zal de levens van zeventien miljoen Zuidvietnamezen niet opofferen, want als president ben ik verplicht de grondwet te beschermen. Als het volk het wenst zal ik morken aftreden, maar een opvolger zal het niet lang uithouden als hij de uitverkoop van het land predikt.” Thieu herhaalde dat hij bereid is vertegenwoordigers van het Nationale Bevrijdingsfront te ontmoeten.

Senator Edward Kennedy, een van de krachtigste critici van de Vietnamese oorlog, noemde de terugtrekking van 25.000 Amerikanen „een wijziging in de Amerikaanse politiek”.

In tegenstelling tot senator Eugene McCarthy die zei dat hij geen enkele wijziging zag, merkte Kennedy op: „Het is te vroeg om te generaliseren. Ik hoop dat de terugtrekking zal worden gevolgd door een vermindering van het geweld en door vooruitgang bij de Duitse onderhandelingen”.

„Terugtrekking” een verboden woord in Saigon

President Thieu van Zuid-Vietnam toonde zich maandag bij terugkeer in Saigon van het eiland Midway, waar hij met president Nixon besprekingen had gevoerd, in een ongewoon vastberaden stemming. Met de vuist op tafel slaande riep hij uit: „Ik zal geen coalitieregering aanvaarden, geen vredeskabinet, geen overgangsregering en geen bewind van verzoening.”

Vervolgens sprak hij de waarschuwing uit dat een ieder die het idee van een coalitie verdedigde of geruchten verspreidde dat een dergelijke oplossing zou worden aanvaard, gestraft zou worden.

Voorts kondigde hij strafmaatregelen aan tegen hen die het beengaan van de 25.000 man Amerikaanse troepen uit Zuid-Vietnam zouden bestemmen als „terugtrekkingen”. Volgens

Thieu waren dergelijke uitslatingen bezijden de waarheid omdat de troepen zouden worden vervangen door Zuidvietnamezen.

Interessant was Thieus antwoord op de vraag of verkiezingen in Zuid-Vietnam gehouden zouden kunnen worden voor 1971, het jaar dat in de grondwet wordt genoemd. „Het wanneer, wie en wat van verkiezingen kan slechts aan de onderhandelingstafel worden beslist”, aldus de president, die hiermee te kennen gaf inderdaad geneigd te zijn op dit punt concessies te doen.

Zoals wij gisteren in een deel van onze edities meldden hebben communistische afgevaardigden bij de Vietnamese vredesbesprekingen in Parijs Nixons besluit om 25.000 man terug te trekken „een vulgaire farce” genoemd en eist dat de gehele Amerikaanse troepenmacht geëvacueerd wordt. Volgens het Bevrijdingsfront belemmert de politiek van Nixon vooruitgang bij de onderhandelingen.

In Moskou werd het besluit van de Amerikaanse president gebrandmerkt als een propagandistisch gebaar en een manoeuvre om te verhullen dat de VS iedere serieuze stap om de oorlog te beëindigen weigert.

Gevechtstroepen

Minister van defensie Laird bevestigde maandagavond dat het voornamelijk gevechtstroepen zijn die zullen worden teruggetrokken, en wel

infanteristen en mariniers. De bewindsman legde er de nadruk op dat ondersteuningseenheden nodig zullen blijven ter bijstand van Zuidvietnamese troepen die Amerikaanse gaan vervangen; hij wees vooral op steun van de luchtmacht.

De meesten van de 25.000 man zullen naar de VS terugkeren. Een gedeelte echter zal op Amerikaanse bases in het gebied van de Stille oceaan worden gelegerd, bijvoorbeeld op Okinawa en Hawaii, en kan dan zonnig snel naar Vietnam worden overgebracht.

Democratische critici van de oorlog in Vietnam reagerden koel op Nixons besluit. Senator Edward Kennedy — die, wanneer thans presidentsverkiezingen werden gehouden, 37 procent van de stemmen zou behalen tegen Nixon 46 procent — verklaarde te hopen dat de terugtrekking de eerste stap zou zijn.

Minder genuanceerd liet senator McGovern zich uit. Volgens deze Democratische „duif” veranderde de stap het karakter van de Amerikaanse aanwezigheid in Vietnam niet wezenlijk.

Het Pentagon deelde mee dat de totale Amerikaanse sterkte in Vietnam op 31 mei 538.000 man bedroeg. Het leger omvatte 360.000 man, de marine 81.000, de luchtmacht 61.000 de vloot 36.000 en de kustwacht 500 man. Voorts bevinden zich 35.000 man op schepen van de Zevende vloot voor de kust en 48.000 man in Thailand. (Reuter - AP - AFP)

Amerika laat intenties van Hanoi peilen

Amerika tracht langs diplomatieke weg uit te vinden of de rust op de Vietnamese slagvelden de wens van Hanoi weerspiegelt om tot deëscalatie te komen of dat zij slechts een pauze betekent, de voorbereiding van een nieuw offensief. Welingelichte kringen in Washington hebben dit woensdag meegedeeld.

De vermindering van de communistische militaire activiteiten gedurende afgelopen weken werd gevolgd door berichten dat drie Noordvietnamese regimenten uit het zuiden naar Noord-Vietnam zijn teruggetrokken. Amerika verkeert in het onzekere over de motieven, maar hoopt dat de rust verband houdt met het besluit van president Nixon om voor het einde van augustus 25.000 man terug te trekken.

Geruchten gaan dat de peiling van de communistische intenties door derde partijen wordt verricht en niet via geheime contacten met Hanoi geschiedt.

Charles Chamberlain, een Republikeins Congreslid, verklaarde woensdag dat zestig schepen van niet - communistische landen gedurende het eerste halfjaar van 1969 handel dreven met Noord - Vietnam; 42 ervan voeren onder Britse vlag. Tijdens het eerste halfjaar van 1968 dreven 78 niet-communistische schepen met Hanoi handel.

Chamberlain beschouwde de trend als bemoedigend, maar verklaarde toch dat er nog veel moet gebeuren om deze toevoerbron van de vijand droog te leggen. (Reuter)

Saigon geconfronteerd met tegenregering NLF

11 Juni 69 NRC

De delegatie van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront (NLF) bij de vredesbesprekingen in Parijs heeft dinsdag bekendgemaakt dat in door de Vietcong „bevrijd” gebied een „voorlopige revolutionaire regering” is gevormd, die onder meer de hereniging van Noord- en Zuid-Vietnam tot doel zal hebben.

Deze aankondiging wordt gezien als een poging om bij het zoeken naar een politieke oplossing van het Vietnamese probleem het diplomatieke initiatief te verkrijgen. Wanneer morgen de afgevaardigden naar de Parijse conferentie hun gebruikelijke wekelijkse zitting houden, zullen Amerikanen en Zuidvietnamezen voor het eerst geconfronteerd worden met de uitdaging van een tegenregering in Zuid-Vietnam.

Het tijdstip waarop de nieuwe regering gevormd werd viel samen met de besprekingen van de presidenten Nixon en Thieu op het eiland Midway. Tot de stap was besloten door vertegenwoordigers van het Bevrijdingsfront, het Verbond van nationale, democratische en vredesgezinde krachten en andere „patriotische organisaties”.

Het schijnt dat tot minister van buitenlandse zaken in de nieuwe regering mevrouw Nguyen Thi Binh is benoemd, het plaatsvervangend hoofd

van de delegatie van het Front te Parijs. Zij zal van nu af de afvaardiging leiden aangezien het hoofd ervan, Tran Buu Kiem, naar Zuid-Vietnam zal terugkeren voor het vervullen van „belangrijke taken”.

Het Front en de verwante organisaties hebben voorts besloten tot de oprichting van een raadgevend comité dat de voorlopige regering van advies moet dienen. Verdere bijzonderheden worden waarschijnlijk vandaag bekendgemaakt.

Geen verrassing

Het nieuws komt niet geheel als een verrassing. Vorige week al kondigde de delegatie van het Front aan dat contact was opgenomen met andere groeperingen alsmede met Zuidvietnamese ballingen. Hoofd van de voorlopige regering wordt de architect Huynh Tan Phat. Deze is secretaris van het Bevrijdingsfront geweest.

In Saigon verklaarde een zagsman van het Zuidvietnamese ministerie van buitenlandse zaken dat de nieuwe regering „volkomen onaanvaardbaar” is voor de regering-Thieu. De delegaties van Amerika en Zuid-Vietnam te Parijs lieten doorschemeren dat zij het belang van de jongste stap van de Vietcong niet erg groot achten.

Het hoofd van de Zuidvietnamese delegatie, Pham Dang Lam, geloofde wel dat het besluit van invloed zal zijn op de besprekingen. Maar hij vroeg zich af waar de voorlopige regering zich zou vestigen, aangezien er in Zuid-Vietnam nergens een plaats was te vinden die veilig is tegen bombardementen.

Het congres waarop tot de vorming van de regering werd besloten, werd bijgewoond door 88 afgevaardigden en 72 waarnemers. De doelen van het bewind werden uiteengezet door Trinh Dinh Dao, lid van het centrale comité van het Verbond van nationale, democratische en vredesgezinde krachten.

(Dit verbond richt zich op de middenklasse en omvat Zuidvietnamese zakenlieden en intellectuelen. Het heeft de steun van het Front en is herhaaldelijk door Hanoi geprezen.)

Deur naar vrede

President Nixon verklaarde dinsdagavond bij zijn terugkeer in Washington van het eiland Midway dat Amerika en Zuid-Vietnam de deur naar de vrede wijd hadden opengezet. Hij deed een beroep op Hanoi de voorgenomen terugtrekking van 25.000 man met een soortgelijk gebaar te beantwoorden.

„Wanneer de tegenpartij nalaat een stap te zetten in de een of andere richting moet zij de verantwoordelijkheid dragen dat zij de weg naar de vrede blokkeert”, aldus de president, die onderstreepte dat Thieu zich met de terugtrekking akkoord heeft verklaard en het ook eens is met het vredesplan dat de Amerikaanse president op 14 mei ontvouwde.

De conferentie op Midway had volgens Nixon voorts duidelijk gemaakt dat de training en uitrusting van de Zuidvietnamese strijdkrachten thans een punt nadert waarop een aanzienlijk deel van de Amerikaanse inspanningen door de Zuidvietnamezen kan worden overgenomen. (Reuter-AFP)

op het Witte Huis verwelkomt na zijn terugkeer van Midway

V.S. negeren

Vietcong-

bewind *19*

PARIJS, 12 juni (Reuter, UPI) — De Amerikaanse en Zuidvietnamese onderhandelaars bij de vredesbesprekingen in de Franse hoofdstad tonen zich niet erg onder de indruk van de vorming van een „voorlopige regering” door het Nationale Bevrijdingsfront (Vietcong) een geestverwante organisatie. Officieel commentaar willen ze niet geven: „Het blijft de andere partij voor ons, om het even in welke gedaante”.

Cuba en Algerije hebben zich inmiddels gehaast de nieuwe „voorlopige regering van Vietnam” te erkennen die het strijdlid van de Vietcong. „Laat ons het zuiden bevrijden” tot volkslied heeft verklaard en de Vietcongvlag, een ster op een rood-blauw veld, tot nationaal symbool heeft uitgeroepen. Verwacht wordt, dat ook Cambodja de nieuwe regering spoedig zal erkennen.

Tran Buu Kiem, hoofd van de delegatie van het Nationale Bevrijdingsfront in Parijs, zelf ook minister in de nieuwe regering, heeft aangekondigd dat deze verkiezingen zal organiseren voor een parlement, dat een grondwet moet opstellen, waarna een coalitieregering moet worden gevormd. President Thieu van Zuid-Vietnam reageerde hierop smalend: „Wat een plannen voor een zogenaamde regering zonder land, zonder gezag en vrijwel zonder aanhangers”.

Radio-Hanoi heeft gemeld dat de revolutionaire regering in het zuiden plechtig heeft beloofd de Zuidvietnamezen naar de overwinning op de Amerikaanse imperialisten te leiden. De voorlopige regering heeft een uit twaalf punten bestaand politiek program opgesteld. Hierin wordt over opvoering van de „militaire en politieke oorlog” gesproken, en is de eis vervat dat Amerika „behoorlijke” besprekingen met haar gaat voeren op basis van het tienpunten-vredesplan van het Bevrijdingsfront. Ook moet Amerika onvoorwaardelijk al zijn troepen uit Zuid-Vietnam terugtrekken. De nieuwe regering zou bij de vorming van een voorlopige coalitieregering op basis van gelijkheid en wederzijds respect samenwerken met alle politieke organisaties en mensen uit alle lagen van de bevolking, waaronder politieke vluchtelingen in het buitenland die naar onafhankelijkheid, vrede en neutraliteit verlangen.

Cambodja herstelt band met Amerika ^{by} _{7/12}

PHNOM-PENH, 12 juni (UPI) — Cambodja gaat weer diplomatieke betrekkingen aanknopen met Amerika. Het herstel van deze betrekkingen gaat echter gepaard met een eis tot vergoeding van oorlogsschade van ongeveer 30 miljoen gulden.

Prins Norodom Sihanouk van Cambodja heeft gezegd dat deze schade is aangericht door Amerikaanse vliegtuigen, die bij hun speurtocht naar leden van de Vietcong en Noordvietnamezen chemicaliën gebruikten die de rubberplantages hebben vernield.

Prins Sihanouk verbrak de betrekkingen met Amerika in 1965 na een aanval van Zuidvietnamese vliegtuigen op Cambodja waarvan Amerika de schuld kreeg.

Cambodja heeft voorts alle economische en diplomatieke betrekkingen met Bonn verbroken. Prins Sihanouk heeft Oost-Duitsland erkent, waarop West-Duitsland reageerde met 'n „bevrozing” van de betrekkingen.

Front doorkruist Nixons vredesstrategie

12 JUN 69 ARZ

Van onze correspondent

WASHINGTON, juni — Even zwaar als de warme, vochtige zomerlucht hier in Washington hangt nu ook de hypothek Vietnam boven president Nixons regime. Natuurlijk wordt de op-richting van een voorlopige regering door het Bevrijdingsfront hier bestempeld als „niet zo zo nieuwe wijn in oude flessen“.

Maar het tijdstip waarop die oprichting werd bekendgemaakt, twee dagen na de ontmoeting te Midway tussen de presidenten Nixon en Thieu, maakt er een niet mis te verstaan antwoord op die conferentie van en een doorkruising van Nixons „vredes“-strategie.

Door een voorlopige regering te benoemen, die intussen door Cuba, Algerije en Noord-Korea is erkend, heeft de vijand duidelijk laten weten dat hij er niet aan denkt zich aan verkiezingen te wagen alvorens hij de uitkomst via de eigen regering kan bepalen.

Om de toch al povere resultaten van zijn ontmoeting luister bij te zetten had het Witte Huis hier dinsdag bij Nixons terugkeer een paar honderd ambtenaren opgetrommeld. Zij juichten hartelijk toen de president zichzelf loofde door te verklaren dat hij in Midway de deur naar de vrede had opgezet en dat de vijand die nu met hem samen moest passeren. Of aan de conferentietafel te Parijs, of door zelf ook terug te trekken.

Voor de meesten hier stond echter slechts vast dat de president weer eens wat tijd heeft gewonnen. Hij doet, zoals de New York Times het scherp uitdrukt, nog steeds geen keuze uit de twee koersen die hij kan varen en die tezamen zijn vredesplan vormen: Het regime in Saigon versterken en vrij spoedig veel Amerikanen terugtrekken, zodat men daarna nog jarenlang met een „War-by-proxy“, een oorlog bij volmacht, zit; of het regime-Thieu laten vallen en een politiek compromis met Hanoi zoeken dat nauwelijks een Amerikaanse nederlaag verbergt. Uit alles blijkt, dat hij beide opties open wil houden, met beide opties wil dreigen en toch van geen van beide de consequenties wil aanvaarden.

Gegengedde commissie

Hooggeplaatsten vertellen hier nu dat Thieus instemming met verkiezingen waaraan ook communisten meedoen, het belangrijkste resultaat van de conferentie is. Een internationale of gemengde Zuidvietnamese commissie zou deze moeten organiseren.

Bij zijn terugkeer in Saigon be-

aamde Thieu dit door te zeggen dat over de daarvoor nodige veranderingen in de door de Amerikanen opgelegde Zuidvietnamese grondwet en over de aard van de controle met de communisten onderhandeld kon worden.

Maar, zo voegde de Zuidvietnamese er meteen aan toe, van een coalitie met communisten voor of na de verkiezingen kon geen sprake zijn.

Op straffe van in hechtenis neming mogen de Zuidvietnamezen daar niet eens over schrijven. Met andere woorden: Saigon zelf zal die verkiezingen organiseren. In Washington daarentegen laat men de mogelijkheid van zo'n coalitie over aan „de wil van het volk“. Zelfs fluistert men over verkiezingen georganiseerd door lokale de-facto-autoriteiten. Met andere woorden: In de ene provincie door het Bevrijdingsfront en in de andere streek of stad door de regering van Saigon. Een toestand dus al in Laos.

Washington hoopt door die suggestie de Parijse onderhandeling voor de vijand aantrekkelijk te maken en tegelijk Saigon tot meer actie en groter toegeeflijkheid te dwingen. De oprichting van de voorlopige communistische regering en het vertrek van de belangrijkste onderhandelaar uit Parijs toont dat de vijand er voorlopig niet op in wil gaan.

Terugtrekkingen

Het tweede resultaat van Midway, de terugtrekking van 25.000 man Amerikaanse troepen (5 procent van het totaal), vormt de andere vleugel van Nixons vredesplan, maar het schijnt geen hoopvoller perspectief te openen. Minister Laird ziet het als begin van een „Vietnamisering“ van het conflict en belooft dat men in augustus over nieuwe terugtrekkingen zal besluiten. Tegen de Amerikaanse verkiezingen van 1970 zouden er dan nog slechts 200.000 Amerikanen over zijn, hetgeen voor de Amerikaanse opinie dragelijk wordt geacht.

Doel van die actie is natuurlijk bevrediging van de Amerikaanse publieke opinie en dus tijdswinst. Washington meent hierdoor een teken aan Hanoi te geven dat het op het verzet tegen de oorlog in de Verenigde Staten zelf niet meer kan wedden. Dat 25.000 en niet, zoals verwacht werd, 50.000 man werden teruggetrokken moet Hanoi dan tonen dat Washington nu de tijd heeft.

Ja, men stelt de terugtrekking zelfs als een „daad van sterkte“ voor omdat Hanoi erdoor gewaarschuwd wordt voor een tweede Korea waar nog bijna twintig jaar na de oorlog Amerikaanse troepen blijven.

Tenslotte, zo hoopt men hier, blijft door deze actie de weg open voor een geheime afspraak tussen Washington en Hanoi over wederzijdse terugtrekking.

Hanoi hoop

Maar ook deze vleugel van de Nixoniaanse strategie kan geen succes waarborgen. Weliswaar is Hanoi gebaat bij verblijf van Amerikanen in Vietnam, omdat zulks het politieke verzet in de Verenigde Staten zelfs aanmoedigt. Maar het heeft geen enkele reden om tegenover de Amerikaanse terugtrekkingen-op-afbetaling ook iets te stellen, zolang het vermoedt, dat tenslotte toch nog een flink Amerikaans leger overblijft. Het kan hopen dat zelfs die overblijvende troepen over twee jaar een ondraaglijke belasting van de Amerikaanse publieke opinie zullen blijken.

De kwadratuur van de cirkel die Nixon zoekt bestaat dus uit bevrediging van zowel haviken als van duiven hier en druk op zowel Hanoi als Saigon om een compromis te zoeken. In deze zin is deze oorlog, die nooit terreinwinst tot doel had, een oorlog tegen de tijd geworden.

Hoe lang kunnen het Bevrijdingsfront en Hanoi de verliezen aan mensenlevens uithouden? Hoe lang kan de Amerikaanse publieke opinie leven met hetgeen dagelijks sterker als een verlies aan morele eigenwaarde wordt gezien?

Aangezien Hanoi al twintig jaar bezig is en voor de communisten daar meer op het spel staat dan voor de Amerikanen hier, lijkt de uitkomst van tevoren vast te staan. Nixon zou dus, net als voor hem Johnson, zowel zijn doel als zijn methode moeten veranderen. Echter lijkt de tijd daarvoor nog niet gekomen.

Kennedy voorzichtig

Dat blijkt uit de reactie in de Verenigde Staten zelf. Wel is er open bekendte duiven onder de senatoren zoals Fulbright, Gore, McGovern en zo kleine terugtrekking van troepen McCarthy al smalend dat deze eerste geen hoop bood en slechts een verlenging van de oorlog inluidde. Ook de ex-onderhandelaar Harriman verklaarde zich teleurgesteld: al in zijn tijd was steeds over 50.000 man gesproken. Maar hij die straks als presidentschapskandidaat verantwoordelijkheid moet tonen, senator Edward Kennedy, liet zich heel wat voorzichtiger uit.

Hij gaf slechts uitdrukking aan zijn hoop dat Midway een verandering van de Amerikaanse politiek zou inluiden. Het is of hij en andere leiders zoals Mansfield, nu al aanvoelen dat straks, als de tijd die Nixon won weer op is, een koersverandering moet volgen die op openlijke erkenning van Amerikaans verlies kan neerkomen. Zij bedanken ervoor daarin en in de kritiek die dan losbarst betrokken te worden door nu al hun stem duidelijk te verheffen. Het is tenslotte Nixons oorlog geworden.

Nguen Thi Binh en (rechts) Tran Buu Kiem

Saigon: propagandastunt Algerijnen erkennen regering Vietcong

„Regering Thieu
moet verdwijnen

ALGIERS, 12 juni (NYT en Reuter) — Algerije is het eerste land geworden, dat de „voorlopige revolutionaire regering” van Zuid-Vietnam heeft erkend. De vorming van deze regering werd dinsdag aangekondigd door het Nationale Bevrijdingsfront, de politieke arm van de Vietcong. Het front heeft al zijn bevoegdheden overgedragen aan de nieuwe regering, die nu ook de plaats van het front zal innemen bij de vredesbesprekingen in Parijs.

De regering in Washington toonde zich gisteren niet erg onder de indruk van de vorming van de „revolutionaire regering” in „bevrijd” Zuid-Vietnam. De woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken karakteriseerde de „regering” als „oude wijn in nieuwe zakken”. Hij twijfelde eraan of de „nieuwe organisatie meer succes zal hebben dan de oude”.

In Saigon toonde de regering zich bezorgder en waren de reacties wat heviger. President Ngoejen Van Thieu sprak over een „propaganda-truck van de communisten in Hanoi, die geen enkele aandacht verdient.” Hij zei verder: „Men kan zich afvragen of een regering, die niet eens de plaats durft te onthullen, waar ze werd gevormd, wel iets waard is.”

Naamsverandering

Washington noch Saigon zijn van mening dat de vorming van de „revolutionaire regering” veel invloed zal hebben op de Parijse vredesbesprekingen, die vandaag hun 21ste zitting beleven. Het gaat hier slechts om een naamsverandering, zo luidde de mening van de Amerikaanse en Zuidvietnamese delegaties in Parijs. De vertegenwoordiging van de Vietcong is nooit beschouwd als een onafhankelijke delegatie.

De revolutionaire regering heeft president Kosygin officieel om erkenning gevraagd. Dit gebeurde in Moskou door de vertegenwoordiger van het front, Dan Quang Minh. Hij vertelde Kosygin, dat de regering was gevormd door een „congres van vertegenwoordigers van het volk van Zuid-Vietnam”. Kosygin antwoordde, dat hij de inlichtingen over het con-

TRAN BOCOE KIEM

... gesprek geen nut ...

gres en de regering zal bestuderen

Tran Boeoe Kiem, leider van de Vietcong-delegatie in Parijs die nu vice-premier is geworden van de revolutionaire regering, heeft gisteren in Parijs gezegd, dat geheime besprekingen met de regering in Saigon niets zullen bijdragen tot de oplossing van het Vietnamese probleem. „De regering van Thieu en Ky bestaat uit verraders en oorlogshitsers,” aldus Kiem. „Daarom eist de bevolking dat deze regering ten val wordt gebracht en vervangen door een kabinet dat werkelijk vrede wil.”

De nieuwe regering is bereid met alle politieke krachten in Zuid-Vietnam te onderhandelen mits zij zijn voor onafhankelijkheid, vrede en neutraliteit in Zuid-Vietnam, aldus Kiem. Dergelijke onderhandelingen zouden moeten leiden tot de vorming van een coalitieregering, die verkiezingen moet organiseren. De nieuwe regering streeft uiteindelijk naar een hereniging van Noord- en Zuid-Vietnam.

Kiem verklaarde tenslotte, dat de nieuwe regering technologische en financiële hulp wil aanvaarden van alle landen, ook van Amerika, mits aan deze hulp geen politieke voorwaarden worden verbonden.

Vietnam-gesprek gaat gewoon door

Van een correspondent

PARIJS, 13 juni — De voorlopige revolutionaire regering in Vietnam, zoals het bewind van het Nationale Bevrijdingsfront zich noemt, is reeds erkend door een groot aantal staten. Tot de landen die het pas opgerichte bewind erkennen behoren: Polen, Noord-Korea, Algerije, Roemenië, Syrië, de Duitse Democratische Republiek (Oost-Duitsland), Cuba en Joegoslavië.

Verwacht wordt, dat het regime spoedig erkenning zal krijgen van alle twintig landen die ook diplomatiek contact met het Nationale Bevrijdingsfront plachten te hebben. Uiteraard is de regering van Noord-Vietnam voorgedaan bij deze erkenning. In Hanoi is verklaard dat de nieuwe Zuidvietnamese regering de enige wettige vertegenwoordigster is van het Zuidvietnamese volk. President Ho Tsji Minh van Noord-Vietnam en premier Pham Van Dong hebben de „voorlopige revolutionaire regering van Zuid Vietnam” in een boodschap gelukgewenst en materiele steun toegezegd. Noordvietnam zal met de revolutionaire regering samenwerken om tot hereniging van heel Vietnam te komen. Tegelijk is door Hanoi het besluit van president Nixon om 25.000 Amerikaanse militair-

ren uit Vietnam terug te trekken een „afleidingsmanoeuvre” genoemd.

De Parijse onderhandelingen over Vietnam zullen onveranderd doorgaan ondanks de statusverandering van de delegatie van het Nationale Bevrijdingsfront. De leider van de Amerikaanse delegatie, ambassadeur Henry Cabot Lodge, is op het ogenblik in Washington, maar zijn vervanger, ambassadeur Lawrence E. Walsh, gaf visseren commentaar op de vorming van een nieuw voorlopig revolutionair bewind in Zuid-Vietnam. Hij zei, dat hij geen belang hechtte aan de betiteling die de delegatie van het Nationale Bevrijdingsfront zich voortaan wild geven. Voor hem behoefde dat geen consequenties te hebben voor de onderhandelingen.

Pretenties

Voor de delegatie van Saigon in de Parijse onderhandelingen verandert er ook niets, al hebben nu twee delegaties de pretentie de uitsluitende vertegenwoordiging van het Zuidvietnamese volk te zijn. De leider van de Saigon delegatie in Parijs, ziet aan de andere kant van de onderhandelingsstaf slechts één partij zitten: Noord-Vietnam, waar de Zuidvietnamese revolutionaire onderhandelaars aan toegevoegd zouden zijn.

De delegatie van de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam wordt geleid door mevrouw Nguyen Thi Binh, minister van buitenlandse zaken in deze regering.

ASPAC-landen

in Z.O.-Azië

gematigder

tegenover

COMMUNISME

ITO, donderdag (NY Times).
— De vierde bijeenkomst van de ASPAC (Asian and Pacific Council), de raad van ministers van negen Westers georiënteerde landen in Zuidoost-Azië en de Stille Oceaan, is geëindigd in een overwinning voor Japan en de andere landen die een meer verzoenende houding tegenover de communistische landen willen innemen.

Waarnemers leidden dit af uit de tekst van het gisteren verstrekte slotcommuniqué waarin nauwelijks melding werd gemaakt van Communistisch China, Noord-Korea en Noord-Vietnam, hoewel in de raad onder meer de „haviken” Zuid-Vietnam, Zuid-Korea en Nationalistisch China vertegenwoordigd zijn.

De landen bespraken tijdens hun overleg in Ito in Japan de situatie die ontstaat door de geleidelijke deëscalatie van de oorlog in Vietnam en de toenemende aanwijzingen dat de regering Nixon een graduele vermindering van de verplichtingen van de VS in Zuid-Oost-Azië nastreeft.

Tijdens de drie dagen durende besprekingen vond de suggestie van president Nixon dat de ASPAC militaire taken in Zuid-oost-Azië van de VS zouden moeten overnemen weinig weerklank.

In het slotcommuniqué wordt de „diepe sympathie voor de regering en het volk van de republiek Zuid-Vietnam” uitgesproken. In voorgaande jaren was er altijd sprake van „steun”.

Met betrekking tot Zuid-Korea maakte het communiqué melding van de provocerende en agressieve daden, waaronder gewapende infiltraties in het gebied van de republiek Zuid-Korea”. Het communiqué liet echter na te melden wie werd beschouwd als pleger van deze daden van agressie.

De situatie op het Chinese vasteland werd „onzeker als tevoren” genoemd.

Op de persconferentie aan het einde aan het overleg achtte de Japanse minister van buitenlandse zaken Kiichi Aichi het zelfs niet uitgesloten dat Noord-Korea, Noord-Vietnam en Communistisch China in de toekomst deel zullen gaan uitmaken van de ASPAC.

De eerste in aanmerking komende kandidaten voor het lidmaatschap zijn volgens hem echter Indonesië, Birma en Singapore. Op het ogenblik zijn reeds van de ASPAC: Australië, Nieuw-Zeeland, Maleisië, Thailand, Zuid-Vietnam, Zuid-Korea, de Filipijnen, Nationalistisch China en Japan.

Onderhandelingen te Parijs gaan normaal verder

13j omibg
206

De zondag opgerichte „voorlopige revolutionaire regering” van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront heeft donderdag haar debuut gemaakt bij de vredesbesprekingen te Parijs en daar verklaart dat zij streeft naar een volledige overwinning op het huidige regime in Saigon. De pas gevormde regering wordt in Parijs vertegenwoordigd door haar minister van buitenlandse zaken, mevrouw Nguyen Thi Binh.

Deze onderstreepte dat de vorming van het voorlopige bewind aantoonde hoezeer de regering in Saigon geïsoleerd was, maar zij voegde eraan toe dat het bewind de onderhandelingen

met de andere partijen bij de conferentie wil voortzetten.

Dit wil Amerika ook, zoals bleek uit de verklaring van Lawrence Walsh, de plaatsvervanger van Cabot Lodge. „De andere zijde heeft slechts een naamsverandering ondergaan, die voor de VS en de bondgenoten van geen betekenis is”, aldus Walsh.

De Zuidvietnamese Phang Dam Lam zei dat welke naam de tegenpartij ook aannam, zij slechts een verlengstuk was van het „Noordvietnamese communistische regime”.

Walsh en Lam legden er de nadruk op dat zij de Parijse besprekingen bleven beschouwen als een ontmoeting tussen twee partijen, en niet als een gesprek tussen vier onafhankelijke groeperingen.

Kolonel Ha Van Lau van Noord-Vietnam richtte zich voorna-

melijk op de besprekingen tussen Nixon en Thie op Midway. Hij noemde deze ontmoeting een hindernis voor het vinden van een vreedzame oplossing en sprak van „een nieuwe fase in de reeks overeenkomsten tussen de VS en Saigon om de agressieoorlog voort te zetten”.

De Noordvietnamese president Ho Tsj Minh en premier Pham Van Dong wensten donderdag de voorlopige regering geluk en zegden haar materiële hulp en steun toe. Zij noemen het pas gevormde bewind de wettige regering in Zuid-Vietnam, al werd het woord erkenning in de boodschap niet genoemd.

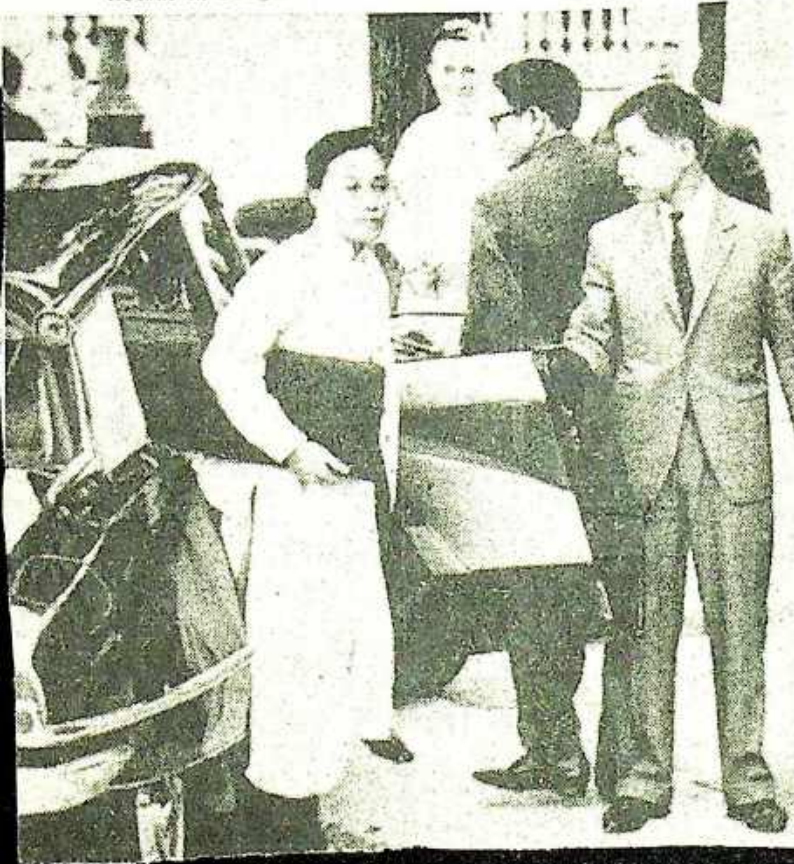
Wel is de in „bevrijd gebied” gevormde regering erkend door Polen, Noord-Korea, Algerije, Roemenië, Syrië, Oost-Duitsland, Cuba en Joegoslavië. (Reuter-AFP).

Boeddhisten veroordelen Zuidvietnamese regiem

*13 juni 68 W. van der
Amerika verantwoordelijk voor onderdrukking*

De minister van buitenlandse zaken van de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam, mevrouw Ngoeyen Thi Binh, gisteren bij aankomst voor de conferentiezaal in Parijs.

Een internationaal congres van in het buitenland wonende Vietnamese boeddhisten heeft een verklaring uitgegeven, waarin de door het regiem van generaal Van Thieu in Saigon uitgevoerde onderdrukking een ernstige hinderpaal voor de vrede wordt genoemd. Het congres, dat in het Franse Fontainebleau werd gehouden, stelt in de verklaring de Verenigde Staten, die het bewind van Van Thieu hebben gesteund en gebruikt, verantwoordelijk voor deze dictatoriale onderdrukking.

Parijse conferentie

De Noordvietnamese onderhandelsdelegatie in Parijs heeft gisteren een verklaring uitgegeven over de dezer dagen in het bevrijd gebied van Zuid-Vietnam opgerichte voorlopige revolutionaire regering.

Deze regering wordt, aldus de verklaring, door de regering van Noord-Vietnam beschouwd als de wettige vertegenwoordigster van het Zuidvietnamese volk.

President Ho Tsi Minh en premier Pham Van Dong van Noord-Vietnam hebben in een boodschap aan de voorlopige revolutionaire regering materiële hulp en steun toegezegd.

De Sowjet-Unie heeft vanmorgen bekendgemaakt dat zij de voorlopige revolutionaire regering erkent. Tot nu toe is dit verder gebeurd door de regeringen van Algerije, Noord-Korea, Roemenië, Syrië, Cuba, de DDR en Joegoslavië.

vietnamese militairen sneuvelen de Amerikaanse strijdkrachten verloren 261 militairen.

Saigon-regiem geïsoleerd

Op de zitting van de Parijse conferentie over de Vietnamese kwestie heeft de delegatie van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront zich als delegatie van de voorlopige regering gepresenteerd. Mevr. Ngoeyen Thi Binh, die nu minister van buitenlandse zaken in deze regering is, treedt als leidster van de delegatie op. Zij verklaarde, dat met de vorming van de voorlopige revolutionaire regering opnieuw het zogenaamde legale en constitutionele karakter van de marionettenregering Thieu-Ky-Hoong aan de kaak wordt gesteld, waardoor dit regiem verder geïsoleerd raakt en een grote stap dichterbij de totale ineenstorting is gekomen. Ngoeyen Thi Binh zei op de conferentie, dat de voorlopige regering de besprekingen met de andere partijen van de conferentie zal voortzetten.

Hinderlaag

Een convooi Amerikaanse tanks is op een weg nabij Pleikoe (in de centrale hooglanden) in een hinderlaag gelopen. Een Amerikaanse militair werd gedood, een raakte gewond.

Tijdens de gevechten, die vorige week vooral in de grensprovincies Tay Ninh en Binh Long hebben gewoed, heeft het Zuidvietnamese marionettenleger zware verliezen geleden. In Saigon is bekendgemaakt dat 457 Zuid-

AMERIKA REPATRIEERT:

Saigon moet zelf aan de slag

Van onze correspondent

WASHINGTON, vrijdag

Sedert president Nixon's terugkeer van de topconferentie met president Thieu van Zuid-Vietnam is de gedachtengang van de Amerikaanse regering m.b.t. de oorlog en de vredesonderhandelingen veel duidelijker geworden, nu blijkt dat Nixon's politiek in belangrijke opzichten van die van president Johnson verschilt.

Dat een groot aantal Amerikaanse troepen zou worden teruggetrokken was ingewijden in Washington reeds lang bekend. Op het Witte Huis wist men dat de plannen in die richting reeds 3 maanden geleden door Nixon en zijn staf waren voorbereid.

Het was oorspronkelijk de bedoeling 50.000 man ineens te repatriëren, doch het recente „zomer-offensief“ van de Vietkong, waarbij voortdurend raketaanvallen op Zuidvietnamese steden werden gedaan, deed Nixon op Thieu's aanraden besluiten voorlopig niet meer dan de helft van dat aantal terug te trekken.

Het ligt in de bedoeling dat Nixon nog voor het einde van deze zomer de repatriëring van nogmaals 25.000 man zal aankondigen.

Nixon zei bij zijn terugkeer de vermindering van Amerikaanse strijdkrachten in Vietnam te hebben gelast als „een teken van goede wil“ en als „voorbeeld ter navolging“ door Noord-Vietnam.

Men hoopte op een langzaam verbeterende sfeer bij de vredesonderhandelingen in Parijs, die tot een vergelijk zou kunnen leiden. Verscheidene factoren hebben het aanvankelijke optimisme de bodem ingeslagen.

Klad

In de eerste plaats wierp Thieu een klad op het beeld, dat Nixon had willen scheppen door na afloop van de topconferentie op Midway tijdens een persconferentie, te verklaren dat van een de-escalatie geen sprake was, omdat alle teruggetrokken Amerikaanse eenheden door Zuidvietnamese zouden worden vervangen. In militaire kringen in Washington wordt dit feit erkend, doch het had niet openlijk bekend mogen worden gemaakt.

Inderdaad heeft men in Washington niet het voornemen

THIEU
... klad ...

de pen op de neus. De laatste maanden zijn bij de opleiding en bewapening van Zuidvietnamese troepen grotere vorderingen gemaakt dan ooit tevoren.

Oppositie

Nixon beoogt hiermee in de eerste plaats het Amerikaanse volk tevreden te stellen, dat een groeiende oppositie tegen de „eindeloze“ Amerikaanse militaire interventie toonde.

Nog belangrijker was Nixon's redenering, dat de vorming van een sterke strijdmacht in Zuid-Vietnam de communisten meer bereid zou maken ook een voor Saigon aanvaardbare vrede te accepteren. In Hanoi zou nl. de mening overheersen, dat de Vietkong sterk genoeg is om na de vorming van een coalitie-regering, en na terugtrekking van alle Amerikaanse troepen, een militaire coup uit te voeren, die Zuid-Vietnam toch nog in de greep van Hanoi zou brengen. Als Zuid-Vietnam militair sterk wordt, is die kans gering.

Een andere reden waarom

13 juni 64
TEL

... van Zuid-Vietnam te verminderen. Daarentegen worden thans alle zeilen bijgezet om de Zuidvietnamese strijdkrachten zo intensief te trainen en van de modernste wapens te voorzien, dat zij binnen afzienbare tijd de taak van de meeste Amerikaanse troepen kunnen overnemen.

President Nixon heeft de regering in Saigon herhaaldelijk verzekerd dat Amerika Zuid-Vietnam niet in de steek zal laten, maar dat de strijd in de kortst mogelijke tijd door Vietnamese troepen moet worden overgenomen, omdat steeds meer Amerikaanse troepen zullen worden gepatriëerd.

Nixon zette daarmee Saigon

kaanse troepen uit Zuid-Vietnam wil vrijmaken is, dat infiltreringen uit Laos en Cambodja duiden op een grote toename van communistische guerrilla-infiltraties. Amerikaanse vliegtuigen assisteren de Laotische troepen al jarenlang bij pogingen om centra van infiltranten in het noordoosten van dat land te vernietigen, doch het succes is nog steeds gering.

Herstel

Het feit dat prins Sihanouk van Cambodja woensdag bekendmaakte de diplomatieke relaties met de V.S. te herstellen, wordt hier opgevat als een teken dat de prins zich, door toenemende infiltraties van Vietkong en Noordvietnamese strijdkrachten, bedreigd voelt en de mogelijkheid onder ogen ziet dat hij een beroep op Amerikaanse strijdkrachten zal moeten doen om een communistische overname te voorkomen.

De kans op een derzelijke rode militaire invasie wordt in Washington geringer geacht wanneer Amerika niet volledig door de oorlog in Vietnam gebonden is.

Vietkong-regering is Russisch-Amerikaans geesteskind

Van onze correspondent

PARIJS, vrijdag

De „voorlopige revolutionaire regering“, in Zuid-Vietnam is, naar Franse kringen gisteren meldden, het resultaat van een geheime overeenkomst tussen de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie.

Reeds geruime tijd zouden tussen de twee landen besprekingen gaande zijn om te komen tot een „FLN-regering“, die uit meer gematigde personen zou moeten bestaan, waardoor de onderhandelingen in Parijs zouden worden vergemakkelijkt.

Onderdeel van deze overeenkomst was de vorming van een kabinet onder leiding van generaal Minh, die als gematigd bekend staat.

De Zuidvietnamese president, Thieu, weigerde echter op dit voorstel in te gaan, wat tot resultaat had, dat zowel de communisten als de Zuidvietnamsen vertegenwoordigers van de harde lijn naar Parijs stuurden.

Men wijst erop, dat de nieuwe delegatieleider van de Zuidvietnamese communistische vertegenwoordiging, mevrouw Nguyen Thi Binh veel eerder bereid zou zijn tot een compromis met de Verenigde Staten en Saigon dan haar voorganger, Tran Bui Kiem.

Thans heb
AVENHORI
A.D.A.M.
Misschen s
W
niet heert
rare, nabij
Ind.; woonk
che, toilet
AVENHORI
van A.d.A.M.
Misschen, H
tieg, wilepe
V
niet moote
vrij uitzich
Ind.; woonk
douche, toi
slik, b.r. en f
ALKMAAR
slad
WOOL
bedri
Zeet centra
2 benz pomp
keuk., douche
3 slik., en gat
Zeer geschikt
Wit u meer
venstaande of
a.s. van 10.
L.A.T. balkon op het
vrij uitzicht
v.o.m. incl. fraie
ind. Br. C12B-58214
A.d.A.M.
Ka
Jacob
gevestigd
Tefel
Te koop te At
ruim h
op eigen gro
Vermeerstraat
denhuis, bev
keuk., ketler
Haaropbrengst
huis / 3396,00
som / 133.000
Te bevt. bij
ont. goed. L.
Z.N. N.V. tefel
C. Meyers 10
Verbouwde t
tijn en schuu
woud aan p
vaarwater, v
/ 27.500. Inl.
1. Urthoorn. 1
Nieu
Moderne mid
niet voor
Woonkamer, k
kamers, douc
schuur, incl.
K.K. Met vill

PLATS, VOORZIEN
in, onderslaapkam., 2
keuken, Riant bij-
Zn.
E 13.
118 of 426519. - C12A
tef.
van A.d.A.M.
W
bed
In dit gezet
op werker.
woonk., w
douche, bijk
van A.d.A.M.
Misschen, H
tieg, wilepe
V
niet moote
vrij uitzich
Ind.; woonk
douche, toi
slik, b.r. en f
ALKMAAR
slad
WOOL
bedri
Zeet centra
2 benz pomp
keuk., douche
3 slik., en gat
Zeer geschikt
Wit u meer
venstaande of
a.s. van 10.
L.A.T. balkon op het
vrij uitzicht
v.o.m. incl. fraie
ind. Br. C12B-58214
A.d.A.M.
Ka
Jacob
gevestigd
Tefel
Te koop te At
ruim h
op eigen gro
Vermeerstraat
denhuis, bev
keuk., ketler
Haaropbrengst
huis / 3396,00
som / 133.000
Te bevt. bij
ont. goed. L.
Z.N. N.V. tefel
C. Meyers 10
Verbouwde t
tijn en schuu
woud aan p
vaarwater, v
/ 27.500. Inl.
1. Urthoorn. 1
Nieu
Moderne mid
niet voor
Woonkamer, k
kamers, douc
schuur, incl.
K.K. Met vill

000 EIGEN GELD
te ontvangen rijkshbij-
na atrekk rijkshbijdrage.
ecle-makelaars o.g.
11
1-19528.
dam-C.
ord
en
L.A.T. balkon op het
vrij uitzicht op plantsoen.
v. met vrije vest.
apart te koop, incl.
Vermeerstraat
denhuis, bev
keuk., ketler
Haaropbrengst
huis / 3396,00
som / 133.000
Te bevt. bij
ont. goed. L.
Z.N. N.V. tefel
C. Meyers 10
Verbouwde t
tijn en schuu
woud aan p
vaarwater, v
/ 27.500. Inl.
1. Urthoorn. 1
Nieu
Moderne mid
niet voor
Woonkamer, k
kamers, douc
schuur, incl.
K.K. Met vill

BIJ VORMING NIEUWE REGERING

Structuur Viet Cong is niet gewijzigd

15 juni 64
P. van der
P. van der

(Nieuwsdienst New York Times)

HONGKONG, vrijdag. — De samenstelling van de nieuwe „voorlopige revolutionaire regering van de republiek Zuid-Vietnam” wijst niet op veranderingen in de politieke structuur van de Viet Cong, maar lijkt eerder de reeds bestaande verhoudingen te onderstrepen.

Een daarvan is dat de beweging wordt gecontroleerd door de Revolutionaire Volkspartij, die zuidelijke tak van de communistische partij die in Noord-Vietnam aan het bewind is. Tot president van de nieuwe regering is de 56-jarige architect Huynh Tan Phat benoemd, maar de man met de meeste macht in het kabinet is

die officieel pas op de zesde plaats komt als minister van defensie.

Trung (ongeveer 56) is secretaris-generaal van de Revolutionaire Volkspartij en wordt door veel westerlijke deskundigen beschouwd als de leidende politieke commissaris van de Viet Cong, die ook invloed heeft op de strijdtaktiek en de strategie. Als belangrijkste functionaris van de partij heeft hij zeggenschap over de 75.000 partijleden in het zuiden en over de 4.000 kaderleden.

President Phat was al actief in de anti-Franse bewegingen in de jaren dertig. Hij werd in 1964 secretaris-generaal van het centrale comité van het bevrijdingsfront. In deze positie had hij kennelijk meer macht dan de president van het presidium Nguyen Huu Tho, die in het buitenland bekend stond, als hoofd van het front.

„Coalitie”

De Revolutionaire Volkspartij heeft nooit willen verbergen, dat het een communistische partij is. Maar zij heeft het altijd wel wenselijk geacht om het Bevrijdingsfront zelf af te schilderen als een coalitie waarin ook niet-communisten macht hebben en waarvan het doel is „bevrijding” en niet „socialisme”.

Bij de vorming van de nieuwe regering is dit beleid voortgezet door er ook enkele functionarissen in op te nemen van het „Verbond van Nationale, Democratische en Vredeskrachten”, een beweging die werd gevormd na het Tet-offensief van februari 1968. De sleutelposities in de regering worden echter bezet door functionarissen van de Volkspartij of stichters van het front. Verder geloven functionarissen van de Amerikaanse inlichtingendienst dat de helft van de 40.000 kaderleden van het front Noordvietnamezen zijn, die werken onder instructie van de Volkspartij en Hanoi zelf.

Het persbureau Reuter meldt, dat de nieuwe regering inmiddels is erkend door de Sowjet-Unie, Polen, Oost-Duitsland, Roemenië, Joegoslavië, Algerië, Congo-Brazzaville, Syrië, Cuba en Noord-Korea.

Militaire wandelingen worden vaak afgebroken door de wijze waarop toen veel berichten over het antwoord typerend was voor de ver van de heer Palat ben geweest en Aangezien ikzelf toen de berichten van leugens”.

se propagerende opgeblazen samenstel zien dan als een „door de republikein diens hele verhaal niet anders kon te kloppen en dat de legerecommandant heer Palat vermeldte feiten niet bleken het hebben uitgewezen dat de door de daad gehouden en volgens de nota zou toezegde. Dit onderzoek werd inderden, die daarbij een nader onderzoek de minister van overzeese gebieden ster Palat hierover vragen stelde aan tische Tweede-Kamerlid de Indonesische ook dat het toenmalige socialist-De nota noemt dit geval, en veralgemeent.

politie zonder vorm van proces zijn dien daar binnengegetrokken militaire gen genomen Indonesiërs door de na-ongeveer 7 uur, om en bij 70 gevan-landse troepen en na een gevecht van-ling door twee compagnieën Neder-Djakarta gelegen dorpje na een buiten Er zouden in dit op 10 km. buiten neerde politionele acties sprake was, voordat er van de officieel gesanctio-zich afspeelde op 15 april 1946, dus mclijng gemaakt van de destijds ge-juni jl. werd afgedrukt, wordt ook 1945-49, dat in Het Parool van 10 miltaireren in Indonesië in de periode over het gedrag der Nederlandse IN het uittreksel uit de regeringsnota

Affaire Pesing

reacties

Affaire Pesing

IN het uittreksel uit de regeringsnota over het gedrag der Nederlandse militairen in Indonesië in de periode 1945-'49, dat in Het Parool van 10 juni jl. werd afgedrukt, wordt ook melding gemaakt van de destijds geruchtmakende z.g. affaire-Pesing, die voortdurend van de officieel gesanctioneerde politieke acties sprake was. Er zouden in dit op 10 km. buiten Djakarta gelegen dorpje na een bezetting door twee compagnieën Nederlandse troepen en na een gevecht van ongeveer 7 uur, om en bij 70 gevangenen genomen Indonesiërs door de Nederlandse politie zonder vorm van proces zijn afgemaakt.

De nota noemt dit geval, en vermeldt ook dat het toenmalige socialistische Tweede-Kamerlid de Indonésische Palat hierover vragen stelde aan de minister van overzeese gebiedsdelen, die daarbij een nader onderzoek toezegde. Dit onderzoek werd indertijd hebben uitgewezen dat de door de heer Palat vermelde feiten niet bleken te kloppen en dat de legercommandant diens hele verhaal niet anders kon zien dan als een „door de republikeinse propaganda opgeblazen samenstel van leugens“.

Aangezien ikzelf toen de berichtgeving van de heer Palat ben geweest en het antwoord typerend was voor de wijze waarop toen veel berichten over militaire wandelingen werden verspreid.

die officieel pas op de zesde plaats komt als minister van defensie.

Trung (ongeveer 56) is secretaris-generaal van de Revolutionaire Volkspartij en wordt door veel westelijke deskundigen beschouwd als de leidende politieke commissaris van de Viet Cong, die ook invloed heeft op de strijd tactiek en de strategie. Als belangrijkste functionaris van de partij heeft hij zeggenschap over de 75.000 partijleden in het zuiden en over de 4.000 kaderleden.

President Phat was al actief in de anti-Franse bewegingen in de jaren dertig. Hij werd in 1964 secretaris-generaal van het centrale comité van het bevrijdingsfront. In deze positie had hij kennelijk meer macht dan de president van het presidium Nguyen Huu Tho, die in het buitenland bekend stond, als hoofd van het front.

„Coalitie”

De Revolutionaire Volkspartij heeft nooit willen verbergen, dat het een communistische partij is. Maar zij heeft het altijd wel wenselijk geacht om het Bevrijdingsfront zelf af te schilderen als een coalitie waarin ook niet-communisten macht hebben en waarvan het doel is „bevrijding” en niet „socialisme”.

Bij de vorming van de nieuwe regering is dit beleid voortgezet door er ook enkele functionarissen in op te nemen van het „Verbond van Nationale, Democratische en Vredeskrachten”, een beweging die werd gevormd na het Tet-offensief van februari 1968. De sleutelposities in de regering worden echter bezet door functionarissen van de Volkspartij of stichters van het front. Verder gelooven functionarissen van de Amerikaanse inlichtingendienst dat de helft van de 40.000 kaderleden van het front Noordvietnamezen zijn, die werken onder instructie van de Volkspartij en Hanoi zelf.

Het persbureau Reuter meldt, dat de nieuwe regering inmiddels is erkend door de Sowjet-Unie, Polen, Oost-Duitsland, Roemenië, Joegoslavië, Algerië, Congo-Brazzaville, Syrië, Cuba en Noord-Korea.

Saigons leger is toe aan modernisering

WASHINGTON, 14 juni (Reuter) - Het Amerikaanse ministerie van defensie raamt de kosten voor de modernisering van het Zuidvietnamese leger op 6.200.000 dollar. Dit is door deskundigen van het Pentagon meegedeeld in een besloten vergadering van de senaatscommissie voor de toewijzingen van begrotingsgelden. De Verenigde Staten zijn ook bezig met het opstellen van plannen voor de modernisering van de (kleine) Zuidvietnamese luchtmacht en de marine, maar daarover zijn nog geen bedragen genoemd.

Het moderniseringsprogramma vormt een belangrijke factor in president Nixons plannen voor het terugtrekken van Amerikaanse troepen zolang er in Parijs nog geen overeenstemming over een vredesregeling is.

Het Amerikaanse opperbevel in Zuid-Vietnam heeft bekendgemaakt dat ongeveer de helft van de 25.000 man Amerikaanse troepen die voor eind augustus uit Zuid-Vietnam teruggetrokken zullen worden, gevechtseenheden zullen zijn.

Boeddhistisch kabinet in Zuid-Vietnam gevormd

Militante Zuidvietnamese boeddhisten en leden van andere religieuze en intellectuele groeperingen hebben in het geheim een neutralistisch schaduwkabinet gevormd dat tot doel heeft de huidige regering in Saigon te vervangen en vredesonderhandelingen te beginnen.

Het nieuws werd zondag in Parijs bekendgemaakt door Vo Van Ali, secretaris-generaal van de Associatie van overzeese Vietnamese boeddhisten en woordvoerder van een pasgevoormde boeddhistische delegatie die met de vredesonderhandelingen voeling moet houden.

Ai zei dat het doel van het schaduwkabinet neutraliteit was, maar onderstreepte dat dit niet de eerste stap betekende naar het communisme.

Met de formatie van het kabinet is men twee maanden bezig geweest. Op 7 juni ontving Ai een lijst met namen. Deze kon hij echter niet bekendmaken, gezien het gevaar dat de betrokken personen dan zouden lopen.

Boeddhistische zegglieden te Parijs hebben verklaard dat tijdens bijeenkomsten bij de An-Quang-pagode, het hoofdkwartier van de militante Zuidvietnamese boeddhisten, gebgeken was dat er mogelijkheden bestonden tot samenwerking tussen vredesgezinde krachten. Ai legde er de nadruk op dat de nieuwe schaduwregering niet uitsluitend een boeddhistische aangelegenheid was. En leden van de

Vietcong hadden er geen zitting in.

Over het feit dat verscheidene personen in Saigon, waaronder de boeddhistische advocaat Tran Ngoc Lieng, ontkend hebben dat een schaduwkabinet is gevormd, merkte Ai op dat het voor iemand die legaal in de Zuidvietnamese hoofdstad verblijft niet mogelijk is iets van de betrokken ontwikkelingen af te weten.

Tweede rivaal

Vorige week werd de vorming bekendgemaakt van een voorlopige revolutionaire regering van de Vietcong. De nieuwe boeddhistische groepering is thans de tweede rivaal voor de regering in Saigon geworden.

Het schijnt dat er ook liberale katholieken en Cao-Daiten toe behoren. De An-Quang-boeddhisten speelden een belangrijke rol bij de agitatie in 1963, die tot de val van Diem leidde. Ongeveer 90 procent van de Zuidvietnamese bevolking is boeddhistisch.

Intussen is de pasgevoormde voorlopige revolutionaire regering van de Vietcong nu ook erkend door Peking. China is hiermee het zeventiende land dat tot officiële erkenning is overgegaan. Het nieuws werd door premier Tsjoë En-lai bekendgemaakt. (Reuter)

100.000 man dit jaar uit Vietnam

bevestigd

WASHINGTON, 19 juni (NYT) — De regering-Nixon is voornemens nog dit jaar 50.000 tot 75.000 man extra uit Zuid-Vietnam terug te trekken. Als de plannen van de Amerikaanse regering doorgaan, zal voor het einde van dit jaar een troepenmacht van 100.000 Amerikanen Zuid-Vietnam verlaten.

Tijdens het recente topoverleg tussen president Nixon en zijn Zuidvietnamese collega Thieu op het eiland Midway in de Stille Oceaan werd besloten 25.000 Amerikaanse militairen terug te halen. Op het ogenblik dienen 550.000 Amerikanen in Zuid-Vietnam.

De verwezenlijking van het plan hangt af van de militaire toestand in Zuid-Vietnam. Volgens gezaghebbende bronnen in Washington zal het „progressieve terugtrekkingsschema” in werking treden als de Zuidvietnamezen voldoende gevechtskracht tonen en de Noordvietnamese troepen en guerrillastrijders niet tot grootscheepse aanvallen overgaan of hun eventuele offensieven gedurende de rest van het jaar zien mislukken.

De Amerikaanse regering hoopt door een versnelde eenzijdige terugtrekking Noord-Vietnam over te halen om formeel of stilzwijgend tot een wederzijdse terugtrekking van het gros van de buitenlandse troepen uit Zuid-Vietnam te komen.

Indien Hanoi weigert een wederzijdse terugtrekking in overweging te nemen zullen de Amerikaanse troepen in een veel langzamer tempo Zuid-Vietnam verlaten. Het is dan de bedoeling om over een periode van driejaar 340.000 man terug te trekken en ongeveer 200.000 man voor onbepaalde tijd achter te laten.

Meer troepen terug uit Vietnam?

WASHINGTON, 19 juni (AFP) — Wellicht zullen nog 25.000 Amerikaanse militairen uit Vietnam worden getrokken, zo wordt vernomen uit kringen van het Pentagon, het ministerie van defensie. Dit gerucht volgt op de recente aankondiging van president Nixon dat 25.000 militairen Zuid-Vietnam zullen verlaten.

Het is niet uitgesloten, dat vóór het einde van het jaar de Amerikaanse troepenmacht in totaal met 70.000 man zal worden verminderd. Er zouden dan nog ongeveer 470.000 Amerikaanse militairen in Vietnam overblijven. Dit zou echter afhangen van de houding van Noord-Vietnam, zowel op militair gebied als aan de conferentietafel in Parijs.

Betoging

Een groep betogers heeft in en voor het gebouw van het Amerikaanse ministerie van defensie in Washington een lijst voorgelezen met de namen van 35.000 Amerikanen die in Vietnam gevallen zijn. De betogers begonnen dinsdag om 14.00 uur, plaatselijke tijd, met het voorlezen van de namen in het Pentagon zelf. Nadat zij door de politie uit het gebouw verwijderd waren, gingen zij de hele nacht en woensdagmorgen hiermee door op het terrein vóór het ministerie.

13. april 1975

— Hulp voor Vietnam. Het Nederlandse Rode Kruis heeft besloten een bedrag van 30.000 Zwitserse francs ter beschikking te stellen voor medische hulpverlening en aankoop van medicamenten, zowel voor Noord- als voor Zuid-Vietnam.

Zuidvietnamese kabinet

krijgt ernstige tegenstand

14 Juni 1964 M&L

De Zuidvietnamese regering van premier Tran Van Huong werd maandag geconfronteerd met de ernstige binnenlandse crisis in haar eenjarig bestaan nadat het Huis van Afgevaardigden de nieuwe economische maatregelen had afgekeurd.

Met 49 tegen 21 stemmen werd een motie aangenomen waarin aangedrongen werd op een gezamenlijke zitting van het Huis en de Senaat. Tijdens deze zitting zou dan een motie van wantrouwen in de eerste-minister en zijn kabinet moeten worden besproken.

Indien men deze aanneemt met meer dan een tweederde meerderheid zou de regering ontbonden kunnen worden. Echer wordt niet verwacht dat de Senaat voldoende steun aan de motie geven zal.

De geluiden van afkeuring werden afgelopen zaterdag plotseling zeer luid toen de minister van financiën, Au Ngoc Ho, een reeks belastingverhogingen aankondigde, voornamelijk ten aanzien van weeldeartikelen. Onmiddellijk nadat het Huis had verklaard het met deze maatregelen on-

eens te zijn begon de minister een gesprek met president Thieu dat vier uur duurde.

De belastingverhogingen moeten 84 miljoen gulden opbrengen. Deze zullen geïnvesteerd worden in landbouw, visserij en industrie.

De Vietcong beschoot vandaag voor het eerst sinds een maand het centrum van Saigon. Naar mededeling van een Amerikaanse woordvoerder kwamen twee raketten neer. Eer ervan trof een rooms-katholieke school, een ander kwam terecht op een bouwproject. Doden of gewonden vielen er niet.

Elders in het land werden 22 Amerikaanse en Zuidvietnamese bases onder vuur genomen.

Bij Loc An, op 25 km ten oosten van Saigon leverden Thaise troepen hun zwaarste slag met de Vietcong; sinds zij twee jaar geleden in Zuid Vietnam aankwamen. Zes hunne werden gedood; aan de kant van de aanvallers sneuvelden 212 personen. In Vietnam nemen 5000 man Thais troepen aan de gevechten deel. (Reu er)

In 18 maanden misschien alle grondstrijdkrachten

20 juni 1970
A. v. d. V.

Nog meer troepen weg uit Vietnam

WASHINGTON, 20 juni (Reuter, UPI) — Amerika zal zijn troepensterkte in Vietnam nog verder verminderen en wellicht zelfs binnen achttien maanden al zijn grondstrijdkrachten daar terugtrekken.

Dit deelde president Nixon mee tijdens zijn persconferentie. In augustus zal het Amerikaanse staatshoofd hierover een beslissing nemen. Nixon zei dat deze afhangt van de vorderingen van het vredesoverleg in Parijs en van de mate van gevechtsgereedheid van het Zuidvietnamese leger. Nixon hoopt dat de troepen in een sneller tempo kunnen worden teruggetrokken dan oud-minister van defensie Clark Clifford voorstelde, die nog voor eind dit jaar 100.000 man militairen uit Vietnam wilde laten vertrekken en de rest

van het Amerikaanse contingent voor eind 1970.

De Amerikaanse president uitte zijn teleurstelling over het uitblijven van een reactie van Noord-Vietnam op zijn al eerder genomen besluit 25.000 man troepen alvast uit Vietnam terug te trekken. Toch verwacht hij binnen twee tot drie maanden vooruitgang bij de vredesbesprekingen te kunnen constateren. Het verloop van de onderhandelingen stemt hem althans niet tot pessimisme.

Nixon doet opnieuw een beroep op Hanoi en op het Bevrijdingsfront akkoord te gaan met zijn op 14 mei geopperde plan te beginnen met de afkondiging van een algemeen staakt-het-vuren in heel Vietnam, onder internationaal toezicht en als onderdeel van een reeks van maatregelen tot terugtrekking van alle vreemde troepen en tot het houden van vrije verkiezingen. Internationaal toezicht is bij dit alles echter wel vereist, aldus Nixon, die de onlangs opgerichte „Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam” vraagt gevolg te geven aan de oproep van de Zuidvietnamese president Thieu in het zuiden algemene verkiezingen onder internationaal toezicht te laten houden. Amerika zal — zo beloofde Nixon — iedere vrije beslissing van de meerderheid van het Zuidvietnamese volk eerbiedigen. Hoewel de VS aldus Nixon, „niet getrouwd” zijn met de regering-Thieu, steunt het deze, omdat ze op wettige wijze tot stand gekomen is. Toegeven aan de communistische druk Thieu te verwijderen zou, volgens Nixon, gelijk staan aan capitulatie.

Besprekingen

Amerika hoopt tussen 31 juli en 15 augustus besprekingen met de Sovjet-Unie te beginnen over wederzijdse vermindering van de kernwapenarsenalen. Minister van buitenlandse zaken William Rogers heeft dit volgens Nixon aan het Kremlin meegedeeld, maar nog geen antwoord ontvangen. De ontwapeningsbesprekingen met Rusland hadden eind vorig jaar moeten beginnen, maar werden uitgesteld in verband met de militaire interventie in Tsjecho-Slovakije. Als mogelijke plaatsen voor het houden van de besprekingen noemde Nixon Wenen en Genève. Hij zei bereid te zijn de besprekingen naar elke andere plaats te verleggen die voor beide partijen aanvaardbaar is.

De president kondigde aan binnen een maand met de Israëlsche interim-premier, mevrouw Golda Meir, besprekingen te willen voeren over „verwijdering van de ontstekings” uit de crisis in het Midden-Oosten.

Thieu bereid Vietcong bij verkiezing te betrekken

Van onze correspondent

WASHINGTON, 21 juni — In regeringskringen hier wordt verwacht dat president Thieu van Zuid-Vietnam spoedig een aanbod zal doen voor deelneming van de communisten aan vervroegde verkiezingen. Veel kans dat hierdoor het Parijse gesprek op gang zal komen acht men echter niet aanwezig. Dit vooral niet omdat de communistische onderhandelaars nu juist weer de eis stellen dat de regering-Thieu verdwijnt voordat echte onderhandelingen beginnen.

Toch hoopt men hier dat Thiens aanbod weer meer aandacht zal concentreren op de politieke zijde van het zoeken naar een oplossing. Dit wordt van belang geacht omdat de reactie van president Nixon tijdens zijn

persconferentie dat hij het tijdschema van de voormalige minister van defensie Clifford voor terugtrekking van Amerikaanse troepen hoopte te verbeteren veel kritiek heeft uitgelokt.

Clifford stelde in het tijdschrift Foreign Affairs terugtrekking voor van alle Amerikaanse gevechtstroepen op de grond tegen eind 1970. Het vooruitzicht dat daarna een versterkt Zuidvietnamees leger, geholpen door Amerikaanse luchtmacht en infrastructuur, het nog jarenlang zou kunnen volhouden zou Hanoi tot een compromis kunnen dwingen, aldus deze weinig overtuigende gedachtengang, die al eerder door het Witte Huis en het Pentagon werd geopperd.

Men begrijpt hier dat Nixon op zijn persconferentie geïrriteerd was over Cliffords advies. Wanneer immers iemand met het gezag van Clifford dergelijke voorstellen doet is er voor Hanoi voorlopig geen aanleiding meer tot onderhandelen. Maar, zo menen velen hier, Nixon maakte het nog erger door tweemaal

te verklaren dat hij Cliffords tijdschema hoopte te verbeteren.

Dwangpositie

Dat hij slechts „hoop” uitsprak en de terugtrekking zoals gewoonlijk afhankelijk maakte van voortgang in Parijs, verminderde vijandelijke activiteit en groeiende kracht van Saigon, wordt zowel in de Amerikaanse publieke opinie als in Hanoi snel vergeeten.

Het gevolg zal slechts zijn dat hij in een dwangpositie raakt tegenover zijn critici hier, die hem steeds aan deze „belofte” zullen herinneren, en dat hij tegelijk door Cliffords voorstellen officiële sanctie te verlenen eventuele onderhandelingswil bij de vijand nog verder verzwakt.

Daar ook speculaties over een bestand door bijna allen hier die het drama op de voet volgen weinig relevant worden geacht, omdat alleen een politiek compromis tot zulk een bestand kan leiden, hoopt men hier dat zo spoedig mogelijk weer alle aandacht op het zoeken naar een politiek compromis gericht kan worden.

Zie verder pag. 6

Nieuwe gevechten uitgebroken in Laos

In het noordwesten van Laos zijn nieuw gevechten uitgebroken tussen Noordvietnamese troepen en strijdkrachten van de regering in Vientiane. Gemeld wordt dat zeven Noordvietnamese bataljons de strategische stad Muong Suoi omsingelen; drie bataljons die de stad verdedigen heeft de regering het radiocontact verloren. Muong Suoi ligt 320 kilometer noordwesten van Vientiane. De gevechten begonnen maandag, als de Noordvietnamezen met tien tanks artilleriestellingen van de regeringstroepen aanvielen.

Met verlies van zes tanks zouden zij verdreven zijn. Indien echter Muong Suoi viel zou dit „ernstige politieke gevolgen” hebben.

In maart veroverden tijdens hevige gevechten communistische troepen de militaire post Nakhan, aan de noordoostelijke grens, op het Laotiaanse leger. Dit was een ernstige slag voor de pogingen van de regering om de toenemende kracht van de communisten in de provincie San Neua tegen te gaan. (Via deze provincie dringen Noordvietnamezen Zuid-Vietnam binnen.)

(Reuter)

Thieu bereid Vietcong bij verkiezingen te betrekken

Vervolg van pag. 1

Tot zover onze correspondent te Washington.

Beraad in Saigon

Reuter meldt uit Saigon dat president Thieu daar zijn voornaamste ministers en militaire adviseurs bijeen heeft geroepen. In regeringskringen wilde men niet zeggen welke kwesties op deze bijeenkomst besproken zouden worden; aangenomen wordt evenwel dat Thieu de laatste hand legt aan een wet die voorziet in een ingrijpende bestuurswijziging, en dat hij na het voltooiën van die bestuurswijziging de Vietcong een politieke regeling zal voorstellen.

Men meent dat de president van plan is een raad te vormen die de regering van advies moet dienen. In deze raad zouden ongeveer twintig politici uit alle stromingen in het land zitting krijgen. De adviesraad zou dan op zijn beurt weer een orgaan moeten creëren dat algemene verkiezingen moet organiseren die in 1970 gehouden zullen worden. In dit lichaam zouden ook leden van de door het Zuidvietnamese bevrijdingsfront gevormde voorlopige revolu-

tionaire regering zitting kunnen nemen.

In doorgaans welingelichte kringen is meegedeeld dat de kans groot is dat generaal Duong Van Minh, die de staatsgreep tegen president Ngo Dinh Diem in 1963 heeft helpen voorbereiden, voorzitter van de nieuwe adviesraad zal worden.

Bevoegdheden

Op de bijeenkomst van president Thieu en zijn naaste medewerkers zou uitgemaakt worden hoeveel macht deze raad moet krijgen. Men acht het niet uitgesloten dat Thieu de raad grote zeggenschap zal geven bij het toezicht op het regeringsbeleid.

Ook premier Tran Van Huong zal naar alle waarschijnlijkheid deel uitmaken van de raad. De ministers zullen in functie blijven tot de verkiezingen zijn gehouden.

Van welingelichte zijde in Saigon wees men er verder op dat president Thieu met president Nixon van gedachten heeft gewisseld over zijn plannen op hun conferentie op het eiland Midway. Nixon zou het toen aan Thieu hebben overgelaten de plannen nader uit te werken en de datum voor de bekendmaking vast te stellen.

Vietcong laat

drie gevangenen vrij

23 j. 2001 (y) Nke

De Vietcong heeft maandag drie Zuidvietnamese krijgsgevangenen vrijgelaten ter gelegenheid van de vorming van de „voorlopige revolutionaire regering“. Zij brachten hun gevangenschap door bij Dakto, in de centrale hooglanden. De laatste keer dat de Vietcong krijgsgevangenen vrijliet was op 1 januari. Toen lieten zij in de provincie Tay Ninh drie Amerikanen gaan.

Intussen heeft de Amerikaanse regering besloten vier geleerden naar Cambodja te zenden die het vraagstuk van de ontbladering moeten onderzoeken. Het onderzoek zal voornamelijk gedaan worden in een gebied bij de Zuidvietnamese grens waar in april van dit jaar plantages door Amerikaanse vliegtuigen werden ontbladerd.

De VS zegden bij het herstel van hun diplomatieke betrekkingen met Cambodja toe na te zullen gaan in hoeverre de klacht dat 14.000 ha van de aanplant ontbladerd is, steekhield. De geleerden arriveren op 30 juni ter plaatse en zullen er drie weken blijven.

Reuter-AFP)

SENATOR GORE:

VS moeten ook uit Thailand

WASHINGTON, 25 juni (UPI) — Amerika moet ook zijn veertigduizend man aan troepen, die het in Thailand heeft gestationeerd, terugtrekken. Dit zei de Democratische senator Albert Gore tijdens een rede in de Senaat. Gore, die een van de eersten is geweest die zich heeft verzet tegen het Amerikaanse optreden in Vietnam, is bang dat de Amerikaanse troepen in Thailand op dezelfde wijze in een burgeroorlog tussen regering en communisten kunnen worden betrokken als dat in Vietnam het geval is.

Gore vroeg de Senaat: „President Johnson begon Noord-Vietnam te bombarderen nadat de Vletcong Amerikaanse legerbarakken bij Pleikoe had opgeblazen. Wat zal de regering-Nixon doen als Thai-guerrilla's een van onze bases in Thailand aanvallen?”

De Senator wees erop dat de Senaat nooit de overeenkomst heeft goedgekeurd, die in 1962 werd gesloten tussen minister Rusk en diens Thaise collega Thanat Khoman „om Thailand te helpen in het weerstandbieden tegen communistische agressie”. Deze overeenkomst resulteerde in het zenden van veertigduizend man Amerikaanse troepen naar Thailand.

Moskou wil V.S. helpen bij vrede in Vietnam

LONDEN, 26 juni (UPI) — De Sovjet-Unie is nog steeds bereid Amerika te helpen bij zijn pogingen om vrede in Vietnam te verkrijgen. De Russen stellen echter als voorwaarde, dat Washington officieel verklaart, dat het spoedig en volledig zijn troepen uit Vietnam zal terugtrekken.

Dit hebben diplomatieke kringen in de Britse hoofdstad verklaard. Zij voegden hieraan toe dat Moskou Nixons laatste aanbod van het terugtrekken van zo'n honderdduizend man aan troepen niet realistisch vindt. Alleen een algeheel wegtrekken van de Amerikaanse troepen, en dat binnen een korte tijd, zou de kansen op werkelijke vredesbesprekingen vergroten. Onder de huidige situatie is er weinig kans op dat de strijdende partijen in Vietnam nog dit jaar tot overeenstemming zullen komen.

Volgens genoemde diplomatieke kringen is de invloed van Moskou in Hanoi en bij het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront (Vietcong) beperkt. Noord-Vietnam gaat, ondanks de militaire steun die het van Rusland en China ontvangt, vastbesloten zijn eigen weg. De belangrijkste beslissingen worden door Ho Tsji Minh en de zijnen en door niemand anders genomen.

Noord-Vietnam wenst echter de goede relaties met China niet te bederven door te veel tegen Rusland aan te leunen. Dit werd eens te meer duidelijk door het feit, dat Hanoi niet aanwezig was op de communistische wereldtopconferentie in Moskou. En het zal waarschijnlijk ook niet meedoen aan elk Aziatisch veiligheidssysteem dat Moskou zou willen creëren.

STRIJD IN LAOS

VIENTIANE, 26 juni (Reuter) — In het noordwesten van Laos zijn opnieuw gevechten uitgebroken tussen Noordvietnamese troepen en regeringsstrijdkrachten.

De regeringstroepen hebben het radiocontact verloren met drie bataljons die zich in de nabijheid van de stad Muong Suoi bevinden, 320 km van Vientiane. Deze bataljons hadden opdracht zich op Muong Suoi terug te trekken, maar zijn afgesneden door vijandelijke troepen. De stad is door zeven Noordvietnamese bataljons omsingeld.

Maandag en dinsdag is er ook in dit gebied gevochten.

28, v. l. bij surt

Amerikaanse steun voor landhervorming in Zuid-Vietnam

De Verenigde Staten zijn vrijdag met de Zuidvietnamese regering een overeenkomst aangegaan, waarbij Zuid-Vietnam een bedrag van tien miljoen dollars ontvangt als steun voor een uitgebreid programma van landhervormingen.

Volgens president Thieu is het programma een van de scherpste wapens tegen het communisme; het beoogt het afschaffen van het machtige grootgrondbezit en wil ongeveer 800.000 boeren agrarische gebieden in eigendom geven.

Voor dit doel zullen 1,3 miljoen hectaren grond onteigend moeten worden; de schadevergoedingen die de regering aan de huidige eigenaren wil betalen zullen tot een totaal van 400 miljoen Amerikaanse dollars oplopen.

Volgens de Amerikaanse ambassadeur Bunker, die vrijdag de overeenkomst ondertekende, zal de landhervorming veel van de sociale onrechtvaardigheden elimineren die voor het ogenblik nog de boeren van de regering vervreemd houden.

Welingelichte militairen in Vientiane maken intussen bekend dat de stad Muong Soui in noordwest Laos door Noordvietnamese troepen is veroverd. De strijd om deze strategische post heeft zeven dagen geduurd.

De slag was daarom ook belangrijk omdat Muong Soui werd verdedigd door neutralistische strijdkrachten, die tot dusverre door Noordvietnamese troepen en de communistische Pathet Lao ongemoeid waren gelaten. Het Laotiaanse kabinet zou in spoedzitting bijeen zijn gekomen. (Reuter).

Thieu ontkent plannen tot regeling met Vietcong

28 Junij 1970

President Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam heeft zondag laten weten dat hij geen politieke regeling met de Vietcong voorbereidt. Doorgaans betrouwbare kringen in Saigon hadden vrijdag gezegd dat hij de laatste hand legde aan een plan dat de vorming van een adviesraad inhiel onder generaal Duong Van Minh.

Deze raad zou op zijn beurt een orgaan scheppen dat algemene verkiezingen zou organiseren, te houden in 1970. In het te vormen orgaan zouden ook Vietcongliden zitting hebben.

Een presidentiële woordvoerder noemde de berichten hierover volslagen onjuist en zei dat Thieu op het ogenblik geen verklaring over de politieke toekomst van Zuid-Vietnam opstelt. (Donderdag had president Nixon op een persconferentie gezegd dat Thieu spoedig een plan tot verzoening met de Vietcong zou bekendmaken.)

De bijeenkomsten van de afgelopen dagen van Thieu en zijn ministers

hadden betrekking op het pacificatieprogramma, zo deelde de woordvoerder nog mee.

Het Amerikaanse weekblad Newsweek meldt intussen dat het Witte Huis opdracht heeft gegeven tot het opstellen van een plan dat voorziet in de terugtrekking van tenminste 350.000 man Amerikaanse troepen uit Vietnam voor het einde van 1970.

Het blad wijst erop dat volgend jaar in Amerika verkiezingen voor een deel van het Congres worden gehouden. Het voegt eraan toe dat Nixon een politicus van de eerste orde is en dat het opstellen van een dergelijk plan niet behoeft in te houden dat het ook werkelijk wordt uitgevoerd.

Mevrouw Nguyen Thi Binh, minister van buitenlandse zaken van de pasgevormde „voorlopige revolutionaire regering” van de Vietcong, veroordeelde zaterdag Nixons suggestie om tot een wederzijdse troepenterugging te komen.

De enige passende stap was volgens haar onvoorwaardelijke terugtrekking van alle Amerikaanse troepen. Mevrouw Binh sprak op een wereldvredeconferentie in Oost-Berlijn die werd bijgewoond door 1000 afgevaardigden uit 100 landen.

Soevanna Phoema doet beroep op Engeland en Rusland

De neutralistische Laotiaanse eerste-minister, prins Soevanna Phoema, heeft zaterdag in Parijs de val bevestigd van de strategische stad Muong Soui, gelegen op 160 km. ten noorden van Vientiane. De prins deed een beroep op Engeland en Rusland — beide voorzitter van de Geneefse conferentie over Indo-China — Hanoi te bewegen de aanvallen op Laos te staken.

„Ik hoop dat de Engelse en Russische voorzitters Hanoi tot terughoudendheid zullen brengen en op deze wijze hun handtekening onder de overeenkomst van 1962 over de neutraliteit van Laos zullen bekrachtigen”, aldus Soevanna Phoema.

De val van de stad, die zich niet ver van de Kruikenvlakte bevindt, was de laatste van een reeks tegenslagen voor de neutralistische regering dit jaar in haar lange strijd tegen de strijdkrachten van Noord-Vietnam en de Pathet Lao.

In maart bezetten communistische troepen de strategische plaats Nakhong, op 430 km. ten noorden van Vientiane. En afgelopen maand veroverden zij de belangrijke stad Xieng Khouang, op 190 km. ten noorden van Vientiane.

Verwacht wordt dat de Noordvietnamezen nu een aanval op Vang Vieng zullen inzetten, gelegen op 40 km. ten zuiden van Muong Soui.
(Reuter)

dezer dagen

Zowel in escalatie als in deëscalatie zit een zeker automatisme, dat slechts door een aparte wilsbeslissing gestopt of omgedraaid kan worden. Het logische en natuurlijke gevolg van een stap de ladder op, resp. de ladder af, is niet de stilstand, nog minder een stap de ladder af, resp. de ladder op, maar nog een stap de ladder op, resp. de ladder af. In de eerste stap liggen in principe de volgende stappen reeds besloten.

De oorlog in Vietnam is een klassiek voorbeeld van escalatie met ingebouwd automatisme. Het was pas president Johnsons wilsbesluit van 31 maart 1968, waarbij een limit werd gesteld aan het aantal Amerikaanse troepen in Vietnam en ook de bombardementen op Noord-Vietnam werden beperkt, dat dit automatisme afbrak.

Van dat ogenblik af begon de deëscalatie, en ook deze schijnt door een ingebouwd automatisme te worden voortbewogen. De eerste stappen worden langzaam en met grote tussenpozen genomen: 31 oktober 1968 algehele stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam; 8 juni aankondiging van het terugtrekken van 25.000 Amerikanen uit Vietnam.

*

Maar nog zijn die 25.000 man niet teruggetrokken of president Nixon voelt zich gedwongen de hoop uit te spreken dat dit er vóór het eind van het jaar meer dan 100.000 zullen zijn en dat uiterlijk vóór het eind van het volgende jaar alle Amerikaanse grondtroepen Vietnam zullen hebben verlaten.

Dit immers was de aanbeveling die Johnsons laatste minister van defensie, Clark Clifford, zojuist had gedaan in een artikel in het tijdschrift *Foreign Affairs* en waarop Nixon reageerde met het uitspreken van de hoop dat hij Cliffords tijdschema zou kunnen overtreffen.

Zeker, als Nixon niet geïrriteerd was geweest door Cliffords aanbeveling (en vooral door de „timing“ ervan), zou hij nooit deze boude uitspraak openlijk hebben gedaan. Maar in het (de)esca-

latieproces is de aanleiding tot de volgende stap niet interessant. In ieder geval is Nixons uitspraak onmiddellijk een eigen leven gaan leiden.

Dat wil zeggen dat met deze opmerking Nixon het deëscalatieproces uit de hand is gelopen. Dat betreurt hij natuurlijk. Want het is wel duidelijk dat hij, met die uitspraak, bij velen verwachtingen heeft gewekt die hij niet dan tegen hoge prijs zal kunnen teleurstellen. Mocht hij, om welke reden ook, het deëscalatieproces willen stopzetten, dan zal hem dit extra moeite kosten.

*

Nixon heeft een andere reden die uitspraak te berouwen. Immers, als de president van de Verenigde Staten de hoop uitspreekt dat hij uiterlijk vóór het eind van 1970 alle Amerikaanse grondtroepen uit Vietnam zal hebben teruggetrokken, welke prikkel heeft de tegenstander dan nog om zijnerzijds een concessie te doen teneinde dat resultaat te bereiken? Het wordt hem nu gratis in de schoot geworpen.

En in Zuid-Vietnam zal die uitspraak, volgend op de deëscalerende stappen die sinds 31 maart 1968 zijn genomen, alleen maar de moedeloosheid vergroten. Die vergroting van de moedeloosheid is op zichzelf ook weer een stap in het deëscalatieproces.

Wanneer de Zuidvietnamezen de indruk krijgen dat Amerika binnen afzienbare tijd uit Vietnam verdwenen is, dan zal dat bij hen de strijdlust niet aanwakkeren. Newsweek heeft al gemeld dat hoge Zuidvietnamezen hun vrouw en kinderen (om niet te spreken van hun geld) in veiligheid stellen in Frankrijk en Zwitserland. Binnenkort kun je meldingen verwachten van het overlopen van hele eenheden naar de vijand.

*

Zo is de aankondiging, ja zelfs het enkele uitspreken van de hoop, dat er troepen uit Vietnam zullen worden teruggetrokken, niet alleen een stap in het deëscalatieproces, maar heeft zij ook op

zichzelf weer een deëscalerend effect. In iedere stap ligt immers de volgende opgesloten.

Dat proces vreet overal door: waar de Amerikanen terugtrekken, daar verliest de plaatselijke bevolking een belangrijke bron van inkomsten; de markt voor verse groenten bijvoorbeeld stort er ineen, evenals de werkgelegenheid op de bases, die in sommige streken de lonen in één jaar met 25 pct. had doen stijgen.

Zo'n economische catastrofe speelt natuurlijk de Vietcong in de kaart, die in zo'n gebied meer op de plaatselijke bevolking kan gaan steunen in zijn strijd tegen de toch al niet zo vechtlustige Zuidvietnamezen die in de plaats van de teruggetrokken Amerikanen zijn gekomen. Ook hier blijft de bal, eenmaal aan het rollen gegaan, doorrollen.

*

Als eindresultaat is zelfs een militaire catastrofe denkbaar. Immers naarmate de Amerikaanse grondtroepen in aantal afnemen en de Zuidvietnamezen onbetrouwbaarder worden, wordt het overwicht van de Vietcong groter. Als de Vietcong zijnerzijds niet deëscaleert — en op het ogenblik heeft hij de Amerikaanse deëscalerende stappen niet met soortgelijke stappen beantwoord — dan is een smadelijke nederlaag niet onmogelijk.

En welke prikkel heeft de Vietcong om zijnerzijds te deëscaleren zolang als hij aan Amerikaanse kant de bal ziet rollen? Wat willen Vietcong en Hanoi liever: een eind aan de oorlog of Amerika's vernedering? Is het laatste het geval, dan blijft als enige prikkel over: de vrees dat Amerika, ter voorkoming van een vernederende nederlaag van zijn resterende troepen, naar andere wapens grijpt.

De deëscalatie bergt dus nog altijd de mogelijkheid in zich dat zij omslaat, niet in een escalatie, maar in een regelrechte katapultering van de oorlog.

J. L. H.

P.S. Iedere gelijkenis met het artikel van James Reston in de *International Herald Tribune* van 28/29 juni, dat hetzelfde thema behandelt en tot soortgelijke conclusies komt (en verder alleen maar beter is), is puur toeval.

Cambodja en VS herstellen relaties

Cambodja heeft meegedeeld met de VS overeenstemming te hebben bereikt over hervatting van de diplomatieke betrekkingen. Deze werden in 1965 verbroken omdat de Amerikanen in verband met militaire operaties in Vietnam de grens zonder hebben geschonden.

Vorige pogingen om de betrekkingen te herstellen stuitten af op de eisen van Cambodja dat Amerika de omstreden grenzen zou erkennen. Laos, Zuid-Vietnam en Thailand maken namelijk aanspraak op stukken land die Cambodja als de zijne beschouwt.

Amerika heeft zich thans bereid verklaard de „huidige grenzen” te eerbiedigen, waarmee Cambodja genoegen heeft genomen (Reuter)

SAIGON

Jeugdige militair verbrandt zich

SAIGON, 1 juli (AFP) — Een jonge Zuidvietnamese militair heeft zich vanmorgen in brand gestoken voor het monument ter herinnering aan de monnik Quang Duc, die zich op 11 juni 1963 als eerste op deze wijze van het leven beroofde. De soldaat overleed kort na opname in een hospitaal.

Op het stoffelijk overschot van de militair is een boodschap gevonden waarin hij zegt dat hij tot zijn daad is gekomen om beëindiging van de oorlog en het doden van landgenoten te bewerkstelligen.

Zuidvietnamese afgevaardigden eisen heengaan premier

President Thieu van Zuid-Vietnam heeft woensdag een brief ontvangen van 92 afgevaardigden van het Zuid-vietnamese lagerhuis — meer dan tweederde — waarin werd aangedrongen op een kabinetswijziging en op ontslag van premier Tran Van Huong. Volgens de afgevaardigden heeft Huong, die wegens een oogziekte zijn werk voor enkele dagen heeft onderbroken, de economie van het land verwaarloosd.

Thieu heeft intussen laten weten geen onmiddellijke stappen te zullen nemen.

Volgens de grondwet kan de president slechts gedwongen worden tot een regeringswijziging indien meer dan driekwart van alle senatoren en afgevaardigden dit eisen. Er zijn 135 afgevaardigden en 60 senatoren. (Reuter)

Rogers wekt nieuwe hoop inzake Vietnam

Van onze correspondent

WASHINGTON, 3 juli — De beminnelijke minister van buitenlandse zaken, Rogers, die de positieve kant van Nixons regering moet tonen in een rol die veel weg heeft van die welke in de periode-Johnson ambassadeur Goldberg bij de Verenigde Naties vervulde, heeft gisteren op een persconferentie weer aanleiding gegeven tot wat hoop betreffende Vietnam.

Hij verklaarde namelijk dat blijkens officiële Amerikaanse mededelingen de vijandelijke activiteit in Vietnam de laatste week tot het laagste peil sinds het begin van de oorlog is gedaald, wat hier van het grootste belang wordt geacht (al trekt de regering er nog geen definitieve conclusies uit).

Rogers gaf toe dat infiltratie uit het noorden en vijandelijke aanvallen thans een bijzonder laag peil hadden bereikt, maar hij voegde er meteen aan toe dat men nog niet kon weten wat dat betekent. Hij herhaalde echter in antwoord op vragen dat het tijdschema voor terugtrekking van Amerikaanse troepen en de Amerikaanse tactiek te velde beïnvloed konden worden door het afnemen van vijandelijke activiteit — indien deze wordt bevestigd.

„Wanneer de andere zijde terugtrekt”, aldus de minister, „zullen wij ook terugtrekken, en als de gevechten afnemen dan is dat een factor bij het besluit over terugtrekking van de Amerikaanse troepen.

„Het is te hopen dat dit een reactie is op de uitnodiging van president Nixon en president Thieu, gedaan tijdens de conferentie van Midway, om de terugtrekking van 25.000 man Amerikaanse troepen te beantwoorden met een overeenkomstige geste”.

Rogers gaf toe dat, aangezien de Amerikaanse tactiek niet was veranderd, de verminderde gevechtsactiviteit een gevolg was van een vijandelijk besluit. Het kon hier echter ook om vijandelijke hergroepering gaan of om het gevolg van zware verliezen.

Rogers

De minister herhaalde zijn verwachting dat president Thieu van Zuid Vietnam spoedig een nieuw aanbod zal doen betreffende een gezamenlijke commissie voor het organiseren van verkiezingen in Zuid Vietnam waaraan de communisten deelnemen. Eerder had Saigon ontkend dat een afspraak over een dergelijk Zuidvietnamees aanbod was gemaakt.

Standpunt McGovern

Rogers uitingen waren kennelijk bedoeld om die van de liberale senator McGovern te overschaduwen, die in maart de eerste was die Nixons Vietnam-politiek scherp aanviel.

McGovern kondigde gisteren in de Senaat aan dat hij in Parijs met de communistische onderhandelaars had gesproken en nu overtuigd was geraakt dat terugtrekking van alle Amerikaanse troepen en beëindiging van steun aan het regime van Thieu noodzakelijk waren voor een begin van vruchtbare onderhandelingen.

De senator klaagde dat president Nixon de Amerikaanse politiek niet werkelijk had veranderd, maar

slechts oude uitgangspunten opnieuw had gegroepeerd. Hij eiste dat Hanoi officieel op de hoogte wordt gesteld van een Amerikaans besluit om alle troepen uit Vietnam terug te trekken.

Over het Midden-Oosten zei de minister dat er — ondanks het weinig hoopgevend Russische antwoord na Gromiko's bezoek aan Kaïro — „enige vooruitgang” was.

De besprekingen van de Grote Vier in New York werden deze week opgeschort en de zaak werd overlaten aan bilaterale Russisch-Amerikaanse contacten die hier regelmatig plaatsvinden. Rogers kondigde voorts de verwachte hervatting aan van de diplomatieke relaties tussen de Verenigde Staten en Cambodja die sinds drie jaar door prins Sihanouk waren verbroken.

Over Nixons reis naar Roemenië bleef de minister vaag. Deze, en de tocht langs Aziatische hoofdsteden, was een uitvloeisel van de presidentiële wens de terugkeer van de maanreizigers bij te wonen. Het Amerikaanse bezoek aan Boekarest, aldus Rogers, was niet onverenigbaar met goede relaties tot Moskou.

Noord-Vietnam zal drie Amerikanen vrijlaten

Noord-Vietnam heeft donderdag laten weten dat het drie Amerikaanse krijgsgevangenen zal vrijlaten ter gelegenheid van de Amerikaanse onafhankelijkheidsdag. Andere krijgsgevangenen zullen in de gelegenheid worden gesteld geschenken van hun familie te ontvangen.

Het gebaar van Hanoi werd eerst aangekondigd voor de Noordvietnamese radio en vervolgens tijdens de Parijse vredesbesprekingen bevestigd. Daar werd deze stap het enige lichtpunt genoemd van de 24ste zitting.

Cabot Lodge, de Amerikaanse onderhandelaar, deelde er mee dat de komende dagen een begin wordt gemaakt met de terugtrekking van 25.000 man gevechtstroepen. Noch hij, noch andere Amerikaanse gedelegeerden, interpreteerde echter de vrijlating van de gevangenen en de huidige verminderde gevechtsspanning als een teken dat Hanoi deëscalatie nastreeft.

Opgemerkt werd dat de Noordviet-

13/06/68
namezen dikwijls ter gelegenheid van festiviteiten gebaren maken; voorts werd gewezen op Hanoi's huidige propaganda-offensief, dat erop gericht zou zijn kritiek op Nixon in de VS te doen toenemen.

Geschat wordt dat zich tussen de 300 en 600 Amerikanen in Noordvietnamese krijgsgevangenschap bevinden. Herhaaldelijk hebben de VS er bij Hanoi op aangedrongen dat het een lijst met namen verstrekke, maar steeds zijn deze verzoeken afgewezen.

Intussen heeft het Amerikaanse opperbevel in Saigon bekendgemaakt dat de Amerikaanse artillerie onlangs, bij de belegering van de strategische post Ben Het, op Noordvietnamese stellingen op Cambodjaans gebied heeft gevuld. Het is de eerste maal dat de Amerikanen toegeven dat zij Cambodjaans gebied beschoten hebben. De bekendmaking werd gedaan een dag nadat Cambodja en Amerika overeenstemming over onmiddellijke hervatting van de betrekkingen aankondigden.

Het opperbevel in Saigon maakte voorts bekend dat ondanks de afname van de gevechten de Amerikaanse strijdkrachten niet hun offensieve operaties hebben verminderd. (Reuter-ANP)

Nieuwe Ivens

Goed nieuws over Joris Ivens: zijn film over Laos is eindelijk klaar en gaat binnenkort in Parijs in besloten première. Ivens heeft er veel moeite mee gehad. Na verscheidene reizen naar Laos kwam hij verleden jaar in Parijs terug zonder voorshands de mogelijkheid te hebben om de montage en afwerking van het opgenomen materiaal te kunnen financieren. Verleden winter heeft men in Nederland een paar veelbelovende fragmenten van dit materiaal kunnen zien, ter gelegenheid van Ivens' bezoek aan de Filmacademie-leerlingen in Amsterdam die de zeventigste verjaardag van onze grote cineast met hem wilden vieren. De hele film zal nu niet meer lang op zich laten wachten. Aan het begin van het nieuwe seizoen zullen de cineclubs Ivens' Laos in Nederland vertonen.

11: 013, 012-2, 5-7-69

Repliek aan de ongelovigen

REPLIEK AAN DE ONGELOVIGEN

Nu het Indonesië Comité enige tijd bestaat, kan de balans worden opgemaakt van de eerste reacties die het heeft teweeggebracht. Enerzijds zijn de doelstellingen van het Comité duidelijk positief gewaardeerd, en hebben zij grote weerklank gewekt. Anderzijds zijn er bezwaren gerezen - onder andere ten aanzien van het punt betreffende de hulpverlening - of aanvallen gericht op het Comité als geheel of op individuele leden. Dit was te verwachten gezien de schaarste en eenzijdige berichtgeving over het 'nieuwe' Indonesië sinds de coup van 1 oktober 1965. In enkele gevallen hebben wij hierop gereageerd, maar in principe is het niet onze bedoeling op alle aanvallen in te gaan. Het voortdurend moeten weerleggen van bepaalde argumentaties of het weer in discussie treden over wat wel en niet onze bedoelingen zijn, is een tamelijk onvruchtbare zaak. Wel is het, dachten wij, interessant het niveau te signaleren van de tegen ons ingebrachte argumenten of de aan ons gestelde vragen. Het gaat ons hierbij niet om het gebruik van bepaalde kwalificaties als 'maoïstisch' of 'neo-kolonialistisch', maar om het feit dat de meer serieuze bewijsvoering tegen ons Comité van weinig originaliteit getuigt.

Het is ons namelijk opgevallen dat argumenten worden aangevoerd en vragen gesteld, die in overeenkomstige situaties steeds door de verdedigers van bepaalde regeringen tegenover tegenstanders te berde plegen te worden gebracht: men kan haast spreken van standaard-argumenten en stereotype vragen.

DE MACHT VAN DE PKI

Zo wijst men op de grote macht van de Partai Komunis Indonesia vóór 1 oktober 1965. De vrees voor de groeiende invloed van de communisten onder Sukarno, die het optreden van het huidige bewind aannemelijk moet maken, is in wezen hetzelfde motief, waarmee de nazi's in de jaren dertig de omverwerping van de Republiek van Weimar hebben gerechtvaardigd, de Griekse kolonels in 1967 hun greep naar de macht goedpraatten en de Russen in 1968 - zij het met een andere boeman als schrikbeeld - hun interventie in Tsjechoslowakije hebben verdedigd.

"De PKI was er voortdurend op uit haar

macht uit te breiden" - men kan zich afvragen welk ander *raison d'être* een politieke partij heeft - en "als de generaals het niet hadden verhinderd dan was Indonesië nu communistisch geweest".

Er zijn geen serieuze Indonesië-kenners, die een communistische machtsovername voor 1965 voor mogelijk hielden. (1) Wat toen wel in de lucht hing was de vernietiging van de PKI door de militairen, want dat was het uiteindelijke doel van het leger. (2)

Het is ook onthullend dat als specialisten als Ruth McVey in de jaren zestig speculeren over de rol van de communistische partij in Indonesië zij in eerste instantie ontwikkelingen verwachten als in China in 1927 (het jaar waarin de Chinese Communistische Partij werd vernietigd door de Kuomintang) en er geen twijfel over laten bestaan dat het leger als overwinnaar te voorschijn zal komen. (3)

DE MYTHEN

Het bewijs dat de PKI zwak was is geleverd toen het leger en de Moslims hun aanval op haar inzetten. Van verzet was nauwelijks sprake. De term **BURGEROORLOG**, zo vaak gebruikt om de gebeurtenissen van de eerste maanden na de coup mee te beschrijven, is dan ook onjuist en moet de mythe in stand houden: als wij de communisten niet hadden gedood waren wij zelf het slachtoffer geworden.

Een overeenkomstige functie heeft de mythe dat de communisten het slachtoffer zijn geworden van een algehele volkswoede, voortkomend uit angst ten gevolge van de terreur en de dreigende machtsovername door de PKI. Op deze wijze tracht men de leidende rol van het leger in de massamoord te verdoezelen. Overigens een ondankebaar werk: de leidende rol die legeronderdelen als de Rode Baretten en de Strategische Reserve (waarvan Suharto toen commandant was) in de communistenjacht hebben gehad, is onlangs door Suharto zelf - in waarderende bewoordingen - beklemd. (4)

Er is in dit verband nog een veel gebruikte mythe: dat van het in de revolutie ontstane leger dat, op grond daarvan, een **VOLKSLEGER** zou zijn.

Wij menen dat tussen de revolutie en thans twintig jaar verlopen zijn en dat daarom betwijfeld moet worden of het leger nog wel een volksleger kan worden genoemd. De soldaten stammen zeker uit het volk, maar de groep officieren heeft zich ontwikkeld tot een kaste. De geprivilegieerde positie van laatstgenoemden, in een voortdurende "staat van oorlog en/of beleg" verworven, wakkert die twijfel aan het leger als volksleger alleen maar aan.

DE MOSLIMS

Een tweede standaard-argument, dat tegen het Comité wordt aangevoerd, is de stelling dat wij de positie van de regering-Suharto tegenover de Moslimse groeperingen ondergraven en de totstandkoming van een orthodox Islamietisch Indonesië in de hand werken: schrikbeeld voor Zending en Missie en 'nog scherpere tegenstellingen, nog meer haat, nog meer moorden - het is de vraag of de leden van het Comité dat werkelijk willen'.

Dat willen we zeker niet, maar we maken ons geen valse illusies na de moordpartijen, die - het wordt in deze tegenwerping door onze tegenstanders erkend - in Indonesië massaal hebben plaatsgevonden en op kleinere schaal nog plaatsvinden.

Het argument gaat bovendien niet op, omdat, Suharto of geen Suharto, de ontwikkeling onafwendbaar gaat in de richting van een door Moslims beheerst Indonesië: de eerste aanvallen op Christelijke groeperingen hebben al plaatsgevonden. Het is tenslotte een argument dat het Comité bij voorbaat opzadelt met de verantwoordelijkheid voor nieuwe schanddaden en moordpartijen, die men in de toekomst verwacht, zoals men het regime van Sukarno in wezen verantwoordelijk stelt voor de moordpartijen van 1965/66.

Het is een argument dat door de redentie die er achter steekt - laten wij Suharto steunen om erger te voorkomen - weer niet zo nieuw is. Men hoorde het in de bezettingsjaren van talloze ambtenaren die op hun plaats bleven om te verhinderen dat er NSBers op zouden komen, en men hoorde het ten aanzien van Zuid-Afrika toen de gekleurde landen zich opmaakten om het uit het Britse Gemenebest te stoten. "Misschien kunnen wij nog invloed ten goede uitoefenen." Als men nagaat in hoe weinig gevallen in het verleden dat gelukt is, ziet men het onhoudbare van dit argument.

VIETNAM

Dan is er de bewering dat Indonesië een tweede Vietnam zou zijn geworden als het leger niet had ingegrepen.

Afgezien van het feit dat Vietnam Vietnam geworden is dóór het ingrijpen van een leger, i. c. het Amerikaanse, kan men stellen dat dit het argument is - de burgeroorlog als alternatief - waarmee vaker dictaturen zijn geaccepteerd. De vraag moet echter gesteld worden of via een groot-scheepse Westelijke steun, invloed en militaire hulp ter bestendiging van de voorrechten van een heersende klasse over een doodarm volk niet een tweede Vietnam wordt uitgelokt. De ontwikkelingen in China na 1927, en zeker na 1945, zouden in dit opzicht als voorbeeld kunnen dienen.

SUKARNO

Een veel gestelde vraag is, waarom wij ons tegen de huidige toestanden in Indonesië verzetten en onze mond gehouden hebben over het regime van Sukarno.

Deze vraag is onjuist, uit onwetendheid, of oneerlijk. Want wij hebben onze mond NIET gehouden. Prof. Wertheim heeft medio 1965 op een openbare bijeenkomst te Driebergen het toenmalige bewind scherp bekritiseerd, en door de voorzitter van ons comité is in augustus van dat jaar, dus twee maanden vóór de machtsovername door de generaals, een boekje gepubliceerd (5), dat een zeer felle aanval op Sukarno's 'geleide democratie' inhield. Aan beiden is toen al de vraag gesteld of wij niet bezig waren de goede betrekkingen tussen Nederland en Indonesië te verstoren, want die kwamen net weer een beetje op gang.

Maar wij hebben toen geen comité opgericht. Want wat voor bezwaren men ook tegen Sukarno mocht hebben, niet dat zijn regering inhumane was. Tijdens zijn persoonlijk bewind (1957-1965) is slechts één politieke tegenstander terechtgesteld, S.M. Kartosuwirjo, de leider van de Darul Islam (Soumokil is onder de generaals geëxecuteerd in april 1966), terwijl het aantal politieke gevangenen om en nabij de honderd schommelde. Maar onder hen waren geen communisten, of linksen of wat daarvoor doorging, en zij haalden de voorpagina's van onze kranten dus wel.

ONTWIKKELINGSHULP

En dit brengt ons meteen op het laatste

pseudo-argument: doet het Indonesië Comité de bevolking niet te kort als het aandringt op stopzetting van de ontwikkelingshulp? Dit soort argumentatie hoort men voortdurend als een boycot van Zuid-Afrika of Griekenland ter sprake komt, en wel voornamelijk in die kringen die de economische boycot van Cuba de gewoonste zaak van de wereld vinden. En dat terwijl men in alle redelijkheid kan aannemen dat Cuba het land is waar eventuele hulp van buiten eerder het volk in al zijn geledingen bereikt, dan in het Indonesië van de generaals waarschijnlijk is. Want wat er na 1 oktober 1965 in Indonesië ook veranderd mag zijn, de heersende klasse is, ondanks wat wisseling van personeel en kopstukken, dezelfde: aan de bevoorrechte positie van de militaire kaste is niet getornd en de corruptie is er nog net zo als in de tijd van Sukarno.

Maar deze overwegingen die politiek gekleurd zijn en dat, als antwoorden op in wezen politieke argumentatie tegen het Comité, ook wel moeten zijn, zijn niet de voornaamste die ons bewogen hebben ons tegen hulpverlening aan het huidige bewind in Indonesië te keren.

Ons motief is in de eerste plaats dat WIJ UIT ELEMENTAIRE MENSELIJKE OVERWEGINGEN, NIET MOGEN MEEWERKEN AAN DE INSTANDHOUDING VAN EEN BEWIND DAT, waarom en hoe en uit welke motieven dan ook, ZICH SCHULDIG MAAKT, RECHTSTREEKS OF INDIRECT, AAN DE SCHENDING VAN DE MEEST ELEMENTAIRE MENSENRECHTEN, hoe gunstig door het uitroeien van linkse elementen de voorwaarden voor buitenlandse investeringen ook zijn geworden.

NIET IN DE LAATSTE PLAATS IS ONZE HOUDING MEDE BEPAALD DOOR OPRECHTE BEZORGDEHEID VOOR NEDERLANDS IMAGE IN DE TOEKOMST : LAAT NEDERLAND, DAT TOT MEI 1940 ZO IJVERIG DUITSE JODEN TERUGSTUURDE EN NA MEI 1940 DE RELATIEF GROOTSTE BIJDRAGE LEVERDE AAN DE WAFFEN SS, NU NIET OOK NOG HET LAND WORDEN DAT VOORAANGESTAAN HEEFT BIJ HET HELPEN HANDHAVEN VAN EEN INDONESISCHE REGERING DIE HET MEEST MEEDOGENLOZE REGIME IN DE GESCHIEDENIS VAN ZUIDOOST - AZIE HEEFT GEVESTIGD.

AANTEKENINGEN:

1. D. Hindley, *The Communist Party of Indonesia*, Berkeley, 1964.
2. 'Although, almost without exception, senior army officers were agreed as to the desirability of ultimately eliminating the PKI, they differed as to the appropriate timing and the steps to be taken' - aldus George McT. Kahin, *Indonesia*, in: *Major Governments of Asia*, ed. by George McT. Kahin, Ithaca, 1963.
3. Ruth T. McVey, *Indonesia: Communism Under Guided Democracy*, in: A. Doak Barnett (ed.), *Communist Strategies in Asia*, New York, 1963.
4. vgl. *Antara News Bulletin*, april 23, 1969, Vol. XXI, no. 468: *Forces' aims in operations against communists*.
5. Jan M. Pluvier, *Confrontations*, Kuala Lumpur, 1965.

Secretariaat
Comité Indonesië:
J. Boonstra,
W. de Zwijgerlaan 14,
Sassenheim
Tel.: 02532 - 6464

Levenslang voor Noordvietnamees spion in Saigon

SAIGON, 5 juli (Reuter) — Een militaire rechtbank heeft in Saigon levenslange gevangenisstraf uitgesproken over de 44-jarige Tran Ngoc Hien, die volgens zijn eigen bekentenis de leider was van het Noordvietnamese spionagenet in Zuid-Vietnam. Hij begon zijn spionage-activiteiten in 1964.

Voor dezelfde rechtbank stonden twintig andere beklaagden terecht, die beschuldigd waren van feiten als rebellie, waarop als maximumstraf de doodstraf staat of tot handelingen tegen de nationale veiligheid. Een van hen, een functionaris van de inlichtingendienst van de Vietcong, kreeg eveneens levenslang. De straffen voor de anderen varieerden van een tot twintig jaar. Tegen de vonnissen van militaire rechtbanken bestaat in Zuid-Vietnam geen mogelijkheid van beroep.

Vermindering

aanvallen Vietcong

77 1000 6000

Het aantal communistische aanvallen in Zuid-Vietnam met raketten en mortieren is in de nacht van zondag op maandag aanzienlijk gedaald, nadat gedurende het weekeinde een sterke verhoging van de Vietcong-activiteiten was waargenomen.

Het Amerikaanse hoofdkwartier in Saigon noemde zondag 22 van de 4 vijandelijke aanvallen belangrijk. In de rivier de Nha Be, op 13 km. ten zuidoosten van Saigon, bracht de Vietcong een vrachtschip met 200 ton rijst tot zinken, het vaartuig voer onder Panamese vlag voor Formosa.

Saigon zelf werd voor het eerst sinds 17 juni weer beschoten. Er vielen twee raketten in de westelijke wijken van de stad. Waarnemers wisten er echter op dat de beschietingen niet werden gevolgd door aanvallen van infanteristen.

Premier Goron van Australië verklaarde gisteren dat zijn regering zal moeten overwegen de 8000 Australische militairen uit Vietnam terug te trekken indien er een blijvende, omvangrijke terugtrekking van Amerikaanse troepen zal komen. (Reuter AP)

Betogingen in Australië tegen VS en Zuid-Vietnam

Demonstranten hebben vrijdag het consulaat van de Verenigde Staten in Melbourne bestormd, zijn de Zuid-vietnamese ambassade te Canberra binnengedrongen en hebben in Sydney afbeeldingen van president Nixon verbrand. De incidenten maakten deel uit van een reeks protesten tegen de oorlog in Vietnam op de Amerikaanse onafhankelijkheidsdag.

Het hevigst waren de ongeregeldheden in Melbourne. Meer dan 3.000 demonstranten, onder wie veel studenten, hielden een mars naar het Amerikaanse consulaat en doorbraken de politiebarricaden die het gebouw omgaven. Na versterking te hebben gekregen drong de politie hen met gummiknuppels terug. De betogers bedienden zich van stenen, rookbommen en verfbommen. Tenminste 10 mensen werden gewond, 30 personen gearresteerd.

In Canberra drongen 11 studenten de Zuidvietnamese ambassade binnen, waar zij ambassadeur Tran Kim Phuong vragen stelden over de oorlog in Vietnam. Zij werden gearresteerd. (Reuter)

Eerste Amerikaanse soldaten verlaten Vietnam

8,1 July 1972

Vanochtend zijn de eerste Amerikaanse troepenterugtrekkingen uit Vietnam begonnen, precies een maand nadat president Nixon op het eiland Midway verklaarde dat voor het einde van augustus 25.000 Amerikanen Vietnam verlaten zouden hebben. De eerste groepen wegtrekkenden is 814 man sterk; al deze militairen maken deel uit van de negende infanteriedivisie.

President Thieu van Zuid-Vietnam verklaarde ter gelegenheid van de repatriëring dat de omstandigheid dat de Zuidvietnamezen nu beginnen Amerikaanse troepen te vervangen, een succes voor beide partijen betekent.

De militairen vertrokken van de luchtbasis Than Son Nhut bij Saigon. Voordat zij zich, met bloemen omkranst, in de vliegtuigen begaven werden zij nog door de militaire politie onderzocht op het illegale bezit van wapens, marijuana of obscene brenten.

Generaal Abrams, opperbevelhebber van de Amerikaanse troepen in Vietnam, zei in zijn afscheidsrede tot de soldaten: „Jullie hebt het mogelijk gemaakt dat je belangrijke taak bij de verdediging van deze republiek thans door Zuidvietnamese strijdkrachten kan worden overgenomen”.

Het vertrek van de 814 Amerikanen betekent het keerpunt in een proces dat bijna 19 jaar geleden begon. Op 15 juli 1950 arriveerde namelijk de eerste Amerikaanse militaire missie in Saigon om de Fransen in hun strijd tegen de Vietminh te steunen.

Geleidelijk nam de omvang van de Amerikaanse sterkte toe totdat deze in augustus vorig jaar een hoogtepunt van 543.000 man bereikte. Sinds januari 1961 zijn 36.866 Amerikanen in Vietnam gesneuveld.

Vannacht werd melding gemaakt van 24 beschietingen van de Vietcong, waarvan 17 als onbetekenend werden beschouwd. In het centrale hoogland sneuvelde een Amerikaan bij de verdediging van een stelling.

Nog geen kans op een akkoord in Vietnam

Nieuwsdienst Le Monde/NRC

SAIGON, 9 juli — In het huidige stadium van de onderhandelingen lijkt er geen kans te zijn op een stilzwijgend akkoord tussen Hanoi en Washington over het wederzijds terugtrekken van de troepen uit het zuiden, zulks ondanks de vele speculaties over het aanzienlijk verminderen van de infiltraties uit het noorden en over het vermin-

deren van ritme van de oorlog sinds drie weken.

Sommige aanwijzingen doen zelfs geloven dat de Noordvietnamezen en de Vietcong, wier oorlogsmachine dit jaar veel hanterbaarder is dan vorige jaren, daardoor de middelen — en misschien wel de bedoeling — hebben om een soepeler houding te kiezen, op voorwaarde dat deze hun bewegingsvrijheid niet aantast.

Wat er sinds een maand in de buurt van de gedemilitariseerde zone gebeurt is vrij interessant. Het negende regiment van de derde divisie Amerikaanse mariniers, dat deze maand uit Vietnam vertrekt, is reeds samengetrokken in het „Camp Vandergrift” op 15 kilometer ten oosten van Khe Sanh.

Volgens de Amerikanen nu heeft zich een Noordvietnamese eenheid die in diezelfde sector opereerde (het 36ste regiment), vóór 14 juni teruggetrokken ten noorden van Ben Hai, de rivier die door het midden van de gedemilitariseerde zone stroomt.

Deze eenheid had al sinds 7 juni alle activiteit gestaakt. Anderzijds zal het negende regiment Amerikaanse mariniers gedeeltelijk terugkeren naar Okinawa om daar op te treden als interventie-eenheid in de Stille oceaan — met medeneming van zijn artillerie en zijn genie, alles bij elkaar 7.500 man.

De effectieven van het 36ste Noordvietnamese regiment worden door de Amerikanen geschat op 1800 man. Aangezien het aantal Noordvietnamezen dat aanwezig is in het eerste militaire gewest van Zuid-Vietnam (de vijf noordelijke provincies van het land) door dezelfde bron wordt geschat op 60 bataljons, of wel 38.000 man, terwijl dat van de Amerikanen en Zuidkoreanen in die vijf provincies 180.000 is, ziet men een verband op tussen de huidige krachtsverhoudingen en die tussen het 36ste Noordvietnamese regiment en het negende Amerikaanse regiment. Een verhouding van één tot vier ongeveer.

Het is dus verleidelijk om in die feiten niet de consequentie te zien van een stilzwijgend akkoord over wederzijdse terugtrekking, maar een

„gegradueerd antwoord” van Hanoi op het eerste vertrek van Amerikaanse troepen.

Slechts tactiek

Dit lijkt echter wel wat te ver te gaan. Het terugtrekken van het 36ste Noordvietnamese regiment kan alleen tactische betekenis hebben: op gezette tijden worden er geregelde troepen teruggetrokken om nieuwe oefeningen te ondergaan.

Het kan zijn dat Washington besluit later het ritme van het terugtrekken van zijn eigen troepen te versnellen en daaraan een andere betekenis geeft door minder de nadruk te leggen op de noodzaak de strijd met andere middelen voor te zetten. Dan zouden Hanoi en de „voorlopige revolutionaire regering” best van hun kant onderhandelingen kunnen vergemakkelijken, op voorwaarde dat er noch aan hun beginsel, (eenzijdig en volledig terugtrekken van de Amerikaanse troepen) noch aan hun stellingen op het slagveld afbreuk wordt gedaan.

Voor het ogenblik lijkt het in ieder geval uitgesloten dat zij mee zullen doen aan een spel dat, zoals Rogers op 2 juli duidelijk heeft aangegeven, daaruit bestaat dat men een verband legt tussen de toekomstige ontwikkeling van de Amerikaanse strategie en intensiviteit van de gevechten.

De beperkte bombardementen sinds zondag maakten, na de twee weken stilte die eraan voorafgingen, de indruk van een waarschuwing. De meest aannemelijke veronderstelling is dat de opstandelingen en hun Noordvietnamese bondgenoten de kat uit de boom zullen kijken om te zien welke „risico's” de Verenigde Staten bereid zijn te nemen.

Moskou en Zuidoost-Azië

Nieuwsdienst Le Monde/NRC

MOSKOU, 10 juli — Al vaak hebben de Sowjetleiders in de julizitting van de Opperste Sowjet een belangrijke verklaring over buitenlandse politiek afgelegd. Het is mogelijk, hoewel niet zeker, dat er zo vandaag in het Kremlin opheldering zal worden gegeven over enkele van de voornaamste doelstellingen van de Russische buitenlandse politiek.

Een utlating van partijleider Brezjnev op de internationale conferentie over de noodzaak van „een collectief veiligheidsstelsel in Zuidoost-Azië heeft allerlei speculatie verwekt. Het was de eerste maal dat dit idee officieel in Moskou werd uitgesproken en iedereen vraagt zich af welke plannen het Kremlin precies heeft.

Vooraf moet worden opgemerkt dat het er voor het Kremlin niet zozeer om gaat om in Zuidoost-Azië een volledig oorspronkelijk initiatief te nemen, als wel om te „reageren“ op een reeks nieuwe ontwikkelingen: de verschijning van China als een grote mogendheid wier buitenlandse politiek vijandig kan staan tegenover die van de Sowjetunie, het voorzienbare einde van het Vietnamese conflict en, in mindere mate, de terugtrekking van de Engelse strijdkrachten ten oosten van Suez en in het Verre Oosten, waarover zeer veel wordt geschreven in de Sowjetpers.

Die factoren werken niet alle in dezelfde richting en dit verklaart de aarzeling van het Kremlin over de mogelijkheden die het heeft.

Open systeem

Om te beginnen schijnt echter wel vast te staan dat het systeem waaraan het Kremlin denkt zeer „open“

zal zijn, d.w.z. gericht tegen niemand en anderzijds openstaande voor niet-Aziatische landen.

Officieel zou het dus geen anti-Chinees en ook geen anti-Amerikaans pact zijn. Niemand gelooft dat China eraan zal deelnemen als het wordt uitgenodigd. Men stelt er daarentegen prijs op dat de Westelijke mogendheden, niet alleen Australië en Nieuw-Zeeland maar ook de Verenigde Staten, een bijdrage leveren.

Aangezien het systeem waaraan men denkt tegen niemand is gericht kan het niet de vorm krijgen van een militair pact. Het Kremlin weet hoe gereserveerd de meeste betrokken landen daar tegenover staan. Moskou wil met name geen „anti-Chinees pact“ voorstellen aan landen die wel ongerust zijn over de houding van China, maar die het daarom juist willen ontzien.

De „opening naar het Westen“ leidt ertoe dat er tegenover de Verenigde Staten een zekere tolerantie moet worden betracht. De Russen geven dan ook te verstaan dat hun plannen er niet in wezen op zijn gericht om de Amerikaanse strijdkrachten uit heel Zuidoost-Azië te doen vertrekken.

Volgens sommigen zou er een onderscheid worden gemaakt tussen Amerikaanse vestigingen op het continent, wier vertrek wenselijk zou zijn, en die uit het Stille-oceaan gebied die zouden kunnen blijven mits hun aanwezigheid door de plaatselijke bevolking wordt gewenst.

Omvang van gebied

Er blijven nog heel wat vragen over. Wat zou bij voorbeeld het eigenlijke gebied zijn waarover het systeem zich zou moeten uitstrekken? De Sowjetunie meent dat zij een bijzondere rol heeft als wereldmogendheid en als Europese en Aziatische mogendheid.

Maar haar zuidelijke en Oostaziatische flank strekt zich uit van Turkije tot Japan langs een reeks landen wier belangen te zeer uiteenlopen om te passen in eenzelfde geheel.

De Sowjetdiplomatie is veel verder

gevorderd aan de Westelijke kant van deze halve maan en er zal met Moskous instemming een economische bijeenkomst worden gehouden in Kaboel met op zijn minst de deelneming van India, Pakistan, Afghanistan en Perzië.

Een tweede vraag is welke vorm het systeem eventueel zou krijgen. Als het geen militair pact kan zijn, meent men toch wel dat het meer zou moeten worden dan een vaag akkoord voor multilaterale samenwerking en economische hulpverlening.

Er is een gamma van mogelijkheden tussen beide uitersten, maar velen opperen dat een collectief non-agressie-akkoord de meeste kansen maakt.

Deze veronderstelling komt grotendeels voort uit de analyse die men maakt van de doelstellingen van het Kremlin. Deze zijn boven alles conservatief. Het gaat er niet zozeer om de situatie te veranderen, als wel in de te verwachten overgangperiode een zo stabiel mogelijke toestand te bewaren en een „balkanisering“ van Zuidoost-Azië te vermijden, zoals een der beste bronnen zei.

Drie actielijnen

Er tekenen zich drie actielijnen af die leiden tot dit algemene doel. In de eerste plaats moet de Sowjetunie in dit deel van de wereld de haar toevallende verantwoordelijkheid op zich nemen om te vermijden dat het gebied, zoals de Izvestia schreef, wordt tot een „enorme kolonie van het Amerikaanse imperialisme met de beperkte deelneming van enkele uitverkoren bondgenoten“.

Verder moet zij zelfs op gewestelijk plan verhinderen dat het komt tot een te exclusief tête à tête tussen Peking en Washington. In dit verband interesseert Moskou zich zeer voor de toekomst van Singapore na het vertrek van de Engelsen.

Een tweede opzet, die wel van belang is maar minder essentieel is dan men soms gelooft, is dat Moskou een tegenwicht vormt tegen de Chinese

invloed. Nu het ideologische conflict een conflict tussen mogendheden is geworden, is deze voorzorg onvermijdelijk. Een voorbeeld van deze politiek is de massale hulp die Moskou aan Hanoi geeft en heeft beloofd voor na de oorlog.

Ten slotte moet het ontstaan van „nieuwe Vietnams“ worden voorko-

Thieu doet nieuw voorstel aan Front

President Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam heeft vandaag het Nationale bevrijdingsfront van de Vietcong uitgenodigd zitting te nemen in een te vormen commissie, die vrije verkiezingen in het land moet voorbereiden. De president, die zijn voorstel in een rede voor de televisie ontvouwde, zei dat hij zich bij iedere verkiezingsuitslag zou neerleggen.

Waarnemers in Saigon achten het echter onwaarschijnlijk dat het Front aan de uitnodiging gehoor zal geven. Thieu verklaarvormd zou worden terwijl zijn de namelijk dat de commissie regering aan het bewind zou blijven — wat voor het Front onaanvaardbaar is.

Tot dusverre heeft het namelijk steeds geëist dat de regering-Thieu moet aftreden voordat gesproken kan worden over verkiezingen.

President Thieu zei dat een belangrijk initiatief nodig was om de vredesonderhandelingen te doen slagen. „Daarom zijn wij bereid, als een nieuw gebaar van goodwill, een belangrijk aanbod te doen, dat kan bijdragen tot de politieke regeling van het conflict”, aldus Thieu.

Volgens hem hadden beide partijen gezegd dat de binnenlandse kwesties van Zuid-Vietnam geregeld moesten worden door het volk zelf. De enige manier om dat te bereiken was een verkiezing die vrij moet zijn van vrees of dwang.

Vrije verkiezingen, zo vervolgde Thieu konden gebaseerd worden op zes principes, waaronder vertegenwoordiging van alle politieke partijen en groepen — het Front inbegrepen; voorwaarde was echter dat ieder zou afzien van geweld en de uitslag zou accepteren.

De andere punten van Thieu waren dat de commissie gelijke kansen voor alle kandidaten moet verzekeren, dat zijn regering bereid is het tijdschema van de verkiezingen met „de andere zijde” te bespreken, dat er geen represailles of discriminatie na de verkiezingen komen en dat een internatio-

naal lichaam op de verkiezingen toezicht houdt.

Thieu herhaalde zijn aanbod tot onofficiële besprekingen met het Front zonder prealabele voorwaarden, maar hij waarschuwde dat de Vietcong zijn wens naar vrede niet moest opvatten als een teken van zwakte. Volgens de president vocht Vietnam voor een rechtvaardige zaak en werd het iedere dag sterker.

„Wij zullen deze strijd niet moe worden”, zo verklaarde hij. „Wel komt er een moment waarop wij het moe zullen worden eenzijdige gebaren van goodwill te maken. Hanoi zal dan alle gevolgen van het voortzetten van de oorlog moeten dragen.”

Tijdens de vredesbesprekingen in Parijs werd donderdag geen enkele vooruitgang gemaakt. Achter de schermen sprak men echter over vrijlating door Hanoi van drie Amerikaanse gevangenen.

David Dellinger, een Amerikaanse vredesactivist, verklaarde dat binnenkort een groep Amerikaanse vredesvoorvechters naar Noord-Vietnam zal vliegen om de drie vliegers, die Hanoi beloofd heeft vrij te zullen laten, naar de VS terug te brengen. (Reuter)

Aziaten speculeren over militaire toekomst

Van een correspondent in Singapore

12 juli 1969

Nu de mogelijkheid ophanden lijkt van een terugtocht van de troepen van de Verenigde Staten uit Vietnam, en de Britten voorbereidingen treffen om hun ongeveer 30.000 militairen uit Maleisië en Singapore terug te trekken, wordt in Zuidoost-Azië, de vraag overwogen of en hoe een verdedigingsstelsel kan worden opgezet tegen de invloed van de ongeveer 730 miljoen Chinezen in Mao's volksrepubliek.

Ook zonder een Vietnamese geschil heeft Azië zijn handen vol aan de regionale brandhaarden en conflicten van geringere omvang en betekenis. Militaire en diplomatieke waarnemers in Azië maken zich ernstige zorgen over plannen van Noord-Korea (bevolking: 10 miljoen) om Zuid-Korea (bevolking 28 miljoen) opnieuw binnen te vallen. Daarnaast is er een grote mate van ongerustheid over het feit, dat momenteel al meer dan tweederde van Laos, Vietnam's buurland, als het ware geruisloos in handen van de communisten is gevallen.

Dezelfde categorie waarnemers slaat met grote zorg de ontwikkeling gade tussen India en Pakistan, twee grote buurlanden op het Aziatische continent, die sedert jaar en dag twisten over de kwestie-Kasjmir. In de bewapeningswedloop tussen beide landen is India in het nadeel. Met lede ogen ziet India (bevolking: 512 miljoen) hoe Pakistan (bevolking: 110 miljoen) zich met redelijk gevolg voor militaire en economische steun tot Rood China en de Sowjetunie heeft gewend. Pakistan, verdragspartner in de anti-communistische Zuidoost-Aziatische verdragsorganisatie, gedraagt zich als een kameleon waar het om hulp uit het buitenland gaat. De meer dan 100 miljoen islamieten in andere Aziatische landen vormen een rugsteun voor Pakistan's president Ajoeb Khan in het geschil om Kasjmir.

Omdat verscheidene grote landen, waaronder India en Indonesië, voorsnog niet bereid zijn enige vorm van defensie-samenwerking vast te leggen in verdragen, zien waarnemers weinig heil in pogingen tot verdere uitbouw van SEATO, de Zuidoost-Aziatische verdragsorganisatie. De verdragsleden Amerika en Engeland trekken zich met handhaving van enkele steunpunten in Thailand, de Filippijnen en Hongkong terug. Australië en Nieuw Zeeland moeten zich nog beraden over het handhaven van steunpunten in Maleisië en Singapore na 1971. Van de drie Aziatische partners Thailand, de Filippijnen en Pakistan wordt alleen Thailand voor „vol" aangezien. De Filippijnse politiek acht men getuige haar houding in het geschil om Sabah met Maleisië, te onevenwichtig. Pakistan's deelname aan het pact lijkt nog maar korte tijd beschoren. Frankrijk's aandeel in de SEATO heeft praktisch opgehouden te bestaan.

ASPAC en ASEAN

Even weinig hoopvol is het gesteld met plannen voor een militaire samenwerking van de staten van ASPAC, de in 1966 opgerichte Aziatische en Stille-Zuidzeeraad. Australië, Formosa, Japan, Zuid-Korea, Maleisië, Nieuw Zeeland, de Filippijnen, Thailand en Zuid-Vietnam zijn leden van deze consultatieve raad van ministers van buitenlandse zaken.

Vijf van de negen leden-staten steunen Zuid-Korea's strijd tegen het communisme: Australië, Nieuw-Zeeland, Zuid-Korea de Filippijnen en Thailand. Van de drie overige landen hebben zich twee afzijdig gehouden, terwijl het derde, Japan, de afgelopen drie jaar zich heeft beperkt tot het leveren van goederen aan het half miljoen Amerikaanse strijdkrachten in

Ofschoon bedoeld ter versteviging van de solidariteit onder de „vrije landen van Azië", heeft ASPAC tot dusverre alleen bekendheid verworven vanwege haar sterk anti-communistische inslag. Dit heeft verscheidene landen, waaronder Singapore, aanleiding gegeven om voorsnog geen haast te maken met toetreding tot de ASPAC.

Een lid, Tahiland, bepleit dat ASPAC mettertijd samensmelt met ASEAN, de vorig jaar in Bangkok opgerichte organisatie voor regionale economische en culturele samenwerking tussen Thailand, de Filippijnen, Maleisië Singapore en Indonesië. Het conflict om Sabah tussen Maleisië en de Filippijnen kan, volgens sommigen volgend jaar geregeld zijn. Het conflict tussen Indonesië en Singapore (over de terechtstelling in Singapore van twee Indonesische saboteurs half oktober) heeft twee weken geduurd.

Er doen geruchten de ronde dat ASEAN wel degelijk ook militaire oogmerken heeft, hoewel die in alle toonaarden worden ontkend. Een ASEAN liaisongroep zou bezig zijn plannen uit te werken voor drie militaire bases in Indonesië, zulks met militaire en financiële steun van de vier andere partners.

Een verlenging van accenten verwachten waarnemers hier als het geweld in Vietnam eindigt. Zij nemen aan dat de volksrepubliek China steun zal gaan verlenen aan Mao-gezinde rebellen in Laos, Burma, Thailand en Maleisië, en achten het niet uitgesloten dat pogingen zullen worden ondernomen, zowel door Rusland als door China, om de verboden Indonesische communistische partij PKI

weer in een positie te krijgen die de regering-Suharto handen vol werk zal opleveren.

De communisten in Singapore (geschat op bijna een half miljoen en in Maleisië (ruim een miljoen) wachten er zich voor om in het openbaar te agiteren. Maar hun collega's in Laos, Cambodja, Thailand, Burma zijn een bron van zorg voor de overheid.

In het spectrum van mogelijkheden om een militair vacuum in de uittocht van Amerikanen en Britten te vullen treden twee landen op de voorgrond: Japan en Australië. Of zij het willen of niet zullen deze landen in de eerstkomende jaren ten nauwste betrokken raken bij plannen voor de gezamenlijke verdediging tegen het opringend communistisch geweld.

De industriële capaciteit van Japan, gekoppeld aan de on-Aziatische rationele denkwijze van de Japanners, zijn bouwstenen van de these dat het de enige Aziatische mogendheid is die op de lange duur in staat zal zijn China met succes het hoofd te bieden.

Australië heet voorbestemd om in de komende jaren een aanzienlijk groter aandeel te krijgen in de verdediging van de niet-communistische landen van Azië. Naar het schijnt hebben verscheidene landen, waaronder India, vrede met deze gang van zaken. Australië heeft de afgelopen jaren een actief aandeel genomen in de strijd in Vietnam, het land heeft ongeveer 2.000 soldaten gelegerd in Maleisië. Het aandeel van Nieuw Zeeland in hetzelfde gebied is te verwaarlozen.

MARINIERS NAAR HUIS

3600 Amerikanen verlaten Vietnam

Voorstel van Thieu afgezwakt

SAIGON, 14 juli (Reuter) — Nadat vorige week dinsdag reeds achthonderd militairen naar huis waren gehaald, is Amerika zondag begonnen met het terugtrekken van nog eens 3600 man uit Vietnam. Deze terugtrekking duurt drie dagen.

69773

verkiezingscommissie omschreven er gezegd dat de oorlog door verkiezingen kan worden beëindigd. Voorts heeft hij zich bereid verklaard het tijdschema en de modaliteiten met de tegenpartij te bespreken. Het Bevrijdingsfront zal echter eerst in Parijs moeten beloven dat het zijn gewelddaden zal staken.

Deel Amerikaanse troepen vóór midden juli uit Vietnam

Het Amerikaanse opperbevel in Zuid-Vietnam heeft vrijdag bekendgemaakt dat ongeveer de helft van de 25.000 man Amerikaanse troepen die voor eind augustus uit Zuid-Vietnam teruggetrokken zullen worden gevechtseenheden zullen zijn.

Bij de eerste troepen die Zuid-Vietnam zullen verlaten zullen twee van de drie brigades van de negende infanteriedivisie zijn. Deze divisie is de enige Amerikaanse gevechtseenheid die in de Mekongdelta in het zuiden opereert. De andere gevechtseenheid die voor eind augustus teruggetrokken zal worden is het regiment mariniers dat in het uiterste noorden van Zuid-Vietnam gelegerd is.

Zoals gemeld heeft president Nixon het besluit om 25.000 man terug te trekken bekendgemaakt na zijn overleg met president Thieu van Zuid-Vietnam op het eiland Midway.

Een woordvoerder van het Pentagon heeft in Washington gezegd dat een naar schatting 900 man sterk bataljon van de negende infanteriedivisie het eerst naar de VS zal terugkeren en wel, naar men verwacht, vóór midden juli.

Na de Sowjetunie, Polen, Noord-Korea, Algerije, Roemenië, Syrië, Oost-Duitsland, Cuba en Joegoslavië zijn nu ook Bulgarije en Hongarije overgegaan tot erkenning van de zondag opgerichte „voorlopige revolutionaire regering“ van de Zuidvietnamese „Bevrijdingsfront“ (Reuter-AFP)

S en Saigon schijnen referendum te overwegen

Nieuwsdienst Le Monde/NRC

SAIGON, 15 juli — De Amerikanen en hun Zuidvietnamese bondgenoten zouden volgens sommige bronnen hier van plan zijn bij de onderhandelingen in Parijs de organisatie voor te stellen van een referendum over de vrede in het zuiden.

Indien zo'n formule wordt aanvaard zouden de Zuidvietnamese kiezers dus om te beginnen naar de stembus moeten, niet om een parlement of een regering te kiezen, maar om zich uit te spreken over een staakt-het-vuren en over de noodzaak later over te gaan tot algemene verkiezingen. Bij die gelegenheid zou hun ter goedkeuring een „fundamentele wet” kunnen worden voorgelegd.

Zo'n oplossing zou verschillende voordelen bieden. Een referendum stelt veel minder praktische problemen dan parlamentsverkiezingen en zou ook minder spanning wekken. Het zou een middel kunnen zijn om uit de impasse te geraken die gevormd wordt door het bestaan van twee regeringen.

Het vooruitzicht van de vorming van een coalitieregering zou niet worden uitgesloten, maar worden uitgesteld tot na het referendum. Dat is een fundamentele eis van Saigon. Het ritme van de terugtrekking van de Amerikaanse troepen zou ten slotte worden beschouwd als een zaak van secundair belang.

Maar om zo'n plan te doen aanvaarden moeten er eerst in Parijs twee kwesties worden geregeld. In de eerste plaats de vorming van een nationaal congres, dat de verschillende politieke „families” vertegenwoordigt

en dat tot laak krijgt het referendum te organiseren en een controlecommissie te vormen.

In de tweede plaats het probleem van de Zuidvietnamese strijdkrachten: aangezien de geest in overeenstemming moet zijn met de leier zou er geen sprake meer moeten zijn van „aflossing”. Iedere partij zou garanties moeten geven voor de situatie die er zou bestaan na afloop van de periode waarin de gevechten van beide zijden worden gestaakt, dit om de stemming over het referendum mogelijk te maken.

Boodschap aan Hanoi

Als dit inderdaad het plan is van Washington en Saigon, dan zou de jongste verklaring van president Thieu een van de laatste verfijningen zijn in een geheel van initiatieven die beide bondgenoten sinds twee maanden genomen hebben. Het zou mogelijk zijn dat de laatste hand daaraan deze week wordt gelegd en wel door een boodschap van Thieu, ditmaal gericht tot Hanoi.

Volgens genoemde kringen zouden beide bondgenoten van plan zijn de reacties van hun tegenstanders af te wachten. Deze mogelijkheid zou ook de gemengde gevoelens verklaren waarmee de politieke kringen in Saigon de jongste suggesties van hun regering hebben ontvangen. De meeste bezwaren tegen het gebaar van president Thieu worden geuit door de voorstanders van de huidige regering, terwijl de oppositie vrij gunstig heeft gereageerd, althans in beginsel.

Maar indien deze verklaring van 12 juli, die aan de openbare mening hier wordt voorgesteld als een „tactisch gebaar”, in werkelijkheid een van de laatste elementen zou zijn van een vredesplan, dan zou zij de komende maanden veel grotere betekenis krijgen. Tenminste wanneer de „voorlo-

pige revolutionaire regering” en Hanoi van mening zijn dat er over zo'n plan te onderhandelen valt.

Ky ziet geen heil meer in ^{NRC} Parijse overleg ^{18 juli '69}

Vice-president Ky van Zuid-Vietnam heeft vandaag verklaard geen heil meer te zien in voortzetting van de vredesbesprekingen te Parijs. Naar zijn mening rest zijn land geen andere mogelijkheid dan voortzetting van de strijd.

In een toespraak tot studenten in Saigon zei Ky: „Wij deden verscheidene voorstellen op de vredesconferentie, maar de communisten verwierpen deze alle”.

Ky's uitlatingen komen vier dagen nadat president Thieu het plan opperde verkiezingen te houden waaraan ook de Vietcong zou kunnen deelnemen. Het plan werd zowel door Hanoi als door de Vietcong verworpen.

Ky leverde aan het einde van zijn toespraak felle kritiek op de VS en de standpunten van „een aantal Amerikaanse politici”. „Ik aanvaard hun zienswijze niet”, zo riep de vice-president, terwijl hij met de vuist op tafel sloeg. „Want zij willen om hun macht te behouden ons land tegen een zeer lage prijs aan de communisten verkopen.”

(Reuter)

Ky dreigt met boycot Parijs

Felle aanval op Amerika

SAIGON, 16 juli (Reuter, UPI) — Generaal Nguyen Cao Ky, de vice-premier van Zuid-Vietnam, die lange tijd niets van zich had laten horen, heeft gisteren duidelijk gemaakt dat hij er nog steeds is. Hij hield een toespraak in Saigon, waarin hij suggereerde dat Zuid-Vietnam zich uit de vredesbesprekingen in Parijs dient terug te trekken. Bovendien lanceerde hij een felle aanval op de Verenigde Staten.

Als de Vietcong de vredesvoorstellen van Zuid-Vietnam naast zich blijft neerleggen, aldus Ky, kunnen wij ons beter uit het vredesoverleg in Parijs terugtrekken. Hij wees op het laatste voorstel van president Van Thieu algemene verkiezingen te houden met deelname van de Vietcong. Het Bevrijdingsfront, of liever de Voorlopige Revolutionaire Regering, heeft dit voorstel verworpen.

Afgezwakt

Ky vertelde er natuurlijk niet bij dat 't voorstel van Van Thieu, dat in eerste instantie alleszins redelijk leek en door

president Nixon enthousiast werd begroet, enkele dagen later door zijn medewerkers danig werd afgezwakt. Thieu's voorstel kwam hierop neer, zeiden zij, dat de communisten aan de verkiezingen mogen deelnemen, zodra zij ophouden zich communistisch te gedragen.

„Ik geloof dat er voor ons geen aanleiding meer is tot het oneindige te blijven deelnemen aan de Parijse vredesbesprekingen. Er blijft ons niets anders over dan door te gaan met vechten”, aldus Ky. Waarnemers menen dat hij aanstuurt op een breuk in Parijs, als daar Thieu's voorstel — dat donderdag officieel ter tafel zal worden gebracht — wordt verworpen. Ky werd in januari, toen de besprekingen in Parijs begonnen, benoemd tot adviseur van de Zuidvietnamese delegatie. Sinds 12 april heeft hij zich niet meer in Parijs laten zien.

Verkopen

De vice-premier viel gisteren ook scherp uit tegen de Verenigde Staten. Hij beschuldigde de Amerikaanse „duiven” ervan dat zij Zuid-Vietnam aan de communisten willen verkopen. „Hun geld zal ons echter niet doen buigen. Ook zullen wij niet naar hen luisteren of bang voor hen zijn. Ik maak me niet bezorgd over het feit of de Amerikanen al dan niet willen vertrekken. Wij moeten zelf blijven vechten”, aldus de generaal.

Noordvietnamese troepen hebben gisteren in de jungle ten noordoosten van Saigon een Amerikaans konvooi met raketten beschoten. Eén Amerikaan werd gedood, zes anderen gewond. De Amerikanen riepen tanks, bommenwerpers en helicopters kwamen de aangevallen Amerikanen te hulp, waardoor de aanval kon worden afgeslagen.

Studenten in

Saigon onrustig

1776 176406

De Zuidvietnamese oproerpolitie heeft vandaag post gevat voor alle elf faculteiten van de universiteit van Saigon om demonstraties van studenten teven gedwongen militaire training tijdens de vakantie te voorkomen. De studenten hadden verklaard dat zij aan oproepen geen gehoor zouden geven omdat hierdoor hun studie zou worden bemoeilijkt.

Zij willen dat de training wordt uitgesteld tot na de examens; president Tran Van Huong die twee dagen lang met studentenleiders heeft gesproken, blijft echter onvermurwbaar.

Intussen heeft woensdag het Pentagon de uitspraak van minister van defensie Laird, die vond dat de VS „de hoek naar vrede in Vietnam zijn omgeslagen“, wat afgezwakt. Volgens een woordvoerder doelde Laird op de „Vietnamisering“ van de oorlog, en niet op betere vredeskansen.

Generaal Wheeler, voorzitter van de Amerikaanse commissie van chefs van staven, is in Zuid-Vietnam gearriveerd. Hij zal tijdens een bezoek van vier dagen alle aspecten van de oorlog bestuderen. (Reuter)

Rogers vraagt Moskou te helpen bij Vietnamoverleg

12 Juli 64, APC

William Rogers, de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, heeft donderdag een beroep op Rusland gedaan te helpen bij de Vietnamese vredesonderhandelingen. Hierdoor zou Moskou kunnen laten zien dat het zijn pogingen om de betrekkingen met Amerika te verbeteren ernstig meent.

„Indien het de Russen ernst is vind ik dat zij dit door concrete stappen moeten aantonen”, meende Rogers. „En een van deze stappen is het bieden van hulp bij onze onderhandelingen met Hanoi”.

De bewindsman, die werd gehoord door de commissie van buitenlandse zaken van het Huis van afgevaardigden, verklaarde: „Wij zijn, in ons nationale belang, bereid tot ieder tegengestaan.” Volgens hem zouden de VS rachten hun betrekkingen met de Sowjetunie op de meest praktische en zinvolle wijze te verbeteren.

Minister Rogers, die voor de commissie het buitenlandse hulpprogramma van 2,6 miljard dollar verdeelde, kritiseerde Hanoi om zijn „ne-

gatieve reactie en onredelijke houding ten opzichte van de Amerikaanse en Zuidvietnamese vredesvoorstellen”. (President Thieu van Zuid-Vietnam deed de Vietcong vorige week het voorstel deel te nemen aan „eerlijke” verkiezingen.)

De VS hebben volgens de minister niet het plan een onmiddellijk staakt-het-vuren voor te stellen. „Onder de huidige omstandigheden zou, vooruitlopend op een prealabele overeenkomst over de werking ervan, een staakt-het-vuren onpraktisch zijn en uitsluitend dienen als een propagandistisch gebaar”, aldus Rogers.

President Thieu ontmoette donderdag in de Zuidvietnamese Senaat scherpe kritiek op zijn jongste vredesaanbod aan de Vietcong. Verschillende senatoren beschuldigden hem ervan dat hij een nieuwe concessie aan de communisten had gedaan. Een resolutie dat Thieu van zijn oorspronkelijke uitgangspunt was afgeweken, werd door 18 van de 31 aanwezige leden gesteund.

Een officiële woordvoerder in Saigon kondigde een spoedige wijziging van het kabinet van premier Tran Van Huong aan. Er zullen personen in worden opgenomen die prestige genieten uit hoofde van hun persoon, en niet omdat zij een bepaalde partij vertegenwoordigen.

In Parijs verwierp de Vietcong gisteren Thieus vreesvoorstellen en brandmerkte deze als „verraderlijk”. Tevoren echter had de afgevaardigde van Noord-Vietnam een ieder verbaasd door het aanbod slechts „onredelijk” te noemen.

Verwerpen deed hij de plannen niet, hoewel hij onderstreepte dat zij verkiezingen onder dreiging van Amerikaanse bajonetten inhielden. Volgens de Amerikaan Cabot Lodge was Thieus initiatief „een belangrijke stap op weg naar een vrede door onderhandelingen”.

Het Amerikaanse opperbevel in Vietnam heeft bekendgemaakt dat er deze week slechts 148 Amerikanen gesneuveld zijn, het laagste dodencijfer dit jaar. Daarentegen steeg het aantal Zuidvietnamese gesneuvelden, dat vorige week nog 105 bedroeg, tot 352.

In Laos zijn de Amerikanen bezig om de stad Muong Soui, die na zware gevechten twee weken geleden in handen viel van de communisten, te heroveren.

Dagelijks stijgen bommenwerpers van het type T-28 op om de Noord-vietnamese en Pathet-Lao-strijdkrachten, die thans ongeveer 12.000 man omvatten, te bestoken. Muong Soui ligt 160 km. ten noorden van Vientiane.

BEROEP ROGERS:

Amerika wil Sovjetsteun bij vrede Vietnam

WASHINGTON, 18 juli (Reuter) — De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, William Rogers, heeft een beroep op de Sovjet-Unie gedaan, behulpzaam te zijn bij de onderhandelingen met Noord-Vietnam en aldus te tonen dat het haar ernst is met haar streven naar betere betrekkingen met Amerika.

Een dergelijke stap van de Sovjet-Unie zou door de Verenigde Staten worden beantwoord, aldus Rogers. Hij verdedigde in de commissie voor buitenlandse zaken van het Huis van Afgevaardigden het buitenlandse hulpprogramma ten bedrage van 2.6 miljard dollar.

Rogers leverde kritiek op Noord-Vietnam voor wat hij noemde de negatieve reactie op en onredelijke houding jegens de Amerikaanse en Zuidvietnamese vredesvoorstellen. Hanoi heeft met name afwijzend gereageerd op recente voorstellen van de Zuidvietnamese premier, Nguyen Van Thieu, voor deelneming van het Bevrijdingsfront aan verkiezingen.

Amerika is niet van plan een onmiddellijke wapenstilstand in Vietnam voor te stellen. Een wapenstilstand zou onder de huidige omstandigheden, vooruitlopend op een of andere voorafgaande overeenkomst hoe deze wapenstilstand zou moeten worden toegepast, niet praktisch zijn en slechts propagandistische waarde hebben, aldus Rogers.

Wheeler optimistisch over Vietnam

217-1167/10
Generaal Wheeler, voorzitter van de Amerikaanse chefs van staven, is zondag uit Vietnam naar Washington teruggekeerd met optimistische berichten voor president Nixon. De generaal, die aan het einde van zijn vierdaagse bezoek een persconferentie in Saigon gaf, verklaarde: „Ik vertrek met een gerust hart. Zes jaar lang heb ik geregeld Vietnam bezocht en ik geloof dat men de situatie nu goed in de hand heeft.”

Wheeler wilde niet zeggen welke aanbevelingen hij aan Nixon zou doen ten aanzien van toekomstige terugtrekkingen van troepen. Volgens hem zou de president begin volgende maand een beslissing nemen.

Achter de huidige stilte van de Vietcongaanvallen zocht hij geen politieke motieven. „Het niveau van de vijandelijkheden offensieven heeft altijd een cyclisch verloop gehad. Aanvallen worden gevolgd door terugtrekkingen naar schuilplaatsen in Laos en Cambodja”, aldus de generaal.

President Thieu had zaterdag gezegd dat Zuid-Vietnam niet in staat was tegen het einde van 1970 alle Amerikaanse gevechtseenheden te vervangen. Wheeler gaf hierop het volgende commentaar: „Indien president Thieu bedoelt dat wij de Zuid-vietnamese troepen niet op alle terreinen in even snel tempo kunnen opleiden, dan ben ik het met hem eens. Grondstrijdkrachten kunnen sneller worden getraind dan luchtmacht en vloot”.

President Ho Tsji Minh van Noord-Vietnam verklaarde zaterdag dat er geen vrije verkiezingen in Zuid-Vietnam gehouden kunnen worden zolang zich daar Amerikaanse troepen bevinden en de regering-Thieu aan het bewind blijft. Hieruit blijkt dat Hanoi Thiëus voorstel verwerpt om zowel in Noord- als in Zuid-Vietnam verkiezingen onder internationaal toezicht te laten houden.

(Reuter)

Soevanna Phoema vraagt Frans ^{25 juli} ingrijpen in Laos

Prins Soevanna Phoema, de neutralistische premier van Laos, heeft gisteren een beroep op Frankrijk gedaan zich te mengen in de aangelegenheden van zijn land op grond van de akkoorden van Genève van 1954. De prins richtte dit verzoek tot president Pompidou, met wie hij een onderhoud had.

De conferentie die in 1954 te Genève de zelfstandigheid van Laos vaststelde, kwam in 1962 opnieuw bijeen. Toen kwam men overeen de rivaliserende partijen — rechtsen, neutralisten en communisten — portefeuilles te verlenen in de regering van prins Soevanna Phoema.

Maar sindsdien heeft de communistische Pathet Lao, gesteund door Noord-Vietnam, zijn greep op steeds grotere delen van het land versterkt. De gevechten tussen regeringstroepen en de Pathet Lao zijn vooral de laatste tijd sterk in aantal en omvang toegenomen; de Pathet Lao behaalde hierbij dikwijls flinke successen.

Prins Soevanna Phoema reisde naar Frankrijk om de veertiende juli bij te wonen. Hij heeft intussen ook een gesprek gehad met minister van buitenlandse zaken Schumann.

Tijdens de 27ste zitting van de Vietnamese vredesbesprekingen te Parijs bleken Hanoi en de Vietcong vast te houden aan hun oude standpunt inzake beëindiging van de Vietnamese oorlog. Opnieuw verwierpen zij de voorstellen van Saigon tot het houden van vrije verkiezingen.

Cabot Lodge trachtte nog hen te bewegen tot een gesprek met Saigon over de vraag hoe Zuid-Vietnam tot zelfbeschikking kan komen. Maar zij bleven aandringen op het vertrek van de Amerikaanse troepen. Pas dan kon naar hun mening het Zuid-vietnamese volk over zijn toekomst beslissen. (Reuter)

OVER VIETNAM

Nixon wil topberaad met Russen

GOEAM, 25 juli (UPI) — President Nixon van de Verenigde Staten is bereid tot een topgesprek met de Russische leiders als dit een bijdrage zal kunnen leveren tot het spoedig beëindigen van de oorlog in Vietnam. Nixon zei dit tijdens een volkomen onverwachts bijeengeroepen persconferentie op het eiland Goeam, enkele uren nadat hij de astronauten aan boord van de „Hornet” had begroet.

Nixon zei dat hij bereid was tot een dergelijk topgesprek als dit een bijdrage zou kunnen leveren tot het herstel van vrede in Zuidoost-Azië. Tijdens het beraad zouden ook onderwerpen als de situatie in het Midden-Oosten en de problemen omtrent wapenbeheersing aan de orde dienen te komen.

Russen niet gediend van Amerikaanse toenadering

Moskou bij voorbaat zondebok

MOSKOU, 26 juli (UPI) — De Russische leiders zien weinig heil in president Nixons verklaring op het eiland Guam, dat hij bereid is tot een top-ontmoeting wanneer dit bevorderlijk zou zijn voor een beëindiging van de oorlog in Vietnam. Een formele reactie op de verklaring is tot dusver uitgebleven en het ziet er naar uit, dat zo er al een komt, deze negatief zal luiden.

De Russen hebben, volgens diplomatieke waarnemers in Moskou, tot dusver al even weinig enthousiasme aan de dag gelegd voor eerdere toenaderingspogingen van de regering-Nixon. Zes maanden lang hebben de Sovjet-

leiders in alle talen gezwegen over dergelijke pogingen van Nixon, tot minister Gromyko een dag of tien geleden in de Opperste Sovjet zei, dat Amerikaanse voorstellen voor een top-ontmoeting „hier niet onopgemerkt zijn gebleven“.

Daar bleef het echter bij. Nixons plan naar Roemenië te gaan, een land, dat zich steeds zelfstandiger opstelt ten opzichte van het Sovjetleiderschap in de communistische wereld, is in Moskou niet in goede aarde gevallen.

Het lijkt hoogst onwaarschijnlijk, dat er geheime diplomatieke onderhandelingen aan de verklaring van Nixon op Guam zijn voorafgegaan. Dit leidt men af uit de voorwaarden, die Nixon stelde aan een top-ontmoeting:

- Een regeling van de kwestie Mid-Vietnam — het Sovjetstandpunt in deze is steeds heel simpel geweest; laat de Amerikanen hun troepen terugtrekken, dan komt de rest vanzelf wel;
- Een regeling van de kwestie-Midden Oosten — de Amerikaans-Russische voorbesprekingen zijn sinds lang wat dit betreft op dood spoor geraakt;
- De Russen moeten akkoord gaan met de besprekingen over een „reële“ controle van strategische wapens — dit punt is voor Moskou al evenzeer onaanvaardbaar, omdat de Russen bij voorbaat als zondebokken ge-doodverfd worden.

Premier van Laos wil bemiddeling van Frankrijk bij Hanoi

De eersteminister van Laos, prins Soevanna Phoema, heeft zaterdag de Franse premier, Chaban Delmas, gevraagd om de bemiddeling van Parijs in het conflict van zijn land met Noord-Vietnam.

De Laotiaanse premier, die eerder een dergelijk verzoek ded aan president Pompidou, heb vrijdag op een persconferentie in Parijs gezegd dat Noord-Vietnam zestigduizend militairen in Laos heeft, en van zijn neutrale land een satellietstaat tracht te maken.

Soevanna Phoema heft ook gesproken met de Franse minister van buitenlandse zaken, Schumann.

De prins, die ook met Britse leiders overleg had gepleegd, is zondag naar zijn land teruggevlogen.

De besprekingen van Soevanna Phoema vielen in een periode waarin de kwestie van de Noordvietnamese troepen in Laos en Cambodja weer te berde wordt gebracht door de Verenigde Staten op hun vredesoonderhandelingen met Hanoi in de Franse hoofdstad.

Zondag heft Noord-Vietnam bij monde van het dagblad Nhan Dan ontkend dat het Laos probeert te koloniseren. De beschuldigingen van Soevanna Phoema werden betempeld als laster. (Reuter-UPI).

Communisten in Thailand actief tijdens bezoek Nixon

287-4164 MC

Thaise guerrillasstrijders hebben vanochtend hun eerste aanval dit jaar uitgevoerd, slechts enkele uren voordat president Nixon arriveerde in Bangkok voor een driedaags bezoek aan Thailand. De aanval was gericht tegen de Amerikaanse militaire basis Ubon, gelegen op ongeveer 700 km ten noordoosten van Bangkok.

Een hoge Thaise functionaris deelde mee dat er sprake was van een propagandistische stap, gedaan juist met het oog op Nixons bezoek. Van Ubon af vertrekken Amerikaanse vliegtuigen voor luchtaanvallen op Vietnam.

Bij de aanval raakte een Amerikaanse militair gewond en werd aan twee vliegtuigen schade toegebracht. Twee guerrillasstrijders werden gearresteerd.

Het is bekend dat de Thaise autoriteiten met Nixon voornamelijk zullen spreken over de communistische successen enop militair gebied in het aangrenzende Laos, alsook over activiteiten van guerrillasstrijders in Noord-oost Thailand. Hoewel de regering bezorgd is over Amerika's plannen de verplichtingen in Azië te verminderen, zal zij hem ongetwijfeld zeer hartelijk ontvangen.

Amerika heeft zes grote luchtbases in Centraal- en Noord-oost-Thailand; er zijn daar ongeveer 45.000 Amerikanen gestationeerd. Thailand heeft ongeveer 12.000 man naar Vietnam gezonden.

Bij Suharto

Zondag voerde president Nixon gesprekken met president Suharto van Indonesië. Hij arriveerde in Djakarta na een bezoek aan de

Filippijnse hoofdstad Manilla, waar zijn Aziatische reis begon. Nixon verzekerde de Indonesiërs vanochtend dat hun toekomst in goede handen is en dat Amerika niet proberen zal Indonesië van zijn politiek van niet-gebondenheid af te brengen.

„Wat hier geschiedt zal een dramatisch effect hebben op wat elders in de wereld gebeurt”, aldus de president. Suharto van zijn kant zei het begrip dat Nixon opbracht voor de identiteit van zijn land, zeer op prijs te stellen.

Suharto en Nixon voerden intensieve gesprekken over Vietnam en andere Zuidoostaziatische problemen, bijv. de terugtrekking van Britse troepen beoosten Suez. Maar over het door Rusland voorgestelde veiligheidssysteem in Azië zou niet gesproken zijn.

Volgens minister van buitenlandse zaken Malik hadden de Amerikanen daar geen belangstelling voor. Malik heeft een onderhoud gehad met de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Rogers, die intussen naar Japan is vertrokken.

Nixon heeft Suharto wel ingelicht over zijn nieuwe politiek in de Stille oceaan, die erop neerkomt dat de Aziatische landen volledig verantwoordelijk moeten worden voor hun eigen defensie. Alleen zo kan voorkomen worden dat de VS bij nieuwe oorlogen van het type-Vietnam betrokken raken.

Chinese dreiging

De Amerikaanse president liet tegenover journalisten wel doorschemeren dat de militaire kracht van zijn land beschouwd zou kunnen worden als een paraplu voor Aziatische landen, voor het geval deze door China zouden worden bedreigd. Hij voegde eraan toe dat openlijk praten over veiligheidsvraagstukken een wat gevoelige zaak is in een neutraal land.

De aankomst van Nixon werd bijgewoond door duizenden Indonesiërs, die zwaaiden met vlaggen en luide toejuichingen riepen. Tezamen met hun echtgenotes reden Suharto en

Nixon naar de jaarbeurs van Djakarta, die gehouden wordt ter viering van het 442-jarig bestaan van de stad.

Het warme onthaal vormde een scherp contrast met de tijd toen president Sukarno de Amerikanen zelf dat zij „naar de hel” konden lopen. Tijdens een baret dat ter ere van Nixon gegeven werd, zei Suharto: „God zij dank, die moeilijke tijden zijn voorbij. Wij hebben een nieuwe bladzijde opgeslagen in onze vriendschappelijke betrekkingen met de VS”.

Nixon van zijn kant verklaarde dat zijn land het een voorrecht acht een rol te spelen bij de hulp aan Indonesië voor de ontwikkeling van zijn economie.

Marcos overtuigd

Tijdens zijn bezoek aan de Filippijnen schijnt Nixon erin geslaagd te zijn president Marcos te overtuigen van het nut dat Azië op eigen benen leert staan en breekt met het Amerikaanse paternalisme.

Toch zei Marcos dat Nixon wat te optimistisch was ten aanzien van de mogelijkheid dat Azië voor zijn eigen defensie verantwoordelijk werd. Volgens hem was het realistischer voor Azië om aan te dringen op een Amerikaanse militaire paraplu, die zeker nog twintig jaar uitgestoken zou moeten blijven.

Terwijl Marcos en Nixon van gedachten wisselden werd meegedeeld dat de politie een lid van een communistische actiegroep had doodgeschoten. Terwijl Marcos en Nixon van gedachten wisselden werd meegedeeld dat de politie een lid van een communistische actiegroep had doodgeschoten. Terwijl Marcos en Nixon van gedachten wisselden werd meegedeeld dat de politie een lid van een communistische actiegroep had doodgeschoten.

Elders in de stad verbrandden ongeveer 2000 militante studenten drie Amerikaanse vlaggen en werd gewaaid met borden waar anti-Amerikaanse leuzen op waren aangebracht.

Intussen heeft het Chinese persbureau Nieuw-China de Aziatische reis van Nixon gebrandmerkt als een „reis om agressieve activiteiten in Azië te instigeren”. Over de anti-Amerikaanse demonstratie te Manilla werd uitvoerig bericht.

(Reuter - AP - UPI)

President Richard Nixon van de Verenigde Staten wordt bij aankomst te Djakarta begroet door Titik Suharto, de dochter van de Indonesische president

Nixon woensdag naar Vietnam

Vervolg van pag. 1

De democratische senator Church, lid van de Senaatscommissie voor buitenlandse zaken, zei in een televisie-interview dat deze opmerkingen de wijdst mogelijke interpretatie van de ZOAVO-verplichtingen lijken te impliceren. Als het de president ernst is met een bespreking van de Amerikaanse rol in Azië, moet hij met Thailand beginnen zei Church.

Senator Fullbright, voorzitter van de commissie, zei dat hij van het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken nog geen bevredigend antwoord had gekregen op zijn vragen over een eventuele geheime verplichting om Thailand te verdedigen buiten de afspraken van de ZOAVO om.

Na de besprekingen vanochtend met de Thaise leiders heeft Nixon de leden van de Amerikaanse diplomatieke missie in Bangkok toegesproken, en daarna de Amerikaanse ambassadeurs in zeven Zuid-oostaziatische ontmoet om zijn nieuwe concept voor de Aziatische defensie en het Russische plan voor een collectief veiligheidssysteem in Azië met hen te bespreken.

Later op de dag zou Nixon overleg plegen met de Amerikaanse ambassadeur in Saigon, Bunker, en de Amerikaanse opperbevelhebber in Vietnam, Abrams ontmoeten, die naar Bangkok komen om de president in te lichten over de jongste ontwikkelingen in Vietnam.

299-10-69-200
Intussen voert een Amerikaanse delegatie onder leiding van minister van buitenlandse zaken William Rogers, die Nixon tijdens de eerste twee etappes van zijn Aziatische reis, Manilla en Djakarta, had vergezeld, besprekingen in Japan.

De Amerikanen dringen er bij Japan op aan om zenn markten open te stellen voor buitenlandse concurrentie en investeringen. De VS willen dat Japan de handelsbarrières tegen 120 Amerikaanse producten laat vallen.

De VS staan er vooral op dat Japan de deuren openstelt voor agrarische producten, zoals sinaasappelen en grapefruit, waarvan zij naar verluidt dit jaar een overschot hebben. Ook het vrijmaken van de automarkt behoort tot de Amerikaanse wensen.

Daarnaast dringt Rogers er bij Tokio op aan de Japanse ontwikkelingshulp aan de niet-communistische Aziatische landen, waarvoor hij overigens waardering uitte, verder uit te breiden.

Aan de andere kant heeft ook Japan verlangens jegens de Amerikanen. De ze betreffen vooral de teruggave van het eiland Okinawa dat in de Tweede Wereldoorlog door de VS werd veroverd en sindsdien Amerikaanse bases huisvest. Volgens sommigen zouden de Amerikanen op dit punt toeschietelijker zijn dan op het punt van de wens om Japan, zijn markten slechts zeer geleidelijk vrij te maken.

(Reuter-UPI-AP)

Een nieuwe politiek

297. 10. 68

HOEWEL bij de aankondiging van president Nixons jongste buitenlandse tournee de meeste nadruk kwam te liggen op de opname van de Roemeense hoofdstad in het reisprogramma, lijkt het nu toch wel het waarschijnlijkst, dat het Aziatische deel van de reis belangrijker is. Het voornaamste doel van het bezoek aan een aantal Aziatische hoofdsteden is een nieuwe politiek te ontwikkelen, waarbij Washington kan vermijden rechtstreeks betrokken te worden bij conflicten van het type-Vietnam.

Deze doelstelling houdt op zichzelf al in, dat de politiek in Vietnam niet bevallen is, m.a.w. geen succes heeft gehad. Alles wijst erop, dat president Nixon daar streeft naar een zo goed mogelijk compromis, waarbij vermoedelijk al snel genoeg zou worden genomen met het redden van enige schijn, opdat niet de indruk wordt gevestigd, dat de ploeg van Thieu voor de wolven wordt gegooid.

Als geïsoleerd wolvenvoedsel zouden Thieu en de zijnen nog niet zo'n probleem vormen. Washington is evenwel bang voor de weerslag in diverse Aziatische landen die zich ofwel trouwe bondgenoten van Amerika hebben gevoeld of onder Amerika's paraplu een grote mate van politieke bewegingsvrijheid meenden te hebben. Per slot hebben de

DE TOESTAND

voorstanders van ingrijpen in Vietnam zich altijd beroepen op het argument van de domino-theorie, volgens welke na een Amerikaanse aftocht de Zuidoostaziatische landen stuk voor stuk aan communistische, en wel Chinese, expansie ten offer zouden vallen.

Men dacht met zorg over de positie van Laos, van Cambodja, van Birma, van Maleisië, terwijl in een wat verder verschieft de bedreiging van India zich aftekende.

* * *

NIXONS taak is nu de aftocht uit Vietnam, het opgeven Vietnam als Amerikaans invloedsg gebied (want daar zal het ten slotte op neerkomen) te ontdoen van de gevreesde domino-verschijnselen en te bewerken, dat de andere dominostenen overeind blijven. Dat valt zeker niet mee, want waar blijft het bondgenootschappelijke vertrouwen, wanneer Washington te kennen geeft liever niet te vechten? De tegenstander kan er bovendien een uitnodiging in lezen.

Op de Philippijnen, in Indonesië en nu in Thailand schetst Nixon het beeld van een zich onder Washingtons afwezige, maar welwillende glimlach tot een welvarend en krachtig gebied ontwikkelend Zuid-

genootsappelijke verplichtingen trouw. Hij verklaarde in Bangkok, dat Amerika Thailand zou steunen tegen diegenen die het van buiten of binnen de grenzen onder druk zouden zetten.

Dat lijkt weinig op een nieuwe politiek ter vermindering van het betrokken worden in conflicten van het type-Vietnam. Uit andere uitspraken van Nixon zou men evenwel wel degelijk van een nieuw element kunnen spreken. In Guam en in Manilla legde hij er veel sterker de nadruk op, dat de Zuidoostaziatische landen zelf eventuele interne subversie de baas moesten worden. Moest hij de bezorgde Thailanders wat kalmeren?

* * *

WANNEER men van bondgenootschappelijke verplichtingen spreekt, dan gelden deze alleen bij een rechtstreekse aanval op het beschermde land, maar dat lijkt bij de huidige stand van zaken niet het voornaamste probleem. De voornaamste bedreiging is de binnenlandse revolutie, al dan niet georganiseerd of gesteund door een andere mogendheid, meestal een vruchtbare voedingsbodem vindend in het sociale en economische klimaat van het land zelf.

Spreekt men van een conflict van het type-Vietnam, dan is dat op zichzelf ook al niet helemaal duidelijk, want het officiële Amerikaanse standpunt is, dat in Vietnam gestreden wordt tegen agressie uit het noorden, dus tegen buitenlandse agressie. De kracht van de tegenstander in het land zelf heeft men nooit willen erkennen. Of begint Nixon er nu van uit te gaan, dat Vietnam een voorbeeld van interne subversie is, waar volgens de nieuwe politiek de betrokken landen zelf maar wat aan moeten doen?

De tijd is ook voorbij, dat men ongedifferentieerd kon spreken over het communistische gevaar, dat deze landen zou bedreigen. Men moet nu spreken van een eventueel Chinees gevaar, terwijl de Russische pogen om invloed te winnen in Zuidoost-Azië, en trouwens in het gehele gebied van de Indische oceaan, Amerika's taak daar eerder schijnen te verlichten dan te verzwaren. In zijn streven de Chinese invloed af te grendelen lijkt Moskou zich, ondanks de obligate revolutionaire taal, vooral te richten op samenwerking met de gevestigde machten.

Het spel wordt er wel subtieler door, maar zeker blijft het element bestaan, dat in deze landen die door historische, culturele en sociale factoren moeilijkheden hebben aanpassing te vinden aan de moderne industriële wereld, de gisting blijft werken. Interne subversie te lijf gaan kan met de wapens gebeuren, maar hervormingen zijn doeltreffender. Of Nixon dit aan zijn boodschap heeft toegevoegd, is niet uit de berichten naar voren gekomen.

Israël. Op 24 september zal een postzegel van 3 Isr. pond in omloop worden gebracht, waarop het schilderij van Marc Chagall Koning David is gereproduceerd.

Canada. De tweehonderdste verjaardag van Charlottetown als hoofdstad van Prince Edward Island zal 15 augustus worden herdacht met een postzegel van 6 cents. De zegel toont de kaart van het eiland, waarop de stad Charlottetown is aangegeven.

Thailanders verzekerd van Amerikaanse hulp

54761

BANGKOK, 29 juli (Reuter) — President Nixon heeft op zijn rondreis door Zuid-oost-Azië de Thaise autoriteiten die hem op het vliegveld van Bangkok verwelkomden, verzekerd, dat Amerika zijn verdragsverplichtingen om Thailand tegen agressie te beschermen, zal nakomen. Thailand is echter voor het bestrijden van binnenlandse onrust op eigen krachten aangewezen.

Enige uren tevoren hadden guerrillastrijders een aanval gedaan op de Amerikaanse luchtbasis bij Oeben, 700 km ten noordoosten van Bangkok. Met explosieven beschadigden zij, volgens een Amerikaanse opgave, twee vliegtuigen van het type C-47 en een mobiele radarpost. Een militair zou licht zijn gewond. Twee verdachte personen werden aangehouden. Het zouden communisten zijn. Volgens Thaise autoriteiten opereren in het betrokken gebied ongeveer 50 communistische guerrillagroepen van in totaal 1500 man. Vanaf de aangevallen basis opereren de Amerikanen boven Zuid-Vietnam.

De Amerikaanse president liet een verklaring uitgeven, waarin hij kennelijk de vrees tracht te sussen, die in Thailand is ontstaan over de „nieuwe rol” van de Verenigde Staten in Azië.

Nixon zegt er ten volle van doordrongen te zijn dat Thailand bijzonder veel belang heeft bij de Amerikaanse politiek ten aanzien van Azië en de Stille Oceaan. We zullen onze verplichtingen nakomen, niet alleen omdat wij ze zien als plichtige, maar ook als belangrijke afspraken. We erkennen ten volle dat wij en de Zuidoostaziatische landen gezamenlijk een tuitere belangrijke rol in de toekomstige vrede en welvaart van dit gebied vervullen aldus de president.

President Nixon in geanimeerd gesprek met de Thaise premier Thanomkorn Kittikatsjakorn bij de ingang van het departement van de premier van Thailand.

ingen nakomen, niet alleen omdat wij ze zien als plichtige, maar ook als belangrijke afspraken. We erkennen ten volle dat wij en de Zuidoostaziatische landen gezamenlijk een tuitere belangrijke rol in de toekomstige vrede en welvaart van dit gebied vervullen aldus de president.

aldus de president.

Witte Huis: Nixon woensdag naar Vietnam

29 July 1969

Volgens functionarissen van het Witte Huis zullen de Amerikaanse president Richard Nixon en zijn vrouw morgen van Bangkok, waar de president overleg pleegt met Thaise leiders, naar de Zuidvietnamese hoofdstad Saigon vliegen.

Over zo'n bezoek van Nixon aan Vietnam is de laatste dagen steeds gespeculeerd. Volgens de jongste berichten is er nog geen officiële aankondiging van de vlucht gedaan. Sommigen menen dat de president morgen, wanneer hij in Bangkok vrijwel niets meer op het programma heeft staan, eenvoudigweg rust wil houden.

Nixon heeft vandaag gezegd dat de troepen van de VS in Thailand geleidelijk zullen worden teruggetrokken naarmate de oorlog in Vietnam minder hevig wordt.

De Thaise minister van buitenlandse zaken, Khoman, deelde dit mee na besprekingen die hij vanochtend, tezamen met premier Kittikachorn en minister van binnenlandse zaken Cha-

rasathien, voerde met Nixon (die vergezeld werd door zijn speciale adviseur voor de buitenlandse politiek, Kissinger). Aan het overleg namen ook functionarissen van de Zuidoost-Aziatische verdragsorganisatie (ZOAVO, waarvan zowel Thailand als de VS lid zijn, deel.

De Thaise autoriteiten zijn veront- rust door de zogeheten „Geen nieuwe Vietnam“-politiek van de VS. Zij duchten een vermindering van de Amerikaanse militaire steun aan Thailand (de VS hebben er 47.000 man en zes vliegbases), omdat zij vrezen dan blootgesteld te zullen zijn aan communistische acties vanuit binnen- en buitenland; vooral de communistische guerilla-successen in het aangrenzende Laos hebben deze bezorgdheid in Bangkok do entoemenen.

Economie

Naar verluidt heeft de secretaris-generaal van de ZOAVO, Vargas, kracht bijgezet aan de argumenten van Bangkok tijdens een onderhoud dat hij met Nixon had vlak voor diens ontmoeting met de Thaise leiders.

Nixon beloofde de Thais eerder vandaag dat e enterugtrekking van de VS uit Vietnam de veiligheid van

hun land niet in gevaar zal brengen.

Volgens Thaise kringen is er geen concrete overeenkomst opgesteld over de aantallen van de Amerikaanse strijdkrachten die in het land zullen blijven. Maar Nixon zou duidelijk hebben gemaakt dat Thailand de steun zou kunnen krijgen die het zelf na een regeling van de Vietnamese kwestie nodig zou oordelen.

Overigens toonde Nixon zich meer geïnteresseerd in de economische maatregelen die in het gebied getroffen zouden kunnen worden als de oorlog voorbij is, aldus Thaise functionarissen.

De president, zo zeiden zij, heeft de Thaise premier het Amerikaanse gezichtspunt met betrekking tot de ontwikkelingsprojecten in het Mekongdal verduidelijkt, en gesproken over andere economische kwesties die volgens hem een hoge prioriteit zouden moeten genieten in het „tijdvak na Vietnam“.

Kritiek in VS

Niettemin is in de VS zelf reeds kritiek geleverd op de belofte die Nixon gisteren jegens Thailand maakte, dat Amerika het zou bijstaan in geval van agressie van buitenaf of van ondermijning van binnenuit.

Zie verder pag. 4.

Mevrouw Nixon brengt een bezoek aan de drijvende markt op een rivier in Bangkok

Nixon na zes uur Vietnam terug naar Bangkok

Na een verblijf van vijf uur en drie kwartier in Zuid-Vietnam is de Amerikaanse president, Richard Nixon, vandaag weer vertrokken naar de hoofdstad van Thailand, Bangkok, van waaruit hij zijn bliksembezoek aflegde.

Vanavond zou Nixon in de Thaise hoofdstad aanzitten aan een diner dat te zijner ere gegeven wordt door premier Kittikachorn. Morgen zou hij vertrekken naar de Indiase hoofdstad Nieuw-Delhi.

Met Nixon reisden ook de Amerikaanse ambassadeur in Saigon, Bunker, en de Amerikaanse opperbevelhebber in Vietnam, Abrams, die eerder in Bangkok besprekingen met de president hadden gevoerd, naar Saigon.

De Nixons gingen op het vliegveld van Saigon onmiddellijk aan boord van een helikopter om zich naar het paleis van de Zuidvietnamese president, Thieu, te begeven. De Amerikaanse president had een aantal van zijn medewerkers in Bangkok achtergelaten om de besprekingen over de toekomstige militaire en economische hulp aan Thailand voort te zetten.

De tocht van Nixon naar Vietnam, die niet op het officiële programma

van zijn Aziatische reis stond, was in strikte geheimhouding gehuld.

Vlak na het vertrek van de president van het vliegveld van Bangkok werden alle telegraaf-, telex- en telefoonverbindingen met Saigon verbroken.

Een achtduizend politiemannen werden in de Zuidvietnamese hoofdstad in staat van paraatheid gebracht; in de buurt van het paleis van Thieu, werden zij versterkt door parachutisten.

Vooraf rondom Saigons drukke vliegveld, dat ook het hoofdkwartier huisvest van het Amerikaanse militaire bijstandscmando in Zuid-Vietnam — het hoogste militair-politieke orgaan van de VS in het land—, waren strenge veiligheidsmaatregelen getroffen.

Nadat Nixon Thieu uitvoerig had ingelicht over zijn recente besprekingen met de Filippijnse, Indonesische en Thaise leiders, bracht hij een bezoek aan een kamp van de eerste Amerikaanse infanteriedivisie in Di An, zestien kilometer ten noordoosten van Saigon.

Mevrouw Nixon bezocht een weeshuis even buiten de Zuidvietnamese hoofdstad en vloog toen veertig kilometer verder naar Long Binh, waar het hoofdkwartier van het Amerikaanse leger in Vietnam is gevestigd, om daar een veldhospitaal te bezoeken.

Eerder vandaag meldde een Amerikaanse militaire woordvoerder in Saigon de hevigste botsing met Vietcong-eenheden sinds de gevechten op 20 juni verslapten. Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen doodden 63 Vietcongstrijders bij de grens met Cambodja, zei hij.

Een andere woordvoerder zei dat de jongste opvlammingen in de strijd het gevolg waren van Zuidvietnamese

en Amerikaanse strijdkrachten, en niet initiatieven van de Vietcong.

Intussen werd in Bangkok het overleg over de Amerikaanse steun aan Thailand voortgezet. De VS hebben er in toegestemd dit land technisch-materieel te helpen bij de beteugeling van communistische opstanden.

Aan de andere kant hebben de Thaise leiders toegezegd dat zij de communistische dreiging met hun eigen strijdkrachten het hoofd zullen bieden. Dit is in overeenstemming met het thema van Nixons reis: de toekomst van Azië moet door Aziaten worden bepaald.

In Djakarta, waar Nixon zondag een bezoek bracht, hebben Indonesische en Amerikaanse functionarissen vandaag een bericht van het Pekingse persbureau Nieuw China tegengesproken volgens hetwelk de VS in Indonesië bases aanleggen.

In de Japanse hoofdstad Tokio heeft de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, William Rogers, gisteren gezegd dat Noord-Vietnam blijft bij zijn eis van aftreden van de huidige Vietnamese regering als voorwaarde voor een verdere vooruitgang op de vredesbesprekingen in Parijs.

Rogers sprak bij de opening van de driedaagse conferentie van Amerikaanse en Japanse regeringsfunctionarissen over economische zaken van wederzijds belang.

Rogers zei verder dat de VS enige hoop heeft op betere betrekkingen met de Sowjetunie. Amerika was gereed voor bilaterale ontwapeningsbesprekingen, zei hij, maar tot dusver was er op dit punt nog geen definitief antwoord uit Moskou. De minister toonde zich geïnteresseerd in het voorstel van partijleider Brezjnev voor een collectief Aziatisch veiligheidssysteem, maar noemde het een „schimmen-voorstel“ omdat de Russen geen nadere bijzonderheden hebben gegeven. (Reuter - ANP - UPI).

Vietcong laakt bezoek Nixon

PARIJS, 31 juli (DPA) — De delegatie van de Voorlopige Revolutionaire Regering, van Zuid-Vietnam bij de vredesbesprekingen in Parijs heeft het bezoek van president Nixon aan Saigon veroordeeld. Volgens een woordvoerder diende dit bezoek er alleen maar toe om het moreel van de Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen op te vijzelen.

De reis van de Amerikaanse president naar Zuidoost-Azië en in het bijzonder naar Saigon toont, aldus deze Vietcong-woordvoerder, nog duidelijker „de hardnekkigheid van de regering-Nixon, de agressie-oorlog in Zuid-Vietnam voort te zetten en de dictatoriale oorlogszuchtige en corrupte marionetenregering van Thieu Ky-Huong te handhaven”.

„Vietnam” bepaalt toch het „Na-Vietnam”

31 Juli 1969

Van onze correspondent

WASHINGTON, juli — Dat Nixons tocht naar Vietnam maar een uitstapje was in zijn grote reis door Azië moest tonen, dat hij al bezig is met de politiek na Vietnam.

Maar dat hij met zijn echtgenote als eerste Amerikaanse president juist Saigon bezocht in plaats van de veiliger basis Camranh Bay, waar Johnson steeds landde, moet tonen dat hij vertrouwen heeft in het Zuid-vietnamese vermogen zichzelf te verdedigen tegen agressie, en dus in de door hem zelf ingeleide Vietnamisering van de strijd.

Ongewild gaf hij daarmee toe, dat wat hij als toekomstige koers voor Azië voorstelt, geheel afhankelijk is van het vervolg van de Vietnamese tragedie.

Alle zorgvuldig afgewogen toekomstbespiegelingen over Azië, die collectief hun verdediging verzorgen volgens het doe-het-zelf-recept, gesteund door Amerikaanse economische hulp en invloed, vallen in duigen indien de Vietnamese tragedie eindigt in een openlijk Amerikaans failliet. Een duidelijke Amerikaanse nederlaag ontnemt iedere toekomstige politiek in Azië de nodige geloofwaardigheid. Een te lang rekken van het Amerikaanse vertrek uit Vietnam ontnemt haar de noodzakelijke steun in het eigen volk.

Voordat Nixons reis door Azië begon, stelde een van zijn belangrijkste medewerkers ons deze voor als komend op een historisch ogenblik, omdat Washington nu definitief besloot uit Vietnam te vertrekken.

Maar eigenlijk komt het historische ogenblik pas wanneer dit vreselijke dilemma, waarvoor Nixon zich gesteld ziet, is opgelost, en men zal weten of de dreigende debacle in Vietnam zich heeft voltrokken, of dat het laatste doek is gevallen na een voor Washington aanvaardbare ontknoping.

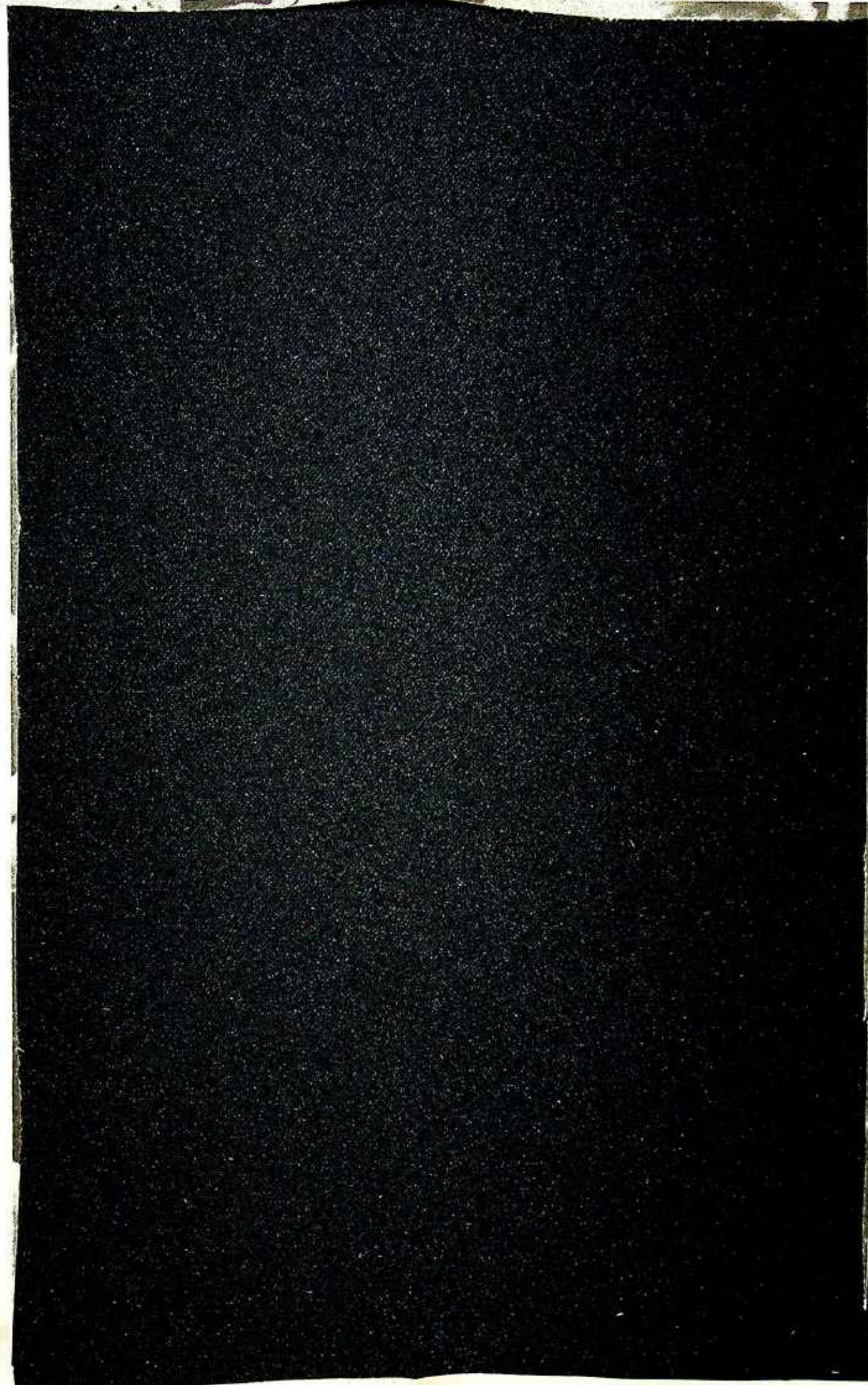
Kritische klettskoek

Een belangrijk element — ook voor diegenen hier, die vinden dat het voeren van een oorlog door Amerikanen in Vietnam een fout was — is dat enkele argumenten van de journalistieke en intellectuele critici klettskoek bleken.

Hanoi zou onderhandelen, zo riepen zij sinds jaren. Als Washington maar de eerste stap deed. Als Washington de bombardementen maar verminderde. Als die bombardementen maar werden gestaakt. Als maar zelfbeschikking werd beloofd. Als maar een begin werd gemaakt met het Amerikaanse vertrek.

Na een jaar praten in Parijs is alleen gebleken dat Hanoi er niet aan denkt te onderhandelen. Het wacht op unilateraal Amerikaans vertrek. Le Duan, die de Noordvietnamese communistische partij al leidde tijdens Dien Bien Phoe, zal niet tweemaal dezelfde fout maken in vijftien jaar.

Zelfs Reston in de New York Times constateert met spijt: het begin van de Amerikaanse aftocht dwingt tot

de erkenning dat het Ho er slechts van overtuigde, dat nu niet gelijke concessies moeten worden gedaan, maar dat afwachten in Parijs en het doden van 335 Amerikanen per week de formule voor overwinning is.

Even onjuist blijkt de stelling dat

de „domino” theorie, zowel in Azië als daarbuiten, een spookbeeld van de haviken zou zijn. Juist nu Washington een „historisch” besluit heeft genomen en de communisten in Laos opdringen, fluistert iedere regeerder en iedere diplomaat van Ma-

nilla via Singapore, Bangkok en Delhi, tot Tokio toe, over de gevaren die een communistische overwinning in Vietnam inhoudt voor geheel Azië.

Al durven de regeerders in West- en Oost-Europa het niet publiekelijk te zeggen, uit hun privé-uitlatingen

blijkt dat zij al even bang zijn voor de gevolgen van een Amerikaans gezichtsverlies.

Niet alleen voor henzelf, maar ook en vooral voor de kans dat Moskou een flinke prijs zal vragen voor ontspanning. Dat is het slechtste nieuws dat Nixons adviseur Kissinger nu verontrust.

Onder die omstandigheden behoeft het niet te verwonderen, dat Nixon in Saigon een „tot hier en niet verder” uitspraak wat betreft de concessies. „Wij hebben een fair voorstel gedaan”, aldus Nixon, „en het is nu aan Hanoi om eens serieus te gaan praten.”

Verder gaan met concessies en toestemming daarvoor in Saigon af dwingen zou alleen een staatsgreep daar uitlokken. Of door een no-rechtsere junta, reden waarom maarschalk Ky al dreigde met weglopen uit Parijs. Of door een coalitie van neutrale politici die de Vietcon zouden inviteren de communistische vlag te komen hijsen.

Pessimistische stafchef

Ook over de vraag, of de betrekkelijke gevechtsrust sinds zeven weken — 182 Amerikaanse doden per week in plaats van 335 — als een „teken” van Hanoi moet worden opgevat, wordt onder die omstandigheid niet beslist.

Stafchef Wheeler meldde na een inspectiereis reeds vorige week dat de militairen een afwachtende defensieve tactiek in plaats van de nu steeds geldende „maximum druk” weigeren. Zulks omdat passieve defensie op de korte duur nog meer Amerikaanse doden zou kosten.

Pessimistisch voegde hij eraan toe dat het nog lang kan duren voordat Zuid-Vietnam zich zelf kan verdedigen. Alleen bij wijze van compromis en slechts zolang de pauze duurt, wordt de tactiek nu „beschermende reactie” genoemd in plaats van „maximum druk”.

Dit alles betekent niet dat de raai van ex-onderhandelaar Harriman zo maar in de wind wordt geslagen. Hij wil dat de Verenigde Staten in Parijs uitdrukkelijk de militaire status-quo aanvaarden, geen grote „search and destroy”-operaties meer uitvoeren, en niet langer dreigen met Vietnamisering van het conflict door versterking van het regime in Saigon.

Achterdeur

Nen kan zoiets de andere kant in Parijs rustig laten weten. In de praktijk komt de ontwikkeling daar toch op neer. Maar officieel kan Washington zulks pas toegeven, wanneer het de zekerheid heeft dat Hanoi die achterdeur open laat, die, zoals Newsweek de Amerikaanse minimumeis nu formuleert, „een eervolle overeenkomst toelaat, die verhindert dat de communisten zich al te snel installeren in Zuid-Vietnam”.

Zolang op die achterdeur geen kans is, moet Nixon schipperen tussen eerhalve en een hele schipbreuk, tussen ongeduld in de Verenigde Staten en paniek in Saigon, waar de uitreisvisa voor rijke Vietnamezen nu al voor 1500 à 5000 dollar van de hand gaan.

Een haastiger Amerikaans vertrek uit Vietnam en dus een catastrofe in Saigon zou Washington van iedere invloed en geloofwaardigheid beroven in het Azië der Azië. Hetgeen een toekomstige Amerikaanse coëxistentie met Peking noch met Moskou zou bevorderen.

Nixon in „gevaarlijk”

Saigon

President waagt meer dan Johnson

SAIGON, 30 juli (Reuter, UPI) — President Nixon en zijn echtgenote brengen vandaag een met veel geheimzinnigheid omgeven bezoek aan Zuid-Vietnam. Die geheimzinnigheid houdt kennelijk verband met de veiligheidsmaatregelen rond dit voor het leven van de Amerikaanse president en mevrouw Nixon gevaarlijke bezoek, dat buiten het tevoren gepubliceerde, officiële reisschema valt.

Nixon brengt vandaag bezoeken aan Amerikaanse legeronderdelen in Zuid-Vietnam en mevrouw Nixon zal ziekenhuizen bezoeken. Om een minuut over vier, Nederlandse tijd, vanmorgen arriveerde het presidentiële echtpaar op het vliegveld van Saigon. Tan Sor Nhut, waar de Zuidvietnamese minister van buitenlandse zaken, Tran Siant Thanh, ter verwelkoming aanwezig was. Een helikopter bracht de bezoekers naar het paleis van president Thieu.

President Johnson, Nixons voorganger, bracht tweemaal een bezoek aan Vietnam, in oktober 1966 en in december 1967. In beide gevallen ging hij niet verder dan de Amerikaanse basis aan de Cam Ranh-baai, 288 kilometer ten noordoosten van Saigon, die doorgaat voor de voor Amerikanen veiligste plaats in Vietnam.

Saigon, waar Nixon zich waagt, is uiteraard een veel gevaarlijker plaats. De Vietcong is er overal geïnfiltreerd en zeer actief met aanslagen. Volgens waarnemers wil Nixon niet naar het veilige Cam Ranh gaan om te voorkomen dat men zijn Vietnam-beleid gaat identificeren met dat van Johnson.

Nixons verklaring, dat de Verenigde Staten aan de zijde van Thailand trots het hoofd zullen bieden aan externe of interne dreigingen, is in de Amerikaanse senaat gehokeld door democratische leden van de commissie voor buitenlandse betrekkingen, die een nieuw Vietnam vrezen.

Zij waarschuwen dat de president van de VS buiten de beperkingen van het ZOAVO-verdrag scheen te gaan en moeilijkheden zou krijgen met de senaat als hij probeerde de Amerikaanse verplichtingen tot Thailand uit te breiden.

Amerikaanse eenheden hebben tijdens de zwaarste gevechten sedert ruim zes weken geleden een betrekkelijke gevechtspauze in Vietnam intrad. Zeventig Vietcong-soldaten gedood waarbij een hoge functionaris. De gevechten werden geleverd in de Ho Bo-bossen, ongeveer 45 kilometer ten noordwesten van Saigon, waar volgens berichten een logistieke eenheid van de Vietcong bezig was een depot aan te leggen. De Amerikanen vielen aan met artillerie, de Vietcongs bleven aan met de personeelsvoertuigen. Zij verloor zes man aan doden en veertig aan gewonden. Een lichte waarnemingshelikopter werd door de Vietcong neergeschoten.

De Ho Bo-bossen liggen op een infiltratie-route van Cam Ranh naar Saigon.